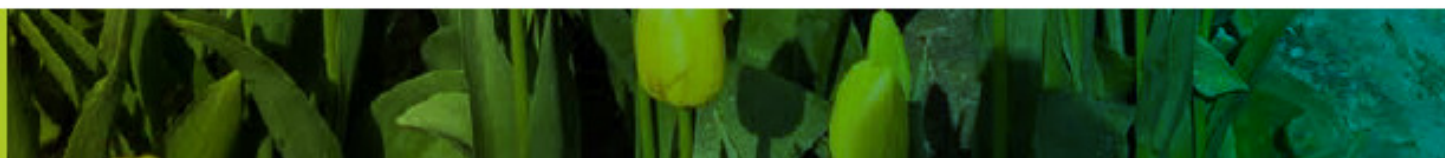

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarstukken 2013

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
JAARVERSLAG	9
PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	10
Programma 0 – Algemeen Bestuur	11
Programma 1 –Openbare Orde en Veiligheid	15
Programma 2 – Verkeer, Vervoer en Waterstaat	18
Programma 3 – Economische Zaken	20
Programma 4 – Onderwijs	23
Programma 5 – Cultuur en Recreatie	26
Programma 6 – Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	28
Programma 7 – Volksgezondheid en Milieu	31
Programma 8 – Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	34
Programma 9 – Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.....	37
PARAGRAFEN	40
Paragraaf Bedrijfsvoering	41
Paragraaf Financiering	54
Paragraaf Grondbeleid	61
Paragraaf Lokale Heffingen	66
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.....	70
Paragraaf Verbonden Partijen	77
Paragraaf Weerstandsvermogen	93
JAARREKENING	97
Overzicht van Baten en Lasten.....	98
Analyse begrotingsrechtmatigheid.....	99
Aanwending onvoorzien	133
Overzicht incidentele baten en lasten.....	134
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	137
BALANS PER 31 DECEMBER 2013	138
TOELICHTING OP DE BALANS.....	140
Vaste activa	142
Vlottende activa	146
Vaste passiva.....	150
Eigen vermogen	150
Vaste schulden	152
Voorzieningen	152
Vlottende passiva.....	153
SISA VERANTWOORDING	158
BIJLAGEN	166
Bijlage 1: Toelichting reserves en voorzieningen	167
Bijlage 2: Toelichting frictiekosten herindeling.....	182
Bijlage 3: Begrippenlijst	184
Bijlage 4: model bestuursovereenkomst.....	191

Inleiding

Dit is de eerste jaarrekening van de gemeente Goeree-Overflakkee. Het eerste jaar na de fusie is achter de rug. Per 1 januari 2013 zijn we gestart met een totaal nieuwe organisatie en bestuur. Vier gemeenten en twee gemeenschappelijke regelingen zijn één organisatie geworden.

In het jaar 2013 is heel veel gebeurd. Een willekeurige opsomming van enkele high lights.

- De dienstverlening, bereikbaarheid etc. verliep in de beginperiode stroef. In de loop van het jaar zijn de nodige stappen tot verbetering gemaakt en in 2014 zal dit verder gestalte krijgen.
- De economische crisis heeft zijn weerslag gehad op de resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties en heeft invloed op de uiteindelijke jaarcijfers van 2013.
- In 2013 is in samenwerking met de provincie Zuid Holland verdere invulling gegeven aan het IRP om zodoende een aantal belangrijke ontwikkelingen op het eiland mogelijk te maken.
- Op 3 september 2013 is mevrouw mr. A. Grootenboer-Dubbelman geïnstalleerd als eerste burgemeester van de gemeente Goeree-Overflakkee.
- Het jaar 2013 heeft grotendeels in het teken gestaan van het afronden en voortgang houden in projecten van de voormalige organisaties.
- Voorbereiding op de drie decentralisaties op het gebied van jeugdzorg, participatie en WMO (AWBZ).
- Nieuwe projecten zijn en worden opgestart, waaronder ook eilandmarketing en windenergie.
- De nieuwe gemeente werd geconfronteerd met een forse bezuinigingsopgave.
- Op diverse onderdelen is de regelgeving geharmoniseerd. In 2014 zal hieraan nog verdere invulling worden gegeven.
- In 2013 zijn er nota's inzake reserves en voorzieningen en risicomanagement vastgesteld.

Uiteraard zijn er nog veel meer onderwerpen te bedenken. Met in het achterhoofd deze beperkte greep uit een aantal high lights is het door de enorme inzet van veel medewerkers in de organisatie gelukt om de jaarrekening 2013 tijdig en voorzien van een goedkeurende controleverklaring te kunnen aanbieden. In het eerste jaar na de fusie was er veel extra tijd nodig om de financieel-administratieve processen in de gemeentelijke organisatie te stroomlijnen en de werkzaamheden van de medewerkers goed op elkaar af te stemmen.

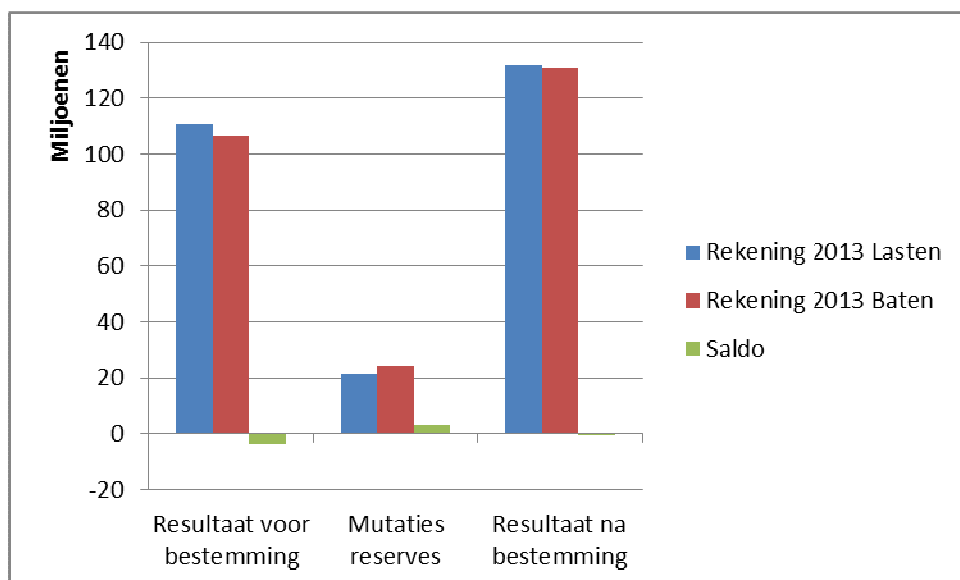
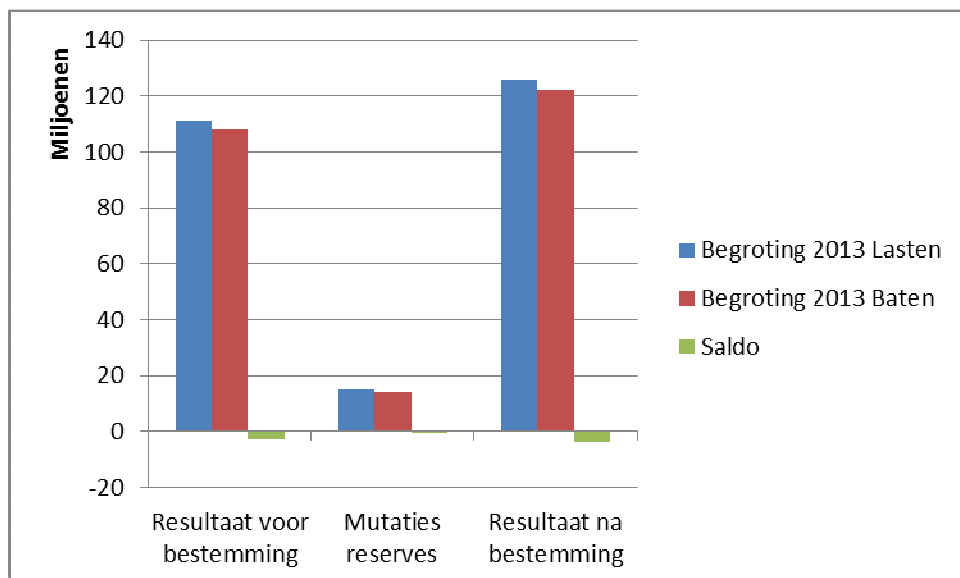
Het ontvangen van een goedkeurende verklaring van de accountant kan als een succes worden gezien, daar waar het gaat om financiële rechtmatigheid en getrouwheid. Temeer omdat ook de accountant te maken heeft met strengere controle-eisen die moeten worden nageleefd. Het zegt echter nog niets over de mate van afleggen van verantwoording in beleidsmatige zin. Wij, als college, zijn ons daar volledig van bewust. Deze jaarrekening is op dat onderdeel nog verre van perfect. Dit komt vooral ook omdat in deze jaarrekening wordt bekeken of de in de begroting 2013 opgenomen en voorgenomen beleidsvoornemens zijn behaald. Dat was lastig, omdat de begroting 2013 is opgesteld in 2012. Op dat moment was er nog geen nieuwe raad en nog geen nieuw college. Om die reden hebben wij specifiek voor het jaar 2013, daar waar dat mogelijk was, het coalitieakkoord opgenomen in de programmaverantwoording. Ons college heeft vervolgens de voortgang nader toegelicht.

Veel beleidsvoornemens zijn nog niet 'SMART' (specifiek/meetbaar/acceptabel/realistisch/tijdgebonden) geformuleerd. Ook zijn in de begroting weinig tot geen indicatoren opgenomen. Het is onze bedoeling, en dat is ook met uw raad gedeeld, om in 2014 een start te maken met de doorontwikkeling van de programmabegroting. Hierin zal ook aandacht worden geschonken aan de op te stellen toekomstvisie alsmede de ontwikkeling van indicatoren.

Rekeningsresultaat

De jaarrekening 2013 sluit met een nadelig saldo van € 792.513,-. In de jaarrekening wordt op detailniveau een verklaring van dit resultaat nader toegelicht. De toelichting is opgenomen onder de 'analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen'.

In dit hoofdstuk wordt het resultaat nader op hoofdlijnen uiteengezet.

	Begroting Saldo 2013	Rekening Saldo 2013	Vershil
Totaal resultaat voor bestemming	-/- 2.946.675	-/- 3.888.916	-/- 942.241
Toevoeging/onttrekking reserves	-/- 812.725	3.096.403	3.909.128
Resultaat na bestemming	-/- 3.759.400	-/- 792.513	2.966.887

Resultaat voor bestemming:

In totaal is ruim 9 ton euro meer uitgegeven dan geraamd. Een belangrijke verklaring zit vooral in het vormen c.q. bijstellen van verliesvoorzieningen van grondexploitatie ad 3,4 miljoen euro. De grootste bijstelling heeft betrekking op het complex 'De Westplaat', waarvoor de totale verliesvoorziening is opgelopen tot 3,2 miljoen euro.

Ook zijn enkele meevallers te noemen. Als voorbeeld kunnen dienen het totaal van de budgetten van de producten vallend onder de sociale voorzieningen waaronder de WWB, BBZ, WSW, Re-integratie en minimabeleid. Per saldo is op deze budgetten 1,7 miljoen euro minder besteed dan geraamd. Ook binnen het programma Cultuur en Recreatie is per saldo een meevaller van afgerond 9 ton euro.

Toevoegingen/onttrekkingen reserves

In deze jaarrekening is een grote hoeveelheid mutaties van de reserves verwerkt. Deze mutaties vloeien voort uit:

- De samenvoeging van de diverse reserves afkomstig uit de afzonderlijke exploitaties van de voormalige gemeenten;
- De vastgestelde nota reserves en voorzieningen

In totaal is afgerond 3,1 miljoen euro per saldo onttrokken uit de reserves. Geraamd was aanvankelijk een storting van € 8 ton.

Opvallendste mutaties:

- De algemene reserve is met ruim 5,3 miljoen euro afgenomen. De meest in het oog springende onttrekkingen zijn:
 - Ten behoeve van dekking van diverse kosten gerelateerd aan de herindeling, zoals kosten afvloeiend personeel, wachtgeld en vm. wethouders en een 62+ regeling is een voorziening frictiekosten herindeling gevormd voor een bedrag van bijna € 1.350.000,-.
 - Voor dekking van kosten van niet op functie geplaatste medewerkers, kosten van begeleiding vm. wethouders naar een nieuwe baan en hogere salariskosten van medewerkers die hoger worden betaald dan de schaal van hun nieuwe functie is ten laste van de Algemene reserve een Reserve 'frictiekosten herindeling' gevormd voor een bedrag van bijna € 3.830.000,-.
- Naar aanleiding van de opgestelde Meerjaren prognoses grondexploitatie 2013 (Mpg's), is in 2013 een Algemene risicoreserve gevormd, ter afdekking van mogelijke risico's met betrekking tot grondexploitatie. Vanuit de Algemene reserve grondexploitatie is in deze risicoreserve een bedrag van € 2.500.000,- gestort en vanuit de Algemene reserve een bedrag van € 483.000,-.
- Op basis van de Mpg's 2014 is uit de risicoreserve een bedrag van € 1.748.000,- onttrokken ter gedeeltelijke dekking van de aanpassing c.q. vorming van risicovoorzieningen met betrekking tot grondexploitaties.

Resultaat na bestemming

In de begroting was rekening gehouden met een tekort van € 3.759.400,-.

Het uiteindelijke resultaat na bestemming en daarmee het rekeningsaldo bedraagt € 792.513,- negatief. In de lijn van de begroting wordt voorgesteld het tekort te dekken uit de algemene reserve.

Uitvoering beleid

In de jaarstukken wordt over de mate van uitvoering van het beleid verantwoording afgelegd. Deze treft u aan onder de betreffende programma's. Zoals eerder is vermeld, is in de programma's het coalitieakkoord nader doorvertaald. Per programma wordt beschreven wat uw raad op basis van het coalitieakkoord wilt bereiken en wat wij als college in 2013 hebben gedaan. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat op heel veel terreinen diverse activiteiten zijn opgepakt c.q. zijn opgestart.

Vermogenspositie

Ten aanzien van de vermogenspositie kan worden geconcludeerd dat de reservepositie is afgenomen, terwijl de schuldenpositie is toegenomen. Daar komt bij dat een belangrijk deel van het investeringsplan nog verder uitgevoerd moet worden (zie hierna). Dit maakt de vermogens- en financieringspositie kwetsbaar. Maatregelen om deze te verstevigen moeten worden bedacht en opgepakt. Binnen het college heeft dit volop de aandacht. Intern worden hiervoor de voorbereidende stappen genomen om de mate van urgentie aan te tonen. Hierbij zal ook de relatie worden gelegd met het bezuinigingsplan.

Een positieve ontwikkeling is dat ons weerstandratio is verbeterd. Het gaat dan om de mate waarin we financieel in staat zijn om binnen onze vermogenspositie risico's op te kunnen vangen. Deze verbetering komt vooral doordat beheersmaatregelen zijn doorgevoerd binnen de grondexploitatie door het verder vormen/bijstellen van verliesvoorzieningen.

In tabelvorm kan de financieringspositie als volgt worden samengevat.

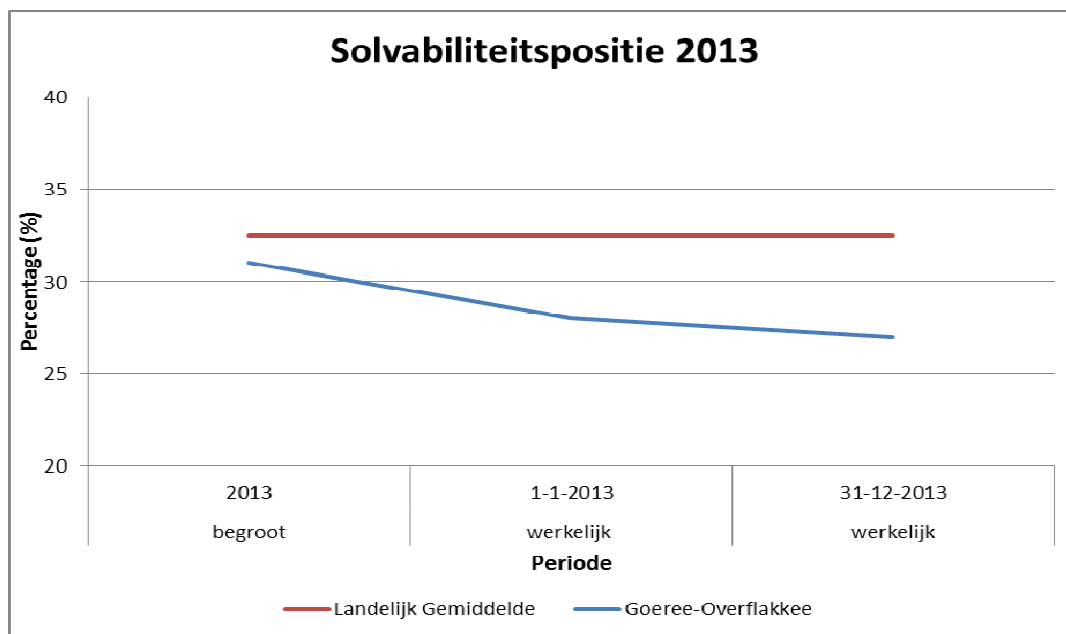
Financieringspositie	Werkelijk 1-1-2013 (x € 1.000)	Werkelijk 31-12-2013 (x € 1.000)
Totaal kapitaalschuld (boekwaarde activa/investeringen)	136.520	139.465
Af: Schuldrestant: vaste leningen	61.681	78.787
Niet door leningen gedekt	74.839	60.678
Af: Gedekt door reserves/voorzieningen	53.397	53.129
Tekort (-) overschot (+) financieringsmiddelen	-/- 21.442	-/- 7.549

In 2012 in de aanloop naar de herindeling hebben de voormalige gemeenten nog afzonderlijk voor hun financieringsbehoefte geld aangetrokken. Concreet betekende dit, dat de gemeenten terughoudend zijn geweest met het aantrekken van langlopende geldleningen. Ook vanwege de zeer lage rentestand, zijn vooral kortlopende kasgeldleningen aangetrokken.

Op deze wijze heeft de Gemeente Goeree-Overflakkee in de eerste 4-vier maanden van 2013, de bestaande én nieuwe financieringsbehoefte ook afgedekt door het aantrekken van kortlopende kasgeldleningen. Op het moment dat onze kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) werd overschreden is overgegaan tot het afsluiten van een langlopende lening. De kasgeldlimiet is een wettelijke norm die wordt toegepast om te bepalen was het maximum aan kort geld is dat een gemeente mag aantrekken. Op 2 mei 2013 is een langlopende geldlening afgesloten van € 18 miljoen. Vanaf deze datum werd er weer voldaan aan de kasgeldlimiet. Meer uitgebreide informatie over dit onderwerp treft u aan in de paragraaf Financiering.

Solvabiliteitspositie

Solvabiliteit is de mate waarin de gemeente in staat is op tijd aan de verplichtingen op langere termijn te kunnen voldoen. Er wordt een relatie gelegd tussen het eigen vermogen (reserves) en het totale vermogen. Om te bepalen of een organisatie gezond is, is een gebruikelijke stelregel dat de uitkomst tussen de 25% en 40% ligt. Grof genomen is het landelijk gemiddelde rond de 32,5%. Het gemiddelde van alle gemeenten zit op 41% (2012). Het gemiddelde van gemeenten in de grootteklasse 20.000-50.000 zit op 40% (2012). De gemeente Goeree-Overflakkee zit op een percentage van 27% (2013).

Voortgang investeringen

In deze jaarrekening is een apart overzicht inclusief toelichting opgenomen van alle investeringen uitgesplitst per programma. In totaal was geraamd aan investeringen 2013 (inclusief restantkredieten afkomstig uit 2012 en eerdere jaren) een bedrag van € 25,2 miljoen. Daadwerkelijk is besteed € 11,7 miljoen, zijnde 46%. Er zijn veel investeringen nog in voorbereiding waarvan de uitvoering is voorzien in c.q. doorgeschoven naar 2014. Dit laatste geldt vooral voor de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Hiervoor zijn in 2013 en eerdere jaren reeds de nodige kredieten beschikbaar gesteld.

Samenvatting van de financiële positie.

Voor een goede samenvatting hebben we dankbaar gebruik gemaakt van een overzicht van de financiële positie zoals die door onze accountant tijdens de auditcommissie is gepresenteerd.

Hierbij geldt de volgende legenda:

	Ongunstiger dan gemiddeld
	Gunstiger dan gemiddeld
	Gemiddeld

Percentage investeringen gefinancierd met schulden	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	59%
Gemeente Goeree-Overflakkee 2012	56%
Landelijk gemiddelde (2012)	30%
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2012)	28%
Reserves (per inwoner)	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	€ 829
Gemeente Goeree-Overflakkee 2012	€ 909
Landelijk gemiddelde (2012)	€ 1.759
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2012)	€ 1.283
Voorraad gronden (per inwoner)	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	€ 149
Gemeente Goeree-Overflakkee 2012	€ 203
Landelijk gemiddelde (2012)	€ 667
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2012)	€ 676
Toename netto schulden (per inwoner)	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	€ 54
Landelijk gemiddelde (2010-2012)	€ 326
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2010-2012)	€ 244
Debt Ratio	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	65%
Gemeente Goeree-Overflakkee 2012	66%
Landelijk gemiddelde (2012)	59%
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2012)	60%
Netto schulden (per inwoner)	
Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	€ 1.674
Gemeente Goeree-Overflakkee 2012	€ 1.620
Landelijk gemiddelde (2012)	€ 1.759
Gemiddelde gemeenten 20K – 50K inwoners (2012)	€ 1.373
Lokale lasten (meerpersoonshuishouden)	
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 672
Landelijk gemiddelde	€ 703
Plaats op de Coelo-lijst	121

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programmaverantwoording 2013

Programma 0 – Algemeen Bestuur

Portefeuillehouder	A. Grootenboer-Dubbelman/ M. Trouwborst
---------------------------	--

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

In de vastgestelde contourenschets die als onderlegger dient voor de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee, is de volgende (globale) visie gedefinieerd.

De gemeente Goeree-Overflakkee is een vitale gemeente die haar kansen grijpt en uitdagingen weet te gebruiken vanuit de eigen sociaal-culturele identiteit.

De gemeente Goeree-Overflakkee moet een slagvaardige gemeente voor een sociaal economisch vitaal eiland worden. Dit is onderwerp van de maatschappelijke agenda die door het bestuur wordt onderschreven en een product vormt van het maatschappelijk middenveld.

De nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee bouwt nadrukkelijk voort op hetgeen in de vier gemeenten de laatste jaren is ontwikkeld en neergezet. De gemeente blijft samenwerken met ondernemers, marktpartijen, maatschappelijke organisatie en andere bestuursorganen.

Er spelen diverse ontwikkelingen die, op korte of lange termijn, van invloed zijn op de wijze waarop de nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie moet en kan opereren. Zonder uitputtend te willen zijn, hierbij een overzicht van deze ontwikkelingen:

- Het complexer en dynamischer worden van de maatschappij;
- Hogere eisen aan dienstverlening richting inwoners, waarbij tegelijkertijd de inwoners mondiger worden en steeds meer eisen van de (lokale) overheid;
- De toenemende rol van nieuwe media en het voortdurend veranderen van het consumentengedrag hebben invloed op (verwachtingen) over gemeentelijke dienstverlening;
- Toenemende individualisering;
- Vergrijzing, ontgroening en krimp;
- Nieuwe gemeentelijke opgaven als gevolg van onder meer de decentralisaties;
- Financiële onzekerheden als gevolg van bezuinigingen.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Het verkleinen van de kloof tussen inwoners en lokale overheid en het versterken van het vertrouwen in elkaar. Direct contact met de maatschappelijke omgeving waaronder dorpsvertegenwoordigingen.	1-1	Vanuit het taakveld kern- en buurtgericht werken is een onderlinge verdeling van de kernen gemaakt. De contacten met de bestaande dorpsraden / buurtverenigingen zijn versterkt. Dit heeft onder meer tot resultaat gehad dat in Ooltgensplaat de dorpsraad officieel is opgericht en dat in 2014 de dorpsraden kunnen beschikken over een eigen budget. In samenwerking met de dorpsraden zijn in diverse kernen initiatieven van de grond gekomen, zoals opknappen haven Goedereede-Havenhoofd, kunst op trafokastjes in Melissant, Ville de Fleurs Den Bommel en zijn de voorbereidingen getroffen om in 2014 de strandjes in Den Bommel, Ooltgensplaat en Herkingen op te

			knappen en her in te richten. De kernwethouders zijn ondersteund bij de bezoeken aan hun kernen. Vanuit het vakgebied is meegedacht en input geleverd aan beleidsontwikkelingen op o.a. het Sociaal Domein, de gemeentelijke visie, eilandpromotie, accommodatiebeleid en de pilots Eigen Kracht, Burgerkracht. Daarnaast is geïnvesteerd aan het verbeteren van de interne afstemming tussen de afdelingen betreffende de samenwerking en communicatie met onze kernen, de dorpsraden, inwoners en bij het ondersteunen van burgerinitiatieven. Dit heeft geresulteerd dat gedurende het jaar ons taakveld steeds meer vooraf bij processen is betrokken en om advies is gevraagd. In 2014 wordt dit verder uitgebouwd
2.	De gemeente vormt dé ingang voor alle vragen aan de overheid.	2-1	Per 1 september 2013 is de formatie van het Klant Contact Centrum (KCC) op orde en wordt er gewerkt zonder externe inhuur. Inmiddels zijn ook flinke vorderingen gemaakt in het opleidingsplan voor met name de medewerkers die nog niet eerder in een KCC gewerkt hebben.
		2-2	Diverse maatregelen zijn genomen om de kwaliteit van met name de telefonische dienstverlening te verbeteren, zowel technisch als in personele zin.
		2-3	Eind 2013 is het programmaplan Samen het Antwoord opgesteld, waarin aan de hand van veertien deelprojecten planmatig op de doorontwikkeling van onze dienstverlening wordt ingezet. Meer informatie hierover is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.
3.	Het invoeren van een zelfbewuste bestuursstijl. Dit geldt zowel voor de raad als het college van burgemeester en wethouders.	3-1	Om een beter beeld te krijgen van wat er in de gemeente speelt, heeft de raad begin 2013 een drietal rondritten over het eiland gemaakt. Aansluitend zijn bewonersavonden gehouden.
		3-2	In 2013 is het vergadermodel van de gemeenteraad geëvalueerd.
		3-3	Op 3 september 2013 is mevrouw mr. A. Grootenboer-Dubbelman geïnstalleerd als burgemeester.
		3-4	In oktober 2013 is gestart met het project Gast van de raad.
4.	De gemeente communiceert pro-actief bij het maken van (beleids)keuzes. Speerpunten van de communicatiediscipline zijn daarin: • Proactieve en laagdrempelige communicatie zowel intern als extern. • Vergroten van de betrokkenheid van doelgroepen bij gemeentelijk beleid en gemeentelijke projecten.	4-1	Het verbeteren van de gemeentelijke communicatie is een continu proces. In het eerste jaar is veel werk verzet om te bouwen aan het imago van de nieuwe gemeente, onder meer door een eenduidige laagdrempelige communicatie.
		4-2	Afdelingen van de gemeente hebben elk

	• Creëren van begrip en draagvlak voor de handels- en werkwijze van de gemeente. • Uitbreiden van de communicatieadviesrol binnen de organisatie. • Vergroten van communicatiebewustzijn bij medewerkers en bestuurders. • Verschuiving stimuleren van informeren (éénrichtingcommunicatie) naar dialogiseren (tweeërchtcommunicatie). • Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening. • Eenduidigheid van de communicatie in woord en beeld.		een eigen adviseur die waar mogelijk een proactieve communicatie bewerkstelligt.
		4-3	De ontwikkeling van de digitale dienstverlening heeft niet stilgestaan; het aantal formulieren op de website wordt continu uitgebreid. Social media worden actief beheerd.
		4-4	Eenduidigheid in beeld wordt onder meer bereikt door een nauwgezet beheer van de huisstijl.
		4-5	In het 2 ^e kwartaal 2014 wordt een beleidsdocument communicatie vastgesteld
5.	De ambtelijke organisatie dient compact, flexibel, efficiënt en passend te zijn bij de schaalgrootte van ons eiland.	5-1	Het aantal fte (bezetting) bedroeg per 01/01/2013 395 fte. Per 31/12/2013 is het aantal fte 410. Ook is een start gemaakt met de doorontwikkeling van de organisatie. Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering
6.	Terugdringen van de regeldruk.	6-1	In 2013 is een verdere inventarisatie uitgevoerd naar aanwezige regelgeving afkomstig uit de voormalige organisaties. Aan de hand van de landelijke database (overheid.nl) is vastgesteld dat er nog vele regelingen actief zijn. Voor een groot deel blijken deze regelingen kortere of langere tijd geleden hun rechtskracht te hebben verloren, om welke reden ze inmiddels alsnog uit deze database zijn verwijderd. Voor het overige deel wordt momenteel onderzocht wat de status is en wordt bepaald of ook die alsnog kunnen komen te vervallen dan wel moeten worden geharmoniseerd.
		6-2	Voor het vergroten van de bewustwording zijn, naast publicaties op intranet en een rechtstreekse benadering van collega's over concrete regelgevingsproducten, workshops over regelgeving gehouden. Dit heeft erin geresulteerd dat de organisatie beter op de hoogte is van regelgevingstechniek en -beleid, waardoor de gemeentelijke regels uiteindelijk kwalitatief naar een hoger niveau worden getild. Aandacht in dat verband is nadrukkelijk gevraagd voor het idee dat een nieuwe regeling alleen verantwoord is als ze echt nodig is en eventuele lasten voor burgers, bedrijven, instellingen en andere betrokkenen – en ook voor de gemeente – zo beperkt mogelijk moeten blijven.
		6-3	De acties onder 6-1/6-2 moeten als neveneffect leiden tot afname van de regelgevingsproducten in absolute zin. Verwacht mag worden dat de raad in 2014 een voorstel tot het vervallen verklaren van verouderde verordeningen

			zal worden gedaan.
7.	Ruimte voor gewetensbezwaarde trouwambtenaren.	7-1	Hieraan is in 2013 geen prioriteit gegeven. Dit wordt in 2014 verder opgepakt. Veel aanstellingen lopen door tot 2018 en verder.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 0 Algemene Bestuur	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 4.444.452	€ 4.229.980	€ 5.746.794	€ -1.516.814
Totaal Baten	€ -859.087	€ -636.787	€ -667.848	€ 31.061
Saldo voor bestemming	€ 3.585.365	€ 3.593.193	€ 5.078.946	€ -1.485.753
Storting in reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -69.043	€ -69.043	€ -
Saldo na bestemming	€ 3.585.365	€ 3.524.150	€ 5.009.903	€ -1.485.753

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6001001	Herindeling	€ -	€ 946.726	€ 946.726	€ -	€ -	€ -
6001010	Raad	€ 564.699	€ 574.682	€ 9.983	€ -	€ -700	€ -700
6001020	College van B&W	€ 819.559	€ 1.690.888	€ 871.329	€ -500	€ -	€ 500
6001030	Commissies	€ 32.500	€ 27.051	€ -5.449	€ -	€ -	€ -
6002010	Secretaris/controller	€ 333.143	€ 365.356	€ 32.213	€ -	€ -	€ -
6002020	Bestuursondersteuning (secretariaat)	€ 33.945	€ 34.083	€ 138	€ -	€ -	€ -
6002030	Voorlichting en Communicatie	€ 177.367	€ 149.535	€ -27.832	€ -	€ -	€ -
6002040	Representatie	€ 38.188	€ 20.568	€ -17.620	€ -	€ -	€ -
6003010	Frontoffice burgerzaken	€ 1.463.902	€ 1.394.282	€ -69.620	€ -2.163	€ -2.501	€ -338
6003020	Verkiezingen	€ 9.479	€ -	€ -9.479	€ -	€ -	€ -
6004010	Leges burgerzaken	€ 254.361	€ 231.962	€ -22.399	€ -634.124	€ -656.331	€ -22.207
6005010	Bestuurlijke samenwerking	€ 38.800	€ -39.886	€ -78.686	€ -	€ -	€ -
6006010	Raadsondersteuning	€ 464.037	€ 351.547	€ -112.490	€ -	€ -8.316	€ -8.316
	Totaal	€ 4.229.980	€ 5.746.794	€ 1.516.814	€ -636.787	€ -667.848	€ -31.061

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 1 –Openbare Orde en Veiligheid

Portefeuillehouder A. Grootenboer-Dubbelman

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma omvat het regulier uitoefenen van de taken van de brandweer gericht op hulpverlening, brand- en rampenbestrijding. Vormgeven van het integraal veiligheidsbeleid, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het gemeentelijk rampenplan en de sociale veiligheid.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Het bevorderen van zelfredzaamheid van inwoners, door met de ketenpartners - in de ruimste zin - initiatieven te stimuleren en te ondersteunen die bijdragen tot oplossingen voor conflicten en/of problemen rond veiligheid.	1-1	In 2013 zijn er twee buurtpreventieteams opgericht, één in Ouddorp-Zuid en één in Melissant. Hiermee beschikt GO over tien teams.
		1-2	In het kader van de start van het donkere dagen offensief is er een kick-off bijeenkomst georganiseerd met en voor alle leden van de buurtpreventieteams in "De Staver". Het primaire doel van buurtpreventie-projecten is dat bewoners een actieve bijdrage leveren aan de veiligheid en leefbaarheid van de buurt. Meer indirect draagt een buurtpreventieproject ook bij aan het vergroten van veiligheidsbeleving in de buurt. Ook de sociale cohesie verbetert door actieve betrokkenheid van bewoners.
		1-3	Gemeente en politie zijn over het algemeen tevreden over de samenwerking met de buurtpreventieteams. Buurtpreventieprojecten zijn een belangrijke bron van informatie gebleken, wat ten goede is gekomen aan een gerichte inzet van politie. Ook dragen buurtpreventieteams bij aan meer meldingen en het verhogen van de zelfredzaamheid van de inwoners van GO.
2.	Binnen de reikwijdte van de Wet veiligheidsregio's, het voor de gemeente optimaliseren van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. De doelstelling m.b.t. de geneeskundige hulpverlening wordt nader toegelicht onder het programma 'volksgezondheid en milieu.	2-1	Op het gebied van crisisbeheersing waren er in 2013 diverse ontwikkelingen waarbij het rapport van de commissie Bruinooge "Bevolkingszorg op orde, de vrijblijvendheid voorbij" mede aan de wieg heeft gestaan van de vorming van onze nieuwe gemeentelijke crisisorganisatie. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners veel zelfredzamer zijn geworden. De mate van voorbereiding op de zorg voor onze bevolking wordt hier mede op afgestemd. Daarnaast was de vaststelling van het Regionaal Crisisplan 2014-2018 bij de genoemde ontwikkeling van belang. Ook worden de genoemde uitgangspunten regionaal vertaald. In 2014 wordt de vorming

			van de gemeentelijke crisisorganisatie verder uitgerold.
3.	'Het verder uitbouwen van samenwerking met de ketenpartners op veiligheidsthema's zoals high impact crimes, jeugdoverlast en georganiseerde misdaad.	3-1	Er zijn forse stappen gezet in het op- en uitbouwen van de samenwerking en relatie met de ketenpartners zoals het RIEC, de politie en het jongerenwerk. Dit heeft geresulteerd in een gemeenschappelijke aanpak van deze thema's. Het effect van deze samenwerking is dat het resultaat groter is dan wat de afzonderlijke partijen in totaal bereikt zouden hebben.
		3-2	De samenwerking binnen het Veiligheids-huis brengt de justitie-keten en de zorg-keten samen op verschillende thema's. Beide ketens kunnen elkaar versterken om te komen tot gedragsverandering bij individuele daders. Dit geldt voor veelplegers, overlast gevende jeugd, High Impact Crimes, toepassing van de Wet Tijdelijk Huisverbod en dergelijke, maar ook voor het ondersteunen van slachtoffers.
4.	Het in stand houden van het huidige niveau van veiligheid voor de gemeente Goeree-Overflakkee in de open wateren van de Grevelingen, het Haringvliet en de Noordzee. In een waterrijkgebied als Goeree-Overflakkee is dit van cruciaal belang.	4-1	Er zijn ten behoeve van de wateren rondom de gemeente incident-bestrijdingsplannen opgesteld. Voor de Noordzee is door Rijkswaterstaat een rampenplan opgesteld. Het doel van deze plannen is het op een efficiënte en effectieve wijze organiseren en vastleggen van de incidentbestrijding op het water. Hiervoor zijn de taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en plannen van de verschillende bij een (dreigend) incident op het water betrokken overheden, hulpdiensten en organisaties op gestructureerde wijze geordend.
5.	Het bevorderen van zelfbeheer bij ondernemers op het gebied van veiligheidszorg.	5-1	In 2013 zijn verschillende acties georganiseerd met de ondernemers. Voorbeelden hiervan zijn: de schouw van de bedrijfsterreinen Korteweg en Tonniseweg en het stimuleren van de aangiftebereid van strafbare feiten.
		5-2	De gezamenlijk beheerde en bewaakte bedrijventerreinen leiden tot een beter aanzien en laten een duidelijk beeld zien van minder inbraken en vandalisme.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 1 Openbare orde en veiligheid	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 4.558.924	€ 4.475.568	€ 4.965.454	€ -489.886
Totaal Baten	€ -137.763	€ -278.743	€ -381.384	€ 102.641
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ 4.421.161	€ 4.196.825	€ 4.584.070	€ -387.245
Storting in reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -172.300	€ -11.000	€ -11.000	€ -
<i>Saldo na bestemming</i>	€ 4.248.861	€ 4.185.825	€ 4.573.070	€ -387.245

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6120010	Brandweer	€ 3.371.909	€ 3.312.988	€ -58.921	€ -2.300	€ -13.500	€ -11.200
6120020	Crisisbeheersing en rampenbestrijding	€ 52.150	€ 42.569	€ -9.581	€ -	€ -	€ -
6120021	Bestrijding wateroverlast	€ -	€ 29.990	€ 29.990	€ -	€ -	€ -
6120200	Brandweerkazernes	€ 49.909	€ 64.095	€ 14.186	€ -227.733	€ -289.631	€ -61.898
6140010	Openbare orde en veiligheid	€ 145.623	€ 669.475	€ 523.852	€ -3.650	€ -27.375	€ -23.725
6140020	Strandbewaking	€ 152.389	€ 128.603	€ -23.786	€ -	€ -3.500	€ -3.500
6140030	APV(+) en toezicht Drank- en Horecawet	€ 703.588	€ 717.734	€ 14.146	€ -45.060	€ -47.378	€ -2.318
	Totaal	€ 4.475.568	€ 4.965.454	€ 489.886	€ -278.743	€ -381.384	€ -102.641

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 2 – Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Portefeuillehouder M. Trouwborst/ A.J. van der Vlugt

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma bevat de gemeentelijke verantwoordelijkheden met betrekking tot het onderhoud van wegen, openbare verlichting, straatmeubilair en havens, het treffen van verkeersmaatregelen en parkeervoorzieningen, waterbeheer, straatreiniging en gladheidsbestrijding.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Het in stand houden en verbeteren van verkeersveilige wegen, voet- en fietspaden.	1-1	In 2013 is uitvoering gegeven aan het onderhoudsplan voor wegen, parkeervoorzieningen etc. afkomstig uit de voormalige gemeenten. Het Wegenbeheerplan en Wegenprogramma 2014 is opgesteld.
2.	Het creëren en in stand houden van voldoende parkeervoorzieningen.	2-1	In exploitatieovereenkomsten en ruimtelijke plannen wordt de verplichting opgenomen om voldoende parkeergelegenheid te waarborgen
3.	Het bereiken en in stand houden van een maatschappelijk geaccepteerd verlichtingsniveau.	3-1	Er is uitvoering gegeven aan het vervangingsprogramma van de voormalige gemeenten van 2012. Voor onze nieuwe gemeente is een onderhoudsprogramma, gebaseerd op kennis vanuit de oude gemeenten, opgesteld en uitgevoerd.
		3-2	Er zijn acties uitgevoerd m.b.t. het onderhouden van de voorzieningen en het afhandelen van klachten die verbonden zijn aan de voorziening en mede het gevolg waren van een minder goed functionerend onderhoudsbedrijf voor deze voorzieningen. Het contract is inmiddels beëindigd. Met een ander bedrijf is een nieuw contract afgesloten.
4.	Het door ontwikkelen en professionaliseren van havens en havenfaciliteiten en het bevaarbaar houden van waterwegen waaronder ook de aanvoerroutes van de havens.	4-1	Er is uitvoering gegeven aan het baggerplan en vervangingsplan voor de haven van Middelharnis.
		4-2	Er is regulier onderhoud aan de havens en havenwerken uitgevoerd.
5.	Goede bereikbaarheid van de kernen per openbaar vervoer.	5-1	Een verkenning om te komen tot een nieuwe concessie loopt. Integratie van doelgroepenvervoer is daarbij de grote uitdaging.
6.	Een optimale infrastructuur op Goeree-Overflakkee en een goede bereikbaarheid van de kernen en de bedrijfsterreinen.	6-1	De lobby voor aanpak knelpunten N59 loopt, Dit gebeurt op basis van een door een adviesbureau opgesteld onderzoeksrapport en een analyse van ongevallen die door de gemeente is opgesteld. De provincie heeft € 10 mln beschikbaar gesteld.
		6-2	Met de provincie is overeenstemming bereikt over de herinrichting van de N215., voor de onderdelen ter hoogte van Melissant-Dirksland, rotonde Middelharnis en de passage Nieuwe Tonge..

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 5.944.442	€ 7.151.825	€ 9.117.554	€ -1.965.729
Totaal Baten	€ -604.566	€ -722.766	€ -870.456	€ 147.690
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ 5.339.876	€ 6.429.059	€ 8.247.098	€ -1.818.039
Storting in reserves	€ -	€ 641.250	€ 650.000	€ -8.750
Onttrekking aan reserves	€ -134.439	€ -134.439	€ -25.000	€ -109.439
<i>Saldo na bestemming</i>	€ 5.205.437	€ 6.935.870	€ 8.872.098	€ -1.936.228

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6210010	Onderhoud wegen (groot)	€ 4.054.993	€ 5.665.396	€ 1.610.403	€ -3.600	€ -103.573	€ -99.973
6210011	Onderhoud wegen (klein)	€ 129.028	€ 91.888	€ -37.140	€ -122.705	€ -186.387	€ -63.682
6210012	Tweede ontsluiting Kerkwijk						
	Achthuizen	€ 101.700	€ 121.661	€ 19.961	€ -40.000	€ -60.000	€ -20.000
6210020	Bruggen	€ 36.670	€ 32.880	€ -3.790	€ -	€ -	€ -
6210030	Straatreiniging	€ 266.179	€ 266.585	€ 406	€ -254	€ -2.415	€ -2.161
6210040	Gladheidsbestrijding	€ 111.788	€ 108.907	€ -2.881	€ -	€ -120	€ -120
6210050	Straatmeubilair / Abri's	€ 39.158	€ 28.285	€ -10.873	€ -800	€ -1.267	€ -467
6210060	Openbare verlichting	€ 370.131	€ 869.347	€ 499.216	€ -68.358	€ -91.516	€ -23.158
6211010	Verkeersmaatregelen	€ 250.445	€ 197.405	€ -53.040	€ -232.191	€ -183.834	€ 48.357
6211011	Verkeersmaatregelen (onderhoud)	€ 92.447	€ 377.856	€ 285.409	€ -	€ -344	€ -344
6214010	Parkeervoorzieningen	€ 3.864	€ 2.694	€ -1.170	€ -45	€ -	€ 45
6214020	Vrachtwagenparkeerplaats	€ 3.959	€ 262	€ -3.697	€ -15.005	€ -12.158	€ 2.847
6215010	Baten parkeerbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -4.466	€ -7.116	€ -2.650
6221010	Onderhoud havens	€ 1.584.147	€ 1.265.589	€ -318.558	€ -700	€ -2.124	€ -1.424
6221020	Baten haven- en kadegelden	€ -	€ -	€ -	€ -229.397	€ -215.251	€ 14.146
6221200	Woning havenmeester	€ 7.002	€ 6.541	€ -461	€ -5.075	€ -3.645	€ 1.430
6240010	Onderhoud waterwerken	€ 100.314	€ 82.258	€ -18.056	€ -170	€ -706	€ -536
	Totaal	€ 7.151.825	€ 9.117.554	€ 1.965.729	€ -722.766	€ -870.456	€ -147.690

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 3 – Economische Zaken

Portefeuillehouder F.J. Tollenaar/ A.J. van der Vlugt

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Het programma bevat het bevorderen van de economische ontwikkeling, deelname in bedrijven die nutsvoorzieningen voortbrengen, straatmarkten, landbouw en visserij.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Het vergroten van de aantrekkelijkheid en het stimuleren van de economie op Goeree-Overflakkee. Dit ter verbetering van de leefbaarheid op het eiland.	1-1	Met de provincie Zuid Holland is in 2013 ter uitvoering van het IRP (Integraal Ruimtelijk Programma) verder samengewerkt om een aantal belangrijke ontwikkelingen mogelijk te maken. De gemeente probeert hierbij zoveel mogelijk belemmeringen weg te nemen.
		1-2	Door de totstandkoming van de nieuwe federatie voor ondernemersverenigingen is/wordt een bijdrage geleverd om bedrijfsvestiging te stimuleren.
2.	Vergroten van de economische dynamiek (verdiencapaciteit van de bedrijven en werkgelegenheid) op Goeree-Overflakkee. Hieronder valt ook: de inzet op de aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het versterken van ambachtelijk werk en stimuleren van werkgelegenheid voor hoger opgeleiden.	2-1	In het IRP is het overleg met de provincie gestructureerd. Ook is er met enige regelmaat contact geweest met Rijkswaterstaat over diverse onderwerpen en gemeentelijke doelen.
		2-2	Binnen de gemeentelijke organisatie waren bij werkzaamheden welke met de bestaande bezetting niet gerealiseerd kunnen worden in 2013 diverse stagiaires werkzaam. Zoals op economische zaken ter ondersteuning van het gemeentelijk visieproces, op Ruimtelijke Ordening om een invulling voor een gemeentelijke grondpositie uit te werken.
		2-3	Eind januari 2014 is een conferentie gehouden tussen/met marktpartijen/onderwijs. De inzet op aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt is gestart; de eerste resultaten zijn daarbij zichtbaar. Als voorbeeld kan genoemd worden het werk- en leerproject allround vakman wegenbouw, waarvoor onlangs een samenwerkingsovereenkomst is aangegaan.
3.	Verbeteren van de land- en tuinbouwsector.	3-1	In 2013 is er overleg gevoerd met LTO Noord, afdeling Goeree-Overflakkee. Afgesproken in dit overleg is dat bij het verbeteren van de land- en tuinbouwsector de sector zelf leidend is en dat de gemeente op verzoek van de sector waar mogelijk faciliterend optreedt. Vanuit de sector is overigens nog geen reactie vernomen.
4.	Het stimuleren van innovatie of vernieuwing m.b.t. nieuwe ideeën, diensten en producten. Speciaal aandachtsgebied hierbij is de innovatie binnen duurzame energie.	4-1	Vele innovatieve en duurzame projecten zijn opgestart en worden door de gemeente ondersteund en begeleid. (zie ook hieronder bij 4.3).
		4-2	Een nieuw innovatieteam (bemensing gemeente/ provincie Zuid-Holland) is gestart met het actief benaderen van bedrijven en

			organisaties en het bijstaan op het gebied van nieuwe ontwikkelingen en innovatie.
		4-3	Er is overleg met onder andere het innovatieplatform waarbij een overdracht van projecten en ideeën aan het project eilandmarketing heeft plaatsgevonden. Binnen eilandmarketing zijn vooruitstrevende plannen opgezet. Deze zijn door de Burgemeester in een korte film gepresenteerd. Zie hiervoor http://www.youtube.com/watch?v=-rbuiELc53I
		4-4	Vele alternatieve energiebronnen krijgen de ruimte in de gemeente. De gemeente werkt actief aan duurzame projecten en initiatieven als de Getijdencentrale, Greenpoint Holland-Zeeland, Energieke Regio en stimulering van zonne-energie. Uw raad heeft de duurzaamheidslening mogelijk gemaakt. Dankzij de diverse inspanningen werd de gemeente tweede bij de verkiezing Solar City 2013.
5.	Een energieneutraal eiland in 2020.	5-1	Het coalitieakkoord heeft de ambitie dat het eiland al in 2020 energieneutraal is. In 2013 zijn de voorbereidingen voor een plan-MER en een structuurvisie voor windenergie op het eiland gestart.
6.	Behouden van de eigen visserijsector alsmede het verbeteren van bestaansmogelijkheden en het stimuleren van nieuwe bedrijvigheid binnen de maritieme sector.	6-1	In samenwerking met andere visserijgemeenten is de Europese lobby opgepakt. De gemeente vraagt constant aandacht voor ontheffingen voor de pulskorvisserij en zet zich in voor het naleven van de afspraken door het Havenbedrijf voor het op de afgesproken diepte houden van het slikgat.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 3 Economische zaken	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Vershil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 305.197	€ 1.281.783	€ 1.590.928	€ -309.145
Totaal Baten	€ -2.227.560	€ -3.325.197	€ -3.176.661	€ -148.536
Saldo voor bestemming	€ -1.922.363	€ -2.043.414	€ -1.585.733	€ -457.681
Storting in reserves	€ 247.500	€ 100.000	€ 100.000	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -607.500	€ -67.700	€ -161.028	€ 93.328
Saldo na bestemming	€ -2.282.363	€ -2.011.114	€ -1.646.761	€ -364.353

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6310010	Handel en ambacht	€ 305.903	€ 920.977	€ 615.074	€ -111.713	€ -109.163	€ 2.550
6311010	Baten markten	€ -	€ -	€ -	€ -52.838	€ -43.409	€ 9.429
6320010	Industrieterreinen en –gebouwen	€ 104.400	€ 32.102	€ -72.298	€ -244.097	€ -232.361	€ 11.736
6320011	Herstructurering Dorpsweg						
	Ooltgensplaat	€ 764.826	€ 632.770	€ -132.056	€ -610.045	€ -488.442	€ 121.603
6320020	Deelnemingen	€ 66.644	€ -	€ -66.644	€ -37.744	€ -37.744	€ -
6330010	Nutsvoorzieningen	€ 12.027	€ -	€ -12.027	€ -2.209.920	€ -2.209.442	€ 478
6341010	Agrarische zaken, jacht en visserij	€ 27.983	€ 5.079	€ -22.904	€ -58.840	€ -56.100	€ 2.740
	Totaal	€ 1.281.783	€ 1.590.928	€ 309.145	€ -3.325.197	€ -3.176.661	€ 148.536

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk “Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen”. In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 4 – Onderwijs

Portefeuillehouder F.J. Tollenaar

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma bevat de gemeentelijke verantwoordelijkheden met betrekking tot onderwijs. Binnen haar verantwoordelijkheden wil de gemeente zowel jongeren als volwassenen in staat stellen zich voor te bereiden op het zelfstandig en verantwoordelijk functioneren in de samenleving. Zij worden daarbij in staat gesteld een startkwalificatie te behalen voor de arbeidsmarkt. De zorg van de gemeente strekt zich daarbij uit tot adequate huisvesting, handhaving van de leerplicht en het lokaal onderwijsbeleid.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1	Het voorzien in en handhaven van kwantitatief toereikende en kwalitatief adequate ruimte voor onderwijs en gymnastiekonderwijs, voor primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs.	1-1	Op basis van de meerjarenonderhouds-programma's en de aanvragen volgens de onderwijshuisvestingsverordening is het programma en overzicht Onderwijshuisvesting 2014 door ons college in 2013 vastgesteld. Er was voldoende financiële ruimte om alle daarvoor in aanmerking komende aanvragen toe te wijzen. .
		1-2	In 2013 is de leerlingenprognose geactualiseerd. Hieruit blijkt, dat bijna alle scholen de komende jaren te maken krijgen met een terugloop van het leerlingenaantal. Het verloop per kern verschilt sterk. In het westen van het eiland is de leerlingenafname het grootst met gemiddeld circa 30% . Op het midden van het eiland bedraagt de daling gemiddeld circa 10% met zelfs een toename van 3% en een grootste daling van 13%. Onze oostelijke kernen hebben te maken met een daling van gemiddeld circa 25 %. Gezien het gestage verloop van de daling is van een acute situatie geen sprake. De scholen en de gemeente zijn ervan overtuigd dat adequaat optreden gewenst en noodzakelijk is. Daarnaast is in LEA-verband tussen de onderwijssector en de gemeente afgesproken om een werkgroep onderwijskrimp in te stellen bestaande uit vertegenwoordigers van het onderwijs en de gemeente. De werkgroep is van plan om in 2014 een plan van aanpak met een strategische visie over onderwijskrimp op Goeree-Overflakkee op te stellen.
		1-3	Tijdens een werkbezoek van de gemeenteraad aan de scholen van Voortgezet Onderwijs is door die scholen een nota ingediend van nog

			openstaande zaken. Eén van die dossiers is het uitbreidingsverzoek van CSG Prins Maurits. Inmiddels heeft ons college hierover overeenstemming met de school bereikt. Ook is ons college met Edudelta in gesprek over nieuwbouw/renovatie van de locatie Schoolstraat te Middelharnis. In 2014 zal opdracht worden gegeven voor een bouwkundig onderzoek om de mogelijkheden en kosten van renovatie van de locatie Schoolstraat in beeld te krijgen. Ook vindt met RGO overleg plaats over een door deze school ingediende schadeclaim betreffende de recent plaatsgevonden uitbreiding.
2.	Bezien of brede scholen binnen onze gemeente een plaats kunnen krijgen.	2-1	Deze actie wordt betrokken bij de discussie met scholen over onderwijshuisvestingsvragen in brede zin met voorzieningen die elkaar versterken zoals voor- en naschoolse opvang, brede welzijnsvoorzieningen e.d. In het onderwijshuisvestingsbeleid wordt hiermee rekening gehouden.
3.	Maatschappelijke stage bevorderen	3-1	In 2013 was er vertraging door twijfel aan inzet door VO-scholen. Dit is inmiddels niet meer het geval. In het 2^e kwartaal van 2014 wordt beleid op dit onderdeel verwacht.

Middelen Wat mag het kosten ?

Programma 4 Onderwijs	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 4.242.778	€ 4.314.049	€ 4.937.810	€ -623.761
Totaal Baten	€ -417.907	€ -422.974	€ -472.854	€ 49.880
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ 3.824.871	€ 3.891.075	€ 4.464.956	€ -573.881
Storting in reserves	€ 716.894	€ -12.058	€ 27.144	€ -39.202
Onttrekking aan reserves	€ -917.615	€ -763.712	€ -55.006	€ -708.706
<i>Saldo na bestemming</i>	€ 3.624.150	€ 3.115.305	€ 4.437.094	€ -1.321.789

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6420010	Openbaar basisonderwijs excl. huisvesting	€ 56.499	€ 8.616	€ -47.883	€ -	€ -	€ -
6421010	Openbaar onderwijs huisvesting	€ 593.540	€ 579.911	€ -13.629	€ -17.193	€ -18.207	€ -1.014
6422010	Bijzonder basisonderwijs excl. huisvesting	€ 74.753	€ 56.038	€ -18.715	€ -	€ -	€ -
6423010	Bijzonder basisonderwijs huisvesting	€ 947.285	€ 980.997	€ 33.712	€ -3.200	€ -18.517	€ -15.317
6430010	Openbaar speciaal onderwijs excl. huisvesting	€ 2.727	€ 4.488	€ 1.761	€ -	€ -	€ -
6431010	Openbaar speciaal onderwijs huisvesting	€ 29.619	€ 56.133	€ 26.514	€ -	€ -	€ -
6432010	Bijzonder speciaal onderwijs excl. huisvesting	€ 3.215	€ 3.960	€ 745	€ -	€ -	€ -
6433010	Bijzonder speciaal onderwijs huisvesting	€ 129.543	€ 235.516	€ 105.973	€ -14.210	€ -32.840	€ -18.630
6440010	Openbaar voortgezet onderwijs excl. huisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6441010	Openbaar voortgezet onderwijs huisvesting	€ 169.234	€ 282.920	€ 113.686	€ -	€ -3.848	€ -3.848
6442010	Bijzonder voortgezet onderwijs excl. huisvesting	€ 52.603	€ 47.838	€ -4.765	€ -	€ -	€ -
6443010	Bijzonder voortgezet onderwijs huisvesting	€ 276.375	€ 416.759	€ 140.384	€ -	€ -	€ -
6443020	Huisvesting bijzonder voorbereidende beroepsonderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6480010	Onderwijsbegeleiding	€ 224.038	€ 182.394	€ -41.644	€ -619	€ -613	€ 6
6480020	Vervoerskosten schoolbezoek	€ 1.201.915	€ 1.249.386	€ 47.471	€ -1.000	€ -	€ 1.000
6480030	(Bureau)leerplicht	€ 156.643	€ 188.280	€ 31.637	€ -41.686	€ -41.960	€ -274
6480040	Schoolzwemmen	€ 44.207	€ 44.031	€ -176	€ -	€ -	€ -
6480050	Onderwijsachterstandenbeleid	€ 302.468	€ 279.306	€ -23.162	€ -164.006	€ -170.524	€ -6.518
6480060	Huisvestingsplannen onderwijs	€ 23.096	€ 274.810	€ 251.714	€ -	€ -	€ -
6482010	Volwasseneneducatie	€ 1.704	€ 37.579	€ 35.875	€ -181.060	€ -186.345	€ -5.285
6482020	Onderwijsgebouw de Sjem	€ 24.585	€ 8.848	€ -15.737	€ -	€ -	€ -
	Totaal	€ 4.314.049	€ 4.937.810	€ 623.761	€ -422.974	€ -472.854	€ -49.880

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 5 – Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder F.J. Tollenaar/G. de Jong/A.J. van der Vlugt/P.J. Koningswoud

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Het programma omvat een breed scala aan voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, monumentenzorg, vorming (bibliotheek, muziek) openbaar groen en openluchtrecreatie.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Bevorderen van het erfgoed- en cultureel bewustzijn en het uitdragen van de kernkwaliteiten van Goeree-Overflakkee.	1-1	Het opstellen van cultuurbeleid loopt op schema en bijeenkomsten met betrokken partijen vinden plaats.
2.	Komen tot een bovengemiddelde kwaliteit van de openbare ruimte en natuur.	2-1	Onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn voor het sponsoren van groen en onderhoud van de rotondes binnen de gemeente.
		2-2	Onderhoud van de stranden blijft, overeenkomstig de ombuigingsoperatie, de aandacht houden.
		2-3	Wederom is onze gemeente aangesloten bij het schoonste strand van Nederland. Afgelopen zomer (2013) heeft Goeree-Overflakkee voor de derde maal de Quality Coast Award mogen ontvangen. Onze gemeente heeft de gouden status behaald en had de hoogste score van Nederland.
		2-4	Momenteel wordt er op de Brouwersdam zand afgegraven op plaatsen waar te veel is aangespoeld of verstoven. Hierdoor worden strandopgangen beter bereikbaar. Dit zand wordt gebruikt voor het aanvullen van de stranden waar zandafslag heeft plaatsgevonden.
3.	Verkrijgen van keurmerken, Blauwe Vlag, voor de gemeentelijke stranden en jachthaven van onze gemeente.	3-1	Op alle fronten werden de keurmerken (Blauwe Vlag en Quality Coast) binnen gehaald.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 5 Cultuur en recreatie	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 7.302.795	€ 7.496.751	€ 10.753.654	€ -3.256.903
Totaal Baten	€ -1.382.230	€ -1.481.292	€ -1.522.836	€ 41.544
Saldo voor bestemming	€ 5.920.565	€ 6.015.459	€ 9.230.818	€ -3.215.359
Storting in reserves	€ 26.176	€ -104.813	€ -	€ -104.813
Onttrekking aan reserves	€ -310.712	€ -502.162	€ -208.726	€ -293.436
Saldo na bestemming	€ 5.636.029	€ 5.408.484	€ 9.022.092	€ -3.613.608

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6510010	Bibliotheekwerk	€ 698.308	€ 676.549	€ -21.759	€ -85.327	€ -79.495	€ 5.832
6511010	Muziekonderwijs	€ 239.014	€ 231.189	€ -7.825	€ -	€ -	€ -
6511200	Gebouw Muziekschool Juliana van Stolberglaan	€ 1.868	€ 1.197	€ -671	€ -17.776	€ -17.513	€ 263
6530010	Subsidies sportverenigingen en doorbelasting kostenplaatsen	€ 339.874	€ 331.622	€ -8.252	€ -683	€ -683	€ -
6530020	Sportcombinatiefunctie	€ 49.825	€ 216.281	€ 166.456	€ -	€ -	€ -
6530200	Kleedaccommodatie Concordia	€ 1.237	€ 2.848	€ 1.611	€ -2.042	€ -2.042	€ -
6530500	Recreatiecentrum de Staver	€ 1.057.338	€ 1.297.759	€ 240.421	€ -441.774	€ -441.634	€ 140
6530510	Zwembad 't Zuiderdiep	€ 757.660	€ 916.383	€ 158.723	€ -275.700	€ -273.469	€ 2.231
6530990	Toerekening multifunctionele accommodaties	€ 514.230	€ 776.145	€ 261.915	€ -	€ -	€ -
6531100-6531230	Sportcomplexen	€ 213.518	€ 853.938	€ 640.420	€ -105.465	€ -31.890	€ 73.575
6531240-6531310	Sportterreinen	€ 86.092	€ 151.077	€ 64.985	€ -56.053	€ -58.551	€ -2.498
6531400	IJsbanen	€ 4.000	€ 1.702	€ -2.298	€ -1.400	€ -3.048	€ -1.648
6531500	Sportcomplex Oostplaat Middelharnis	€ 502.621	€ 740.555	€ 237.934	€ -153.228	€ -160.542	€ -7.314
6540010	Kunst en cultuur (excl. muziekscholen)	€ 334.221	€ 460.293	€ 126.072	€ -44.562	€ -44.562	€ -
6541010	Streekarchief	€ 16.139	€ 17.090	€ 951	€ -61.090	€ -33.129	€ 27.961
6541020	Gesloten begraafplaatsen	€ 2.500	€ 17	€ -2.483	€ -	€ -	€ -
6541030	Subsidies cultuurbewoud	€ 62.420	€ 102.035	€ 39.615	€ -	€ -40.000	€ -40.000
6541200	Streekmuseum Sommelsdijk	€ 9.140	€ 4.765	€ -4.375	€ -45.436	€ -45.864	€ -428
6541210	Gebouw museum Raad- en polderhuis Ouddorp	€ -	€ 643	€ 643	€ -	€ -	€ -
6541500	Voormalig raadhuis Middelharnis	€ 33.438	€ 20.307	€ -13.131	€ -	€ -80	€ -80
6541600	Monumenten	€ 11.387	€ 20.875	€ 9.488	€ -	€ -465	€ -465
6541800	Torens	€ 212.639	€ 176.232	€ -36.407	€ -25	€ -25	€ -
6541900	Molens	€ 92.058	€ 90.266	€ -1.792	€ -	€ -	€ -
6550010	Boombehoud	€ 40.832	€ 33.482	€ -7.350	€ -	€ -	€ -
6550020	Omgevingsvergunning: activiteit kappen	€ 20.550	€ 35.595	€ 15.045	€ -1.615	€ -2.837	€ -1.222
6560010	Openbaar groen	€ 337.623	€ 2.229.400	€ 1.891.777	€ -39.687	€ -55.962	€ -16.275
6560020	Dierenverblijven	€ 11.582	€ 11.166	€ -416	€ -	€ -	€ -
6560030	Strandrecreatie	€ 99.297	€ 105.009	€ 5.712	€ -12.700	€ -13.095	€ -395
6560040	Strandreiniging	€ 119.885	€ 127.762	€ 7.877	€ -	€ -	€ -
6560050	Bevordering toerisme	€ 927.552	€ 279.012	€ -648.540	€ -	€ -5.300	€ -5.300
6560060	Recreatieschappen	€ 159.724	€ 159.269	€ -455	€ -	€ -	€ -
6560070	Volksfeesten	€ 87.925	€ 53.947	€ -33.978	€ -13.729	€ -	€ 13.729
6560080	Gebiedsgerichte aanpak	€ 330.370	€ 365.348	€ 34.978	€ -120.000	€ -211.500	€ -91.500
6580010	Speeltoestellen	€ 116.930	€ 257.958	€ 141.028	€ -1.200	€ -	€ 1.200
6580011	Toilet Dorpsdienden	€ 3.200	€ 5.045	€ 1.845	€ -600	€ -291	€ 309
6580020	Culturele evenementen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -79	€ -79
6580021	Evenementenborden	€ 1.754	€ 893	€ -861	€ -1.200	€ -780	€ 420
	Totaal	€ 7.496.751	€ 10.753.654	€ 3.256.903	€ -1.481.292	€ -1.522.836	€ -41.544

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 6 – Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening

Portefeuillehouder G. de Jong/F.J. Tollenaar

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma omvat de bijstandsverlening, arbeidsvoorziening, voorzieningen voor gehandicapten, maatschappelijke zorg, opvang van vluchtelingen, welzijnswerk en kinderopvang.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)																										
1.	Streven naar een snelle uitstroom van uitkeringsgerechtigden.	1-1	Inzet op re-integratie via eigen model is zeer succesvol. De inzet is gericht geweest op de uitstroom in plaats van de instroom. Per saldo betekent dit overigens dat het aantal cliënten weliswaar is gestegen, maar uiteindelijk veel minder dan de stijging van het aantal uitkeringsaanvragen zou doen vermoeden.																									
		1-2	Lopende uitkeringen op 31-12-2013 <table><tr><td></td><td>1-1-2014</td><td>1-1-2013</td></tr><tr><td><21</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>21-64</td><td>304</td><td>274</td></tr><tr><td>inrichting</td><td>15</td><td>17</td></tr><tr><td>Bbz</td><td>7</td><td>2</td></tr><tr><td>krediethyp</td><td>1</td><td>4</td></tr><tr><td>Ioaw</td><td>15</td><td>13</td></tr><tr><td>Ioaz</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>349</td><td>317</td></tr></table>		1-1-2014	1-1-2013	<21	5	5	21-64	304	274	inrichting	15	17	Bbz	7	2	krediethyp	1	4	Ioaw	15	13	Ioaz	2	2	Totaal
	1-1-2014	1-1-2013																										
<21	5	5																										
21-64	304	274																										
inrichting	15	17																										
Bbz	7	2																										
krediethyp	1	4																										
Ioaw	15	13																										
Ioaz	2	2																										
Totaal	349	317																										
2.	Uitvoering geven aan de wettelijke taken voor de uitvoering van de Wsw door het aanbieden van passende werkplekken aan voor de Wsw geïndiceerde inwoners van de gemeente Goeree-Overflakkee.	2-1	De taakstelling voor 2013 is ingevuld door werkplekken binnen het uitvoeringsbedrijf, en waar mogelijk door begeleid werken en detachingsplaatsing.																									
		2-2	Het invullen van de taakstelling heeft bijgedragen aan een vermindering van de wachtlijst Wsw-geïndiceerden. Per 1 januari 2013 stonden er 53 personen op de wachtlijst. Verloop van de wachtlijst 2013: - 10 personen ingekomen - 20 personen van de wachtlijst af en in dienst van de afdeling WSW Het jaar 2013 is afgesloten met 43 personen op de wachtlijst.																									
3.	Voorkomen van armoede.	3-2	Door de forse werkdruk rondom de decentralisaties is de herziening van het minimabeleid in tijd naar achter geschoven. Beleid wordt verwacht in het 2° kwartaal 2014																									
4.	Bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen (civil society).	4-1	Deze doelstelling krijgt aparte aandacht binnen het 3D-project (burgerkracht).																									
5.	We willen in principe geen bezuinigingen op zorg.	5-1	Enige bezuinigingen zijn onontkoombaar gebleken. In de ombuigingsnota zijn die vastgesteld. Voorbeelden hiervan zijn de																									

			korting op het budget voor hulp bij het huishouden die – voor zover mogelijk - doorgevoerd moet worden in het uitgavenpatroon, taakstellende bezuinigingen op ouderenwerk en preventief jeugdbeleid, en bezuiniging op verstrekking van vervoersvoorzieningen door strengere indicatiestelling. Realisatie hiervan volgt.
6.	Het zelfstandig wonen voor ouderen bevorderen.	6-1	Prestatieafspraken met corporaties zijn nog niet geformaliseerd.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 24.671.002	€ 26.510.166	€ 27.198.844	€ -688.678
Totaal Baten	€ -12.939.885	€ -16.398.534	€ -15.130.913	€ -1.267.621
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ 11.731.117	€ 10.111.632	€ 12.067.931	€ -1.956.299
Storting in reserves	€ -	€ 75.243	€ 231.365	€ -156.122
Onttrekking aan reserves	€ -92.015	€ -209.729	€ -68.611	€ -141.118
<i>Saldo na bestemming</i>	€ 11.639.102	€ 9.977.146	€ 12.230.685	€ -2.253.539

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6610010	WWB: Algemene bijstand	€ 4.194.190	€ 5.420.971	€ 1.226.781	€ -4.450.508	€ -4.480.384	€ -29.876
6610020	IOAW	€ 174.000	€ 256.363	€ 82.363	€ -	€ -1.581	€ -1.581
6610030	IOAZ	€ 50.400	€ 31.726	€ -18.674	€ -	€ -	€ -
6610050	BBZ- lev. Ond. Beginnende zelfstandigen	€ 392.700	€ 532.209	€ 139.509	€ -275.956	€ -78.384	€ 197.572
6610070	BBZ- overig (excl.: Bob)	€ 95.658	€ 103.436	€ 7.778	€ -90.351	€ -318.817	€ -228.466
6611010	Sociale werkvoorziening	€ 8.800.143	€ 7.334.821	€ -1.465.322	€ -8.556.934	€ -7.454.428	€ 1.102.506
6611020	Re-integratie	€ 200.000	€ -	€ -200.000	€ -	€ -	€ -
6614010	Minimabeleid	€ 487.629	€ 531.267	€ 43.638	€ -110.200	€ -18.063	€ 92.137
6620010	Algemeen Maatschappelijk Werk	€ 584.680	€ 514.166	€ -70.514	€ -	€ -	€ -
6620020	Slachtofferhulpverlening	€ 278.018	€ 232.357	€ -45.661	€ -	€ -	€ -
6620030	Ouderenzorg	€ 440.080	€ 429.967	€ -10.113	€ -	€ -	€ -
6621010	Vreemdelingen	€ 93.427	€ 43.121	€ -50.306	€ -422.700	€ -367.200	€ 55.500
6622010	WMO- Huishoudelijke zorg	€ 4.630.465	€ 4.791.953	€ 161.488	€ -880.000	€ -824.870	€ 55.130
6623010	Wet participatiebudget	€ 1.328.955	€ 1.787.992	€ 459.037	€ -1.390.512	€ -1.231.416	€ 159.096
6630010	Jeugd- en jongerenwerk	€ 822.567	€ 425.101	€ -397.466	€ -109.633	€ -142.341	€ -32.708
6630020	Overig sociaal cultureel werk	€ 589.206	€ 502.086	€ -87.120	€ -	€ -	€ -
6630040	Ons Dorps huis, Nieuwe Tonge	€ -	€ 342	€ 342	€ -	€ -	€ -
6630050	t Trefpunt, Stad aan 't Haringvliet	€ -	€ 382	€ 382	€ -	€ -	€ -
6630200	JAC	€ 227.764	€ 209.654	€ -18.110	€ -	€ -	€ -
6630210	De Schakel	€ 37.415	€ 69.624	€ 32.209	€ -8.774	€ -8.209	€ 565
6630990	Toerekening multifunctionele accommodaties	€ 382.074	€ 733.264	€ 351.190	€ -	€ -36.919	€ -36.919
6650010	Kinderdagopvang	€ 66.942	€ 128.137	€ 61.195	€ -	€ -	€ -
6650020	Peuterspeelzalen	€ 573.651	€ 566.407	€ -7.244	€ -48.649	€ -46.096	€ 2.553
6650200	Gebouw Harlekijntje	€ 26.768	€ 16.594	€ -10.174	€ -46.006	€ -46.459	€ -453
6650990	Toerekening multifunctionele accommodaties	€ 47.999	€ -	€ -47.999	€ -	€ -	€ -
6652010	Woonvoorzieningen (Wmo)	€ 347.279	€ 502.317	€ 155.038	€ -5.000	€ -	€ 5.000
6652020	Vervoersvoorzieningen (Wmo)	€ 697.723	€ 999.657	€ 301.934	€ -	€ -7.143	€ -7.143
6652021	Vervoersvoorzieningen (GPK)	€ 7.000	€ 3.171	€ -3.829	€ -4.000	€ -682	€ 3.318
6652030	CTW	€ 906.433	€ 1.007.552	€ 101.119	€ 689	€ -67.921	€ -68.610
6652040	Overige WMO	€ 27.000	€ 24.207	€ -2.793	€ -	€ -	€ -
	Totaal	€ 26.510.166	€ 27.198.844	€ 688.678	€ -16.398.534	€ -15.130.913	€ 1.267.621

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk “Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen”. In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 7 – Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder G. de Jong/P.J. Koningswoud/A.J. van der Vlugt

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma omvat zorg voor volksgezondheid, milieu, afvalverwijdering, riolering en begraaftplaatsen. De gemeente streeft naar een gezond, veilig, schoon en duurzaam woon- en leefklimaat.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Het verkleinen van de gezondheidsverschillen tussen de diverse bevolkingsgroepen en het stimuleren van gezond gedrag. Het bevorderen van een goed systeem aan gezondheidsvoorzieningen dat toegankelijk is voor alle doelgroepen.	1-1	In 2013 is hard gewerkt aan de totstandkoming van een (concept) beleidsnotitie preventieve volksgezondheid. Vaststelling is te verwachten in het 2 ^e kwartaal 2014.
2.	Binnen het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt gestreefd naar een zo efficiënt mogelijke samenwerking van onderwijs en jeugdbeleid	2-1	Momenteel lopen, mede ter voorbereiding op de toekomstige decentralisatie (3D) pilots om de zorgstructuur vanuit het onderwijs, met ZorgAdviesteams, optimaal aan te laten sluiten op de zorgstructuur van het CJG. Voorlopig resultaat van deze pilot is dat zorgmeldingen van scholen (voor zover die niet binnen scholen kunnen worden opgelost) sneller kunnen worden doorgeleid naar de juiste zorgaanbieder.
3.	Het afvalbeheer optimaliseren door kostenbeheer waarbij het huishoudelijk afval en de afvoer in deelstromen naar verschillende verwerkingsinrichtingen, maximaal op soort wordt gescheiden.	3-1	Er is geïnvesteerd in ondergrondse containers voor diverse afvalsoorten.
		3-2	Er is gewerkt aan het opstellen van een geactualiseerd Afvalbeleidsplan. Dit plan gaat voor de toekomst een belangrijke toetssteen vormen.
4.	Het harmoniseren van bestaande gemeentelijke rioleringsplannen tot één Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan(VGRP).	4-1	Er is uitvoering gegeven aan het Operationeel Plan Riolering 2013, waaronder het reguliere onderhoud aan rioleringen en bijbehorende voorzieningen.
		4-2	Planmatig heeft inventarisatie en harmonisatie plaatsgevonden van data en aanpak van rioleringswerken.
		4-3	In 2014 wordt een uitgebreid programma opgepakt en uitgevoerd.
5.	Ontwikkelen van een optimale samenwerking met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) in onze provincie, voor het takenpakket dat door de RUD, DCMR Milieudienst Rijnmond wordt uitgevoerd	5-1	Inrichtingsbestanden, milieu-informatie en het archief zijn in 2013 volledig overgegaan naar DCMR, Milieudienst Rijnmond.
		5-2	Binnen de gemeente zijn extra inventariserende controles uitgevoerd o.a. ook vanwege gewijzigde regelgeving.
		5-3	Het programma externe veiligheid (EV) is geïntegreerd in de programmafinanciering EV voor de regio Rijnmond.

		5-4	Op grond van actuele ontwikkelingen (oa. Odfjell) is een verbeterprogramma toezicht en handhaving voorbereid en opgestart.
6.	Op de gemeentelijke begraafplaatsen zorgen voor voldoende ruimte voor begravingen en asbestemmingen		De plannen voor uitbreiding van begraafplaatsen en nieuwe begraafplaatsen zijn in 2013 verder uitgewerkt (Ouddorp, Stellendam en Sommeldijk).

Bestuursovereenkomst Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing Bodem

Locatie Dwarsweg

Sinds het raadsbesluit in 2012 om herstructurering en bodemsanering uit te gaan voeren worden hiervoor de benodigde acties voorbereid en uitgevoerd.

Voor het saneren van de bodem van het werkterrein is een subsidie beschikbaar gesteld door de provincie. Uitgangspunt daarbij is dat de locatie vóór 31 december 2015 gesaneerd dan wel beheerst is.

De Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) heeft aanvullend bodemonderzoek verricht. Op basis van die informatie heeft Bio Clear een saneringsonderzoek opgesteld. Op basis van dit saneringsonderzoek wordt een aanvraag bij provincie voorbereid voor extra subsidie, waarmee de locatie op duurzame wijze gesaneerd kan worden.

In 2014 wordt een beschikking aangevraagd, vervolgens een saneringsplan opgesteld en zal aanbesteding volgen. Streven is aanbesteding in september 2014.

Gemaakte kosten in 2013:

Activiteit	Datum boeking	Bedrag
Bodemonderzoek, aanvullende rapportage opgesteld door DCMR	06-05-2013	€ 8.356,29
idem	30-07-2013	€ 778,06
Analyse dwarsweg door DETA Milieu	27-05-2013	€ 163,23
Bodemonderzoek, sanscrit toesting, Grondslag	01-07-2013	€ 201,32
Saneringsonderzoek BioClear	05-11-2013	€ 5.169,08

Locatie Waterweg

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in 2013. De rekening is betaald in 2014. Bij het bevoegd gezag, de Provincie, is een beschikking n.a.v. het onderzoeksresultaat aangevraagd. Naar verwachting zal voor de locatie de beschikking "niet humaan /spoed" afgegeven worden. Dit houdt in dat er geen humane risico's aanwezig zijn en dat het geen spoedlocatie meer is zodat er voldaan is aan de afspraken uit de bestuursovereenkomst met het bevoegd gezag inzake bodemsanering.

Kosten 2013:

Activiteit	Datum boeking	Bedrag
Bodemonderzoek Aqua terra Kuiper Burger	10-01-2014	€ 2.530,00

Locatie Oosthavendijk

Locatie niet specifiek opgenomen in de bestuursovereenkomst. Locatie is wel onderzocht en op benodigde informatieniveau gebracht. Alvorens een nieuwe beschikking wordt aangevraagd wordt de herbestemming nader onderzocht.

Activiteit	Datum boeking	Bedrag
Aanvullend bodemonderzoek Deta Milieu	18-11-2013	€ 2.705,00

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 14.095.530	€ 13.967.036	€ 13.801.918	€ 165.118
Totaal Baten	€ -11.377.438	€ -11.269.021	€ -11.103.868	€ -165.153
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ 2.718.092	€ 2.698.015	€ 2.698.050	€ -35
Storting in reserves	€ 1.722.567	€ 876.760	€ 30.400	€ 846.360
Onttrekking aan reserves	€ -660.107	€ -2.537.464	€ -2.102.682	€ -434.782
<i>Saldo na bestemming</i>	€ 3.780.552	€ 1.037.311	€ 625.768	€ 411.543

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6714010	Openbare gezondheidszorg	€ 393.321	€ 769.947	€ 376.626	€ -	€ -23.585	€ -23.585
6714020	Project gezonde slagkracht	€ 106.200	€ 114.418	€ 8.218	€ -32.700	€ -62.692	€ -29.992
6715010	Jeugdgezondheidszorg (uniform deel)	€ 1.171.750	€ 1.170.752	€ -998	€ -	€ -	€ -
6716010	Jeugdgezondheidszorg (maatwerk deel)	€ 236.337	€ 175.023	€ -61.314	€ -	€ -21.252	€ -21.252
6716020	Centrum voor Jeugd en Gezin	€ 49.781	€ 52.112	€ 2.331	€ -	€ -	€ -
6721010	Inzameling en verwerking huisvuil	€ 2.987.669	€ 3.119.100	€ 131.431	€ -172.522	€ -169.769	€ 2.753
6721020	Inzameling bedrijfsvuil	€ 8.290	€ 669	€ -7.621	€ -	€ -250	€ -250
6721030	KCA depot	€ 74.414	€ 33.953	€ -40.461	€ -5.985	€ -5.678	€ 307
6721040	Regionaal overslagstation	€ 582.190	€ 481.586	€ -100.604	€ -387.113	€ -237.232	€ 149.881
6722010	Riolering	€ 5.383.993	€ 5.070.265	€ -313.728	€ -35.950	€ -4.876	€ 31.074
6723010	Omgevingsvergunning: activiteit wet milieubeheer en geluidhinder	€ 1.674.200	€ 1.621.932	€ -52.268	€ -88.074	€ 14.350	€ 102.424
6723020	Ongediertebestrijding	€ 101.783	€ 78.044	€ -23.739	€ -	€ -	€ -
6723030	Klimaatbeleid	€ 108.470	€ 300	€ -108.170	€ -	€ -	€ -
6723100	Bestuursakkoord Windenergie	€ -	€ 80.365	€ 80.365	€ -	€ -	€ -
6724010	Begraafplaatsen	€ 1.088.638	€ 1.033.452	€ -55.186	€ -150	€ -1.833	€ -1.683
6725010	Afvalstoffenheffing	€ -	€ -	€ -	€ -3.959.549	€ -3.963.164	€ -3.615
6726010	Rioolheffing	€ -	€ -	€ -	€ -5.801.486	€ -5.789.504	€ 11.982
6732010	Baten begraafplaatsrechten	€ -	€ -	€ -	€ -785.492	€ -838.383	€ -52.891
	Totaal	€ 13.967.036	€ 13.801.918	€ -165.118	€ -11.269.021	€ -11.103.868	€ 165.153

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 8 – Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Portefeuillehouder G. de Jong/P.J. Koningswoud/A.J. van der Vlugt

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma bevat alle activiteiten die samenhangen met het op hoofdlijnen inrichten van de openbare ruimte volgens de daartoe geldende kaders, de handhaving daarvan op basis van de daartoe vastgestelde procedures en de ruimtelijke, kwantitatieve en kwalitatieve invulling van het wonen.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	In alle kernen de leefbaarheid van die kernen in stand houden.	1-1	De leefbaarheid is voor alle kernen punt van aandacht. In relatie tot de (kleine) kernen kan worden meegedeeld dat aan diverse bouwplannen door onze gemeente is meegewerkt. In 2013 is aan diverse kleinschalige plannen meegewerkt waarbij het college toestond een rotte kies door een nieuwe functie weg te nemen. Grotere ontwikkelingen in kleine kernen waaraan in 2013 door het college op enigerlei wijze is meegewerkt zijn bijvoorbeeld: Molenkade Stellendam, Nieuwe Oostdijk Goedereede, inbreilocatie 7 woningen in Herkingen, woon-zorgcomplex in Stad aan 't Haringvliet, herstructurering van een verouderde woonwijk in Nieuwe-Tonge. Tegelijkertijd laat de praktijk zien dat er niet altijd behoefte is. Gelet op het feit dat Goeree-Overflakkee een anticipeerregio voor krimp is, moeten we onder ogen zien dat bouwen in alle kernen geen reële optie is. Dit blijkt ook wel uit het feit dat bouwplannen in verschillende kernen al jaren op realisatie wachten.
2.	Ontwikkelen/actualiseren van ruimtelijke beleidskaders waarin de verschillende sectorale belangen zijn afgewogen	2-1	De bestemmingsplannen voor vrijwel het gehele grondgebied van de gemeente zijn geactualiseerd.
3.	Een gestructureerde openbare ruimte	3-1	In 2013 is gewerkt aan het structureren van de openbare ruimte. Daarbij hoort eerst een inventarisatie van het vastgoed in de openbare ruimte (het betreft hier het in orde brengen van de gegevens van riolering, wegen, groen, bruggen e.d. en openbare verlichting) en het inspecteren van de onderhoudstoestand waarin het element zich bevindt. Wegenbeheer is daarbij de eerste stap geweest en die is in 2013 afgerond. Rioolbeheer en groenbeheer volgen nog. Uiteindelijk moet een integraal onderhoud en een gestructureerd aanpak van de openbare ruimte volgen.
4.	Zorgen dat de kosten van ontwikkeling	4-1	Met elke partij die een ruimtelijke ontwikkeling

	van ruimtelijke plannen zoveel mogelijk worden gedragen door de partijen die erdoor gebaat zijn		wil realiseren, is een anterieure exploitatieovereenkomst gesloten, waarin de kosten conform hoofdstuk 6 van de Wet ruimtelijke ordening aan de exploitant worden toegerekend. Hierdoor was het afdwingen van kostenverhaal via een exploitatieplan in geen geval nodig.
5.	Integraal uitvoeren van toezicht en handhaving waar mogelijk door samenwerking tussen betrokken disciplines	5-1	Afhankelijk van het onderwerp wordt op uitvoeringsniveau steeds vaker integraal toezicht en handhaving uitgevoerd met diverse interne en externe (handhavings)partners, zoals politie, Waterschap, DCMR, VRR, enz.

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 14.736.778	€ 9.106.969	€ 12.343.871	€ -3.236.902
Totaal Baten	€ -14.084.470	€ -7.611.006	€ -7.329.928	€ -281.078
Saldo voor bestemming	€ 652.308	€ 1.495.963	€ 5.013.943	€ -3.517.980
Storting in reserves	€ 679.000	€ 2.890.493	€ 3.291.993	€ -401.500
Onttrekking aan reserves	€ -338.458	€ -3.456.416	€ -5.773.395	€ 2.316.979
Saldo na bestemming	€ 992.850	€ 930.040	€ 2.532.541	€ -1.602.501

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6810010	Structuur- en bestemmingsplannen	€ 269.703	€ 522.297	€ -252.594	€ -102.050	€ -155.556	€ -53.506
6810100-6810114	Anterieure overeenkomsten	€ -	€ 36.866	€ 36.866	€ -90.600	€ -126.137	€ -35.537
6810200-6810203	Bestemmingsplannen	€ 176.480	€ 48.816	€ -127.664	€ -	€ -	€ -
6810300	Structuurvisie Noordrand	€ -	€ -19.000	€ -19.000	€ -	€ -	€ -
6820010	Woningexploitatie/woningbouw	€ 294.799	€ 156.870	€ -137.929	€ -241.208	€ -60.831	€ 180.377
6820200	Aan- en verkopen	€ 56.725	€ 508.871	€ -452.146	€ -573.725	€ -593.338	€ -19.613
6821010/20/30/40	Dorpsvernieuwingsplannen	€ 210.267	€ -38.328	€ -248.595	€ -98.259	€ 426.020	€ 524.279
6822010	Omgevingsvergunning: activiteit bouwen	€ 2.264.252	€ 2.313.448	€ -49.196	€ -6.899	€ 15.005	€ 21.904
6822020	BAG	€ 51.179	€ 59.847	€ -8.668	€ -7.153	€ -8.689	€ -1.536
6822030/40/50/60/70	Woonwagencentra	€ 118.600	€ 103.791	€ -14.809	€ -76.525	€ -72.912	€ 3.613
6822080	Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	€ 34.576	€ 527	€ -34.049	€ -	€ -100	€ -100
6823010	Leges bouwactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -902.500	€ -1.053.939	€ -151.439
6830010	WION	€ 2.741	€ -	€ -2.741	€ -	€ -	€ -
6830020-6830130	Exploitatieplannen	€ 5.257.296	€ 6.759.109	€ -1.501.813	€ -5.242.296	€ -5.457.043	€ -214.747
6830140	Bedrijvenpark Oostflakkee	€ 111.455	€ 1.578.345	€ -1.466.890	€ -186.455	€ -109.596	€ -76.859
6830150	Herinrichting vml zwembad	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6830170	Ooltgensplaat	€ 3.503	€ 5.601	€ -2.098	€ -3.503	€ -5.601	€ -2.098
6830170	PPS constructie Oostflakkee	€ 18.414	€ -	€ -18.414	€ -	€ -	€ -
6830150-210	Overige plannen	€ 236.979	€ 306.811	€ -69.832	€ -79.833	€ -127.211	€ -47.378
	Totaal	€ 9.106.969	€ 12.343.871	€ -3.236.902	€ -7.611.006	€ -7.329.928	€ -281.078

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Programmaverantwoording 2013

Programma 9 – Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Portefeuillehouder M. Trouwborst

Inhoud programma

Wat verstaan we onder dit programma?

Dit programma bevat de ramingen van de diverse belastingbaten, rentebaten en –lasten, Algemene Uitkering, dividendopbrengst, bedrijfsvoering, saldi van de diverse kostenplaatsen, onvoorziene uitgaven alsook reservemutaties.

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we daarvoor gedaan? (prestaties)	
1.	Binnen de raadsperiode dient de begroting sluitend gemaakt te worden door te bezuinigen of efficiënter te organiseren.	1-1	In 2013 werd als gevolg van de harmonisatie steeds duidelijker wat de omvang van de bezuinigingsoperatie werd. In 2013 is een bezuinigingsplan voor de komende jaren opgesteld en door uw raad vastgesteld. In dit plan is voorzien dat de begroting met ingang van 2016 sluit. Dit is ook nader afgestemd en doorgesproken met de provincie in het kader van financieel toezicht.
2.	De reserves dienen op peil te worden gebracht.	2-1	In 2013 is een nota reserves en voorzieningen opgesteld en vastgesteld. Er is niet een expliciet uitgangspunt vastgesteld wat het op peil houden betekent. De omvang van de reserves is in 2013 wel verder teruggelopen. Van afgerond 43 miljoen naar afgerond 40 miljoen. Een graadmeter is dat we momenteel nog voldoende reserves hebben om onze financiële risico's op te kunnen vangen. In deze jaarrekening wordt in de toelichting op de balans hier nader op ingegaan.
		2-2	In 2013 is een kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement opgesteld.. We blijven boven de gestelde norm van 1,0 daar waar het gaat om het gestelde weerstandsvermogen. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.
3.	De belastingen zullen maximaal trendmatig, zijnde de inflatiecorrectie, verhoogd worden.	3-1	De begroting 2013 is in 2012 opgesteld. Voor het jaar 2013 was het uitgangspunt dat de geraamde opbrengsten in de begroting 2013 gehaald moesten worden. Dit is gelukt. In het coalitieakkoord staat dat de belastingen maximaal trendmatig (inflatie) verhoogd mogen worden. Ingaande 2014 wordt dit uitgangspunt toegepast.
4.	De heffingen en leges voor producten en diensten moeten kostendekkend zijn (de gebruiker betaalt).	4-1	In het coalitieakkoord staat verwoord dat de heffingen en leges binnen de coalitieperiode kostendekkend moeten zijn. In 2013 is de rioolheffing maximaal kostendekkend geweest (100%). Voor een volledig overzicht en toelichting wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

--	--	--	--

Middelen

Wat mag het kosten ?

Programma 9 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Primitieve begroting 2013	Begroting 2013 na wijzigingen	Jaarrekening 2013	Verschil Begroting 2013 na wijz. / Jaarrekening 2013
Totaal Lasten	€ 28.940.652	€ 32.546.304	€ 20.125.871	€ 12.420.433
Totaal Baten	€ -60.244.801	€ -65.987.436	€ -66.037.034	€ 49.598
<i>Saldo voor bestemming</i>	€ -31.304.149	€ -33.441.132	€ -45.911.163	€ 12.470.031
Storting in reserves	€ 1.028.915	€ 10.314.417	€ 16.887.375	€ -6.572.958
Onttrekking aan reserves	€ -879.749	€ -6.216.902	€ -15.840.189	€ 9.623.287
<i>Saldo na bestemming</i>	€ -31.154.983	€ -29.343.617	€ -44.863.977	€ 15.520.360

Overzicht onderliggende producten

Productnr.	Omschrijving	Lasten na wijziging 2013	Lasten realisatie 2013	Verschil	Baten na wijziging 2013	Baten realisatie 2013	Verschil
6911010	Geldleningen < 1 jaar	€ 37.000	€ 18.572	€ -18.428	€ -213	€ -277	€ -64
6913010	Dividend BNG	€ -	€ -	€ -	€ -108.000	€ -108.026	€ -26
6914010	Geldleningen > 1 jaar	€ 2.667.100	€ 2.797.758	€ 130.658	€ -	€ -	€ -
6921010	Algemene Uitkering	€ -	€ -	€ -	€ -45.764.405	€ -45.887.565	€ -123.160
6922010	Onvoorzien uitgaven	€ 151.451	€ -	€ -151.451	€ -	€ -	€ -
6922020	Lasten voorgenomen beleid	€ 363.075	€ -	€ -363.075	€ -	€ -	€ -
6922210	Huisvesting gemeentelijke gebouwen excl. werkplaatsen	€ 985.627	€ 1.095.365	€ 109.738	€ -40.815	€ -33.254	€ 7.561
6922220	Catering	€ 160.639	€ 157.394	€ -3.245	€ -300	€ -421	€ -121
6922230	I&A	€ 2.136.210	€ 2.410.364	€ 274.154	€ -	€ -678	€ -678
6922240	Facilitair	€ 397.949	€ 248.040	€ -149.909	€ -9.199	€ -8.295	€ 904
6922250	Administraties	€ 6.395.950	€ 8.210.566	€ 1.814.616	€ -8.967.243	€ -10.902.968	€ -1.935.725
6922260	Advies (picofh)	€ 298.911	€ 201.788	€ -97.123	€ -	€ -1.045	€ -1.045
6922280	Gemeentelijke werkplaatsen	€ 446.018	€ 453.431	€ 7.413	€ -5.000	€ -5.787	€ -787
6922290	Tractie	€ 658.825	€ 753.101	€ 94.276	€ -16.400	€ -28.248	€ -11.848
6930010	Wet WOZ	€ 95.000	€ 95.026	€ 26	€ -	€ -	€ -
6931010	Baten OZB gebruikers	€ -	€ -	€ -	€ -808.214	€ -816.277	€ -8.063
6932010	Baten OZB eigenaren	€ -	€ -	€ -	€ -6.256.360	€ -6.259.045	€ -2.685
6935010	Baten forensenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -683.300	€ -609.580	€ 73.720
6936010	Baten toeristenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -1.267.223	€ -1.088.900	€ 178.323
6937010	Baten hondenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -259.789	€ -268.848	€ -9.059
6940010	Lasten heffingen en invordering gemeentelijke belastingen	€ 570.001	€ 738.196	€ 168.195	€ -	€ -17.818	€ -17.818
6960010	Saldi van kostenplaatsen	€ 17.182.548	€ 2.946.271	€ -14.236.277	€ -1.800.975	€ -	€ 1.800.975
6980999	Mutaties reserves	€ 14.781.292	€ 21.422.139	€ 6.640.847	€ -13.968.567	€ -24.518.542	€ -10.549.975
6999999	Sluitrekening	€ 4.379.710	€ -	€ -4.379.710	€ -8.139.111	€ -	€ 8.139.111
	Totaal	€ 51.707.306	€ 41.548.012	€ -5.779.584	€ -88.095.114	€ -90.555.575	€ -10.599.572

Voor de toelichtingen op de verschillen zie hoofdstuk "Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen". In deze toelichtingen wordt ingegaan op de afwijkingen groter dan 10% met een minimum van € 20.000.

Rekening 2013
Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen (besteding niet gebonden)			2013	2013	2013
Fcl	Ecl	Soort	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Werkelijk
6931010	401004	<i>Onroerende zaakbelasting</i> OZB gebruikers niet-woningen	808.214	808.214	816.277
6932010	401002	OZB eigenaren woningen	5.118.127	5.118.127	5.044.319
6932010	401003	OZB eigenaren niet-woningen	1.138.233	1.138.233	1.214.727
6937010	402003	Hondenbelasting	256.289	259.789	268.848
6936010	401006	Toeristenbelasting	1.267.223	1.267.223	1.088.900
6935010	402004	Forensenbelasting	683.300	683.300	609.580
		Totalen	9.271.386	9.274.886	9.042.651

Algemene uitkering			2013	2013	2013
Fcl	Ecl	Soort	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Werkelijk
6921010	411001	Algemene uitkering	41.455.096	40.963.700	41.106.066
6921010	411002	Alg. uitk. afrek. voorgaande jaren	0	-5.000	-50.923
6921010	411005	Alg. uitk.: herindelingsvergoeding	0	4.805.705	4.832.422
6921010	422051	Alg. uik. Overige inkomensoverdrachten	31.537	0	0
		Totalen	41.486.633	45.764.405	45.887.565

Dividend			2013	2013	2013
Fcl	Ecl	Soort	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Werkelijk
6330010	210304	Nutsvoorzieningen	1.809.709	2.207.059	2.207.059
6330010	210203	Rentebelegde gelden	800	2.861	2.383
6913010	210304	BNG	70.000	108.000	108.026
		Totalen	1.880.509	2.317.920	2.317.468

Saldo van de financieringsfunctie			2013	2013	2013
Fcl	Ecl	Soort	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Werkelijk
6914010	210001	<i>Rentelasten gespecificeerd naar:</i> Rente langlopende geldleningen	2.530.140	2.667.100	2.797.758
6911010	210102	Rente kortlopende geldleningen	825.368	37.000	18.572
7911001	560001	Aflossingen	0	0	5.894.338
		Totalen	3.355.508	2.704.100	8.710.668
6911010	210102	<i>Rentebaten gespecificeerd naar:</i> Rente kortlopende geldleningen	35.775	213	277
6911010	210203	Rente lange termijn deposito's	0	0	0
5500000	610001	Doorberekende kapitaallasten	0	1.823.318	10.895.747
		Totalen	35.775	1.823.531	10.896.024
		Financieringssaldo			

Saldo compensabele btw en uitkering uit het btw-compensatiefonds (bcf)			2012	2013
Fcl	Ecl	Omschrijving		
2200370		Compensabele btw	0	597.865
		Uitkering uit bcf	0	-597.865
		Voor eigen rekening	0	0

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel & Organisatie

Organisatieontwikkeling

Het jaar 2013 stond in het teken van de start van de nieuwe organisatie met alle ontwikkelingen die bij een pioniersfase horen. Weliswaar stond de organisatie er qua personele bezetting, ict en huisvesting, maar de echte samenvoeging moest nog beginnen. Prioriteit is gegeven aan het op orde krijgen van de basis (in control raken) en daarnaast met het invoeren van diverse bedrijfsvoerings-instrumenten. Uitgangspunt bij de implementatie van de organisatie waren de kaders uit de contourenschets. In snel tempo werd duidelijk dat de financiële positie van de gemeente zorgelijke vormen aannam, met als gevolg dat de contourenschets niet op de beoogde wijze kon worden geïmplementeerd. Ook het coalitieakkoord geeft andere accenten aan ten aanzien van de ontwikkeling van de organisatie.

Mede in het licht van de noodzakelijke ombuigingen is een begin gemaakt met de heroriëntatie op de ontwikkeling van de organisatie. De opgestelde maatschappelijke agenda is nog steeds actueel en daarnaast is er een visietraject gestart. De te ontwikkelen visie is leidend voor de ontwikkeling van de organisatie. Alhoewel er nog geen uitgekristalliseerde visie ligt, wordt langs verschillende ontwikkelsporen wel al voorgesorteerd op de doorontwikkeling. Daartoe is er een zogenaamde "stip op de horizon" gepresenteerd waarin begrippen als de faciliterende overheid, doe democratie, professionaliseren werkwijzen, decentralisaties, ombuigingen en ontwikkelen competenties voorkomen. In 2014 wordt deze stip op de horizon verder uitgewerkt.

Formatieontwikkeling

In onderstaand overzicht is per maand schematisch weergegeven de in- en uitdiensttreding per afdeling.

	1-1-2013	januari		februari		maart		april		mei		juni		juli		augustus		september		oktober		november		december		
		id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	id	ud	
L&W	94	43						2	-1					-2	1			-1				-1				135
EO	46	1																-1				-1				45
MAZA	45	8						3		2		3		1		1										63
VHV	37	1												-3												35
KCC	31							-1				1			2		1		1							35
Advies	46	1	-1									1		-1		-1				-1		-1				43
BO	75	4						-2	1			-1			1	-1		-1				1	-2	1		76
WSW	21	1												1						1						24
Overig	6	1																								7
St.afd.	2																									2
	403	60	-1	0	0	0	0	5	-4	3	0	5	-1	2	-6	5	-2	1	-3	2	-1	1	-5	1	0	465

Op de volgende pagina wordt een toelichting gegeven op deze mutaties.

In de schema's hieronder is per afdeling de in- en uitdiensttredingen per afdeling weergegeven

Afdeling	in dienst	Uit dienst	Toe-of afname
L&W	46	5	41
EO	1	2	-1
MAZA	18	0	18
VHV	1	3	-2
KCC	5	1	4
Advies	2	5	-3
BO	8	7	1
WSW	3	0	3
Overig	1	0	1
Totaal	85	23	62

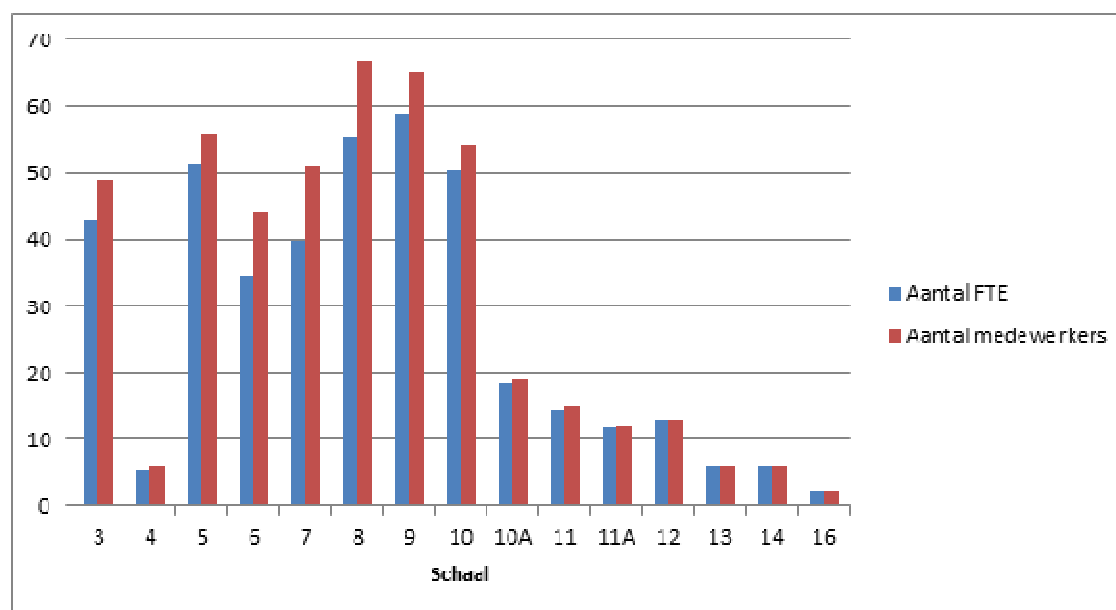
Schaal	Aantal fte	Aantal medewerkers
3	42,97	49
4	5,28	6
5	51,46	56
6	34,58	44
7	39,92	51
8	55,38	67
9	58,52	65
10	50,33	54
10A	18,39	19
11	14,56	15
11A	11,89	12
12	13,00	13
13	6,00	6
14	6,00	6
16	2,00	2
Totaal	410,28	465

Opmerkingen bij bovenstaande schema's:

- de afdeling Leefbaarheid en Wijk groeide van 94 naar 135 medewerkers o.a. door de overgang van 50 medewerkers van Webego naar de buitendienst van de gemeente
- de afdeling Maatschappelijke Zaken (MAZA) kende eveneens een groei, van 45 naar 63 medewerkers
- het Klant Contact Centrum (KCC) kende een groei van 4 medewerkers
- de afdelingen Externe Ontwikkelingen (EO), Vergunningverlening, Handhaving en Veiligheid (VHV) en Advies hadden te maken met een lichte daling van het aantal medewerkers

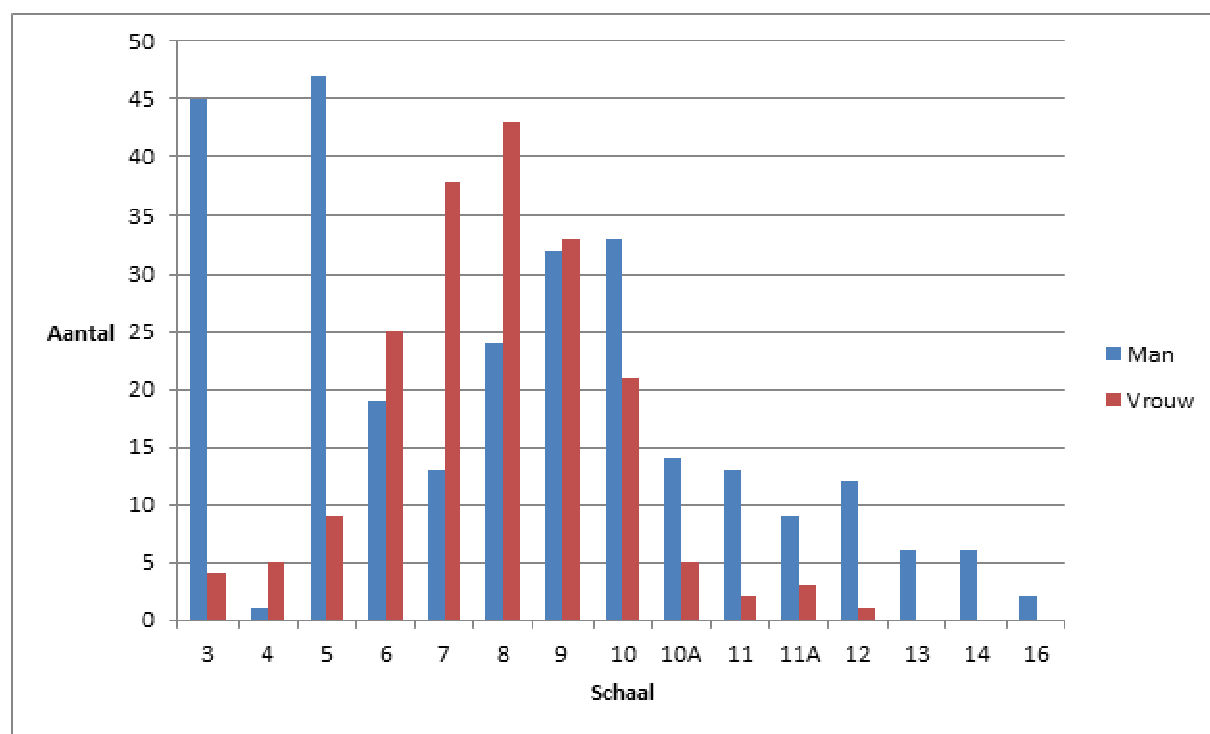
De formatie (bezetting) per 1 januari 2013 was (afgerond) 395 (incl 46 fte begeleid werken). De formatie is per 31-12-2013 structureel teruggebracht naar (afgerond) 410 (*inclusief 48 fte begeleid werken*).

In onderstaande grafiek zijn de cijfers uit de bovenstaande tabel weergegeven:

Daarnaast is er nog een verdeling gemaakt van de organisatie uitgesplitst in mannen en vrouwen. Onderstaand de tabel met de daarbij behorende grafiek.

Schaal	Man	Vrouw	Aantal medewerkers
3	45	4	49
4	1	5	6
5	47	9	56
6	19	25	44
7	13	38	51
8	24	43	67
9	32	33	65
10	33	21	54
10A	14	5	19
11	13	2	15
11A	9	3	12
12	12	1	13
13	6	0	6
14	6	0	6
16	2	0	2
Totaal	276	189	465

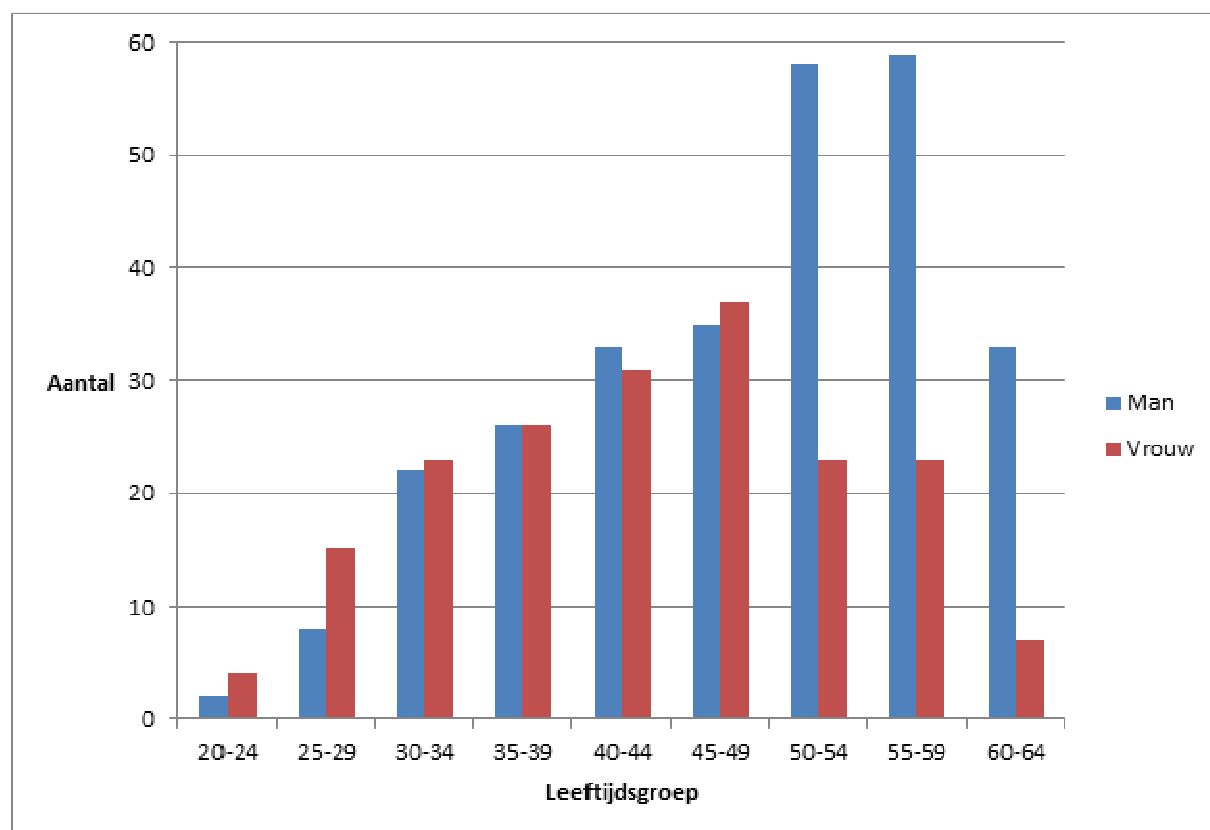
Opmerkingen bij bovenstaande overzichten:

- de gemeente Goeree-Overflakkee heeft veel meer mannen dan vrouwen in dienst
- in de schalen 3,5, 10, 10A, 11, 11A, 12, 13, 14 en 16 zitten meer mannen
- in de schalen 4, 6,7,8 en 9 zitten meer vrouwen
- in de schalen 13, 14 en 16 zitten alleen maar mannen
- in de leidinggevende posities zitten vrijwel alleen mannen

Op 31-12-2013 werkten 165 medewerkers parttime (141 vrouwen en 24 mannen).

De leeftijdsopbouw per 31-12-2013 was als volgt:

leeftijdsgroep	Aantal medewerkers	man	vrouw
20-24	6	2	4
25-29	23	8	15
30-34	45	22	23
35-39	52	26	26
40-44	64	33	31
45-49	72	35	37
50-54	81	58	23
55-59	82	59	23
60-64	40	33	7
Totaal	465	276	189

Opmerkingen:

- in de leeftijdsgroepen 20-24 en 25-29 zijn de vrouwen in de meerderheid
- in de leeftijdsgroepen 30-34, 35-39, 40-44 en 45-49 is het aantal vrouwen ongeveer gelijk aan het aantal mannen
- in de leeftijdsgroepen 50-54, 55-59 en 60-64 is het aantal mannen beduidend hoger dan het aantal vrouwen

Bovenformatieve medewerkers:

Het aantal medewerkers (5) dat niet is geplaatst is gelijk gebleven.

HRM

HRM heeft eveneens in het teken gestaan van het op orde krijgen van de basis en het uitvoeren van operationele taken. Diverse (rechtspositionele) regelingen zijn op maat gemaakt en geïmplementeerd waaronder:

- Bezoldigingsregeling Goeree-Overflakkee
- Uitvoeringsregeling reis- en verblijfskosten Goeree-Overflakkee
- Uitvoeringsregeling toelage bedrijfshulpverlening Goeree-Overflakkee
- Uitvoeringsregeling inconvenienten Goeree-Overflakkee
- Uitvoeringsbesluit consignatie Goeree-Overflakkee
- Uitvoeringsbesluit toelage onregelmatige dienst Goeree-Overflakkee
- Rechtspositieregeling buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand Goeree-Overflakkee
- Regeling bezwarencommissie personele aangelegenheden Goeree-Overflakkee
- Regeling algemene dienst Goeree-Overflakkee, Beoordelingsbeleid

Het functionerings- en beoordelingsbeleid is ontwikkeld en geïmplementeerd door invulling te geven aan de personele jaarcyclus (functioneren, ontwikkelen en beoordelen).

In het verlengde hiervan is ook een beloningsbeleid ontwikkeld. Beide instrumenten zijn opgezet en toegepast in het licht van de bestaande situatie en worden in 2014 doorontwikkeld.

Gestart is met het ontwikkelen van een talent en mobiliteitsbeleid waarbij gebruik wordt gemaakt van het ontwikkelinstrument Mobulus. Met de inzet van het instrument Mobulus worden medewerkers gestimuleerd om aan de slag te gaan met hun persoonlijke ontwikkeling. Voor een optimale inzet van de medewerkers is bewustwording van de eigen talenten en competenties een belangrijke stap. Daarnaast is het voor de organisatie van belang om precies inzichtelijk te hebben welke kwaliteiten en competenties er in huis zijn. Met de implementatie van Mobulus (start medio 2013) wordt dit in onze organisatie concreet handen en voeten gegeven.

Door middel van online tests verkrijgen medewerkers inzicht in hun talenten en competenties.

Hierdoor kan ook verder gekeken worden naar klussen, projecten en vacatures die wellicht niet direct in het verlengde van hun opgedane werkervaring en functie liggen, maar wel passen bij de talenten van de medewerkers. Met het gebruik van Mobulus wordt de mobiliteit van de medewerkers vergroot doordat zij breder worden ingezet en in hun ontwikkeling wordt geïnvesteerd.

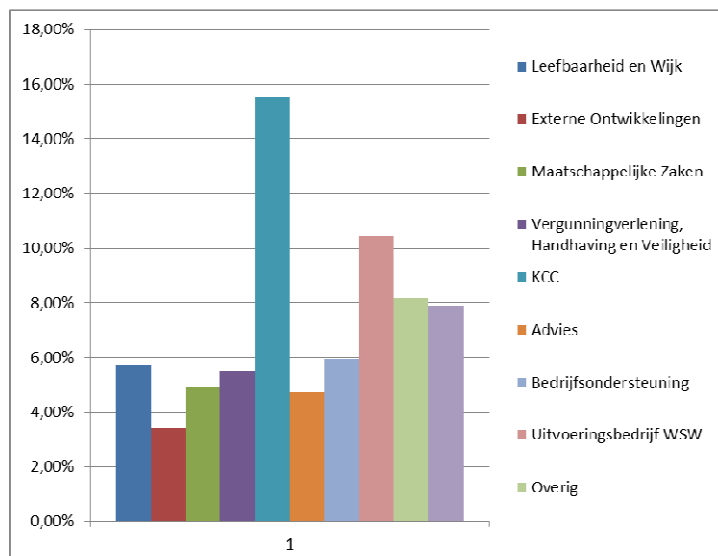
Op 31 december 2013 waren er 75 medewerkers die een Mobulusprofiel hadden aangemaakt. Vanaf eind 2013 zijn alle interne vacatures in Mobulus geplaatst. Dit heeft dat jaar geleid tot een eerste succesvolle matching, ten aanzien van de functie van programmamanager Sociaal Domein.

Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met medewerkers naar aanleiding van hun Mobulusrapportage (uitkomsten van de online tests). Deze gesprekken dragen bij aan de bewustwording van medewerkers ten aanzien van hun kwaliteiten. Dit stelt hen beter in staat om hun talenten te benoemen en rollen te bedenken waarin deze tot hun recht kunnen komen.

Medio dit jaar zijn alle medewerkers benoemd in algemene dienst, waardoor er meer mogelijkheden ontstaan voor een flexibele inzet. In het kader van arbo beleid is de risico inventarisatie gestart. Veel aandacht in het 1^e jaar voor de uitvoering van het ziekteverzuimbeleid.

Het verzuimpercentage binnen de gemeente Goeree-Overflakkee is in onderstaande tabel weergegeven.

Afdelingen	Verzuimpercentage
Leefbaarheid en Wijk	5,73%
Externe Ontwikkelingen	3,42%
Maatschappelijke Zaken	4,91%
Vergunningverlening, Handhaving en Veiligheid	5,50%
KCC	15,55%
Advies	4,74%
Bedrijfsondersteuning	5,97%
Uitvoeringsbedrijf WSW	10,47%
Overig	8,15%
Standaard afdeling*	7,89%
<i>*boventallig personeel</i>	

Uit deze tabel blijkt, dat er twee afdelingen zijn die een hoog ziekteverzuim hebben, namelijk KCC en Uitvoeringsbedrijf Wsw. Zes afdelingen hebben een ziekteverzuimpercentage onder de 6%. Het gemiddelde verzuimpercentage van de gemeente Goeree-Overflakkee bedroeg in 2013 5,8%, dit ligt hoger dan het landelijke ziekteverzuimpercentage van 3,8%.

Opbouw van het aantal verzuimgevallen over de verzuimklassen in 2013:	Aantallen
Aantal verzuimgevallen: Kort verzuim (maximaal 7 kalenderdagen)	576
Aantal verzuimgevallen: Middellang verzuim(8 t/m 42 kalenderdagen)	94
Aantal verzuimgevallen: Lang verzuim (43 t/m 365 kalenderdagen)	62
Aantal gevallen : extra lang verzuim (meer dan 365 kalenderdagen)	2
Totaal	734

Opbouw van het gemiddelde verzuimpercentage in 2013	Percentage
Ziekteverzuimpercentage kort verzuim (maximaal 7 kalenderdagen)	1,1
Ziekteverzuimpercentage middellang (8 t/m 42 kalenderdagen)	0,9
Ziekteverzuimpercentage lang (43 t/m 365 kalenderdagen)	1,8
Ziekteverzuimpercentage extra lang verzuim (meer dan 365 k.dagen)	2,0
totaal	5,8

De meldingsfrequentie ziet er per afdeling als volgt uit:

Afdelingen	Meldingsfrequentie
Leefbaarheid en Wijk	1,61
Externe Ontwikkelingen	1,1
Maatschappelijke Zaken	1,82
Vergunningverlening, Handhaving en Veiligheid	2,06
KCC	1,46
Advies	1,71
Bedrijfsondersteuning	1,4
Uitvoeringsbedrijf WSW	1,29
Overig	0,09
Standaard afdeling*	0,34
<i>*boventallig personeel</i>	

Communicatie

De gemeentelijke communicatie richt zich zowel op de interne- als de externe doelroepen. De gemeente communiceert extern zowel via online media als via gedrukte media. De online communicatie gaat via de website, die na de start continu wordt doorontwikkeld. Tal van producten en formulieren zijn toegevoegd (zoals opgave verhuizing, aanvraag leerlingenvervoer, aangifte overlijden, afspraak maken met collegelid, uitsnede burgerlijke stand enz.). Eind 2013 voldeed de website aan de audit ten behoeve van het gebruik van DigiD op de website. De portaalgewijze indeling van de website maakt onderscheid tussen inwoners, ondernemers en bezoekers. Social media werden en worden actief beheerd. Bij de gedrukte media neemt de gemeenterubriek in de krant een belangrijke plaats in. Op deze wijze worden externe doelgroepen voldoende bereikt. De interne doelgroep wordt voornamelijk online bereikt. Hier neemt het intranet een belangrijke plaats in.

Rechtmatigheid

Het college is verplicht (art. 212/ 213 van de gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de informatievoorziening en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Deze toetsing vindt plaats aan de hand van een intern controleplan. Het intern controleplan 2013 is door het college op 1 mei 2013 vastgesteld. In dit plan staat aangegeven dat 13 processen met bijbehorende regelgeving door de interne organisatie worden getoetst te weten:

nr.	omschrijving processen
1	investeringen/inkopen/aanbesteding
2	huisvesting onderwijs
3	treasury
4	subsidieverstrekingen
5	Wmo verstrekkingen
6	leerlingenvervoer
7	uitkeringen WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004
8	grondexploitaties
9	uitgaven/inkomsten en verrekeningen WSW/Webego B.V.
10	rechten en retributies inclusief invordering
11	overige opbrengsten inclusief invordering
12	algemene uitkering
13	reserves en voorzieningen/overlopende passiva/tussenrekeningen

Op 31 oktober 2013 is het controleprotocol 2013-2017 door u vastgesteld.

In het controleprotocol zijn de goedkeuringstoleranties voor het verkrijgen van een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring opgenomen, zie tabel hieronder.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelont-houding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring. De genoemde percentages worden berekend over het begrotingstotaal. Onze accountant heeft in de auditcommissie deze percentages nader toegelicht.

De doelstelling van de interne controle 2013 was als volgt:

Voldoen aan de verplichting van het college (cf. art. 212/213 van de Gemeentewet) om zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen, het op orde brengen en verbeteren van de interne beheersing en het daarmee meer inzicht krijgen in de risico's van de lopende processen. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

De constatering en aanbevelingen die voortvloeiden uit de controles zijn gerapporteerd aan het MT en aan het college van B&W. Control heeft er op toe gezien dat de afdelingen de aanbevelingen opgepakt hebben. Het gevolg is dat de interne beheersing van een groot aantal financiële processen verbeterd is. In de managementletter 2013 is door de accountant een aantal processen genoemd waar de gemeente nog risico's loopt. Deze processen hebben betrekking op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, grondexploitaties, investeringen en huuropbrengsten. In het jaar 2014 wordt hier extra aandacht aan besteed.

Financiën

In de Financiële verordening Goeree-Overflakkee staan de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vermeld.

De planning & control-cyclus omvat verschillende producten, die jaarlijks worden vervaardigd. Het gaat dan om de jaarrekening, bestuursrapportages, kadernota en begroting.

Het doel is om de planning & control-cyclus doorlopend te ontwikkelen met als uiteindelijke doel een verbetering van de bedrijfsvoering.

Met de verdere ontwikkeling van deze cyclus worden de volgende doelen nagestreefd:

- een transparante en beheersbare organisatie voor de bestuurders waardoor het stellen van prioriteiten en het sturen op hoofdlijnen makkelijker wordt;
- een vanuit integraal management beter stuurbare en beheersbare ambtelijke organisatie;
- een verbetering van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeentelijke organisatie.

Definitie P&C

- Planning: Het plannen van het uit te voeren gemeentelijk beleid in de vorm van maatschappelijke doelen (outcome), prestaties (output), functioneren van productieprocessen (throughput) en toewijzing van middelen (input).
- Control: het sturen op realisatie van de planning en het afleggen van verantwoording hierover.

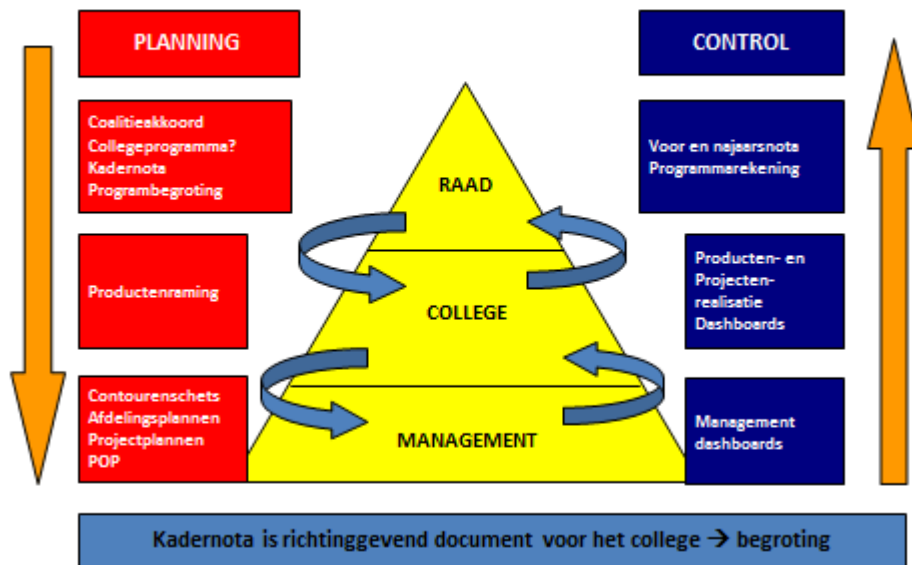
Doel P&C

Het doel van het P&C-proces is dat door het tijdig, volledig en juist plannen van maatschappelijke doelen, prestaties, productieprocessen en middelen, (bij)gestuurd kan worden op de realisatie ervan en verantwoording kan worden afgelegd. Gelet op de fase van ontwikkeling van onze organisatie, zal het enige jaren in beslag gaan nemen, voordat er sprake is van een volwaardig P&C-proces zoals hiervoor is geschetst.

Procesmodel P&C

Het P&C-proces van de gemeente Goeree-Overflakkee is in onderstaand model weergegeven.

Planning & Control Goeree-Overflakkee

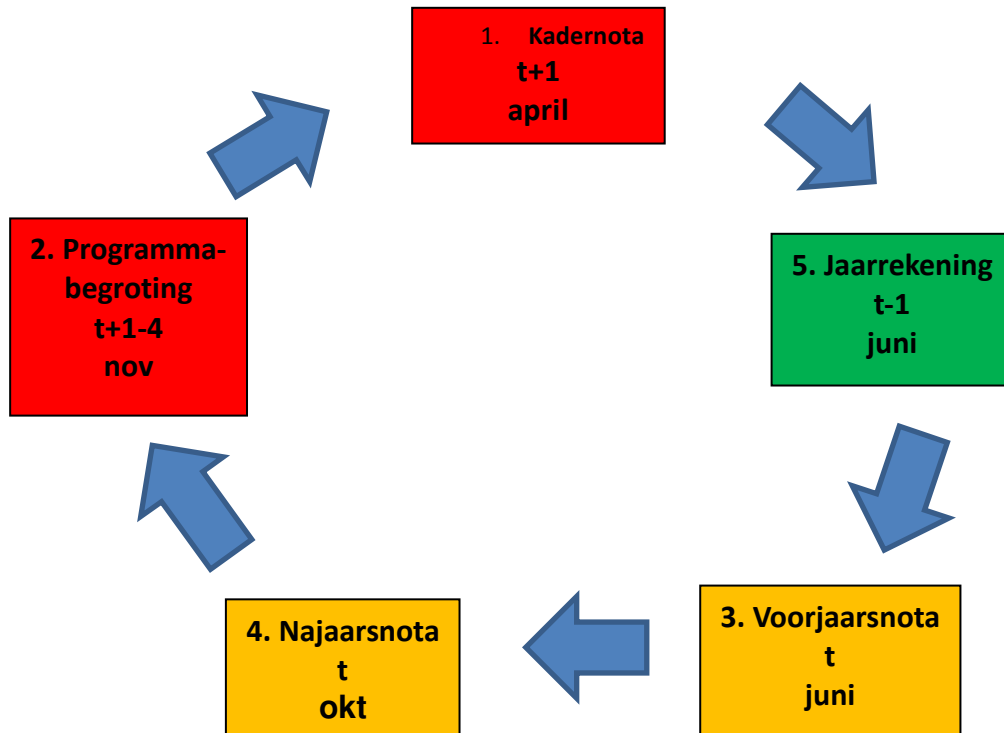

De genoemde verschillende, op het oog zelfstandige, producten maken onlosmakelijk deel uit van de totale P&C-cyclus. Immers, er wordt zowel naar het heden (bestuursrapportages) als de toekomst. (kadernota/begroting) gekeken en er wordt gebruik gemaakt van de ervaringen uit het verleden (jaarrekening).

Om invulling te kunnen geven aan de kaderstellende en controlerende rol van de raad zijn, conform de Financiële verordening in 2013 de volgende P&C-producten ter vaststelling aangeboden:

- Jaarrekening 2012 (van de voormalige gemeenten en ISGO)
- Kadernota 2014 in combinatie met de Voorjaarsnota 2013
- Najaarsnota 2013
- Programmabegroting 2014-2017

Schematisch zag de P&C-cyclus voor het jaar 2013 er als volgt uit (t betekent het jaar 2013):

Dit jaar (2013) stond de kadernota in eerste instantie gepland voor april, maar dit is doorgeschoven naar juni. Vanaf het kalenderjaar 2014 was het voornemen de kadernota daadwerkelijk in april door de raad te laten vaststellen. In de loop van het 1^e kwartaal 2014 is duidelijk geworden dat dit te ambitieus is. De kadernota wordt, net als in 2013, gecombineerd met de voorjaarsnota.

De najaarsnota stond in 2013 gepland voor oktober/november. Door het intensieve ombuigingstraject ten behoeve van het opstellen van de begroting 2014-2017 is ook hier van de planning afgeweken. De najaarsnota is vooral beperkt gebleven tot noodzakelijke financiële bijstellingen. Behandeling heeft plaatsgevonden in de raad van december 2013.

In de laatste maand van 2013 is een plan van aanpak opgesteld voor het door-ontwikkelen van de begroting. Met de auditcommissie heeft afstemming plaatsgevonden over de doorontwikkeling en de deelname aan een pilotproject voor het realiseren van een begrotingsapp.

Huisvesting, facilitair en secretariaat

Het eerste jaar van de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee heeft voor huisvesting en faciliteiten in het teken gestaan van het afronden van de verhuizing en het op orde brengen van het beheer. De voorbereidingsperiode op de herindeling was vrij kort daardoor waren er nog veel huisvestingszaken niet afgerond. Ook de faciliteiten moesten opnieuw worden vormgegeven en afgestemd op de wensen van het primair proces. Hierbij kan gedacht worden aan het afronden van het parkeerterrein, het opleveren van restpunten van de aanbouw- en de verbouw van het gemeentehuis, het afwerken van de raadzaal en de bijbehorende faciliteiten. Om het primair proces optimaal te kunnen ondersteunen is er regelmatig overleg geweest met de afdelingen om de huisvesting en de faciliteiten zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten. Het uiteindelijke doel is om huisvesting en faciliteiten te realiseren die een stimulerende werkomgeving bieden. Zodat het primaire proces van de organisatie zijn doelstelling op strategisch niveau kan realiseren en ook op praktisch niveau richting de medewerkers.

Inkoop

2013 heeft voor wat betreft inkoop in het teken gestaan van vier belangrijke hoofdzaken:

1. Het herschrijven van het inkoopbeleid als gevolg van de nieuwe Aanbestedingswet. Het beleid zoals voorgeschreven door de VNG is hiervoor leidend geweest. De gemeenteraad heeft het nieuwe inkoopbeleid vastgesteld in juni. In dit beleid is overigens ruimte opgenomen om lokaal aan te besteden.
2. Hierop volgend is begonnen met het schrijven van een handboek over het nieuwe beleid ten behoeve van de (uitvoerende) organisatie. Dit handboek wordt, na uitgebreide consultatie van de organisatie door middel van workshops, begin 2014 in de organisatie geïmplementeerd;
3. De organisatiegrootte als gevolg van de herindeling heeft kansen geboden om de werkwijze rondom contracten te professionaliseren. Hiermee is in 2013 gestart in de vorm van een project. Doel is om via contractbeheer naar contractmanagement te gaan in de komende jaren. Dit heeft in 2013 een besparing opgeleverd van € 100.000,-.
4. Naast deze projecten zijn er gedurende het jaar diverse inkooptrajecten begeleid, hetzij in de vorm van advies, hetzij in samenwerking tussen de afdelingen en inkoop. Met deze trajecten is een cumulatieve (inkoop-)besparing gerealiseerd voor 2013 van ruim € 1 miljoen. De doelstelling voor 2013 was om minimaal de jaarlijkse doelstelling van vóór de herindeling te behalen, namelijk € 300.000,-. In de begroting was hiermee rekening gehouden.

Informatievoorziening & Automatisering

De organisatie heeft op 1 januari 2013 een goede start gemaakt. Alle systemen werkten en iedereen beschikte over de juiste programma's en bestanden.

In 2013 zijn de projectonderdelen die na de fusiedatum zouden worden opgepakt, uitgevoerd. Er is voorts een meerjarig I&A-werkplan opgesteld, waarin nieuwe projecten zijn opgenomen.

Een belangrijk aspect van de gemeentelijke informatievoorziening wordt gevormd door de basisregistraties. Het Rijk heeft het initiatief genomen om te komen tot een stelsel van basisregistraties. Elke basisregistratie kent een verantwoordelijke bronhouder (in een enkel geval is er sprake van meerdere deelbronhouders). Successievelijk worden de basisregistraties gekoppeld. Dat levert telkens verschillen in data op, die stuk voor stuk moeten worden gecontroleerd. Op deze wijze ontstaat een stelsel van betrouwbare basisgegevens, die eenmalig worden vastgelegd en meervoudig worden gebruikt.

De basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) vormen voor onze gemeente een onderwerp van bijzondere aandacht en zorg. In 2013 is en in 2014 wordt extra capaciteit ingezet om de kwaliteit van de BAG op orde te krijgen.

Continuïteit / kwetsbaarheid systemen

Continuïteit van de integrale informatievoorziening is voor de gemeente van wezenlijk belang om haar diensten te kunnen blijven leveren en om als organisatie te kunnen functioneren. De informatievoorziening kan gezien worden als de ruggengraat van de organisatie.

Met het oog daarop zijn in het kader van de bouw van een nieuwe IT-omgeving, de nodige hardwarematige en softwarematige beveiligingsmaatregelen gerealiseerd.

Voor de jaren 2013 en 2014 is een uitwijkcontract afgesloten met de leverancier van de infrastructuur en de kernapplicaties. De wetgever stelt een dergelijke uitwijkvoorziening verplicht voor de GBA en de BAG.

In 2013 heeft ons college een (algemeen) informatiebeveiligingsplan vastgesteld. Dit plan bevat beleidsrichtlijnen, een risicoanalyse en beheersmaatregelen voor het creëren van een veilige omgeving en het waarborgen van de continuïteit van informatiesystemen, dienstverlening en bedrijfsvoering. Daarnaast zijn er drie wettelijk verplichte deelplannen opgesteld, die zich richten op: GBA, BAG en SUWI (Structuur Uitvoering Werk en Inkomen). De plannen worden jaarlijks geactualiseerd.

Uitvoering van de beheersmaatregelen is een activiteit die is gestart in 2013 en over meerdere jaren heen loopt.

Ontwikkelingen 2013 / I&A-projecten

In 2013 is het ontwikkelproces vanaf “de knip” opgepakt en uitgevoerd. Dat heeft – samen met het fine tunen van systemen – in het startjaar 2013 veel tijd gekost.

Voorts zijn nieuwe projecten opgestart, die beschreven zijn in het in 2013 ontwikkelde werkplan I&A. Grote projecten zijn onder andere: vervlechting netwerken gemeente/Webego, automatisering zwembad 't Zuiderdiep, informatiebeveiligingsplan, digitalisering factuurafhandelingsproces (factuurherkenning), Migratie Oracle 11, uitfasering oude infrastructuur en data-archivering.

Klant Contact Centrum (KCC)

In het coalitieakkoord staat over de dienstverlening het volgende:

“Het opgestelde dienstverleningsconcept willen we concreet vormgeven in de bedrijfsvoering.”

De gemeente hanteert, zoals benoemd in het dienstverleningsconcept, het STEP-principe. STEP staat voor Schriftelijk, Telefonisch, Elektronisch en Persoonlijk. Dit betekent dat de klant altijd het goede antwoord krijgt, ongeacht via welk kanaal de klant contact zoekt met de gemeente. Dat we daar nog niet zijn, gezien de prille status van de gemeente Goeree-Overflakkee, is duidelijk. Dat we er alles aan doen om te komen tot wat we in ons dienstverleningsconcept beloven, is dat ook. Het coalitieakkoord omarmt ook het dienstverleningsconcept. Het programmaplan “Samen Antwoord” benoemt de deelpartijen waarmee we de komende jaren een grote stap voorwaarts kunnen maken. Enkele deelpartijen zijn:

- Invoeren van onze dienstverlening volledig op afspraak;
- Vaststellen kwaliteitshandvest met servicenormen, kernprestatie-indicatoren en kritische succesfactoren;
- Aansluiten vakafdelingen op KCC;
- Uitbreiden bezoekersgeleidingssysteem;
- Uitbreiden digitaal loket;

In 2013 zijn de volgende stappen gezet om de dienstverlening aan de inwoners te verbeteren:

1. Inzichtelijk maken van het totale producten- en dienstenpakket dat geleverd wordt;
2. Zorgdragen dat eenduidige informatie van al deze producten en diensten beschikbaar is in de frontoffice en op internet (producten- en dienstencatalogus);
3. Uitvoering geven aan de website van de gemeente Goeree-Overflakkee;
4. De inrichting van de publieksbalies, met name gericht op privacy, veiligheid en vriendelijkheid;
5. Het in gebruik nemen en uitdragen van het telefoonnummer 140187 als telefonische ingang voor de gemeente;
6. Het opleiden en coachen van medewerkers;
7. Het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid
8. Het realiseren van een sms naar de klant als zijn of haar aangevraagde document (rijbewijs of reisdocument) klaarligt.

Daarnaast zijn in 2013 de volgende taken van de vakafdelingen overgedragen aan het onderdeel callcenter van het KCC.

Taken vakafdelingen naar KCC	Aantallen in 2013	Afhandelingstijd per aanvraag in minuten	Afhandelingstijd totaal 2013 in uren
Containers	2.154	15	538,5
Grof vuil	713	9	106
Oud ijzer	352	9	52,8
Wit- en bruingoed	647	9	97,1
Storingen openbare verlichting	1.352	5	112,7
Openbare Orde en Ruimte	1.835	5	152,9
Totaal			1060

Dit betekent, uitgaande van 1500 werkbare uren per jaar (1872-vakanties/ziekte/opleiding etc.) dat het KCC 0,71 fte aan taken heeft overgenomen vanuit de vakafdelingen en zo de vakafdelingen ontlast.

Paragraaf Financiering

De financieringsparagraaf, ook wel treasuryparagraaf genoemd, is één van de instrumenten die de gemeente helpt bij de uitvoering van de treasuryfunctie. De kaders van deze paragraaf zijn te vinden in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). De Wet Fido bepaalt dat de gemeente haar treasurybeleid dient vast te leggen in een Treasurystatuut. Ook in de Financiële verordening 2013 wordt bepaald dat het college regels opstelt ter uitvoering van de financieringsfunctie (artikel 10) en dat deze regels en de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening wordt vastgelegd in een Treasurystatuut.

Naast het statuut stelt het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV) een financieringsparagraaf bij de begroting en jaarrekening verplicht. De paragraaf bij de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor het komende jaar. Met de paragraaf bij de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar met betrekking tot risicobeheer, gemeentefinanciering en het kasstroombeheer.

De financieringsfunctie omvat de volgende onderwerpen:

1. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde beleids- en budgettaire kaders in de begroting uit te kunnen voeren;
2. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
3. het beperken van de kosten van leningen en het bereiken van voldoende rendement op uitzettingen;
4. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het college indien mogelijk zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan:

- a. De financieringspositie
- b. De kasgeldlimiet
- c. Kasgeldleningen
- d. De leningenportefeuille
- e. De renterisiconorm
- f. Rentervisie
- g. Het EMU-saldo
- h. Schatkistbankieren
- i. Actualiteiten

a. Financieringspositie

De financieringspositie geeft inzicht in de ontwikkelingen in de financieringspositie van de gemeente en de daarbij horende financieringsbehoefte rekening houdend met de (geplande) investeringen en beschikbare interne en externe middelen. Voor het in beeld brengen van de financieringspositie is een liquiditeitsprognose opgesteld die maandelijks wordt geactualiseerd. De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille. Om in de financieringsbehoefte te voorzien bestaat een aantal mogelijkheden. Deze kunnen onderverdeeld worden in interne (reserves en voorzieningen) en externe financieringsmiddelen (leningen).

Financieringspositie	per 1-1-2013	werkelijk 31-12-2013
Totaal kapitaalgoederen	€ 136.520.527	€ 139.465.178
Vaste geldleningen	€ 61.681.096	€ 78.786.763
Te dekken door reserves en voorzieningen	€ 74.839.431	€ 60.678.415
Aanwezige reserves en voorzieningen	€ 53.397.542	€ 53.129.423
tekort(-) / overschot(+) financieringsmiddelen	€ -21.441.889	€ -7.548.992

Het tekort in de financieringspositie is in de loop van 2013 afgenomen van € 21,4 miljoen naar € 7,5 miljoen. Dit wordt vooral veroorzaakt door het aantrekken van langlopende leningen. € 5 miljoen op 29 januari 2013 en € 18 miljoen op 2 mei 2013. Het overige tekort in de financieringspositie wordt opgevangen door kasgeldleningen en het rekeningcourantkrediet.

Een verdere toelichting wordt gegeven bij de onderdelen kasgeldlimiet, kasgeldleningen en leningen portefeuille.

b. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal één jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De norm wordt toegepast om te bepalen wat het maximum aan kort geld is dat een gemeente mag aantrekken. De limiet is bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000,-. Indien de gemiddelde liquiditeitspositie (saldo van vlottende schuld en vlottende middelen) de kasgeldlimiet bij herhaling overschrijdt, dient er gefinancierd te worden met lang geld in plaats van kort geld.

Limiet: 8,5% van begrotingstotaal per aanvang van het jaar (lasten + storting in reserves)

Criteria: gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal (per 1^e van de maand)

Kasgeldlimiet 2013	Gemiddelde 1e kwartaal	Gemiddelde 2e kwartaal	Gemiddelde 3e kwartaal	Gemiddelde 4e kwartaal
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ 16.000.000	€ 15.166.667	€ 1.000.000	€ 2.833.333
Schuld in rekening-courant	€ 3.991.850	€ 2.663.295	€ 1.592.711	€ 358.074
Gest. gelden door derden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige geldleningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (a)	€ 19.991.850	€ 17.829.961	€ 2.592.711	€ 3.191.407
Vlottende middelen				
Uitgeleende gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
Tegoeden in rekening-courant	€ 929.585	€ 442.514	€ 1.443.919	€ 897.422
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 21.720	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende middelen (b)	€ 951.305	€ 442.514	€ 1.443.919	€ 897.422
Berekening kasgeldlimiet				
Begrotingsomvang per 1 januari	€ 113.663.601	€ 113.663.601	€ 113.663.601	€ 113.663.601
Bij ministeriële regeling vastgesteld %	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Toegepaste kasgeldlimiet	€ 9.661.406	€ 9.661.406	€ 9.661.406	€ 9.661.406
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (a-b)	€ 19.040.545	€ 17.387.447	€ 1.148.792	€ 2.293.985
Toegepaste kasgeldlimiet	€ 9.661.406	€ 9.661.406	€ 9.661.406	€ 9.661.406
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	€ -9.379.139	€ -7.726.041	€ 8.512.614	€ 7.367.421

In 2012 in de aanloop naar de herindeling hebben de voormalige gemeenten nog afzonderlijk voor hun financieringsbehoefte geld aangetrokken. Concreet betekende dit, dat de gemeenten

terughoudend zijn geweest met het aantrekken van langlopende financiering. Binnen de regels van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) hebben de gemeenten, mede ook vanwege de zeer lage rentestand, vooral kortlopende kasgeldleningen aangetrokken.

- Goedereede kasgeldlening € 3,5 miljoen liep af op 31 december 2012;
- Oostflakkee kasgeldlening € 4 miljoen liep af op 4 januari 2013;
- Middelharnis kasgeldlening € 8 miljoen liep af op 29 januari 2013.

De gemeente Middelharnis had in haar rol als betalingskantoor, ten behoeve van de nieuwe gemeente een langlopende geldlening van € 5 miljoen afgesloten met uitgestelde storting op 29 januari 2013.

Zodoende heeft de Gemeente Goeree-Overflakkee in de eerste 4-vier maanden van 2013, de bestaande én nieuwe financieringsbehoefte ook afgedekt door het aantrekken van kortlopende kasgeldleningen. Op 2 mei 2013 is er een langlopende geldlening afgesloten van € 18 miljoen. Vanaf deze datum werd er weer voldaan aan de kasgeldlimiet.

c. Kasgeldleningen

De tabel hieronder geeft inzicht in het verloop van de kortlopende kasgeldleningen in 2013. Een 2-tal leningen liepen nog door vanuit de voormalige gemeenten Middelharnis en Oostflakkee.

Start datum	afloop datum	bedrag	rente %	provisie %	gemeente
29-10-2012	29-1-2013	8.000.000	0,08%	0,02%	Middelharnis
4-12-2012	4-1-2013	4.000.000	0,06%	0,00%	Oostflakkee
4-1-2012	29-1-2013	11.000.000	0,06%	0,00%	Goeree-Overflakkee
29-1-2013	28-2-2013	16.000.000	0,05%	0,01%	Goeree-Overflakkee
28-2-2013	28-3-2013	20.000.000	0,10%	0,00%	Goeree-Overflakkee
28-3-2013	2-5-2013	20.000.000	0,10%	0,00%	Goeree-Overflakkee
15-5-2013	17-6-2013	5.500.000	0,06%	0,00%	Goeree-Overflakkee
27-6-2013	2-7-2013	3.000.000	0,10%	0,00%	Goeree-Overflakkee
5-9-2013	5-11-2013	3.000.000	0,10%	0,01%	Goeree-Overflakkee
5-11-2013	5-12-2013	2.500.000	0,12%	0,00%	Goeree-Overflakkee
5-12-2013	5-2-2014	5.000.000	0,24%	0,00%	Goeree-Overflakkee

d. De leningenportefeuille

De tabel hieronder geeft inzicht in het verloop van de leningenportefeuille.

Mutaties leningenportefeuille	werkelijk 2012	werkelijk 2013
Stand per 1 januari	€ 63.764.869	€ 61.681.096
Nieuwe leningen	€ 3.000.000	€ 23.000.000
reguliere aflossingen	€ 5.083.773	€ 5.890.151
vervroegde aflossingen	€ -	€ 4.187
Stand per 31 december	61.681.096	78.786.758

De gemeente Middelharnis had in haar rol als betalingskantoor, ten behoeve van de nieuwe gemeente, op 11 december 2012 een langlopende geldlening van € 5 miljoen afgesloten met een uitgestelde storting op 29 januari 2013. De lening wordt in 25 jaar afgelost en het rentepercentage is 3,16%

Op 2 mei 2013 is een lening aangetrokken van € 18 miljoen. De lening heeft een looptijd van 20 jaar. Betaling van rente en aflossing geschiedt per kwartaal. Het rentepercentage is 2,434% Door het aantrekken van deze lening werd er weer voldaan aan de kasgeldlimiet.

e. Renterisiconorm

Met behulp van deze norm wordt voorkomen dat bij herfinanciering grote fluctuaties in rentelasten ontstaan. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een jaar aangepast mag worden. De bedoelde aanpassing doet zich voor bij herfinanciering en renteherziening. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 2.500.000,-.

	Renterisico's vaste schuld	Begroot 2013	Werkelijk 2013
	Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -
	Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -
1	Renteherziening op vaste schuld (per saldo)	€ -	€ -
2	Aflossingen	€ 5.485.524	€ 5.894.338
3	renterisico op vaste schuld (1+2)	€ 5.485.524	€ 5.894.338
4	renterisiconorm	€ 21.848.510	€ 22.732.720
5a	Ruimte onder renterisiconorm	€ 16.362.986	€ 16.838.382
5b	Overschrijding renterisiconorm	€ -	€ -
	Berekening renterisiconorm		
	Begrotingstotaal	€ 109.242.549	€ 113.663.601
4a	Het bij ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%
4b	Renterisiconorm	€ 21.848.510	€ 22.732.720

De afwijking tussen het begrote en werkelijke renterisico op vaste schuld (3) is ontstaan door de nieuwe lening van € 18 miljoen per 2 mei 2013. Deze lening wordt per drie maanden afgelost, waardoor er twee aflossingstermijnen in 2013 vallen. De afwijking bij het begrotingstotaal is ontstaan doordat er bij het samenstellen van de begroting 2013 abusievelijk de storting in de reserves niet meegenomen is.

f. Rentevisie

De uitgangspunten van de rentevisie zijn de volgende:

- 1) Er vinden geen rentetoerekeningen plaats aan reserves en voorzieningen
- 2) De rentelasten worden geraamd op basis van:
 - a. De werkelijk te betalen rente over de aangetrokken leningen;
 - b. De rente over de geraamde investeringen in de loop van het jaar. Deze rente wordt voor 50% geraamd in het dienstjaar en
 - c. De nog uit te voeren investeringen uit voorgaande jaren. Deze rente wordt voor 100% geraamd in het dienstjaar.
- 3) Het rentepercentage over de geraamde investeringen wordt berekend op basis van een tienjarige geldlening op de kapitaalmarkt.
- 4) Voor investeringen die worden doorberekend aan derden (riolering / afvalverwijdering / accommodaties / grondexploitaties) worden de rentelasten functioneel toegerekend. De rentelasten zijn bepaald op basis van een interne rekenrente van 4,5%

Rentevisie	
Rentelasten	
Rentetoerekening eigen financieringsmiddelen	€ -
Rente langlopende geldleningen	€ 2.797.759
Rente kortlopende geldleningen en rekeningcourant	€ 18.572
werkelijke rentelasten 2013 over totale financieringsbehoefte	€ 2.816.331
rentelasten voor investeringen die worden doorgerekend aan derden (riolering / afvalverwijdering / accommodaties / grondexploitatie)	€ 2.828.638

g. EMU-saldo

De macro-budgettaire doelstelling van de Wet Financiering Decentrale Overheden komt tot uitdrukking in het beheersen van de grenswaarde van het EMU-saldo. Artikel 1f van deze wet beschrijft de norm van het EMU-Saldo als: “de referentiewaarde voor het vorderingensaldo van de overheid zoals vastgelegd in artikel 104C en Protocol nr. 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie”. Het maximale vorderingstekort is bepaald op 3% van het Bruto Binnenlands Product. Alle overheden hebben een aandeel in het bepalen van dit tekort en zenden aan het Centraal bureau voor de statistiek driemaandelijks een opgave van de stand van het EMU-saldo op een door het Centraal Bureau voor de Statistiek te bepalen wijze.

Berekening EMU-saldo	2013 begroot	(juli) 2013 extra enquête	werkelijk 2013
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	€ -4.966.843	€ -657.000	€ -4.438.124
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 5.561.414	€ 5.423.000	€ 8.067.109
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	€ 2.219.061	€ 2.321.600	€ 5.544.729
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ 9.854.326	€ 21.030.000	€ 11.011.760
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen,	€ -	€ -	€ -
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	€ 461.625	€ -	€ -
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	€ -	€ -	€ 8.649.865
Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	€ -	€ -	€ 5.150.243
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	€ 1.788.218	€ 2.321.600	€ 2.018.995
Lasten invm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	€ -	€ -	€ -
Verkoop van effecten: verwachte boekwinst op de exploitatie	€ -	€ -	€ -
Berekend EMU-saldo	€ -8.367.287	€ -16.264.000	€ -7.356.663

Het EMU-saldo is het bedrag waarmee de EMU-schuld verandert. Bij een positief saldo neemt de EMU-schuld af.

De Individuele referentiewaarden EMU-saldo medeoverheden 2013 is in de septembercirculaire 2012 toegelicht. Uitgangspunten waren:

- De verdeling van de in totaal -0.5% BBP over individuele gemeenten en provincies heeft plaats gevonden op basis van de begrotingstotalen (na bestemming) 2012 van gemeenten en provincies;
- Het geraamde BBP voor 2013 bedraagt € 622,235 miljard, aandeel gemeente is 0,38% is € 2,364 miljoen.

Maximaal tekort 2013 per bestuurslaag (x € 1.000)				
	Gemeenten	Provincies	Waterschappen	Totaal
Verdeling maximaal tekort 2013 (in % BBP)	0,38	0,07	0,05	0,5
Verdeling maximaal tekort 2013 (* € 1.000)	€ 2.364.493	€ 435.565	€ 311.118	€ 3.111.175
Gemeente Dirksland	€ 737			
Gemeente Goedereede	€ 1.366			
Gemeente Middelharnis	€ 1.767			
Gemeente Oostflakkee	€ 933			
Totaal	€ 4.803			

Het maximale tekort op basis van de oude gemeenten is totaal € -4.803.000. Onze gemeente overschrijdt de referentiewaarde. Echter pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden, kan de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort een rol gaan spelen. Eventueel kan de referentiewaarde gebruikt worden als benchmark. (zie ook de opmerkingen van de VNG over de referentiewaarden bij i. actualiteit)

h. Schatkistbankieren

Op 11 december is de wijziging van de Wet Fido in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in de schatkist van het Rijk (verplicht schatkistbankieren) vastgesteld. Vanaf maandag 16 december is onze gemeente verplicht deel te nemen aan het schatkistbankieren.

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist, bij het ministerie van Financiën.

Bij de BNG is een speciale 'schatkistbankieren werkrekening' aangemaakt. De gemeente moet zorgen dat de overtollige middelen van alle bankrekeningen aan het einde van de dag op deze werkrekening staan. Een positief saldo op deze werkrekening wordt automatisch overgemaakt ("afgeroomd") naar de rekening-courant bij de schatkist. Een negatief saldo wordt automatisch bijgeplust ("aangezuiverd") vanuit de rekening-courant bij de schatkist (mits er saldo bij de schatkist staat). Dit dagelijks op nul stellen van de tussenrekening wordt zero-balancing genoemd.

Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang per aanvang van het jaar. Het percentage is bepaald op 0,75%. Het drempelbedrag voor onze gemeente is € 852.477. Het drempelbedrag is gebaseerd op een gemiddelde per kwartaal. Per kwartaal mag gemiddeld per kalenderdag maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aangehouden worden.

Schatkistbankieren	maand december
werkelijk buiten schatkist gelaten	318.771
gemiddeld buiten schatkist	318.771
Berekening drempelbedrag	
Begrotingsomvang per 1 januari	113.663.601
Bij ministeriële regeling vastgesteld %	0,75%
maximaal buiten schatkist aanhouden	852.477
Toets schatkistbankieren	
werkelijk buiten schatkist aangehouden	318.771
toegestaan bedrag	852.477
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	+533.706

i. Actualiteit

Wet Hof

Op 11 december 2013 is de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) vastgesteld. In die wet worden de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar. Dat plafond wordt volgens de wet na bestuurlijk overleg voor een bepaalde periode overeengekomen. Voor 2014 bedraagt het plafond voor de gezamenlijke gemeenten 0,32% van het bruto binnenlands product. Met het plafond wordt de groei van de netto schuld (volgens de definitie van het EMU-saldo) van de gezamenlijke gemeenten in een jaar beperkt.

Elke gemeenten heeft daarnaast een individuele EMU-referentiewaarde. Deze is afgeleid van het plafond voor het EMU-saldo van de gezamenlijke gemeenten. Iedere gemeente heeft met de individuele referentiewaarde een aandeel in de gezamenlijke ruimte voor het EMU-tekort. De individuele referentiewaarde per gemeente wordt gewoonlijk in de septembercirculaire aan gemeenten kenbaar gemaakt.

Het advies van de VNG:

Het is de bedoeling dat een gemeente in eerste instantie niets doet met de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort. Kortom: Let bij het opstellen van de gemeentebegroting niet op de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo!

Daarvoor is het EMU-saldo van een gemeente te beweegelijk. De hoogte van het EMU-saldo van een gemeente hangt zeer sterk samen met het investeringsvolume en de mutatie van de voorraden bouwgrond (inclusief onderhanden werk). En juist het investeringsvolume en de voorraad bouwgrond (inclusief onderhanden werk) van een gemeente vertoont jaar op jaar grote schommelingen. Het EMU-saldo van een individuele gemeente vertoont daarom het ene jaar een overschot en het andere jaar een tekort.

Als alle gemeenten gaan sturen op de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort als limiet voor het jaarlijkse financieringstekort wordt de ruimte onder het gezamenlijke plafond voor het EMU-tekort niet opgebruikt terwijl er wel noodzakelijke investeringen door gemeenten voor worden uitgesteld of afgesteld. Dat heeft een groot negatief economisch effect en is ongewenst. De bedoeling en de praktijk zijn juist dat al de positieve en negatieve EMU-saldi van individuele gemeenten voor een deel tegen elkaar wegvallen. Normaal hebben de gezamenlijk gemeenten door deze plussen en minnen een beheerst EMU-tekort en is er geen probleem. Pas als de gezamenlijke gemeenten het plafond voor het EMU-tekort overschrijden gaan de individuele referentiewaarden van gemeenten een rol spelen.(bron: VNG ledenbrief 14/005 kenmerk ECGF/U201400005)

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

In de paragraaf grondbeleid wordt beschreven hoe de gemeente het grondbeleid inzet om de bestuurlijke doelen te bereiken. De toelichting op het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt de volgende onderdelen verplicht:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

Nota Grondbeleid

Het kaderstellende instrument voor het grondbeleid is de Nota Grondbeleid. De nota Grondbeleid is hét instrument voor de raad om de kaders van het grondbeleid vast te leggen. Om ten aanzien van het grondbeleid voor het gehele gemeentelijke grondgebied tot uniforme afspraken te komen is een nieuwe Kadernota Grondbeleid opgesteld. In de raadsvergadering van 31 oktober 2013 is deze nota vastgesteld.

De insteek van de Kadernota Grondbeleid is om kansen te bieden waar dat mogelijk is en voorzichtigheid te nemen waar nodig. De mogelijkheden uit de Grondexploitatiewet (onderdeel van de Wro) worden optimaal benut, daarbij rekening houdend met maatwerk per plan. Uit oogpunt van een gezonde grondbedrijfsfunctie werken we daar waar het kan met een passief en faciliterend grondbeleid. Daar waar meer stimulering nodig is werken we actief en in samenwerking met ontwikkelende partijen. Aan die keuze van het te voeren grondbeleid ligt een financiële verkenning en risicoanalyse ten grondslag. Bij iedere stap binnen het planproces zijn de financiële risico's in beeld gebracht en zijn zo nodig risicomatregelen genomen.

Meerjaren Perspectief Grondbedrijfsfuncties (MPG)

Een van de uitspraken uit de Kadernota Grondbeleid is het voorstel om een Meerjaren Perspectief Grondbedrijfsfuncties (MPG) op te stellen dat jaarlijks in het kader van de jaarrekening en voorjaarsnota aan de raad wordt aangeboden. In het MPG zijn, op basis van geactualiseerde exploitatieberekeningen, de financiële consequenties van alle projectactiviteiten vertaald in een meerjarige staat van reserves en voorzieningen. Het MPG dient feitelijk als toelichting op de jaarrekening, waardoor de informatie in de jaarrekening kan worden beperkt tot het wettelijk vereiste. Bij de beoordeling van de jaarrekening door de accountant is gebruik gemaakt van het MPG. Het MPG hoeft echter als zelfstandig stuk niet formeel beoordeeld of goedgekeurd te worden door de accountant. Het geactualiseerde MPG wordt behandeld in dezelfde raadsvergadering als de jaarrekening.

Via het jaarlijks opstellen van een geactualiseerde MPG voor het grondbedrijf houden we de vinger aan de pols. Uitgangspunt in deze versie van het MPG is een beter inzicht te verschaffen in het te verwachten resultaat van de grondexploitaties, de daarmee samenhangende financiële risico's en de mate waarin de reserve grondexploitatie deze kan opvangen.

In deze paragraaf grondbeleid worden de relevante gegevens uit het Meerjaren Perspectief Grondbedrijfsfuncties overzichtelijk weergegeven. Voor meer informatie wordt verwezen naar het MPG.

Grondexploitaties

De projecten met een actieve grondexploitatie zijn gerangschikt naar fase waarin het project zich bevindt. Hoe concreter het project, hoe beter de resultaten en risico's kunnen worden ingeschat.

Uit onderstaand schema blijkt dat met uitzondering van het project Kleine Boezem fase II en Bedrijvenpark Watertoren alle projecten zich in de realisatiefase bevinden. Behalve het project Westplaat en BT Watertoren betreft het projecten met een voordelig exploitatieresultaat. De looptijd van de meeste grondexploitaties is, gelet op de conjuncturele ontwikkelingen, in de tijd vooruit geschoven. De negatieve eindresultaten Westplaat en BT Watertoren zijn afgedekt. Besluitvorming hierover vindt plaats in het kader van het MPG2014.

De overige activiteiten betreffen zogenaamde "verbonden partijen" (PPS-constructies) waarvoor de gemeente aandelen kapitaal gestort heeft.

Kergegevens grondexploitaties	Boekwaarde		Verwacht Planeconomisch Resultaat		
	per 1-1-2014	V/N	einddatum	eindwaarde	V/N
1. Projecten in initiatief					
-	€ - -	-	-	€ - -	-
2. Projecten in planfase					
<i>Actief grondbeleid</i>					
Kleine Boezem fase II	€ -1.160.351	N	2014	€ - -	-
BT Watertoren Dirksland	€ -801.843	N	2019	€ -396.226	N
Facilitair grondbeleid					
3. Projecten in realisatie					
<i>Actief grondbeleid</i>					
BT Oostplaat III	€ -223.217	N	2020	€ 3.862.376	V
Welgelegen III	€ -162.214	N	2019	€ 1.676.558	V
Westplaat III	€ -3.538.121	N	2022	€ -1.966.059	N
CPO Molenplein	€ 516.686	V	2015	€ 340.594	V
BT Korteweg	€ -568.800	N	2019	€ 961.491	V
Zuidelijke randweg	€ -410.373	N	2020	€ 418.994	V
<i>Overige activiteiten</i>					
Suijssenwaarde	€ -913.215	N	2020	€ - -	-
Bedrijvenpark Oostflakkee	€ -838.750	N	2024	€ - -	-
	€ -8.100.198	N		€ 4.897.728	V

- Bovenstaande gegevens zijn overgenomen uit het bronbestand MPG 2014. De grondexploitaties Kleine Boezem fase II en BT Watertoren Dirksland zijn betiteld als "actieve grondexploitaties". De accountant heeft bij de controle van de jaarrekening aangegeven dat er bij opname "actieve grondexploitaties" er in 2013 een raadsbesluit tot vaststelling van de grondexploitaties aanwezig moet zijn. Voor de desbetreffende plannen is dit niet het geval. De plannen zullen in de loop van 2014 ter vaststelling worden aangeboden. Bovengenoemde uitspraak van de accountant heeft een verschuiving tot gevolg van actieve bouwgrond naar niet in exploitatie genomen gronden. Voor de cijfermatige uitwerking op eindresultaat heeft dit geen gevolgen. Er is voor gekozen de presentatie in de lijn van het bronbestand MPG 2014 aan te houden en als aanvulling bovenstaande kanttekening op te nemen. In de toelichting op de balans zijn beide exploitaties wel verantwoord onder "niet in exploitatie genomen gronden".

Risico's op grondexploitaties

Voor alle grondexploitaties zijn de positieve en negatieve risico's berekend op basis van scenario's. Bij deze scenario's is per project ook rekening gehouden met het conjunctureel risico (het effect van landelijke tendensen). Het resultaat staat in het overzicht Samenvatting projectrisico's.

De gemeente dient, conform de geldende regelgeving, voldoende middelen gereserveerd te hebben om de voorziene negatieve risico's adequaat te dekken.

In het MPG2014 is nog strenger dan in het MPG2013 geoordeeld of het gesignaleerde projectrisico al dan niet als onvermijdelijk moet worden aangemerkt. Indien een risico onvermijdelijk wordt geacht dient daarvoor een verliesvoorziening getroffen te worden.

Voor de grondexploitatie Westplaat is reeds een verliesvoorziening getroffen van € 1.966.059 per 31 december 2013. Na overleg met de accountant is voor de grondexploitatie Westplaat geoordeeld dat alle projectrisico's met een kansklasse hoger dan 75% moeten worden voorzien. Dit leidt tot een aanvullend te treffen voorziening projectrisico's voor Westplaat van € 1.221.423. Besluitvorming hierover vindt plaats in het kader van het MPG2014.

Voor de PPS-projecten Suijssenwaarde en Bedrijvenpark Oostflakkee (BPO) wordt geconstateerd dat de ontwikkeling van beide projecten achter blijft bij de verwachtingen. Door de terugloop in afname van bedrijfsgrond (BPO) en de zeer geringe belangstelling voor afname van recreatiewoningen en appartementen (Suijssenwaarde) is de financiële positie van beide projecten zwak. Bij beide projecten staan we aan de vooravond van belangrijke beslissingen. In ieder geval is een financiële herstructurering nodig. De gemeente moet haar positie op het beleidsmatige en financiële terrein maar ook als aandeelhouder bepalen.

Voor het project Suijssenwaerde geldt dat de financiële situatie behoorlijk verslechterd is door de stagnatie in de verkopen en de hoge investeringen die noodzakelijk waren om per fase te kunnen verkopen. Dit maakt dat de boekwaarde in het plan relatief hoog is. Door de uitdijende looptijd drukken de financiering en rentelasten zwaar op het mogelijke resultaat. Geconstateerd wordt dat het onmogelijk wordt geacht om nog tot een positief resultaat te komen en het ingebrachte vermogen terug te verdienen. In 2012 werd aangegeven door Suijssenwaerde CV dat een bijstorting eigen vermogen noodzakelijk was. Daarvan heeft de gemeente € 300.000 “gestort” in de vorm van het afboeken van gemeentelijke vorderingen op de onderneming. In totaal heeft de gemeente tot op heden € 913.215 aan eigen vermogen in de Ontwikkelingsmaatschappij ingebracht. In de jaarrekening 2012 van de voormalige gemeente Oostflakkee is hier reeds een verliesvoorziening voor getroffen van € 642.215 plus een voorziening (dubieuze debiteuren) van € 271.000 (totaal € 913.215).

Uitgangspunt voor de PPS Suijssenwaerde is om de risico's voor 100% af te dekken. In het MPG 2014 wordt geadviseerd een aanvullende verliesvoorziening te treffen van € 61.000 om openstaande vorderingen af te dekken.

Voor het Bedrijvenpark Oostflakkee constateert de gemeente dat de door BPO-BV vastgestelde grondexploitatie een nog te rooskleurig beeld geeft. Uitgaande van meer realistische uitgangspunten ten aanzien van grondprijs, uitgiftetempo en looptijd zijn een aantal scenario's doorgerekend die leiden tot een forse verliesverwachting. Dit betekent dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat het door de gemeente gestort eigen vermogen aan het einde van de looptijd van het plan terug wordt ontvangen. Daarnaast staat nog een aanzienlijk bedrag aan gemeentelijke vorderingen op BPO open. In geval van een schuldsanering zal een deel van deze vorderingen moeten worden afgeboekt.

In het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) 2013 werd een risicoreserve van € 483.000 voorzien ter dekking van 25% van het risico BPO (gestort eigen vermogen en vorderingen). Dit bedrag werd toegevoegd aan de Algemene Risicoreserve Grondbedrijf. Op basis van de geactualiseerde risicoanalyse (MPG2014) wordt nu rekening gehouden met een onvermijdelijk risico dat het al gestort eigen vermogen niet terug wordt ontvangen plus dat een deel van de openstaande vorderingen niet wordt betaald. Voor dit projectrisico wordt in het MPG 2014 geadviseerd een verliesvoorziening te treffen van ruim € 1,4 miljoen. De risicoreserve BPO uit 2013 wordt als gedeeltelijke dekking hiervoor benut.

Samenvatting Projectrisico's	Gewogen effect	
	Negatief	Positief
Projecten in initiatief	€ -	€ -
Projecten in planfase	€ -78.626	€ 7.545
Projecten in realisatie	€ -2.358.458	€ 1.193.221
Projecten in PPS constructie	€ -1.529.750	€ -
Totaal	€ -3.966.834	€ 1.200.766
te treffen verliesvoorziening	€ 2.751.173	
Projectrisico t.l.v. risicoreserve	€ -1.215.661	

Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)

De Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) zijn die percelen gemeentegrond waarop een reëel en stellig voornemen bestaat dat deze grond in de nabije toekomst zal worden bebouwd. Deze verwachting moet zijn gebaseerd op een raadsbesluit, waarin inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode. In lijn van de “stellige uitspraken” uit de Notitie Grondexploitatie van de Commissie BBV van februari 2012 zijn de als NIEGG benoemde gronden beoordeeld. Daarbij is getoetst of de boekwaarde niet hoger is dan de verwachte marktwaarde. De toets van de NIEGG aan de BBV wordt eens per jaar uitgevoerd in het kader van de jaarrekening/voorjaarsnota en het MPG.

Voor drie percelen (Welgelegen fase IV Ouddorp, Molendijk Nieuwe-Tonge en Klinkvis Middelharnis) dient een afwaardering plaats te vinden naar de actuele marktwaarde. Hiervoor is een verliesvoorziening getroffen van € 441.248. Besluitvorming hierover vindt plaats in het kader van het MPG2014.

Voor een tweetal percelen, het voormalig zwembadterrein Ooltgensplaat en het perceel Klinkvis Middelharnis is een rentevoorziening getroffen ter grootte van € 182.007 waarmee de rentelast op de boekwaarde gedurende vijf jaar kan worden gedekt (MPG2013).

Inmiddels kan op basis van een onafhankelijke waardebeoordeling worden geconcludeerd dat de marktwaarde van de gronden voormalig zwembadterrein hoger is dan de boekwaarde. De rentevoorziening van ca. € 27.000 voor dit perceel wordt niet benut. Voor het perceel Klinkvis is de rentevoorziening (€ 155.043 op 1-1-2013) wel noodzakelijk.

Totalen NIEGG	Waarde
Boekwaarde	€ 2.591.619
Marktwaarde	€ 5.373.595
Verschil	€ 2.781.976

Voorziening NIEGG	
Te treffen verliesvoorziening NIEGG's	€ 441.248
Rentenvoorziening NIEGG's (bestand)	€ 155.043

Vastgoedportefeuille

Naast de Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG's) beschikt de gemeente ook over kavels grond die onder de post voorraad grond op de balans staan. In onderzoek is nagegaan of binnen deze vastgoedportefeuille wellicht gronden staan die op de NIEGG-lijst (en dus in de portefeuille grondbedrijf) thuis horen. De verwachting is dat in 2014 hierover duidelijkheid gegeven kan worden.

Private projecten (antérieure exploitatieovereenkomsten)

Onderdeel van de portefeuille grondbedrijfsfunctie zijn ook de private ruimtelijke projecten waarvoor antérieure exploitatieovereenkomsten zijn gesloten.

In totaal heeft de gemeente ruim 60 exploitatieovereenkomsten afgesloten. In beginsel wordt het risico op dergelijke private projecten bij de exploitant gelegd. In 2014 wordt een audit uitgevoerd op de exploitatieovereenkomsten om het risico voor de gemeente concreter te kunnen bepalen.

Dekking uit reserves en voorzieningen

In onderstaande schema's wordt inzicht gegeven in de geïnventariseerde risico's en de dekking die daar tegenover staat. Bij de Inventarisatie risico's zijn meegenomen de projectrisico's op basis van de risicoanalyse 2014, de al getroffen verliesvoorzieningen negatieve plannen (incl. rentevoorziening NIEGG) en de voor 2014 berekende aanvullend benodigde verliesvoorzieningen.

In de tabel Aanwezige dekking staat de omvang van de Algemene Reserve Grondexploitaties en de Risicoreserve grondexploitaties plus de getroffen verliesvoorziening per 1-1-2014.

Inventarisatie Risico's	Risico in € negatief
Projectrisico's 2014	€ 1.215.661
Getroffen verliesvoorziening negatieve plannen	€ 3.203.545
Mutatie verliesvoorziening negatieve plannen	€ 3.411.912
Totaal Risico	€ 7.831.118

Aanwezige dekking 1-1-2014	Dekking in € positief
Algemene reserve grondexploitaties	€ 329.019
Risicoreserve grondexploitaties	€ 2.983.000
Getroffen verliesvoorzieningen	€ 3.203.545
Totaal dekking	€ 6.515.564

Geconcludeerd wordt dat de geïnventariseerde risico's, inclusief de mutatie verliesvoorziening, niet kunnen worden afgedekt door de op 1 januari 2014 aanwezige dekking.

De ratio weerstandvermogen grondbedrijf is 0,67.

In de Kadernota Grondbeleid (raad 31-10-2013) is bepaald dat de ratio weerstandvermogen grondbedrijf een bandbreedte heeft tussen 1,0 en 1,4 met een streefwaarde van 1,2. Gelet op de financiële positie van de gemeente wordt voor 2014 een ratio van 1,0 aangehouden. Jaarlijks zal worden bepaald of de ratio teruggebracht kan worden naar haar streefwaarde.

Verder bepaalt de Kadernota Grondbeleid dat, in geval de ratio kleiner is dan 1,0, via een dotatie vanuit de algemene reserve het tekort wordt aangevuld en gestort in de algemene reserve grondexploitaties (ARG). Het betreft hier een raadsbevoegdheid. Besluitvorming vindt plaats in het kader van het MPG2014.

Vorenstaande leidt tot het volgende dekkingsvoorstel voor de aanvullend te treffen verliesvoorziening.

Dekkingsvoorstel mutatie verliesvoorziening	
Te treffen aanvullende verliesvoorziening	€ 3.411.912
Dekking uit Risicoreserve grondexploitaties	€ 1.748.000
Dotatie uit Algemene Reserve	€ 1.663.912
Resultaat	€ -

Hiermee treedt een verschuiving op vanuit de Risicoreserve grondexploitaties naar de verliesvoorziening negatieve plannen. Het bedrag dat resteert in de Risicoreserve grondexploitaties is afdoende om de geprognosticeerde projectrisico's af te dekken. De Algemene reserve grondexploitaties dient als buffer voor onvoorziene risico's uit anterieure exploitatieovereenkomsten.

De portefeuille grondbedrijfsfunctie is, na mutatie en dotatie, als volgt opgebouwd.

Portefeuille grondbedrijfsfunctie	in € positief
Algemene reserve grondexploitaties	€ 329.019
Risicoreserve grondexploitaties	€ 1.235.000
Getroffen verliesvoorzieningen	€ 3.203.545
Mutatie verliesvoorziening	€ 3.411.912
Totaal	€ 8.179.476

De ratio weerstandvermogen grondbedrijf wordt hiermee 1,0.

Tot slot

In het MPG2014 worden diverse voorstellen aan de raad ter besluitvorming voorgelegd die van invloed zijn op de exploitatie van de gemeente. In het algemeen geldt dat mutaties die bekend zijn voordat de jaarrekening is vastgesteld moeten worden verwerkt in de jaarrekening. Dit leidt ertoe dat in de jaarrekening 2013 al mutaties zijn verwerkt die in het kader van het MPG2014 zijn geconstateerd.

Paragraaf Lokale Heffingen

Algemeen

Onder het begrip lokale heffingen vallen de belastingen, heffingen en de rechten (retributies). Het heffen van belastingen vindt plaats zonder een direct aanwijsbare tegenprestatie en de daaruit vloeiende opbrengsten behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn de onroerende zaakbelastingen en hondenbelasting.

De opbrengsten uit rechten en bestemmingsheffingen zijn bestemd voor een bepaald doel. Voorbeelden hiervan zijn de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen door een gemeente mogen worden geheven. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen; een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing welke haar wettelijke grondslag vindt in de Wet milieubeheer.

De heffing en invordering van de meeste gemeentelijke belastingen is per 1 januari 2013 ondergebracht bij Samenwerking Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal.

Beleid

In het coalitieakkoord is aangegeven dat belastingen maximaal trendmatig verhoogd mogen worden. Daarnaast is het streven om tegenover structurele uitgaven ook structurele inkomsten te zetten. Regelmatig dienen alle belastingen tegen het licht te worden gehouden en eventueel te worden heroverwogen. Voor de inwoners is duidelijk wat de relatie is tussen de inkomsten en de uitgaven. Worden de inkomsten geringer, dan mag dat bij voorkeur niet automatisch leiden tot belastingverhoging. Mede om de inflatie te compenseren is het noodzakelijk om de tarieven jaarlijks trendmatig te verhogen. Uitgegaan wordt van zoveel mogelijk kostendekkende tarieven voor verleende diensten.

De gemeente Goeree-Overflakkee kent de volgende heffingen (belastingen en rechten):

- onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht)
- rioolheffing
- hondenbelasting
- forensenbelasting
- (water)toeristenbelasting

De eerste vier heffingen zijn per belastingplichtige zoveel mogelijk verzameld op één aanslagbiljet (gecombineerde aanslag). In het dienstjaar 2013 zijn niet alleen aanslagen over het belastingjaar 2013 opgelegd, maar ook nog aanslagen over voorgaande jaren van de voormalige gemeenten Dirksland en Goedereede. Dit conform de mogelijkheid uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

Naast de hierboven genoemde belastingen worden ook nog leges en andere rechten geheven. Deze zijn gekoppeld aan door de gemeente individueel te leveren diensten, zoals de afgifte van een paspoort of de aanvraag van een omgevingsvergunning. Het gaat hier om de volgende rechten:

- leges
- lijkbezorgingsrechten
- marktgelden
- scheepvaartrechten (haven- en kadegelden)

Deze rechten worden verder niet toegelicht in deze paragraaf. Wanneer het verschil tussen de begroting en de jaarrekening meer dan 10% is, wordt het bepaalde recht toegelicht bij de analyse. Deze analyse is terug te vinden in het onderdeel Programmarekening verderop in dit document.

Overzicht inkomsten

Bij de jaarrekening zijn de bedragen zoals die door SVHW zijn aangeleverd overgenomen. De aangeleverde stukken zijn:

- de kwartaaloverzichten van oplegde kohieren, ontvangsten, verminderingen, retributies, kwijtscheldingen en oninbaar;
- de begroting van het SVHW van de diverse belastingen en heffingen;
- de afgegeven accountantsverklaring aan SVHW.

Hieronder treft u een tabel aan met de gerealiseerde inkomsten van de belangrijkste lokale heffingen. Het overzicht betreft de begrote en werkelijke opbrengsten van het dienstjaar 2013. Verschillen van meer dan 10% worden toegelicht bij de genoemde belastingsoort.

Belastingen	2013 begroot	2013 werkelijk	verschil
OZB totaal	€ 7.064.574,00	€ 7.075.322,58	€ 10.748,58
Hondenbelasting	€ 259.789,00	€ 268.847,53	€ 9.058,53
Toeristenbelasting (water+land)	€ 1.267.223,00	€ 1.155.899,69	€ -111.323,31
Forensenbelasting	€ 683.300,00	€ 609.580,43	€ -73.719,57
Afvalstoffenheffing	€ 3.959.549,00	€ 3.963.027,66	€ 3.478,66
Rioolheffing	€ 5.801.486,00	€ 5.794.503,96	€ -6.982,04

Toelichting opbrengsten belastingen

➤ Onroerende zaakbelastingen

Waardeontwikkeling gemeente Goeree-Overflakkee

SVHW heeft prognoses over de waardeontwikkeling opgesteld. Voor 2013 zijn de WOZ-waarden bepaald naar de peildatum 1 januari 2012. Uit een door het SVHW uitgevoerde marktanalyse kwam naar voren dat in onze gemeente de waarde voor woningen is gedaald met gemiddeld 3,1%. De waarde van niet-woningen is over dezelfde periode eveneens gedaald met gemiddeld 1,7%.

Opbrengst OZB 2013, deze is verdeeld in drie categorieën

Opbrengst OZB 2013	Opbrengst
Eigenaren woningen	€ 5.044.318,66
Eigenaren niet-woning	€ 1.214.726,75
Gebruikers niet-woning	€ 816.277,17
Totaal	€ 7.075.322,58

Ondanks dat de werkelijke cijfers in lijn liggen met de raming is de OZB wel punt van aandacht. Zeker omdat het marktniveau nog steeds aan het dalen is in 2013. En daarnaast de toename van leegstand bij bedrijfsobjecten zullen naar verwachting de komende jaren leiden tot minder inkomsten. Uiteraard wordt er naar gestreefd om dit zoveel mogelijk binnen deze belastingsoort op te vangen.

➤ Hondenbelasting

Vanwege de minimale (positieve) afwijking wordt het verschil beschouwd als incidenteel. Ook in 2013 heeft het SVHW de huis-aan-huis controles verder gecontinueerd. Dit gebeurt jaarlijks door delen van de gemeente te controleren op het bezit van een of meer honden. Dit met als doel de aangiftemoraal (nog verder) te verbeteren.

➤ Recreatiebelastingen

De recreatiebelastingen binnen onze gemeente, bestaan uit de toeristenbelasting (water- en land) en de forensenbelasting.

De inkomsten van beide belastingsoorten liggen behoorlijk lager dan de raming. Deze minderopbrengst van circa € 185.000,- heeft diverse oorzaken:

- De definitieve aanslagen 2012 van de voormalige gemeente Goedereede bleken lager te zijn dan de voorlopige aanslagen. Dit komt doordat het aantal overnachtingen wederom is teruggelopen. Deze terugbetalingen hebben in 2013 plaatsgevonden.
- De herstructurering van de Groene Weide (met een paar honderd plaatsen) heeft ervoor gezorgd dat er voor het gehele belastingjaar 2013 geen recreatiebelasting kon worden geheven. Dit heeft naar verwachting ook nog zijn doorwerking naar 2014, omdat de bouw van de nieuwe recreatiewoningen in volle gang is.
- De inschatting van het aantal recreanten dat door de schaalvergroting van onze gemeente niet meer belastingplichtig is, was groter dan vooraf geraamd.

Om goed in beeld te brengen welke onderdelen incidenteel of structureel van aard zijn, wordt in de loop van 2014 aan het SVHW gevraagd om een overzicht van deze recreatiebelastingen. Deze gegevens worden vervolgens geanalyseerd.

➤ Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De totale kosten van de afvalstoffenheffing worden omgeslagen over het aantal één- en meerpersoonshuishoudens en het aantal extra containers. Vanwege de minimale (positieve) afwijking wordt het verschil beschouwd als incidenteel.

➤ Rioolheffing

De opbrengst van deze heffing dient als dekking van de uitgaven voor het in stand houden van de riolering, het afvoeren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater, het afvoeren van hemelwater en treffen van maatregelen ter voorkomen of beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand. De totale kosten van de rioolheffing worden omgeslagen over de percelen die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. In de verordening is bepaald dat de heffing wordt opgelegd aan de eigenaar van de rioolaansluiting. Er is tariefdifferentiatie toegepast waardoor drie groepen belastingplichtigen zijn. Dit zijn woningen, niet-woningen en recreatiewoning of stacaravan op een recreatieterrein dat in eigendom is bij één eigenaar en dat als zodanig wordt geëxploiteerd. Vanwege de minimale (negatieve) afwijking wordt het verschil beschouwd als incidenteel.

Bij de voormalige gemeente Dirksland en Goedereede waren er nog lopende procedures over de rioolheffing. Het ging hier om de belastingjaren 2010 tot en met 2012 van diverse agrarische bedrijven in het buitengebied. Zij waren niet aangesloten op de riolering, maar werden wel aangeslagen voor de rioolheffing. Eind mei 2013 heeft er een uitspraak van het Gerechtshof plaatsgevonden. De eigenaren zijn in het gelijk gesteld en de gemeente heeft zich geconformeerd aan de uitspraak door geen beroep in cassatie in te stellen. De uitspraak heeft echter financiële gevolgen voor onze gemeente, omdat binnen de begroting geen rekening was gehouden met deze inkomstenderving van € 165.000,-. Ook kon het bedrag niet volledig worden gedekt uit een vooraf getroffen voorziening. De kosten zijn deels gedekt uit de voorziening dubieuze belastingdebiteuren van de voormalige gemeente Goedereede en uit de egalisatiereserve riolering van de voormalige gemeente Dirksland.

Lokale belastingdruk

Onderstaand overzicht geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden en éénpersoonshuishouden aan van vergelijkbare gemeenten qua omvang en structuur. Het gaat hier om de lasten OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

In de coelo-atlas neemt de gemeente Goeree-Overflakkee plaats 121 in van de in totaal 403 gemeenten.

Gemeente	Meerpersoons-huishouden	éénpersoons-huishouden
Middelburg	599	574
Veere	601	553
Goeree-Overflakkee	665	611
Schouwen-Duiveland	706	649
Bergen op Zoom	786	750

Bron: Coelo – atlas van de lokale lasten 2013

Kwijtscheldingsbeleid gemeente

Gemeenten kunnen met inachtneming van de Invorderingswet 1990 kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen, waarbij zij zelf kunnen beslissen voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is.

In januari 2013 heeft de gemeenteraad de kwijtscheldingsverordening vastgesteld. Daarin is opgenomen dat alleen kwijtschelding wordt verleend voor de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (alleen de eerste hond).

Bij de vaststelling en uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is de gemeente op één punt vrij om af te wijken van bovengenoemde landelijke regelgeving, namelijk bij de vaststelling van de berekeningscomponent 'kosten van bestaan'. Het is toegestaan deze ruimer vast te stellen dan de landelijk geldende 90% van de bijstandsnorm.

De gemeente geeft toepassing aan de maximale mogelijkheden, zijnde 100%. Het toetsen van de verzoeken tot kwijtschelding is ondergebracht bij het SVHW te Klaaswaal.

In 2013 was geraamd aan kwijtschelding € 77.350,-. In werkelijkheid is € 85.476,- kwijtgescholden, waarvan € 76.020,- betrekking heeft op afvalstoffenheffing.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf gaat met name in op de onderhoudstoestand en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, infrastructurele kunstwerken en dergelijke. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële positie.

Openbare ruimte

In de openbare ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig met betrekking tot wegen, rioleringen, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud er van zijn bepalend voor het aanzien van onze gemeente en uiteraard voor de benodigde structurele, jaarlijkse lasten. In 2013 is begonnen met het opstellen van nieuwe beheer- en onderhoudsplannen voor de gemeente Goeree-Overflakkee. Als basis daarvoor is uitgegaan van de beheer- en onderhoudsplannen van de vier voormalige gemeenten.

In afzonderlijke beleidsplannen worden het kwaliteitsniveau en het daarbij behorende kostenniveau opgenomen en afgezet tegen de in de begroting opgenomen beschikbare middelen.

Nota reserves en voorzieningen

Op 12 december 2013 is de Nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld. In deze nota is op hoofdlijnen aangegeven hoe wordt omgegaan met de vorming van reserves en voorzieningen. Na afronding van de betreffende beheerplannen wordt de relatie gelegd met de benodigde en beschikbare middelen en wordt indien nodig overgegaan tot de vorming c.q. actualisatie van (onderhouds)voorzieningen.

Beheerplannen

De manier waarop met onderhoud van kapitaalgoederen werd omgegaan was bij de voormalige gemeenten heel verschillend. In 2013 is noodzakelijkerwijs nog aangesloten bij de handelwijze van de voormalige gemeenten, mede in relatie tot de aanwezige voorzieningen. Na de gereedkoming van de verschillende beheerplannen zal ook de handelwijze rondom onderhoud en onderhoudsvoorzieningen zijn geharmoniseerd.

Bij de beheerplannen is het van belang dat voor het plannen van het benodigde onderhoud (werkzaamheden en kosten) met betrekking tot het in stand houden van de kwaliteit van de openbare ruimte gebruik wordt gemaakt van een uniform registratiepakket. Hierin wordt digitaal vastgelegd wat en in welke hoeveelheden wij moeten beheren. In combinatie met een nog op te stellen beeldkwaliteitsplan vormt dat de basis voor het beheer in onze gemeente. Aan de hand van de gewenste beeldkwaliteit kan dan worden aangegeven welk onderhoudsniveau en welke prijs daar tegen overstaan. In 2013 is begonnen met het vullen van dit pakket, zodat hier in de toekomst gebruik van kan worden gemaakt.

Uitgangspunten

Onderhoudsvoorzieningen worden gevormd om de onderhoudslasten van een kapitaalgoed te egaliseren over de gebruiksduur van het kapitaalgoed. In haar 'Notitie verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen' schrijft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voor dat een onderhoudsvoorziening alleen mag worden gevormd indien een adequaat beheerplan voorhanden is. Zodoende mogen kosten van (groot) onderhoud alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht, indien er een recent beheerplan van het desbetreffende kapitaalgoed aanwezig is. Indien het hieraan ontbreekt, kunnen de kosten van groot onderhoud wel door een daartoe gevormde reserve worden gedekt.

Tot en met 2012 zijn de voormalige gemeenten met het bovenstaande verschillend omgegaan. Daarom is een aantal nieuwe uitgangspunten voor het activabeleid 2013 voor de gemeente Goeree-Overflakkee vastgelegd. Onderstaand wordt op de verschillende punten nader ingegaan.

1) Harmonisatie van de bestaande investeringen per 1-1-2013:

Hiervoor gold hetzelfde regime als voor de nieuwe investeringen. De nieuwe gemeente heeft alle activa overgenomen van de oude gemeenten op basis van de boekwaarde per 1 januari 2013. Vervolgens is de resterende boekwaarde per 01-01-2013 afgeschreven op basis van de nieuwe afschrijvingstermijnen. Voor de gemeente Goeree-Overflakkee heeft dit wel geleid tot een stijging van de kapitaallasten. Bijstelling hiervan heeft in 2013 niet via een tussentijdse rapportage plaatsgevonden. Wel is een en ander in de jaarrekening toegelicht.

In 2013 zijn de volgende correcties op afschrijvingen verwerkt als gevolg van harmonisatie van bestaande investeringen:

2) Alleen investeringen met een vervaardigings- of verkrijgingsprijs boven de € 10.000,- zijn geactiveerd.

3) Groot onderhoud wat niet levensduur verlengend is, is niet geactiveerd (loopt via voorzieningen en beheerplannen). Een uitzondering hierop vormt het planmatig en preventief onderhoud van de Staver. Conform de gebruikelijke handelwijze bij de voormalig gemeente Middelharnis is dit geactiveerd.

Wegen

Het beleid met betrekking tot het beheer en onderhoud van wegen is gebaseerd op bestaand beleid van de voormalige gemeenten.

In 2013 is een keuze gemaakt voor een wegenbeheerprogramma. Dit programma is geïnstalleerd, alle datagegevens zijn gecomplementeerd, inspecties in het veld zijn uitgevoerd en ingevoerd in het programma. Daarnaast heeft een koppeling plaatsgevonden tussen de datagegevens en de onderliggende tekeningen. In het 4^e kwartaal 2013 is dit wegenbeheerprogramma gereedgekomen en is het Wegenbeheerplan 2013 afgerond. Dit eerste wegenbeheerplan van de gemeente Goeree-Overflakkee wordt de komende jaren verder verfijnd. Daarbij kunnen dan ook onderhoudsniveaus worden gedefinieerd. Op basis daarvan kunnen dan concrete werkplannen per jaar worden opgesteld.

In onderstaande tabel zijn de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen wegen:	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 1.034.080	€ 853.270	€ 652.162
Storting voorzieningen	€ 223.300	€ 223.300	€ 223.300
Kapitaallasten	€ 131.449	€ 123.249	€ 78.646
Totaal	€ 1.388.829	€ 1.199.819	€ 954.108

Haven

Voor de voormalige gemeente Middelharnis is een nieuwe Havennota ontwikkeld waarin bouwstenen zijn gegeven voor het realiseren van doelstellingen van het streefbeeld Middelharnis Noord.

In 2013 is gewerkt aan de ontwikkeling hiervan.

In november 2012 heeft de raad van Middelharnis een krediet beschikbaar gesteld voor het uitdiepen van het havenkanaal. In 2013 is hier volop aan gewerkt en begin 2014 is dit afgerond.

Naast de haven en het havenkanaal van Middelharnis zijn er gemeentelijke havens en havenkanalen in Ouddorp, Stellendam, Herkingen, Stad a/h Haringvliet, Den Bommel, Oude Tonge en Ooltgensplaat. Een deel van die havens is verhuurd aan watersportverenigingen.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen havens:	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 50.514	€ 36.514	€ 27.665
Storting voorzieningen	€ 22.012	€ 19.812	€ 19.812
Kapitaallasten	€ 96.046	€ 1.346.046	€ 825.610
Totaal	€ 168.572	€ 1.402.372	€ 873.088

Het merendeel van de kapitaallasten heeft betrekking op het uitdiepen van het havenkanaal te Middelharnis. Dekking hiervan vindt plaats ten laste van de hiervoor aangewezen reserves. De werkzaam in 2014 verder afgerond.

Waterplan

Het waterplan is eilandbreed, door de 4 vm. gemeenten opgesteld en door de betreffende raden in 2008 vastgesteld. In het plan wordt ingegaan op de knelpunten en risico's in het watersysteem. Het eilandelijk waterplan wordt gezien als paraplu waaraan diverse soorten aan water gerelateerd beleid opgehangen worden. Voorbeelden van beleidsplannen die gerelateerd zijn aan het 'waterplan', zijn het baggerplan, Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, eilandelijk Grondwaterplan en Toekomstig Basis Rioleringsplan. In het kader van de noodzakelijke bezuinigingen zijn de diverse in het waterplan opgenomen maatregelen tegen het licht gehouden en zijn die zaken die niet wettelijk verplicht zijn, deels geschrapt.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen waterwerken	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 89.526	€ 70.526	€ 48.353
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 24.180	€ 24.180	€ 20.428
Totaal	€ 113.706	€ 94.706	€ 68.781

Groenvoorziening

Alleen de voormalige gemeente Middelharnis had een groenbeheerplan (laatste actualisatie 2010). De voormalige gemeente Goedereede had wel een groenkwaliteitsplan (laatste actualisatie 2008). Dit groenkwaliteitsplan was opgebouwd uit de structuur van het groen, het beheren van het groen en verbetering- en uitbreidingsvoorstellen op dit gebied. Het groenstructuurplan bepaalt de contouren voor de herinrichting van en het onderhoudsniveau voor het groen. Het beheerplan beschrijft de richtlijnen voor het onderhoud. Het groenbeheerplan gaat uit van het doelmatig beheren van de voorziening met daarbij het creëren van mogelijkheden voor het accentueren van bepaalde delen van deze voorzieningen.

In de gemeente dient er ruimte te zijn voor groenvoorzieningen. Dit groen wordt onderhouden. Onderhoud van de groenvoorzieningen is in 2013 planmatig uitgevoerd. Groenbeheerplannen moeten worden samengesteld. Deze actie is voorzien in 2014.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen groenvoorziening	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 526.480	€ 149.719	€ 117.200
Storting voorzieningen	€ 15.000	€ -45.000	€ -45.000
Kapitaallasten	€ 68.260	€ 81.660	€ 93.329
Totaal	€ 609.740	€ 186.379	€ 165.529

Speelplaatsen

Alleen de voormalige gemeente Dirksland had hiervoor een beleidsnotitie speelvoorzieningen (laatste actualisatie 2008). De speeltoestellen worden periodiek getoetst of ze voldoen aan de wettelijke vereisten van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. De inspecties zijn vastgelegd in een logboek. Bij gebleken gebreken zijn reparaties uitgevoerd of is het toestel vervangen dan wel verwijderd.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen speelvoorzieningen	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 61.076	€ 54.576	€ 35.850
Storting voorzieningen	€ 7.000	€ 6.300	€ 6.300
Kapitaallasten	€ 49.431	€ 49.431	€ 21.103
Totaal	€ 117.507	€ 110.307	€ 63.253

Riolering

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) is de weerslag van de wettelijke verplichting, dat de gemeente over een rioleringsnota moet beschikken.

In het VGRP geeft de gemeente aan hoe ze denkt invulling te geven aan de zorgplicht die ze heeft voor:

1. een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen;
2. de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
3. het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van doelmatige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

In het nieuwe VGRP wordt aangegeven wat de jaarlijkse kosten zijn van exploitatie en vervanging voor de komende periode. Verder is in het kostendekkingsplan, als onderdeel van het VGRP, aangegeven hoe deze kosten worden gedekt. Dit vormt de basis voor de berekening van de rioolheffing.

Het in het VGRP aangegeven beleid wordt in de jaarlijks op te stellen operationele programma's (werkplannen) uitgewerkt op detailniveau. De operationele programma's vormen de basis voor de te ramen onderhoudskosten in de begroting. In het VGRP zullen vanuit efficiency oogpunt zoveel mogelijk crosslinks gelegd worden met het onderhoud van andere kapitaalgoederen. Met name wordt waar mogelijk aansluiting gezocht met het onderhoud aan wegen.

Het beleid met betrekking tot het beheer en onderhoud van riolering is gebaseerd op bestaand beleid van de voormalige gemeenten.

In 2013 is begonnen met de harmonisatie en is een aanvang gemaakt met het opstellen van een nieuw gemeentebreed VGRP. Dit plan wordt in 2014 afgerond.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen riolering	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 360.746	€ 360.746	€ 224.542
Storting voorzieningen	€ 995.845	€ 995.845	€ 995.845
Kapitaallasten	€ 2.238.286	€ 2.232.286	€ 2.084.593
Totaal	€ 3.594.877	€ 3.588.877	€ 3.304.980

Begraafplaatsen

Alleen de voormalige gemeente Middelharnis had een beheerplan met betrekking tot het onderhoud van begraafplaatsen, dit plan was opgenomen in het beheerplan openbaar groen (laatste actualisatie 2010).

Een nieuw beheerplan is nog niet opgesteld. Dit wordt in 2014 opgepakt. Hierbij wordt ook kritisch gekeken naar het onderhoudsniveau, gezien het intensieve beheer dat op verschillende begraafplaatsen plaatsvindt.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het jaar 2013 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen begraafplaatsen	Begroot 2013	Begroting na wijziging	Werkelijk 2013
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 146.198	€ 78.198	€ 69.503
Storting voorzieningen	€ 17.829	€ 17.829	€ 17.829
Kapitaallasten	€ 168.346	€ 168.346	€ 140.034
Totaal	€ 332.373	€ 264.373	€ 227.366

Gebouwen en overig vastgoed

In het gebouwenbeheerplan wordt aangegeven welk onderhoud de komende jaren noodzakelijk is teneinde te voldoen aan de (gebruiks)eisen van de gemeentelijke gebouwen.

Het plan geeft een overzicht van de noodzakelijke kosten voor onderhoud c.q. renovatie/aanpassing voor de komende vijf tot tien jaar en wordt periodiek geactualiseerd. In de omschrijving is bij de onderscheiden gebouwen aangegeven op welke onderdelen de ramingen betrekking hebben. Er wordt onderscheid gemaakt tussen onderhoud van het casco en de technische installaties e.d.. De in het beheerplan opgenomen bedragen worden afgestemd met de in de begroting opgenomen bedragen. De lasten van groot onderhoud en/of renovatie worden nader toegelicht in het activiteitenplan.

De huidige methodiek van onderhoudsinspecties van de gemeentelijke gebouwen is in hoofdzaak een visuele schouw. Bouwkundige gebreken worden hierdoor onvoldoende onderkend en vormen een bouwkundig en financieel risico. Een meerjarenonderhoudsplanung (MOP) is een plan waarin het gehele onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen wordt vastgelegd.

Een belangrijk doel van een MOP is het inzichtelijk maken van de kosten voor het toekomstig onderhoud, inclusief installaties, en deze te minimaliseren en te spreiden. Het ontbreken van een MOP brengt risico's mee, bijvoorbeeld het risico van achterstallig onderhoud. Daarnaast is het voor een goed inzicht in de eigendommen van de nieuwe gemeente belangrijk een MOP te hebben.

In 2013 is een beheerpakket aangeschaft voor modules voor Groen-, Riool en Wegbeheer. Daarnaast beschikt dit pakket over een module gebouwbeheer. Met deze module kan gebouwbeheer op een efficiënte en effectieve manier worden opgezet. Uitgangspunt hierbij is dat wordt uitgegaan van een zogenaamde 0-situatie conform de NEN-2767 systematiek.

Binnen de gemeente zijn 200 gebouwen geïdentificeerd en gecategoriseerd. Voor 74 gebouwen is extern opdracht verstrekt voor een technische opname (nulmeting) conform NEN-2767. In een tweetal fasen wordt voor deze gebouwen in beeld gebracht wat de onderhoudskosten zijn voor de komende tien jaar. Medio februari 2014 zijn de resultaten van de eerste fase bekend geworden. Na gereedkoming van beide fasen vindt afstemming plaats tussen de noodzakelijke en de aanwezige middelen en de vorming van onderhoudsvoorzieningen. Van de overige 126 relatief eenvoudige gebouwen wordt in eigen beheer een inschatting gemaakt van de (jaarlijks) te verwachten onderhoudskosten.

Een belangrijke stap is het ontwikkelen van accommodatiebeleid voor de gemeente Goeree-Overflakkee waarin (een) toekomstscenario('s) opgenomen is/zijn voor accommodaties die nu in gebruik zijn voor cultuur(erfgoed), maatschappelijke ondersteuning en educatie. Dit moet tevens leiden tot een efficiëntere inzet van accommodaties. Toekomstige taakstellingen kunnen hier dan van worden afgeleid. De gemeente beschikt ook over vastgoed waar de noodzaak van het bezit niet meer

van belang is. Deze eigendommen zullen kritisch worden gezien en waar mogelijk worden afgestoten. Dit geldt zowel voor gebouwen, gronden inclusief snippergroen, als erfpachtrechten. Daarbij is het van belang dat de gemeente kan beschikken over een compleet en actueel statusoverzicht van het gemeentelijk vastgoed. In 2013 is er gestart met het inventariseren en registreren van alle gemeentelijk vastgoed (bebouwd en onbebouwd) inclusief de lopende contracten. Voor de harmonisatie van het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties wordt gezamenlijk met alle voetbalverenigingen naar een goede en gedragen methode toe gewerkt. Hierover zijn in 2013 meerdere gesprekken gevoerd met de voetbalverenigingen, welke in 2014 worden voortgezet. In 2013 is er gestart met het harmoniseren van het beheer van de zwembaden. Ook dit heeft nog verdere uitwerking in 2014 nodig. Met de beheerders van de gemeentelijke verenigingsgebouwen is kennisgemaakt en zijn specifieke kwesties opgepakt. Met de ene beheerder is het contact intensiever dan de ander, dit naar gelang van de situatie. In 2013 is een klanttevredenheidsonderzoek gedaan onder de gebruikers en de beheerders van maatschappelijk vastgoed. De uitkomsten hiervan zijn van belang voor het in 2014 op te stellen beleid op maatschappelijk vastgoed. Op het gebied van onderhoud is in 2013 het maatschappelijk vastgoed aan de hand van vaste punten de staat van onderhoud van de panden gewaardeerd, waarna dit is verwerkt in meerjaren-onderhoudsplanningen. Daarnaast is de Nota van Uitgangspunten Vastgoed Goeree-Overflakkee voorbereid en opgemaakt. Deze nota zal in 2014 worden afgerond

In onderstaande overzichten worden voor het jaar 2013 per categorie gebouwen achtereenvolgens weergegeven, het onderhoud, de stortingen in de onderhoudsvoorzieningen en de kapitaallasten.

Onderhoud kapitaalgoederen			
	Onderhoud kap.goed. Begroot 2013	Onderhoud kap.goed. Begroting na wijziging 2013	Onderhoud kap.goed. Werkelijk 2013
Gebouwen en overig vastgoed			
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 27.575	€ 24.149	€ 38.600
Gymzalen	€ 21.900	€ 9.119	€ 5.797
Brandweerkazernes	€ 0	€ 0	€ 3.470
Woningen	€ 2.286	€ 2.286	€ 536
Industrieterreinen en gebouwen	€ 2.857	€ 2.857	€ 189
Schoolgebouwen	€ 7.516	€ 29.909	€ 44.013
Recreatiecentrum de Staver	€ 0	€ 0	€ 0
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 21.100	€ 21.100	€ 16.847
Sportcomplexen/terreinen	€ 221.738	€ 161.574	€ 190.652
Monumenten, torens en molens	€ 32.981	€ 32.981	€ 32.482
Jeugd- en jongerenwerk	€ 25.027	€ 12.670	€ 8.395
Kinderopvang	€ 2.755	€ 13.755	€ 2.698
Woonwagencentra	€ 6.277	€ 3.497	€ 166
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 127.145	€ 134.945	€ 115.394
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 36.172	€ 29.572	€ 28.255
Totaal	€ 535.329	€ 478.414	€ 487.496

Gebouwen en overig vastgoed	Storting voorziening Begroot 2013	Storting voorziening Begroting na wijziging 2013	Storting voorziening Werkelijk 2013
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 192.320	€ 192.320	€ 192.320
Gymzalen	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400
Brandweerkazernes	€ 9.020	€ 5.400	€ 5.400
Woningen	€ 0	€ 0	€ 0
Industrieterreinen en gebouwen	€ 90	€ 90	€ 90
Schoolgebouwen	€ 174.100	€ 174.100	€ 174.100
Recreatiecentrum de Staver	€ 0	€ 0	€ 0
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 129.100	€ 129.100	€ 129.100
Sportcomplexen/terreinen	€ 61.242	€ 61.242	€ 61.242
Monumenten, torens en molens	€ 19.691	€ 19.691	€ 19.691
Jeugd- en jongerenwerk	€ 13.520	€ 13.520	€ 13.520
Kinderopvang	€ 1.950	€ 1.950	€ 1.950
Woonwagencentra	€ 5.800	€ 5.800	€ 5.800
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 14.011	€ 55.311	€ 55.311
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 10.527	€ 10.527	€ 10.527
Totaal	€ 647.771	€ 685.451	€ 685.451

Gebouwen en overig vastgoed	Kapitaallasten Begroot 2013	Kapitaallasten Begroting na wijziging 2013	Kapitaallasten Werkelijk 2013
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 579.834	€ 579.834	€ 248.021
Gymzalen	€ 88.099	€ 56.332	€ 143.468
Brandweerkazernes	€ 38.681	€ 38.681	€ 51.400
Woningen	€ 1.032	€ 1.032	€ 0
Industrieterreinen en gebouwen	€ 43.347	€ 43.347	€ 28.558
Schoolgebouwen	€ 1.377.513	€ 1.377.513	€ 2.078.734
Recreatiecentrum de Staver	€ 247.630	€ 247.630	€ 399.490
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 62.300	€ 62.300	€ 31.647
Sportcomplexen/terreinen	€ 270.780	€ 270.780	€ 541.598
Monumenten, torens en molens	€ 40.245	€ 40.245	€ 116.062
Jeugd- en jongerenwerk	€ 98.052	€ 89.184	€ 80.913
Kinderopvang	€ 30.329	€ 30.329	€ 30.275
Woonwagencentra	€ 43.297	€ 43.297	€ 39.714
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 375.983	€ 377.183	€ 507.075
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 168.353	€ 168.353	€ 173.649
Totaal	€ 3.465.475	€ 3.426.040	€ 4.470.602

De afschrijvingslast is hoger door een gewijzigde afschrijvingstermijn van verschillende activasoorten. Zo is de afschrijvingstermijnen voor de schoolgebouwen en een incidentele gymzaal nabij een school verlaagd van zestig naar veertig jaar. De afschrijvingstermijn van investeringen in automatisering is van vijf naar vier jaar gebracht.

Paragraaf Verbonden Partijen

Inleiding

Met “verbonden partijen” worden rechtspersonen bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Belang

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. In de eerste plaats voeren de verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe zelf ook kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen en programma's. Er blijft dus voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma's. De tweede reden betreft de kosten – het budgettaire beslag – en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Hieronder is – programmagewijs – weergegeven in welke gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen de gemeente Goeree-Overflakkee financieel en bestuurlijk participeert. De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Over het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling gekozen wordt indien de gemeente dit beleid niet dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijk belangen die door deze vennootschappen worden (of werden) nagestreefd.

Nr.	Naam	Programma
1.	Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond	1. Openbare orde en veiligheid
2.	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	1. Openbare orde en veiligheid
3.	Eneco Holding B.V.	3. Economische zaken
4.	N.V. Delta	3. Economische zaken
5.	Bedrijvenpark Oostflakkee BV en CV	3. Economische zaken
6.	Suijssenwaerde BV en CV	3. Economische zaken
7.	Coöperatie Deltawind U.A.	3. Economische zaken
8.	SoPoGo	4. Onderwijs
9.	Natuur- en recreatieschap De Grevelingen	5. Cultuur en recreatie
10.	Natuur- en recreatieschap Haringvliet	5. Cultuur en recreatie
11.	Stichting tot Behoud der molens op Goeree-Overflakkee	5. Cultuur en recreatie
12.	Centraal boombeheer Flakkee	5. Cultuur en recreatie
13.	Stichting sportcomplex de Gooye	5. Cultuur en recreatie
14.	Stichting Jeugd- en verenigingsgebouw Melissant (Melishof)	6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
15.	Stichting Ons Huis	6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
16.	GGD Rotterdam-Rijnmond	7. Volksgezondheid en milieu
17.	Stichting CJG Rijnmond	7. Volksgezondheid en milieu
18.	DCMR Milieudienst Rijnmond	7. Volksgezondheid en milieu
19.	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)	9. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien
20.	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	9. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien
21.	United Fish Auctions N.V.	9. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Programma 1 Openbare orde & veiligheid

1. Gemeenschappelijke regeling Halt Rotterdam-Rijnmond

Deze Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2013 opgeheven en overgegaan in één landelijke organisatie: Stichting Halt. De gemeente Goeree-Overflakkee subsidieert deze stichting.

2. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats	De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, kortweg VRR, is gevestigd te Rotterdam.
Beleidsdoelstelling	In artikel 8 van de Wet op de veiligheidsregio's is bepaald dat het Nederlandse grondgebied is verdeeld in regio's, overeenkomstig de bij deze wet behorende bijlage. De gemeente Goeree-Overflakkee is volgens deze bijlage ingedeeld in de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. In artikel 9 van deze wet is bepaald dat de colleges van burgemeester en wethouders van deze gemeenten een gemeenschappelijke regeling vormen. Uitgangspunt van het beleidsplan is dat de gemeenschappelijke regeling voldoet aan hetgeen wettelijk is bepaald en in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen. Uitgangspunten zijn verwoord onder "openbaar belang".
Openbaar belang	Het openbaar lichaam heeft tot doel: het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en overigens het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; het doelmatig organiseren en coördineren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instellingen voor intramurale zorg; het voorkomen en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; het geven van invulling aan de regionale taken ten aanzien van de organisatie en voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing en de hiermee verband houdende multidisciplinaire samenwerking.
Deelnemers	De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.
Vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid per deelnemende gemeente. Dagelijks bestuur: burgemeesters van de gemeenten: Albrandswaard, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Rotterdam, Spijkenisse en Vlaardingen.
Bestuurlijke of financiële risico's	Op dit moment zijn er geen bestuurlijke of financiële risico's te verwachten in deze gemeenschappelijke regeling.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is er een bijdrage van € 3.300.000,- geraamd. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 3.307.246,-.

Programma 3 Economische zaken

3. ENECO Holding NV

Vestigingsplaats	De vennootschap is statutair gevestigd te Rotterdam.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De vennootschap heeft onder meer ten doel werkzaam te zijn op het gebied van de energielevering, waaronder het produceren, het in- en verkopen, transporteren, distribueren en leveren van energie, warmte, koude, water en gassen aan bedrijven en instellingen, zomede aan particulieren. Daarnaast het exploiteren van communicatienetwerken en kabeltelevisie en –radio, het aanleggen en beheren daarvan, het verwerken en verwijderen van afvalstoffen en het exploiteren en beheren van afvalverwerkingsinstallaties, het bevorderen van doelmatig en zuinig energiegebruik en het verzorgen van voorlichting daarover. Tot slot het (doen) onderzoeken van en ontwikkelen van nieuwe energieproducten en energiediensten, zomede het verzorgen van en voorzien in van alle goederen en diensten voor het verrichten van vorenstaande.
Financiële relatie	De gemeente bezit 61.882 aandelen van de in totaal 4.970.978 volgestorte aandelen. De aandelen vertegenwoordigen daarmee een belang van 1,24%.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Dividend	Voor het jaar 2013 is een bedrag aan dividend geraamd van: € 1.400.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 1.450.514,-.
Ontwikkelingen	De Wet onafhankelijk netbeheer (WON), in de volksmond de splitsingswet genoemd, geeft in aanvulling op de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet nadere regels omtrent onafhankelijk netbeheer. Belangrijk element van deze wet vormt de invoering van het groepsverbod, in werking getreden op 1 juli 2008. De WON bepaalt dat beheer en eigendom van energienetwerken en levering van energie via deze netwerken per 1 januari 2011 moeten zijn ondergebracht bij aparte ondernemingen. Tegen deze wet bestond grote weerstand van de nutsbedrijven. Delta, Eneco en Essent hebben een rechtszaak tegen de Nederlandse staat aangespannen. In eerste instantie gaf de rechter de Staat gelijk, maar in hoger beroep heeft het Gerechtshof te 's-Gravenhage in juni 2010 anders besloten. Het Hof bepaalde dat de splitsingswet die de bedrijven verplicht tot volledige afsplitsing van hun netwerkbedrijf in strijd is met het Europees recht. Volgens deze laatste kunnen economische belangen geen inbreuk op het vrije kapitaalverkeer rechtvaardigen. De Staat meent dat het oordeel van het Gerechtshof onjuist is en heeft cassatie ingesteld bij de Hoge Raad, die de zaak in februari 2012 heeft doorverwezen naar het Europees Hof van Justitie. In oktober 2013 heeft het Europese Hof van Justitie beslist dat de splitsingswet een inbreuk is op de Europese regels van vrij verkeer waarbij het de vraag is of deze wet gerechtvaardigd is. Het is nu aan de Nederlandse rechter om te oordelen of er geen alternatief was voor de splitsingswet en dat de overheid alleen met gedwongen splitsing de doelstellingen die ze met deze wet voor ogen had, kan bereiken.

4. N.V. DELTA

Vestigingsplaats	De vennootschap is statutair gevestigd te Middelburg.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het doel van de vennootschap is onder meer werkzaam te zijn op het gebied van de elektriciteits-, gas-, water- en warmtevoorziening, de inzameling, be- en verwerking van afval en water en op het gebied van de voorziening in andere goederen of diensten die daarmee samenhangen of daaraan verwant zijn in de sector van de openbare nutsvoorzieningen en daaraan verwante sectoren.
Financiële relatie	De gemeente Goeree-Overflakkee bezit 289 van de in totaal 15.280 volgestorte aandelen. De aandelen vertegenwoordigen daarmee een belang van 1,89%.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Dividend	Er is voor 2013 een bedrag van € 800.000,-. geraamd met betrekking tot het ontvangen dividend. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 756.545,-.
Ontwikkelingen	De Wet onafhankelijk netbeheer (WON), in de volksmond de splitsingswet genoemd, geeft in aanvulling op de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet nadere regels omtrent onafhankelijk netbeheer. Belangrijk element van deze wet vormt de invoering van het groepsverbod, in werking getreden op 1 juli 2008. De WON bepaalt dat beheer en eigendom van energienetwerken en levering van energie via deze netwerken per 1 januari 2011 moeten zijn ondergebracht bij aparte ondernemingen. Tegen deze wet bestond grote weerstand van de nutsbedrijven. Delta, Eneco en Essent hebben een rechtszaak tegen de Nederlandse staat aangespannen. In eerste instantie gaf de rechter de Staat gelijk, maar in hoger beroep heeft het Gerechtshof te 's-Gravenhage in juni 2010 anders besloten. Het Hof bepaalde dat de splitsingswet die de bedrijven verplicht tot volledige afsplitsing van hun netwerkbedrijf in strijd is met het Europees recht. Volgens deze laatste kunnen economische belangen geen inbreuk op het vrije kapitaalverkeer rechtvaardigen. De Staat meent dat het oordeel van het Gerechtshof onjuist is en heeft cassatie ingesteld bij de Hoge Raad, die de zaak in februari 2012 heeft doorverwezen naar het Europees Hof van Justitie. In oktober 2013 heeft het Europese Hof van Justitie beslist dat de splitsingswet een inbreuk is op de Europese regels van vrij verkeer waarbij het de vraag is of deze wet gerechtvaardigd is. Het is nu aan de Nederlandse rechter om te oordelen of er geen alternatief was voor de splitsingswet en dat de overheid alleen met gedwongen splitsing de doelstellingen die ze met deze wet voor ogen had, kan bereiken.

5. Bedrijvenpark Oostflakkee B.V. en C.V.

Vestigingsplaats	Bedrijvenpark Oostflakkee BV en CV is gevestigd te Den Haag.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	BedrijvenPark Oostflakkee (BPO) is opgericht voor de realisatie van een bedrijvenpark van 50 hectare waarvan 25 hectare netto uitgeefbaar is. Het BedrijvenPark Oostflakkee is geschikt voor verschillende bedrijfsactiviteiten. Doelstelling was de realisatie van een bedrijfsterrein nabij de kern Oude-Tonge van bruto-oppervlakte 64 ha. De gemeente neemt voor 20% deel in deze PPS constructie en heeft 50% zeggenschap in de BV. Bij de beheer BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000 waarin de gemeente €10.000 deelneemt.
Deelnemers	Gemeente Goeree-Overflakkee en BNG Gebiedsontwikkeling voorheen OPP (Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke sector).
Vertegenwoordiging	Aandeelhouders van deze Ontwikkelingsmaatschappij zijn de gemeente Goeree-Overflakkee en BNG Gebiedsontwikkeling, een 100% dochter van de Bank Nederlandse Gemeenten.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties.
Gemeentelijke bijdrage	Aan de CV is de gemeente verplicht risicodragend kapitaal ter beschikking te stellen van € 502.000. Bedrijvenpark Oostflakkee heeft in het verleden verzocht om de omvang van het risicodragend vermogen te verhogen. Dit is voor de gemeente 19,5% van het totale vermogen wat neer komt op: € 199.000. In 2008 heeft het Bedrijvenpark Oostflakkee opnieuw verzocht om het risicodragend vermogen te verhogen in verband met de liquiditeitspositie die onder druk staat door vertraagde verkopen. Dit is voor de gemeente € 128.000,-. Het totale kapitaal wat beschikbaar is gesteld komt dan op € 829.000,-. Gelet op de financiële positie is in deze jaarrekening een aanvullende verliesvoorziening getroffen (zie hierna onder ontwikkelingen)
Ontwikkelingen	De ontwikkeling van dit project blijft achter bij de verwachtingen. Door de terugloop in afname van bedrijfsgrond is de financiële positie van dit project zwak. Uitgaande van meer realistische uitgangspunten ten aanzien van grondprijs, uitgiftetempo en looptijd zijn scenario's doorgerekend die leiden tot een forse verliesverwachting. In het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) wordt geadviseerd een verliesvoorziening te treffen van ruim 1,4 miljoen euro, hetgeen in deze jaarrekening is verwerkt. Meer informatie wordt vermeld in de paragraaf grondbeleid.

6. Suijssenwaerde B.V. en C.V.

Vestigingsplaats	Suijssenwaerde BV en CV is gevestigd te Den Haag.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Realisatie van een grondexploitatieproject in Oude-Tonge voor de bouw van 226 permanente recreatiewoningen in de Suijssenspolder, 2.000 m2 commerciële ruimte en 87 luxe appartementen waarvan 40 voor permanente bewoning en 47 voor recreatiebewoning op de Handelskade, en 54 vrijstaande of geschakelde woningen op het Crispijnterrein. De doelstelling was het ontwikkelen van een plangebied in de regio Oostflakkee voor de bouw van recreatiewoningen. De gemeente neemt deel voor 20% in deze PPS constructie en heeft 50% zeggenschap in de BV. Bij de beheer BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000 waarin de gemeente € 10.000 deelneemt.
Deelnemers	Gemeente Goeree-Overflakkee en OPP (Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke sector).
Vertegenwoordiging	Aandeelhouders van deze Ontwikkelingsmaatschappij zijn de gemeente Goeree-Overflakkee en OPP (Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke sector), een 100% dochter van de Bank Nederlandse Gemeenten.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties.
Gemeentelijke bijdrage	De gemeente neemt voor 20% deel in deze PPS constructie. De gemeente is verplicht risicodragend kapitaal ter beschikking te stellen tot een maximum van € 380.910. Binnen het project Suijssenwaerde staat de liquiditeitspositie van de C.V. onder druk. Door niet-voorzien omstandigheden had het project behoefte aan inbreng van extra EV van in totaal € 1 miljoen, waarvan de gemeente € 196.000 voor haar rekening heeft genomen. De besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden in 2008. In 2012 is er besloten om € 300.000 bij te storten (onder de voorwaarde dat het gestorte eigen vermogen van € 300.000 gebruikt wordt ter afdoening van de schuldpositie van de gemeente Oostflakkee). Het totale kapitaal wat nu beschikbaar is gesteld komt dan op € 877.000. Gelet op de financiële positie is in deze jaarrekening een aanvullende verliesvoorziening getroffen (zie hierna onder ontwikkelingen)
Ontwikkelingen	De ontwikkeling van dit project blijft achter bij de verwachtingen. Door de terugloop in afname van recreatiewoningen en appartementen is de financiële positie van dit project zwak. Uitgaande van meer realistische uitgangspunten ten aanzien van grondprijs, uitgiftetempo en looptijd zijn scenario's doorgerekend die leiden tot een forse verliesverwachting. In het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) wordt geadviseerd de reeds getroffen verliesvoorziening ad 913.215 te verhogen met € 61.000 om openstaande vorderingen af te kunnen dekken. Meer informatie wordt vermeld in de paragraaf grondbeleid.

7. Coöperatie Deltawind U.A.

Vestigingsplaats	De coöperatie is statutair gevestigd te Oude-Tonge.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Deltawind is een professionele coöperatieve vereniging die zich richt op verantwoord energiegebruik en opwekking van duurzame energie op Goeree-Overflakkee.
Deelnemers	De gemeente Goeree-Overflakkee.
Vertegenwoordiging	De gemeente is lid van de vereniging.
Financiële relatie	De gemeente heeft een aandeel in de vereniging gestort en ontvangt daarover een rendement.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Dividend	Raming rendement € 500,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 794,-.
Ontwikkelingen	Er zijn geen ontwikkelingen bekend.

Programma 4 Onderwijs

8. Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee (SoPoGo)

Vestigingsplaats	De stichting is gevestigd te Oude-Tonge.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De vier gemeenten van Goeree-Overflakkee hebben besloten tot het bundelen van de bestuurlijke krachten op het terrein van het openbaar basisonderwijs. Per 1 januari 2005 vallen alle openbare scholen voor basisonderwijs en de school voor speciaal basisonderwijs onder de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee. Als bestuursvorm is gekozen voor een onafhankelijke stichting. De gemeente blijft zowel bestuurlijk als financieel op de achtergrond bij het openbaar basisonderwijs betrokken.
Deelnemers	De gemeente Goeree-Overflakkee
Vertegenwoordiging	Het toezichthoudend orgaan: De gemeenteraad houdt via het toezichthoudend orgaan, waarin de wethouder van onderwijs zitting heeft, inzicht in het reilen en zeilen van de stichting. Het bestuur: Een onafhankelijk bestuur dat bestaat uit minimaal vijf leden en maximaal zeven, dat bestuurt op hoofdlijnen en een rooster van aftreden kent; minimaal eenderde deel van het aantal bestuursleden dient op voordracht van de ouders benoemd te zijn.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's. Bij aanvang is een zogenaamde bruidsschat meegegeven. Eventuele tekorten komen voor rekening van de gemeente met doorwerking naar het bijzonder onderwijs.
Gemeentelijke bijdrage	SoPoGo heeft van de deelnemende gemeenten een bruidsschatregeling meegekregen. In 2009 is de laatste bijdrage uitbetaald aan de stichting.

Programma 5 Cultuur en recreatie

9. Natuur- en recreatieschap De Grevelingen

Vestigingsplaats	De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Zierikzee.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het lichaam heeft tot taak de behartiging in onderlinge samenhang van de belangen van natuur, landschap en openluchtrecreatie in een gebied waarvoor de regeling geldt.
Deelnemers	De provincies Zuid-Holland en Zeeland en de gemeenten, Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland.
Vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: een lid + plaatsvervangend lid. Dagelijks bestuur: een lid + plaatsvervangend lid.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 34.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 34.223,-.
Ontwikkelingen	Deze Gemeenschappelijke regeling zal in 2014 worden opgeheven en opgaan in de nieuwe gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta.

10. Natuur- en recreatieschap Haringvliet

Vestigingsplaats	De gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap Haringvliet – een openbaar lichaam – is gevestigd te Den Haag.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het lichaam heeft tot taak, in onderlinge samenhang, a) de behartiging van de belangen van de watersport en andere vormen van de openluchtrecreatie binnen het gebied, b) de behartiging van de belangen van de landschapszorg, de natuur en de natuurbescherming binnen het gebied en c) de zorg voor de toeristische waarden binnen het gebied.
Deelnemers	De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Bernisse, Cromstrijen, Goeree-Overflakkee en Hellevoetsluis.
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden, waarvan een lid te benoemen door de gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 96.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 95.967,-.
Ontwikkelingen	Deze Gemeenschappelijke regeling zal in 2014 worden opgeheven en opgaan in de nieuwe gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta.

11. Stichting tot Behoud der Molens op Goeree-Overflakkee

Vestigingsplaats	De Stichting is statutair gevestigd in Ouddorp.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De stichting heeft ten doel het bevorderen van de instandhouding, restauratie en onderhoud van molens op Goeree-Overflakkee, zo mogelijk met instandhouding ook van de oorspronkelijke functie van die molens.
Vertegenwoordiging	Het bestuur van de stichting bestaat uit vijf leden. Het college van burgemeester en wethouders van elk der binnen het werkgebied van de stichting gelegen gemeenten, die een jaarlijkse financiële bijdrage aan de stichting verlenen, kan een lid van het bestuur benoemen. Daarenboven wordt de voorzitter door en uit de colleges van burgemeester en wethouders benoemd.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 92.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 87.857,-.

12. Centraal boombeheer Flakkee

Vestigingsplaats	Centraal Boombeheer Flakkee wordt uitgevoerd in samenwerking van het Waterschap Hollandse Delta te Ridderkerk.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het beheer en onderhoud van de duurzame instandhouding en uitbreiding van de houtgewassen, datgene ter behoud, herstel en verhoging van de landschappelijke- en/of cultuurhistorische waarden van het betrokken gebied. In 1993 is besloten tot het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst tussen het Waterschap en de gemeenten Dirksland, Middelharnis en Oostflakkee. De werkzaamheden worden uitgevoerd ten behoeve van het beheer en onderhoud van de duurzame instandhouding en uitbreiding van de houtgewassen, datgene ter behoud, herstel en verhoging van de landschappelijke- en/of cultuurhistorische waarden van het betrokken gebied.
Vertegenwoordiging	De commissie bestaat uit een zestal leden, te weten twee leden vanuit het Waterschap, drie leden van elk gemeente en een lid benoemd door de provincie.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 27.573,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 33.482,-.

13. Stichting Sportcomplex de Gooye

Vestigingsplaats	De Stichting is gevestigd in Dirksland.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De Stichting heeft tot doel het exploiteren van een sport-, zwem- en recreatiecomplex in Dirksland.
Deelnemers	De gemeente Goeree-Overflakkee.
Vertegenwoordiging	Het bestuur bestaat uit drie tot vijf personen, waarvan er één wordt benoemd door de gemeenteraad van de gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	De gemeente heeft met de Stichting een subsidierelatie. Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisatie.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 214.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 216.388,-.

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

14. Stichting Jeugd- en verenigingsgebouw Melissant (Melishof)

Vestigingsplaats	De Stichting is gevestigd in Melissant.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De stichting heeft tot doel het exploiteren van een jeugd- en verenigingsgebouw in Melissant.
Deelnemers	De gemeente Goeree-Overflakkee.
Vertegenwoordiging	Het bestuur bestaat uit vijf personen, waarvan er twee worden benoemd door de gemeenteraad van de gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	De gemeente heeft met de Stichting een subsidierelatie. Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisatie.
Gemeentelijke bijdrage	In 2013 is een bijdrage geraamd van € 6.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 5.899,-.

15. Stichting Ons Huis

Vestigingsplaats	De Stichting is gevestigd in Herkingen.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De stichting heeft tot doel het exploiteren van een jeugd- en verenigingsgebouw in Herkingen.
Deelnemers	De gemeente Goeree-Overflakkee.
Vertegenwoordiging	Het bestuur bestaat uit vijf personen, waarvan er twee worden benoemd door de gemeenteraad van de gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	De gemeente heeft met de Stichting een subsidierelatie. Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisatie.
Gemeentelijke bijdrage	Voor 2013 is een bijdrage geraamd van € 7.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 7.261,-.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

16. GGD Rotterdam-Rijnmond

Vestigingsplaats	Het openbaar lichaam genaamd Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZ-RR) is gevestigd te Rotterdam.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het lichaam heeft tot doel: het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam; het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking; alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt.
Deelnemers	De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.
Vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid. De regeling voorziet erin dat bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uitbrengen, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties.
Gemeentelijke bijdrage	Voor 2013 is een bijdrage geraamd van € 288.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 288.479,-.
Ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2011 wordt de jeugdgezondheidszorg aan 4-19 jarigen niet langer meer door en onder verantwoordelijkheid van de GGD Rotterdam-Rijnmond uitgevoerd, maar door en onder verantwoordelijkheid van de Stichting CJG Rijnmond (zie hierna).

17. Stichting CJG Rijnmond

Vestigingsplaats	De Stichting CJG Rijnmond is gevestigd te Rotterdam.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De stichting heeft ten doel: het in opdracht en ten behoeve van betrokken gemeenten verrichten en coördineren van alle activiteiten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, meer in het bijzonder op het terrein van opvoed- en gezinsondersteuning tussen min negen (- 9) maanden en drieëntwintig (23) jaar, en het gebundeld aanbieden van alle diensten ter zake, waarbij de stichting rekening houdt met alle betrokken maatschappelijke belangen; het oprichten en in stand houden van een of meer CJG's in betrokken gemeenten (indien de opdracht van de betreffende gemeente zich daartoe uitstrekt); het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe dienstig kan zijn.
Deelnemers	Alle gemeenten die tevens deelnemer zijn van de gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (zie aldaar).
Vertegenwoordiging	Statutair is iedere betrokken gemeente gerechtigd – uit en door het college van burgemeester en wethouders – één lid van de raad voor het publiek belang (een orgaan, qua bevoegdheden te vergelijken met een algemeen bestuur) te benoemen.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Er zijn geen specifieke financiële risico's.
Gemeentelijke bijdrage	De geraamde bijdrage voor 2013 bedraagt € 1.300.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 1.327.880,-.

18. DCMR Milieudienst Rijnmond

Vestigingsplaats	De DCMR Milieudienst Rijnmond is gevestigd te Schiedam.
Beleidsdoelstelling	De DCMR Milieudienst Rijnmond levert met inzet van wettelijke instrumenten en vanuit zijn specifieke deskundigheid een bijdrage aan het verlagen van de milieubelasting van bedrijven en aan het verhogen van de milieukwaliteit en veiligheid in het Rijnmondgebied. Dit gebeurt in opdracht van de provincie Zuid-Holland en vijftien gemeenten in het Rijnmondgebied. De DCMR werkt vanuit zijn expertise ook actief aan de integratie van milieuaspecten in andere beleidsterreinen en aan milieu en veiligheid gerelateerde maatschappelijke vraagstukken en nieuwe ontwikkelingen.
Openbaar belang	De taken: De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming bepalen de ruimte van handelen. Op basis van deze wetten worden omgevingsvergunningen en vergunningsdelen op het gebied van milieu gemaakt en vindt controle plaats of bedrijven zich aan de regels houden. Daarnaast wordt overlegd met bedrijven over milieuzorg en wordt voortdurend de kwaliteit van het milieu gemeten in de regio. De klanten: De DCMR werkt voor bewoners, bedrijven en de overheid. Ruim 1,2 miljoen bewoners van het Rijnmondgebied kunnen 24 uur per dag hun milieuklachten kwijt, maar ook de vragen over het milieu in het gebied. Bedrijven vragen bij via het OmgevingsLoket Online (OLO) hun vergunning

	aan bij de gemeente of de provincie. De DCMR adviseert de gemeenten en de provincie over het milieudeel van de vergunningaanvraag. Sommigen krijgen een vergunning op maat, anderen behoeven slechts hun activiteiten te melden. Daarnaast neemt de DCMR met zijn milieupertise deel in projecten in binnen- en buitenland. De werkwijze: De milieuproblemen in de regio Rijnmond worden aangepakt door een intensieve samenwerking tussen alle betrokken overheden, bedrijven en milieuorganisaties. Elk vanuit hun eigen rol, maar actief en oplossingsgericht. De participanten (zestien gemeenten en de provincie Zuid-Holland) hebben diverse milieuactiviteiten neergelegd bij de DCMR. Omdat binnen de DCMR alle kennis onder één dak zit, kunnen de participanten terecht voor zeer uiteenlopende vragen en opdrachten. Niet alleen voor het afgeven van omgevingsvergunningen en vergunningsdelen op het gebied van milieu, maar ook voor het uitvoeren van controles, het begeleiden van bodemsaneringen of het laten uitvoeren van milieumetingen. Ook het beschikbaar stellen van de milieupertise en het adviseren van participanten behoort tot het takenpakket van de DCMR. Tot slot wordt de DCMR vaak gevraagd mee te denken bij het ontwikkelen van nieuwe beleidslijnen. De waterkwaliteit: Lozingen van bedrijven via het riool vallen onder de Wet milieubeheer en behoren dus tot het takenpakket van de DCMR.
Deelnemers	De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Westvoorne en de provincie Zuid-Holland.
Vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: twintig leden waarvan drie leden van de provincie Zuid-Holland met ieder veertien stemmen. Twee leden van de gemeente Rotterdam met ieder eenentwintig stemmen en vijftien leden uit de overige deelnemende gemeenten met ieder twee stemmen. Dagelijks bestuur: zes leden waarvan twee leden van de provincie Zuid-Holland en vier leden vanuit de deelnemende gemeenten.
Bestuurlijke of financiële risico's	Op dit moment zijn er geen bestuurlijke of financiële risico's te verwachten in de gemeenschappelijke regeling DCMR.
Gemeentelijke bijdrage	Door een wettelijke verplichting tot aansluiting bij een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) heeft de gemeente Goeree-Overflakkee zich met ingang van 2013 aangesloten bij de DCMR. In de begroting 2013 is hiervoor een bijdrage van € 1.100.000,- geraamd. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 1.062.102,-.

Programma 9 Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien

19. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling

Vestigingsplaats	De gemeenschappelijke regeling SVHW – een openbaar lichaam – is gevestigd te Klaaswaal
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De regeling is getroffen in het belang van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot: de heffing en invordering van belastingen; opstellen van de belastingverordeningen en beleidsregels; de volledige uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken; de administratie van vastgoedgegevens; het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden; het bijhouden en beheren van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG); het bijhouden en beheren van de registratie Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb).
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Bergambacht, Bernisse, Binnenmaas, Boskoop, Brielle, Cromstrijen, Goeree-Overflakkee, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Korendijk, Liesveld, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Rozenburg, Hellevoetsluis, Schoonhoven, Strijen, Vlist en Zevenhuizen-Moerkapelle, het Waterschap Hollandse Delta en de gemeenschappelijke regeling RAD (Regionale Afvalstoffen Dienst – Hoekse Waard).
Vertegenwoordiging	Algemeen bestuur: één lid + plaatsvervangend lid uit college. In de loop van 2013 is een collegelid tevens lid geworden van het Dagelijks Bestuur.
Bestuurlijke risico's	Er zijn geen specifieke bestuurlijke risico's.
Financiële risico's	Eventuele tekorten komen voor rekening van de deelnemende instanties.
Gemeentelijke bijdrage	De gemeentelijke bijdrage 2013 is geraamd op: € 280.000,- Verantwoorde bijdrage over 2013: € 287.020,-.
Ontwikkelingen	Vanaf 1 januari 2011 verzorgt het SVHW ook de belastingaanslagen voor de gemeenten Graafstroom, Hellevoetsluis en Liesveld.

20. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	De BNG is gevestigd te Den Haag.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Financiële relatie	De gemeente Goeree-Overflakkee bezit 72.501 aandelen van de in totaal 55.690.720 volgestorte aandelen, hetgeen een belang vertegenwoordigd van 0,13%.
Dividend	Dividend 2013: € 108.000,-. Verantwoorde bijdrage over 2013: € 108.026,-.

21. United Fish Auctions N.V.

Vestigingsplaats	De vennootschap is statutair gevestigd te Goedereede.
Beleidsdoelstelling/Openbaar belang	Het doel van de vennootschap is onder meer het in stand houden en exploiteren van een visafslag en het verlenen van diensten ten behoeve van de visserij.
Financiële relatie	De gemeente Goeree-Overflakkee bezit 2.227.263 aandelen (waaronder 1 prioriteits- en 2.142.852 cumulatief preferente aandelen). Daarmee heeft de gemeente een belang van 63%.
Dividend	In 2013 is geen dividend geraamd en ontvangen.

Overig

De gemeente heeft nog te maken met werkmaatschappijen van verschillende verbonden partijen, waarvan die partijen de “moeder” vormen. Met verschillende van die dochters wordt een publiek belang behartigd, bijvoorbeeld in het geval van Webego. De gemeente participeert echter niet rechtstreeks in deze besloten vennootschap en zij vormt aldus geen verbonden partij.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting Verantwoording bevat de weerstandsparagraaf ten minste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's, en tenslotte een beknopte weergave van het weerstandsbeleid.

In de kadernota en de uitvoeringsnota risicomanagement zijn de begrippen, doelstellingen, het proces, de implementatie en borging van risicomanagement uitgewerkt. Daarnaast zijn de uitgangspunten met betrekking het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit beschreven.

Identificatie risico's

In de Kadernota risicomanagement wordt het beleid over risico's beschreven. In een onderliggende uitvoeringsnota wordt voor de organisatie richting gegeven aan de uitvoering van het risicobeleid. De risico's worden op geïnventariseerd door zogenaamde risico-overleggen.

Om een analyse en beoordeling van risico's te kunnen maken is het nodig om risico's in te delen in kansen (de waarschijnlijkheid waarbij een risico zich voor kan doen) en gevolgen (de hoogte van de (financiële) impact van het risico). De beoordeling van risico's wordt verkregen door kansen en gevolgen in te delen in klassen en deze vervolgens met elkaar te vermenigvuldigen. $\text{Risico} = \text{kans} \times \text{effect}$.

De risico's en bijbehorend weerstandsvermogen met betrekking tot de grondexploitaties worden afzonderlijk beoordeeld en nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Top tien risico's

Hieronder staat de top tien van de financiële risico's opgesomd.

Risico-oorzaak	Gebeurtenis/ gevolg	Impact klasse nummer	Kansklasse na toepassing maatregel	Incidenteel of structureel	Invloed op weerstands-vermogen
Onvoldoende duidelijkheid/inzicht in 3 decentralisaties	Lasten hoger dan verwacht	5	4	S	€ 1.687.500
Ontbreken beheerplannen	Geen volledige inzicht in toekomstige kosten	4	2	S	€ 808.125
Bodemsanering woonwagencentra	Kosten zitten niet volledig in begroting	5	4	S	€ 750.000
Schadeclaims	Geen inzicht in eventuele uitkomst	5	2	I	€ 606.750
Beroep belastingaanslagen	In een extreem geval kan rechter een verordening onverbindend verklaren	5	2	S	€ 525.000
Tegenvallende productie door wegvallen contracten (Webego)	Begrote omzet wordt niet gerealiseerd	4	4	S	€ 281.250
Aanvragen omgevingsvergunningen vallen tegen	Terugval van inkomsten leges omgevingsvergunningen	3	3	S	€ 225.000
EU-regelgeving	Het wegvallen van de mogelijkheid heffen van forensenbelastingen	3	2	S	€ 225.000
Inkoopfunctie is onvoldoende gewaarborgd in de organisatie	Onrechtmatigheid of het mislopen van mogelijke inkoopvoordelen	3	2	S	€ 187.500
Stijging werkloosheid	Uitkeringen stijgen (open-einderegeling)	3	4	S	€ 187.500

Naast de hiervoor genoemde risico's zijn er nog meer risico's met financiële gevolgen met een omvang kleiner dan de hierboven genoemde.

Een inventarisatie van alle tot nu toe bekende risico's in het eerste kwartaal 2014 levert het volgende beeld op:

Beslag op weerstandsvermogen	
1 L&W	€ 1.695.625
2 EO	€ 861.250
3 MaZa	€ 2.255.625
4 VHV	€ 1.513.125
5 KCC	€ 281.250
6 Adv	€ 2.065.000
7 BO	€ 706.875
8 Webego	€ 937.500
9 Griffie	€ 18.750
9 Control	€ 25.000
10 Claims	€ 606.750
Totaal	€ 10.966.750

In onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit weergegeven:

Weerstandscapaciteit algemeen in €	Stand per 1-1-2014 x € 1.000
<i>Incidenteel</i>	
Algemene risicoreserve	€ 1.000
Algemene reserve	€ 3.422
Bestemmingsreserves (vrij)	€ 5.493
Stille reserves (gedeeltelijk)	€ 3.488
Totale weerstandscapaciteit incidenteel	€ 13.403
<i>Structureel</i>	
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 3.905
Totale weerstandscapaciteit structureel	€ 3.905
Totale weerstandscapaciteit	€ 17.308

* De stille reserves dienen verder uitgewerkt te worden. Dit is o.a. onderdeel van het vastgoedbeleid.

Geïntervalleerde risico's medio september	x € 1.000
Totaal financiële risico's (zie hiervoor)	€ 10.967

Ratio weerstandsvermogen	factor
Weerstandscapaciteit / financiële risico's	1.58

Zoals te lezen is in de bovenstaande tabellen is allereerst het beslag op het weerstandsvermogen per afdeling/werkveld vermeld. Dit totale bedrag aan financiële risico's betreft de benodigde weerstandscapaciteit. Dit zijn middelen waarover de gemeente dient te beschikken om niet-begrote kosten te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. De totale weerstandscapaciteit geeft het bedrag aan waarover de gemeente beschikt om de benodigde weerstandscapaciteit, in geval van optredende risico's, op te kunnen vangen. Wanneer dit tegen elkaar afgezet wordt, komen we als gemeente uit op een ratio weerstandsvermogen van 1.58.

In de programmarekening 2013 was als gevolg van de harmonisatie nog geen ratio berekend. In de Programmabegroting 2014 was het ratio weerstandsvermogen 1.14. Het verschil met deze berekening is als volgt te verklaren:

- Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is een andere methode gebruikt dan bij de Programmabegroting 2014. De nieuwe methode sluit aan met de voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording;
- Bij de Programmabegroting 2014 is uitgegaan van een (verwacht) negatief resultaat over 2013 van € 4.000.000. Het werkelijke resultaat is echter negatief € 792.513.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit.

Met betrekking tot beoordeling van de ratio wordt in de kadernota risicomanagement de volgende tabel gehanteerd:

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2	uitstekend
B	1,4 – 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

Op basis van de kadernota risicomanagement wordt naar een ratio gestreefd in categorie C (1,0 - 1,4). De uitkomsten van deze jaarrekening levert een beeld op dat we in categorie B uitkomen. Hier staat tegenover dat de ratio voor het opvangen van de risico's grondexploitatie beduidend lager scoort, te weten onder de 1,0. In deze jaarrekening is een maatregel getroffen om de ratio weer op het minimale niveau van 1,0 te brengen. Deze maatregel komt er op neer dat ten laste van de algemene reserve een bedrag is overgeboekt naar de algemene risicoreserve grondexploitatie. Korthedshalve wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Zoals uit bovenstaand opstelling blijkt kan de gemeente voldoende middelen vrij maken om eventuele risico's op te vangen. Het streven is conform de Kadernota risicomanagement het benodigd weerstandsvermogen in een afzonderlijke geblokkeerde risicoreserve aan te houden. Daarom is deze reserve (ten opzichte van de risicoreserve die opgenomen is in de Programmabegroting 2014) toegenomen tot een bedrag van € 1 miljoen. Het streven is dit bij de begroting 2018 gerealiseerd te hebben.

Jaarrekening

Overzicht van Baten en Lasten

Programmarekening 2013									
Omschrijving Programma	Primitieve begroting 2013 lasten	Primitieve begroting 2013 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2013 lasten	Begroting na wijziging 2013 baten	Saldo	Rekening 2013 lasten	Rekening 2013 baten	Saldo
0 Algemeen bestuur	4.444.452	859.087	3.585.365	4.229.980	636.787	3.593.193	5.746.794	667.848	5.078.946
1 Openbare orde en veiligheid	4.558.923	137.762	4.421.161	4.475.568	278.743	4.196.825	4.965.454	381.384	4.584.070
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.944.442	604.566	5.339.876	7.151.825	722.766	6.429.059	9.117.554	870.456	8.247.098
3 Economische zaken	305.197	417.851	-112.654	1.281.783	1.118.138	163.645	1.590.928	968.013	622.915
4 Onderwijs	4.242.778	417.907	3.824.871	4.314.049	422.974	3.891.075	4.937.810	472.854	4.464.956
5 Cultuur en recreatie	7.302.795	1.382.230	5.920.565	7.496.751	1.481.292	6.015.459	10.753.654	1.522.836	9.230.818
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	24.671.002	12.939.885	11.731.117	26.510.166	16.398.534	10.111.632	27.198.844	15.130.913	12.067.931
7 Volksgezondheid en Milieu	14.095.530	11.377.438	2.718.092	13.967.036	11.269.021	2.698.015	13.801.918	11.103.868	2.698.050
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	14.736.778	14.084.470	652.308	9.106.969	7.611.006	1.495.963	12.343.871	7.329.928	5.013.943
Subtotaal programma's	80.301.897	42.221.196	38.080.701	78.534.127	39.939.261	38.594.866	90.456.827	38.448.100	52.008.727
Algemene dekkingsmiddelen	26.425.337	9.365.868	17.059.469	29.690.753	10.839.932	18.850.821	17.309.541	10.980.697	6.328.844
Lokale heffingen	-	9.271.386	-9.271.386	-	9.274.886	-9.274.886	-	9.060.469	-9.060.469
Algemene uitkeringen	-	41.486.633	-41.486.633	-	45.764.405	-45.764.405	-	45.887.565	-45.887.565
Dividend	-	1.880.187	-1.880.187	-	2.315.059	-2.315.059	-	2.316.674	-2.316.674
Saldo financieringsfunctie	2.312.451	50.437	2.262.014	2.704.100	213	2.703.887	2.816.330	277	2.816.053
Saldo compensabele btw en uitkering BCF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	28.737.788	62.054.511	-33.316.723	32.394.853	68.194.495	-35.799.642	20.125.871	68.245.682	-48.119.811
Onvoorzien	202.865	-	202.865	151.451	-	151.451	-	-	-
Resultaat voor bestemming	109.242.550	104.275.707	4.966.843	111.080.431	108.133.756	2.946.675	110.582.698	106.693.782	3.888.916
Toevoeging/onttrekking reserves	-	-	-	-	69.043	-69.043	-	69.043	-69.043
0 Algemeen bestuur	-	172.300	-172.300	-	11.000	-11.000	-	11.000	-11.000
1 Openbare orde en veiligheid	-	134.439	-134.439	641.250	134.439	506.811	650.000	25.000	625.000
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	247.500	607.500	-360.000	100.000	67.700	32.300	100.000	161.028	-61.028
3 Economische zaken	716.894	917.615	-200.721	-12.058	763.712	-775.770	27.144	55.006	-27.862
4 Onderwijs	26.176	310.712	-284.536	-104.813	502.162	-606.975	-	208.726	-208.726
5 Cultuur en recreatie	-	92.015	-92.015	75.243	209.729	-134.486	231.365	68.611	162.754
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	1.722.567	660.107	1.062.460	876.760	2.537.464	-1.660.704	30.400	2.102.682	-2.072.282
7 Volksgezondheid en Milieu	679.000	338.458	340.542	2.890.493	3.456.416	-565.923	3.291.993	5.773.395	-2.481.402
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.028.915	879.749	149.166	10.314.417	6.216.902	4.097.515	16.887.375	15.840.189	1.047.186
Subtotaal reserves	4.421.052	4.112.895	308.157	14.781.292	13.968.567	812.725	21.218.277	24.314.680	-3.096.403
Resultaat na bestemming	113.663.602	108.388.602	5.275.000	125.861.723	122.102.323	3.759.400	131.800.975	131.008.462	792.513

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Hieronder zijn twee overzichten opgenomen. In tabel I zijn alle indirecte kosten verwerkt onder de programma's. In tabel II zijn de indirecte kosten apart benoemd en mindering gebracht. Als gevolg van deze correctie ontstaat er een juist beeld van de afwijkingen tussen de geraamde werkelijke lasten en baten.

Tabel I.

Analyse begrotingsrechtmatigheid									
Omschrijving Programma	Begroting na wijziging 2013 lasten	Begroting na wijziging 2013 baten	Saldo	Rekening 2013 lasten	Rekening 2013 baten	Saldo	Rekening afwijking lasten	Rekening afwijking baten	Saldo
0 Algemeen bestuur	4.229.980	636.787	3.593.193	5.746.794	667.848	5.078.946	-1.516.814	-31.061	-1.485.753
1 Openbare orde en veiligheid	4.475.568	278.743	4.196.825	4.965.454	381.384	4.584.070	-489.886	-102.641	-387.245
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	7.151.825	722.766	6.429.059	9.117.554	870.456	8.247.098	-1.965.729	-147.690	-1.818.039
3 Economische zaken	1.281.783	1.118.138	163.645	1.590.928	968.013	622.915	-309.145	150.125	-459.270
4 Onderwijs	4.314.049	422.974	3.891.075	4.937.810	472.854	4.464.956	-623.761	-49.880	-573.881
5 Cultuur en recreatie	7.496.751	1.481.292	6.015.459	10.753.654	1.522.836	9.230.818	-3.256.903	-41.544	-3.215.359
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	26.510.166	16.398.534	10.111.632	27.198.844	15.130.913	12.067.931	-688.678	1.267.621	-1.956.299
7 Volksgezondheid en Milieu	13.967.036	11.269.021	2.698.015	13.801.918	11.103.868	2.698.050	165.118	165.153	-35
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	9.106.969	7.611.006	1.495.963	12.343.871	7.329.928	5.013.943	-3.236.902	281.078	-3.517.980
Subtotaal programma's	78.534.127	39.939.261	38.594.866	90.456.827	38.448.100	52.008.727	-11.922.700	1.491.161	-13.413.861
Algemene dekkingsmiddelen	29.690.753	10.839.932	18.850.821	17.309.541	10.980.697	6.328.844	12.381.212	-140.765	12.521.977
Lokale heffingen	-	9.274.886	-9.274.886	-	9.060.469	-9.060.469	-	214.417	-214.417
Algemene uitkeringen	-	45.764.405	-45.764.405	-	45.887.565	-45.887.565	-	-123.160	123.160
Dividend	-	2.315.059	-2.315.059	-	2.316.674	-2.316.674	-	-1.615	1.615
Saldo financieringsfunctie	2.704.100	213	2.703.887	2.816.330	277	2.816.053	-112.230	-64	-112.166
Saldo compensabele btw en uitkering BCF	-	-	-	-	-	-	-	-	-
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	32.394.853	68.194.495	-35.799.642	20.125.871	68.245.682	-48.119.811	12.268.982	-51.187	12.320.169
Onvoorzien	151.451	-	151.451	-	-	-	151.451	-	151.451
Resultaat voor bestemming	111.080.431	108.133.756	2.946.675	110.582.698	106.693.782	3.888.916	497.733	1.439.974	-942.241
Toevoeging/onttrekking reserves	-	69.043	-69.043	-	69.043	-69.043	-	-	-
0 Algemeen bestuur	-	69.043	-69.043	-	69.043	-69.043	-	-	-
1 Openbare orde en veiligheid	-	11.000	-11.000	-	11.000	-11.000	-	-	-
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	641.250	134.439	506.811	650.000	25.000	625.000	-8.750	109.439	-118.189
3 Economische zaken	100.000	67.700	32.300	100.000	161.028	-61.028	-	-93.328	93.328
4 Onderwijs	-12.058	763.712	-775.770	27.144	55.006	-27.862	-39.202	708.706	-747.908
5 Cultuur en recreatie	-104.813	502.162	-606.975	-	208.726	-208.726	-104.813	293.436	-398.249
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	75.243	209.729	-134.486	231.365	68.611	162.754	-156.122	141.118	-297.240
7 Volksgezondheid en Milieu	876.760	2.537.464	-1.660.704	30.400	2.102.682	-2.072.282	846.360	434.782	411.578
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.890.493	3.456.416	-565.923	3.291.993	5.773.395	-2.481.402	-401.500	-2.316.979	1.915.479
Algemene dekkingsmiddelen	10.314.417	6.216.902	4.097.515	16.887.375	15.840.189	1.047.186	-6.572.958	-9.623.287	3.050.329
Subtotaal reserves	14.781.292	13.968.567	812.725	21.218.277	24.314.680	-3.096.403	-6.436.985	-10.346.113	3.909.128
Resultaat na bestemming	125.861.723	122.102.323	3.759.400	131.800.975	131.008.462	792.513	-5.939.252	-8.906.139	2.966.887

Tabel II

Analyse begrotingsrechtmatigheid									
Omschrijving Programma	Begroting na wijziging 2013 lasten	Begroting na wijziging 2013 baten	Saldo	Rekening 2013 lasten	Rekening 2013 baten	Saldo	Rekening afwijkings lasten	Rekening afwijkings baten	Saldo
0 Algemeen bestuur	4.229.980	705.830	3.524.150	5.746.794	736.891	5.009.903	-1.516.814	-31.061	-1.485.753
totaal 6-categorie	1.571.909	69.043	1.502.866	2.373.523	69.043	2.304.480	-801.614	-	-801.614
prg 0 ex 6-cat	2.658.071	636.787	2.021.284	3.373.271	667.848	2.705.423	-715.200	-31.061	-684.139
1 Openbare orde en veiligheid	4.475.568	289.743	4.185.825	4.965.454	392.384	4.573.070	-489.886	-102.641	-387.245
totaal 6-categorie	781.590	11.000	770.590	1.339.719	11.000	1.328.719	-558.129	-	-558.129
prg 1 ex 6-cat	3.693.978	278.743	3.415.235	3.625.735	381.384	3.244.351	68.243	-102.641	170.884
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	7.793.075	857.205	6.935.870	9.767.554	895.456	8.872.098	-1.974.479	-38.251	-1.936.228
totaal 6-categorie	2.684.408	134.439	2.549.969	5.123.144	25.000	5.098.144	-2.438.736	109.439	-2.548.175
prg 2 ex 6-cat	5.108.667	722.766	4.385.901	4.644.410	870.456	3.773.954	464.257	-147.690	611.947
3 Economische zaken	1.381.783	1.185.838	195.945	1.690.928	1.129.041	561.887	-309.145	56.797	-365.942
totaal 6-categorie	331.610	67.700	263.910	887.270	161.028	726.242	-555.660	-93.328	-462.332
prg 3 ex 6-cat	1.050.173	1.118.138	-67.965	803.658	968.013	-164.355	246.515	150.125	96.390
4 Onderwijs	4.301.991	1.186.686	3.115.305	4.964.954	527.860	4.437.094	-662.963	658.826	-1.321.789
totaal 6-categorie	1.882.531	780.905	1.101.626	2.521.684	71.900	2.449.784	-639.153	709.005	-1.348.158
prg 4 ex 6-cat	2.419.460	405.781	2.013.679	2.443.270	455.960	1.987.310	-23.810	-50.179	26.369
5 Cultuur en recreatie	7.391.938	1.983.454	5.408.484	10.753.654	1.731.562	9.022.092	-3.361.716	251.892	-3.613.608
totaal 6-categorie	1.504.973	532.529	972.444	5.711.380	231.626	5.479.754	-4.206.407	300.903	-4.507.310
prg 5 ex 6-cat	5.886.965	1.450.925	4.436.040	5.042.274	1.499.936	3.542.338	844.691	-49.011	893.702
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	26.585.409	16.608.263	9.977.146	27.430.209	15.199.524	12.230.685	-844.800	1.408.739	-2.253.539
totaal 6-categorie	771.995	209.729	562.266	4.912.682	407.692	4.504.990	-4.140.687	-197.963	-3.942.724
prg 6 ex 6-cat	25.813.414	16.398.534	9.414.880	22.517.527	14.791.832	7.725.695	3.295.887	1.606.702	1.689.185
7 Volksgezondheid en Milieu	14.843.796	13.806.485	1.037.311	13.832.318	13.206.550	625.768	1.011.478	599.935	411.543
totaal 6-categorie	7.462.669	2.528.946	4.933.723	6.908.816	2.135.196	4.773.620	553.853	393.750	160.103
prg 7 ex 6-cat	7.381.127	11.277.539	-3.896.412	6.923.502	11.071.354	-4.147.852	457.625	206.185	251.440
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	11.997.462	11.067.422	930.040	15.635.864	13.103.323	2.532.541	-3.638.402	-2.035.901	-1.602.501
totaal 6-categorie excl. 63 (bouwgr)	6.563.662	3.535.487	3.028.175	11.255.275	5.864.350	5.390.925	-4.691.613	-2.328.863	-2.362.750
prg 8 ex 6-cat	5.433.800	7.531.935	-2.098.135	4.380.589	7.238.973	-2.858.384	1.053.211	292.962	760.249
prg 9 ex 6-cat	5.288.713	55.884.650	-50.595.937	3.929.623	55.140.765	-51.211.142	1.359.090	743.885	615.205
Subtotaal programma's	64.734.368	95.705.798	-30.971.430	57.683.859	93.086.521	-35.402.663	7.050.509	2.619.277	4.431.233

De overschrijding op programma 0 wordt veroorzaakt door herindelingskosten. Bijlage 3 geeft een overzicht van deze kosten. In de najaarsnota zijn deze frictiekosten herindeling reeds toegelicht. Behandeling van de najaarsnota vond plaats in de raadsvergadering van 12 december 2013.

Analyses verschillen jaarrekening ten opzichte van de begroting, exploitatie en investeringen

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2013 t.o.v. begroting 2013)

De cijfermatige analyse geeft inzicht in het verschil tussen de werkelijke en geraamde baten en lasten. Teneinde een verklaring te geven voor het verschil tussen het geraamde resultaat (ad € 3.759.401,- negatief) en het werkelijke resultaat (ad € 792.513 negatief). Afwijkingen groter dan 10% met een minimum bedrag van € 20.000,- op productniveau vormen de basis voor de gemaakt analyse. De analyse valt uiteen in de volgende onderdelen:

- A. Directe baten en lasten op programmaniveau;
- B. Indirecte baten en lasten (exclusief de onderdelen C en D);
- C. Kapitaallasten;
- D. Reserves en voorzieningen;
- E. Investeringsbudgetten.

In onderstaand overzicht is op totaalniveau de verkorte cijfermatige analyse opgenomen:

Programma	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
A. Directe baten en lasten op programmaniveau	€ -33.135.358	€ -37.570.452	€ 4.435.094
B. Indirecte baten en lasten (exclusief de onderdelen C en D)	€ 23.747.268	€ 22.860.340	€ 886.928
C. Kapitaallasten	€ 10.040.714	€ 10.830.051	€ -789.337
D. Reserves en Voorzieningen	€ 3.195.395	€ 4.668.396	€ -1.473.001
Resultaat na bestemming*	€ 3.848.019	€ 788.335	€ 3.059.684

Hieronder volgt per onderdeel een nadere uitwerking van de cijfermatige analyse en een toelichting.

A. Directe baten en lasten op programmaniveau

Programma	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
0 Algemeen Bestuur	€ 2.021.284	€ 2.705.421	€ -684.137
1 Openbare Orde en Veiligheid	€ 3.415.235	€ 3.244.353	€ 170.882
2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	€ 4.385.901	€ 3.773.956	€ 611.945
3 Economische Zaken	€ -2.234.419	€ -2.334.463	€ 100.044
4 Onderwijs	€ 2.014.298	€ 1.987.923	€ 26.375
5 Cultuur en Recreatie	€ 4.436.723	€ 3.543.013	€ 893.710
6 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	€ 9.415.954	€ 7.726.578	€ 1.689.376
7 Volksgezondheid en Milieu	€ -3.896.262	€ -4.147.697	€ 251.435
8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	€ -2.098.135	€ -2.858.384	€ 760.249
9 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	€ -50.595.937	€ -51.211.152	€ 615.215
Totaal directe lasten en baten programma's	€ -33.135.358	€ -37.570.452	€ 4.435.094

Onder de directe baten en lasten op programmaniveau worden verstaan de baten en de lasten welke specifiek betrekking hebben op het programma en daardoor direct op het programma kunnen worden verantwoord.

Programma 0 Algemeen Bestuur

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Herindelingskosten	€ -	€ 946.727	€ -946.727
College van B&W	€ 660.163	€ 773.064	€ -112.901
Voorlichting en Communicatie	€ 177.367	€ 149.535	€ 27.832
Leges burgerzaken	€ -379.763	€ -424.368	€ 44.605
Bestuurlijke samenwerking	€ 38.800	€ -39.886	€ 78.686
Raadsondersteuning	€ 464.037	€ 343.232	€ 120.805
Overige posten en afronding	€ 1.060.680	€ 957.117	€ 103.563
Totaal directe lasten en baten	€ 2.021.284	€ 2.705.421	€ -684.137

➤ Herindelingskosten

De gemaakte herindelingskosten, met uitzondering van de herindelingsinvesteringen, zijn gedekt uit de frictiekostenvergoeding. Zie ook de toelichting op de herindelingskosten 2013 in bijlage 2 achterin dit boekwerk.

➤ College van Burgemeester en Wethouders

De post salarissen is overschreden met een bedrag van € 38.700,-. Dit wordt veroorzaakt door een te lage raming. Een nadere toelichting van het totaal verschil op salariskosten is opgenomen onder de toelichting van de kostenplaatsen (onderdeel B).

De raming van de post voormalige wethouders is overschreden met € 20.000,-. Verklaring wordt gevonden in feit, dat de raming was gebaseerd op de begroting van de voormalige gemeenten. Geen rekening was gehouden met nieuwe stortingen in verband met aftredende wethouders naar aanleiding van de herindeling.

Er is een voordeel op de post de reis- en verblijfkosten van € 24.800,-. Deze raming was gebaseerd op de colleges van vier voormalige gemeenten. Deze hadden gezamenlijk meer wethouders, vandaar het forse restant op deze post.

Overige overschrijdingen worden voornamelijk verklaard uit af te wikkelen posten in het kader van de herindeling. Te denken valt aan extra uitgaven in verband met het inwinnen van extern advies voor het harmoniseren van de voorziening voor de wethouderpensioenen.

➤ Voorlichting en Communicatie

De raming is gebaseerd op de begrotingen van de voormalige organisaties inzake advertentiekosten. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post met € 20.000 naar beneden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten. In 2013 is hier echter niet voor gekozen, vanwege de onduidelijkheid inzake deze uitgaven. Vandaar het forse restant op deze post.

➤ Leges burgerzaken

Bij de Najaarsnota 2013 is reeds € 200.000,- afgeraamd vanwege achterblijvende inkomsten, deze aframing bleek achteraf te hoog te zijn. Er zijn meer 'producten' verkocht dan aanvankelijk verwacht.

➤ Bestuurlijke samenwerking

Op deze post is een voordeel van € 78.700,- ontstaan. Dit wordt veroorzaakt door een afboeking van een opgenomen verplichting op de balans van een voormalige gemeente als bijdrage aan het ISGO en een nog geraamde bijdrage aan het ISGO van een andere voormalige gemeente. Vanaf 2014 is deze post afgeraamd.

➤ Raadsondersteuning

De raming van zowel de accountantskosten als de kosten voor de rekenkamercommissie is gebaseerd op de begroting van de zes voormalige organisaties. Op deze budgetten is per saldo € 91.100,- minder besteed dan geraamd. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post naar beneden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten. In 2013 is hier echter niet voor gekozen, vanwege de onduidelijkheid inzake de nog te ontvangen afrekeningen over 2012 van de voormalige organisaties.

Daarnaast is een aantal opgenomen verplichtingen vanuit de voormalige organisaties vrijgekomen. Vandaar het forse restant op deze post.

Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Bestrijding wateroverlast	€ -	€ 29.989	€ -29.989
Brandweerkazernes	€ -221.905	€ -282.337	€ 60.432
Openbare orde en veiligheid	€ 137.541	€ 109.675	€ 27.866
Strandbewaking	€ 109.089	€ 79.762	€ 29.327
Overige posten en afronding	€ 3.390.510	€ 3.307.264	€ 83.246
Totaal directe lasten en baten	€ 3.415.235	€ 3.244.353	€ 170.882

➤ Bestrijding wateroverlast

In het najaar van 2013 heeft het eiland door harde regen te kampen gehad met wateroverlast. Het totaal aan gemeentelijke kosten, waaronder schade aan de begraafplaatsen Sommelsdijk en Dirksland, bedraagt € 30.000,-.

➤ Brandweerkazernes

In het verleden is verzuimd de huuropbrengsten van sommige brandweerkazernes te innen. Deze nota's zijn met terugwerkende kracht over de jaren 2010, 2011 en 2012 alsnog verzonden en met indexering betaald. Voor 2013 was geen raming opgenomen.

➤ Openbare orde en veiligheid

Het budget voor de implementatie van veiligheidsbeleid is niet volledig benut in verband met een aantal nog uit te voeren werkzaamheden/activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het integraal veiligheidsbeleid. Dit restant is doorgeschoven naar 2014 door middel van budgetoverheveling.

De totale kosten van de organisatie van de Oud- en Nieuwfeesten tijdens de jaarwisseling van 2013 naar 2014 zijn lager uitgevallen dan geraamd.

➤ Strandbewaking

Er zijn in 2013 geen noodzakelijke vervangingen van materieel voor het uitvoeren van levensreddende handelingen voor de reddingsbrigade geweest.

De subsidie aan de Reddingsbrigade is vastgesteld op € 49.999,-. Dit bedrag is lager dan de raming, het restant van het budget wordt af en toe ingezet voor het bekostigen van een overschrijding door de reddingsbrigade. Dit was in 2013 niet het geval.

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Onderhoud wegen (groot)	€ 3.704.844	€ 3.268.404	€ 436.439
Onderhoud wegen (klein)	€ 6.323	€ -94.499	€ 100.822
Openbare verlichting	€ 244.976	€ 213.482	€ 31.493
Verkeersmaatregelen (onderhoud)	€ 92.647	€ 64.106	€ 28.541
Overige posten en afronding	€ 337.111	€ 322.465	€ 14.646
Totaal directe lasten en baten	€ 4.385.901	€ 3.773.957	€ 611.944

➤ Onderhoud wegen (groot)

Het voordeel wat is ontstaan op dit product kan in zijn algemeenheid worden verklaard uit het feit dat het opstarten van de werkzaamheden als gevolg van de herindeling en de daarbij behorende organisatorische vraagstukken pas laat op gang zijn gekomen. Daarnaast speelt ook de lange vorstperiode van minimaal 2 maanden een belangrijke rol. Ook is op dit product een niet geraamde baat geboekt, zijnde reeds ontvangen middelen vanuit BDU-subsidies, waarvan de kosten in voorgaande jaren zijn gemaakt en verantwoord. Als laatste kan worden genoemd de raming voor de aanleg en inrichting van het terrein van de nieuwe brandweerkazerne in Goedereede. Met de

werkzaamheden is in 2013 gestart, maar deze zullen pas in 2014 worden afgerond. Het restantbudget van dit project is doorgeschoven naar 2014 door middel van budgetoverheveling.

➤ Onderhoud wegen (klein)

Voor het aanleggen en onderhoud aan nutsvoorzieningen (onder de grond) zijn veel aanvragen ontvangen. Door een zorgvuldige vergunningverlening en controle op de uitvoering zijn de inkomsten hoger dan geraamd, hetgeen het voordeel op dit product grotendeels verklaard. Daarnaast zijn door redenen, zoals reeds hierboven (Onderhoud wegen (groot)) aangegeven, de werkzaamheden achtergebleven ten opzichte van de raming.

➤ Openbare verlichting

Van diverse partijen wordt jaarlijks een vergoeding ontvangen voor de gedeelde openbare verlichting. Hierbij valt te denken aan partijen zoals het waterschap en de woningbouwverenigingen (achterpadverlichting). In 2013 is gebleken dat deze bijdrage voor 2012 niet was gefactureerd, waardoor deze in 2013 alsnog is gefactureerd en ontvangen.

➤ Verkeersmaatregelen (onderhoud)

Ten opzichte van de raming zijn de kosten voor het onderhoud aan de verkeersmaatregelen lager. Dit wordt voornamelijk verklaard uit het feit dat na de schouw van de diverse maatregelen is gebleken dat in 2013 minder onderhoud nodig was, dan geraamd.

Programma 3 Economische zaken

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Handel en ambacht	€ 98.390	€ 53.193	€ 45.197
Industrieterreinen en gebouwen	€ -183.134	€ -228.907	€ 45.773
Overige posten en afronding	€ -2.149.675	€ -2.158.749	€ 9.074
Totaal directe lasten en baten	€ -2.234.419	€ -2.334.463	€ 100.044

➤ Handel en ambacht

In 2013 is het budget ten behoeve van de visserij via een raadsmotie verhoogd met € 30.000,-. Dit bedrag is echter in 2013 nog niet uitgegeven, omdat verwacht wordt dat het bedrag in 2014 wordt uitgegeven is dit overgeheveld van 2013 naar 2014. Daarnaast is op de post economisch beleid € 26.000,- minder besteed dan geraamd. Een aantal oorzaken is hiervoor te noemen. Een en ander moest nog inzichtelijk worden gemaakt en visie en beleid moe(s)ten nog worden ontwikkeld.

➤ Industrieterreinen en gebouwen

Vanuit de voormalige gemeente Middelharnis was een bedrag van € 50.000,- opgenomen voor revitalisering industrieterrein Oostplaat, hetgeen gedekt zou worden uit de Algemene reserve. Dit budget was buiten beeld geraakt en als gevolg daarvan in 2013 niet besteed, zodat sprake is van een onderschijding met € 50.000,-.

Programma 4 Onderwijs

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Openbaar basisonderwijs huisvesting	€ 65.150	€ 87.975	€ -22.825
Bijzonder speciaal onderwijs	€ 78.299	€ 45.428	€ 32.871
Onderwijsbegeleiding	€ 224.038	€ 182.394	€ 41.644
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 138.462	€ 108.781	€ 29.681
Overige posten en afronding	€ 1.508.349	€ 1.563.345	€ -54.996
Totaal directe lasten en baten	€ 2.014.298	€ 1.987.923	€ 26.375

➤ Openbaar basisonderwijs huisvesting

Ten behoeve van huisvestingsvoorzieningen was een bedrag beschikbaar per school van € 10.000,- vanuit de voormalige gemeente Dirksland. Aan de hand van criteria vond jaarlijks toekenning van voorzieningen plaats.

Het exploitatiebudget is in 2013 overschreden met bijna € 24.000,-. Op basis van de gebruikelijke systematiek is dit bedrag gedekt uit de reserve onderwijs.

➤ **Bijzonder speciaal onderwijs**

In verband met de verhuur van Prinsesselaan 49 te Sommelsdijk is bijna € 17.000,- meer huur ontvangen dan geraamd. Oorzaak hiervan is dat het tweede afgesloten contract voor de huur van een extra gedeelte niet in de begroting was verwerkt.

Vanuit de gemeente Middelharnis werd jaarlijks bijna € 15.000,- betaald aan De Ark voor de praktijkvoorziening in het speciaal onderwijs (FES-gelden). In 2013 heeft deze uitgave niet plaatsgevonden. Structureel voordeel is reeds verwerkt in de voorjaarsnota 2014.

➤ **Onderwijsbegeleiding**

Bij harmonisatie van de werkwijzen van de voormalige gemeenten is aansluiting gezocht bij het schooljaar. Hierdoor wordt een deel van het budget in 2013 niet aangewend.

➤ **Onderwijsachterstandenbeleid**

De gereserveerde OAB middelen 2013 zijn voor een gedeelte vrijgevallen om de hogere last ten opzichte van de jaarlijkse bijdrage te dekken. Deze hogere last bestaat uit diverse producten waaronder onderwijsbegeleiding.

Programma 5 Cultuur en recreatie

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Sportcombinatiefunctie	€ 49.825	€ 12.450	€ 37.375
Sportcomplexen	€ 80.022	€ 52.786	€ 27.436
Kunst en cultuur (excl. muziekscholen)	€ 289.659	€ 259.027	€ 30.632
Streekarchief	€ -48.565	€ -17.394	€ -31.171
Openbaar groen	€ 261.276	€ 210.791	€ 50.485
Bevordering toerisme	€ 927.552	€ 273.711	€ 653.841
Volksfeesten	€ 74.046	€ 53.947	€ 20.099
Gebiedsgerichte aanpak	€ 210.370	€ 153.847	€ 56.523
Speelplaatsen	€ 59.999	€ 38.122	€ 21.877
Overige posten en afronding	€ 2.532.339	€ 2.505.726	€ 26.613
Totaal directe lasten en baten	€ 4.436.723	€ 3.543.013	€ 893.710

➤ **Sportcombinatiefunctie**

In 2013 zijn sportprojecten uitgevoerd die in hoofdzaak bestonden uit inzet van eigen personeel en daardoor minder budget vergden. Met ingang van 2014 zal in relatie tot het sportbeleid een aantal projecten opgestart worden die meer kosten met zich mee zullen brengen. Om die reden is een deel van het niet bestede budget 2013 overgeheveld naar 2014.

➤ **Sportcomplexen**

Algemeen

Het verschil ten opzichte van de begroting betreft kunstmatig berekende huur die gelijk was aan de kapitaallasten, de zakelijke lasten en de exploitatielasten. Met ingang van de jaarrekening 2013 vindt deze interne boeking niet meer plaats. Per saldo was bij de sportcomplexen vallend onder de voormalige gemeente Middelharnis sprake van een huur bate (dus huur minus vaste subsidies en bijdrage van € 34.000,-), deze komt nu dus te vervallen en is dus een nadeel. Dit is ook van toepassing op de sportcomplexen Nieuwe-Tonge en Stad aan 't Haringvliet, als verklaring van de op deze posten ontstane verschillen.

Sportcomplex Nieuwe-Tonge en Sportcomplex Stad aan 't Haringvliet

Naast bovengenoemd voordeel, is een voordeel ontstaan op het onderhoud voor wat betreft Nieuwe-Tonge en een nadeel voor Stad aan 't Haringvliet. In 2013 was het totaal aan onderhoud voor beide sportcomplexen geraamd op dezelfde post. Per saldo zijn de onderhoudskosten binnen de begroting gebleven. Vanaf 2014 is dit in de begroting gesplitst.

Sportcomplex Oostplaat

Onderhoudskosten zijn € 25.000,- lager uitgevallen door voornamelijk de inzet van eigen medewerkers bij het onderhoud van de velden en het openbaar terrein. Vanaf 2014 is het behaalde voordeel structureel ingeboekt als bezuiniging.

➤ Kunst en cultuur (exclusief Muziekscholen)

In 2013 heeft de stichting Fier een deel van de ontvangen subsidie terugbetaald in verband met het vertrek van een cultuurnetwerker. Een deel van de werkzaamheden is in eigen beheer uitgevoerd. Per saldo is op deze post een besparing gerealiseerd van circa € 30.000,-.

➤ Streekarchief

De nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Waterschap Hollandse Delta, waar uw college 18 februari 2014 mee heeft ingestemd, laat een flink lagere huuropbrengst zien met terugwerkende kracht per 1 januari 2013. Vanaf 2014 zal deze huuropbrengst neerwaarts worden bijgesteld.

➤ Openbaar Groen

Het voordeel op deze post wordt voornamelijk verklaard uit de werkelijke opbrengsten verhuur grond ten opzichte van het geraamde bedrag. Verklaring hiervoor is dat de opgenomen raming te laag is geweest, daarnaast heeft in 2013 een inhaalslag plaatsgevonden met opleggen van deze huurbedragen. Verder zijn de kosten van het groenonderhoud lager dan geraamd, dit komt mede door het uitvoeren van werkzaamheden in eigen beheer daar waar deze in voorgaande jaren werden uitbesteed. Vooralsnog wordt ingeschat dat dit voordeel niet structureel is in te boeken.

➤ Bevordering Toerisme

Voor Ouddorp Bad was rekening gehouden met een bijdrage van € 500.000,- in 2013. Deze bijdrage is echter niet betaald in 2013, zodat op deze post sprake is van een forse onderschrijding. Daar staat echter tegenover dat ook de onttrekking van € 500.000,- uit de Reserve Toeristenbelasting niet heeft plaatsgevonden.

➤ Volksfeesten

De raming is gebaseerd op de begrotingen van de voormalige organisaties inzake volksfeesten. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post naar beneden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten. In 2013 is hier echter niet voor gekozen, vanwege de onduidelijkheid inzake deze uitgaven. Vandaar het forse restant op deze post.

➤ Gebiedsgerichte aanpak

Dekking van het verschil vindt plaats ten laste van de reserve ex-BWS (Besluit Woninggebonden Subsidies).

➤ Speelplaatsen

In 2013 was er geen geharmoniseerd speelplaatsenbeleid. Mede hierdoor is terughoudend omgegaan met eventuele vervangingen en is slechts het meest noodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Een en ander heeft geleid tot een voordeel op deze post.

Programma 6 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Verskil Voordeel (+) Nadeel (-)
WWB: Algemene bijstand	€ -256.318	€ -448.344	€ 192.026
Bijzondere Bijstand Zelfstandigen	€ 122.051	€ -87.684	€ 209.735
Uitvoeringsbedrijf WSW	€ 301.771	€ -139.344	€ 441.115
Minimabeleid	€ 377.429	€ 513.203	€ -135.774
Algemeen Maatschappelijk Werk	€ 584.680	€ 514.166	€ 70.513
Slachtofferhulpverlening	€ 278.018	€ 232.358	€ 45.660
Wet participatiebudget	€ -61.557	€ -258.744	€ 197.187
Jeugd- en jongerenwerk	€ 697.859	€ 266.873	€ 430.986
Overig sociaal cultureel werk	€ 587.523	€ 501.070	€ 86.453
Kinderdagopvang	€ 66.942	€ 46.606	€ 20.336
Woonvoorzieningen (Wmo)	€ 342.279	€ 380.019	€ -37.740
Overige posten en afronding	€ 6.375.277	€ 6.206.399	€ 168.878
Totaal directe lasten en baten	€ 9.415.954	€ 7.726.578	€ 1.689.375

➤ **WWB – Algemene Bijstand**

De kosten van uitkeringsgerechtigden zijn per saldo lager uitgevallen dan de raming. Daarnaast zijn meer inkomsten gegenereerd uit de activiteiten op het gebied van terugvordering en verhaal door de proactieve houding van de desbetreffende medewerkers.

➤ **Bijzondere Bijstand Zelfstandigen**

De uitkering BBZ maakt onderdeel uit van het participatie budget. De raming voor dit onderdeel stond in de begroting 2013 niet juist, waardoor ten opzichte van de begroting een voordeel is ontstaan. De foutieve raming was mede te wijten aan onvoldoende inzicht in het verloop van het budget door de herindeling per 01-01-2013.

➤ **Uitvoeringsbedrijf WSW**

Het ontstane positieve saldo op dit product kent verschillende oorzaken. Allereerst was bij het opstellen van de begroting 2013 nog geen duidelijk zicht welke posten tot de begroting van de BV Webego dan wel tot de begroting van de gemeente behoorden. Daarom zijn zowel het aan de BV uit te betalen tekort als de doorbelasting van kosten aan de BV lager dan geraamd. Deze reden is ook één van de oorzaken van het lagere werkelijk tekort van de BV Webego. Dat lagere tekort wordt overigens ook veroorzaakt door kostenbeheersing en een aantal incidentele meevallers. Daarnaast is een hogere vergoeding van het Rijk ontvangen dan geraamd op basis van de werkelijke beschikking. Ondanks de totale onderschrijding is er op de post inhuur derden een overschrijding, doordat de werkelijke kosten van inhuur hoger zijn dan de vacaturruimte binnen de salariskosten. Het budget voor wat betreft opleidingen is ook niet volledig besteed. Opleidingen zijn uitgesteld in afwachting van de toekomstige richting van Webego. Zodra in de loop van 2014 de toekomstrichting aan de orde komt, zal het opleidingsplan opnieuw worden opgezet. Tot slot zijn de afrekeningen van de voormalige gemeenten als incidentele meevaller geboekt in 2013.

Daarnaast is het geraamde bedrag voor de afgesloten Service Level Agreement van € 200.000,- niet verantwoord op de post re-integratie, maar op de post Wet participatiebudget.

➤ **Minimabeleid**

Er zijn geen aanvragen geweest inzake een krediethypotheek. Daarnaast blijkt een aantal posten te hoog geraamd vergeleken met de werkelijke uitgaven in 2013. Deze posten zullen in 2014 verder onder de loep worden genomen en daar waar mogelijk naar beneden worden bijgesteld.

➤ **Algemeen Maatschappelijk Werk**

In de eerste maanden van 2013 zijn er minder externe kosten voor schuldhulpverlening gemaakt in verband met de opstart van een nieuwe werkmethode.

➤ **Slachtofferhulpverlening**

Een groot aantal begrote bedragen Slachtofferhulpverlening is gerelateerd aan casuskosten. In 2013 deed zich een relatief klein aantal casussen WTH voor, waardoor het overschot wordt verklaard.

➤ **Wet participatiebudget**

De onderschrijding op dit product kent meerdere oorzaken. Enerzijds wordt de inkoop van re-integratietrajecten niet meer bij externe aanbieders uitgezet. Dit gaat via ons eigen WSW-bedrijf. Anderzijds is de component 'loonkostensubsidie' weinig ingezet. Tenslotte heeft de gemeente Goeree-Overflakkee van het Ministerie SZW een uiterst royaal bedrag ontvangen voor Volwassene Educatie (VE). Dit bedrag is in overleg met de gemeente Rotterdam en het Albeda College ingezet voor VE in beide gemeenten. De kosten blijven binnen de kaders van de doeluitkering.

➤ **Jeugd- en jongerenwerk**

Het voordeel betreft het budget bedoeld voor de transitie-periode decentralisaties. De ingangsdatum van de decentralisaties is, voor zover nu bekend, 1 januari 2015. Het betreft dus een meerjarenproject, dat (tenzij op landelijk niveau wordt besloten tot uitstel van één of meerdere onderdelen) zal eindigen in het boekjaar 2014. Het voor de transitie benodigde budget is middels budgetoverheveling ook beschikbaar voor 2014.

➤ **Overig sociaal cultureel werk**

Dit betreft de post incidentele subsidies. Hierop is in 2013 een minder beroep gedaan, waardoor de uiteindelijk verstrekte subsidies fors lager zijn dan geraamd.

➤ Kinderdagopvang

Dit betreft de uitvoering Wkkg (Wet Kinderopvang- en Kwaliteitseisen Peuterspeelzalen) en de Wet OKE (Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie), waaronder de verplichte inspecties door de GGD en de kosten van (kinder)opvangplaatsen voor cliënten SoZa (in het kader van re-integratie en/of inburgering). Deze laatste kosten waren lager, dan vooraf geraamd.

➤ Woonvoorzieningen (Wmo)

In 2013 ontvingen wij een groot aantal aanvragen voor woningaanpassingen, waaronder enkele ingrijpende woningaanpassingen vanwege gehandicapte kinderen. De kosten zijn moeilijk vooraf te ramen, vandaar de overschrijding op deze post.

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil Voordeel (+) Nadeel (-)
Project gezonde slagkracht	€ 73.500	€ 51.726	€ 21.774
Jeugdgezondheidszorg (maatwerkdeel)	€ 236.337	€ 153.771	€ 82.566
Reiniging (uitgaven)	€ 2.064.092	€ 2.175.988	€ -111.896
Riolering (uitgaven)	€ 1.282.815	€ 1.111.940	€ 170.875
Ongediertebestrijding	€ 101.783	€ 78.044	€ 23.739
Klimaatbeleid	€ 108.470	€ 80.665	€ 27.805
Begraafplaatsen	€ 150.160	€ 104.181	€ 45.979
Overige posten en afronding	€ -7.913.419	€ -7.904.012	€ -9.407
Totaal directe lasten en baten	€ -3.896.262	€ -4.147.697	€ 251.435

➤ Project Gezonde slagkracht

Het voordeel wordt voornamelijk verklaard door de hogere bijdrage voor het project verslavingspreventie. Tevens is een extra bedrag van € 5.000,- ontvangen van de centrumgemeente Spijkenisse.

➤ Jeugdgezondheidszorg (maatwerkdeel)

Het voordeel op deze post wordt veroorzaakt door:

- De voormalige gemeente Oostflakkee heeft niet bestede provinciale en rijks gelden 2012 voor het Centrum Jeugd en Gezin gereserveerd in de veronderstelling dat deze nog besteed zouden worden. Dat was niet meer aan de orde en de budgetten zijn daarom vrijgevalen;
- Het voordeel op deze post wordt verklaard uit de gewijzigde baliefunctie van het CJG, waardoor minder kosten zijn gemaakt voor huur en overige gebruikskosten. Tevens is op deze post de afwikkeling van een aantal oude subsidies verantwoord, deze waren niet geraamd.
- Met ingang van augustus 2013 is de inhuur van de jeugd GGZ in het CJG en in de ZAT teams afgenomen in verband met lagere ambitie en een bezuinigingstaakstelling.

➤ Reiniging (uitgaven)

De kosten voor inzameling, verwerking en afvoer van afval zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk doordat na de herindeling diverse onderdelen binnen het product reiniging in de begroting 2013 nog niet op orde waren. In de begroting 2014 is reeds een verbeteringslag gemaakt. Daarnaast zijn de inkomsten van het opgehaalde oud papier door het faillissement van de firma belast met de verwerking niet binnengekomen, hetgeen heeft geleid tot een overschrijding op deze post. Tot slot zijn de aangeleverde hoeveelheden op de milieustraat teruggelopen, waardoor de opbrengsten zijn achtergebleven ten opzichte van het geraamde bedrag. Ook de kosten voor de milieustraat zijn lager, maar in verhouding minder dan de lagere inkomsten, waardoor er een groter nadeel is ten opzichte van de begroting.

➤ Riolering (uitgaven)

Op de post riolering is een voordeel van € 170.000,- behaald ten opzichte van de raming. Dit voordeel wordt hoofdzakelijk verklaard uit het feit dat minder onderhoudswerkzaamheden en eventuele vervangingen zijn uitgevoerd door de lange winter en het opstarten van de nieuwe organisatie na de fusie.

Als gevolg van de samenvoeging zijn enige periode dubbele kosten gemaakt voor het gebruik van data. Het budget voor advieskosten is niet aangewend in verband met migratietraject data riolering en

GBI. Onderhoudswerken en vervangingen zijn veel minder uitgevoerd door de lange winter en het opstarten van de organisatie.

➤ Ongediertebestrijding

De werkzaamheden in het kader van de ongediertebestrijding worden grotendeels uitgevoerd door het waterschap. Aangezien de afrekening 2012 (te verantwoorden in 2013) lager was, is ook het voorschot voor 2013 lager uitgevallen dan begroot.

➤ Klimaatbeleid (bestuursakkoord windenergie)

Het project windenergie bestaat uit de realisatie van maximaal 260MW windenergie in 2020, dit is een doorlopend project. De resterende beschikbare middelen zijn doorgeschoven naar 2014. Dekking vindt plaats ten laste van de reserve 'overig', waarvan de voorheen bestaande reserve 'windenergie' nu onderdeel uitmaakt.

➤ Begraafplaatsen

De uitgaven voor nieuwe beplanting en kosten van regulier onderhoud zijn minder door de langdurige winter in de eerste maanden van het jaar 2013. Ook zijn door de eigen dienst veel werkzaamheden zelf uitgevoerd in plaats van hiervoor in te huren.

Programma 8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Structuur- en bestemmingsplannen	€ 57.653	€ -56.669	€ 114.322
Anterieure overeenkomst - Vliedberg	€ -	€ -54.950	€ 54.950
Anterieure overeenkomst - Molenkade	€ -69.700	€ -	€ -69.700
Anterieure overeenkomst - Klepperduinen	€ -	€ -24.060	€ 24.060
Bestemmingsplannen	€ 151.480	€ 44.979	€ 106.501
Woningexploitatie/woningbouw	€ -54.726	€ 56.801	€ -111.527
Aan- en verkopen	€ -517.000	€ -554.582	€ 37.582
Dorpsvernieuwing	€ 112.008	€ 167	€ 111.841
Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	€ 34.576	€ 428	€ 34.148
Leges bouwactiviteiten	€ -902.500	€ -1.053.939	€ 151.439
Overige posten en afronding	€ -998.544	€ -1.305.177	€ 306.633
Totaal directe lasten en baten	€ -2.186.753	€ -2.854.207	€ 760.249

➤ Structuur- en bestemmingsplannen

Vanuit de voormalige gemeenten zijn diverse baten met betrekking tot leges samengevoegd. Hierin zijn zowel opgenomen leges omgevingsvergunningen (voor afwijking bestemmingsplan), principeverzoeken en drempelbedragen planschade. Een deel hiervan hoort echter onder de bouwleges en is daarop ook verantwoord.

Op dit product zijn de baten verantwoord die zijn ontvangen met betrekking tot diverse anterieure overeenkomsten. Een deel daarvan, een bedrag van afgerond € 24.000,- is overgeboekt naar de balans als vooruit ontvangen bedrag, omdat de kosten gemaakt zullen worden in 2014. Per saldo is dan circa € 30.000,- meer ontvangen dan geraamd. Dit bedrag is in 2013 ingezet voor diverse gemaakte kosten m.b.t. de anterieure overeenkomsten.

De werkelijke kosten zijn lager, omdat in 2013 weinig nieuwe bestemmingsplanprocedures zijn gestart, althans op initiatief/kosten van de gemeente. De aandacht is in 2013 vooral uitgegaan naar het afronden van de actualiseringsslag.

Jaarlijks is een bedrag van € 25.000,- beschikbaar voor planschadevergoedingen. Het aantal verzoeken tot planschade varieert per jaar en het grootste deel daarvan kan worden verhaald op de ontwikkelaar van een project. Van de uitgekeerde planschades blijft uiteindelijk een bedrag van € 5.000,- voor rekening van de gemeente.

➤ Anterieure overeenkomst Vliedberg Ouddorp

Met betrekking tot de anterieure overeenkomst Vliedberg is € 79.950,- overgeboekt van de beginbalans naar de exploitatie ter dekking van kosten die betrekking hebben op werkzaamheden gerelateerd aan de anterieure overeenkomst Vliedberg. Naar 2014 is een bedrag van € 25.000,-

overgeheveld voor nog te maken kosten. Hierdoor is in 2013 sprake van een eenmalig voordeel van bijna € 55.000,-.

➤ Anterieure overeenkomst Molenkade Stellendam

De werkelijke ontvangst van de geraamde bijdrage m.b.t. de anterieure overeenkomst Molenkade is niet ontvangen in 2013, maar zal worden ontvangen medio mei 2014 als het bestemmingsplan onherroepelijk is.

➤ Anterieure overeenkomst Klepperduinen Ouddorp

Met betrekking tot de anterieure overeenkomst Klepperduinen worden geen kosten meer verwacht. In 2013 is sprake van een eenmalig voordeel van ruim € 24.000,-.

➤ Bestemmingsplannen Nieuwe-Tonge/Sommelsdijk/Middelharnis/Oostplaat

De in 2013 gemaakte kosten ad € 127.700,- m.b.t. de bestemmingsplannen Nieuwe-Tonge, Sommelsdijk, Middelharnis en Oostplaat worden gedekt ten laste van de Algemene Reserve.

➤ Woningexploitatie/woningbouw

Een deel van de geraamde huur is niet verantwoord onder woningexploitatie/woningbouw, maar binnen programma cultuur en recreatie, omdat dit tuingronden betrof.

WBV Beter Wonen in Goedereede betaalde jaarlijks een bedrag van € 50.000,- aan de gemeente ten behoeve van leefbaarheid. Dit werd, samen met een bedrag van € 50.000,- die de gemeente zelf beschikbaar had, gestort in de Voorziening prestatieafspraken leefbaarheidsfonds. Met ingang van 2013 vindt dit niet meer plaats en is ook de bijdrage van de woningbouwvereniging komen te vervallen.

Het op de post inhuur van derden verantwoorde bedrag van ca. € 30.000,- betreft de inhuur van een extern bureau belast met de inventarisatie van gemeentelijk vastgoed. Dekking vindt plaats uit opbrengsten verkoop vastgoed.

De voornaamste oorzaak van de overschrijding op de post heffingen en belastingen met ruim € 40.000,- betreft de stijging van de waterschapslasten. Daarnaast is sprake van een onderlinge verschuiving tussen de verschillende producten binnen de gemeentelijke begroting. Dit vloeit voort uit de verschillende verantwoordingswijze die voorheen bij de voormalige gemeenten plaatsvond. Verder is voor een aantal objecten bezwaar gemaakt omdat of sprake was van een verkeerde eigenaar/gebruiker of sprake was van niet verklaarbare verschillen in de WOZ.

➤ Aan- en verkopen

Voor advieskosten met betrekking tot aan- en verkoop van gemeentelijk vastgoed was in 2013 een bedrag beschikbaar van € 56.725,-. Uiteindelijk bleken de kosten lager uit te vallen en bleek bijna € 34.000,- voldoende te zijn. De kosten zijn uiteraard sterk afhankelijk van het aantal aan- en verkopen in een jaar en fluctueren daarom jaarlijks.

➤ Dorpsvernieuwing

Voor dorpsvernieuwing Herkingen is door de voormalige gemeente Dirksland € 112.000,- beschikbaar gesteld. Hiervan is echter in 2013 niets uitgegeven. De uitgaven zullen plaatsvinden in 2014, waarvoor het budget ook is overgebracht naar 2014.

➤ Overige volkshuisvestingsaangelegenheden

In de Voorjaarsnota 2013 is € 30.000,- bijgeraamd voor het procesvoorstel visie Goeree-Overflakkee. Het opstellen van de visie komt tot stand in samenwerking met inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen op Goeree-Overflakkee. Dit betekent dat het opstellen van een visie een lange doorlooptijd kent en doorloopt tot in 2014. Het voornemen is deze visie eind 2014 vast te stellen. Het per eind 2013 resterende budget is via budgetoverheveling dan ook beschikbaar in 2014.

➤ Leges bouwactiviteiten

In 2013 zijn de geraamde opbrengsten vanuit bouwleges diverse malen fors naar beneden bijgesteld op basis van de ontvangen aanvragen op het moment van bijstellen. Tegen het eind van het jaar zijn

tegen de verwachting in meer aanvragen ingediend, waaronder een aantal grote projecten. Hierdoor is alsnog sprake van een voordeel op deze post.

➤ Overige posten en afronding

Onder deze post is een bedrag van € 549.207,- opgenomen wat een vordering betreft op Woningbouwvereniging Beter Wonen te Goedereede met betrekking tot het plan Welgelegen. De gemeente heeft recht op een deel van de winstneming fase 1.

Programma 9 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Algemene Uitkering	€ -45.764.405	€ -45.887.565	€ 123.160
Onvoorziene uitgaven	€ 151.451	€ -	€ 151.451
Informatievoorziening & Automatisering	€ 1.627.345	€ 1.365.820	€ 261.525
Facilitair	€ 331.863	€ 239.745	€ 92.118
Advies	€ 221.514	€ 178.812	€ 42.702
Tractie	€ 450.494	€ 479.095	€ -28.601
Baten forensenbelasting en toeristenbelasting	€ -1.950.523	€ -1.698.480	€ -252.043
Overige posten en afronding	€ -5.663.676	€ -5.888.579	€ 224.903
Totaal directe lasten en baten	€ -50.595.676	€ -51.211.152	€ 615.215

➤ Algemene Uitkering

Het begrote bedrag is gebaseerd op de gegevens van de septembercirculaire 2013. De werkelijke inkomsten zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2013 en de nog niet-definitieve aantallen 2013. Het voornaamste verschil tussen deze twee circulaire is de toename van de uitkeringsfactor.

➤ Onvoorziene uitgaven

De post voor onvoorziene uitgaven is in 2013 twee keer benut. Bij de eerste ronde aan bezuinigingsmaatregelen (€ 40.000,-) en bij de Voorjaarsnota 2013 voor de aanschaf van Oranjemokken (€ 11.400,-) die in verband met de troonswisseling verstrekt zijn aan leerlingen van de basisscholen.

➤ Informatievoorziening en Automatisering

Het verschil op het product I&A kent diverse onder- en overschrijdingen.

Aanschaf hardware

In 2013 hebben veel bestedingen in het kader van de nieuwe organisatie plaatsgehad. Meerdere hulpmiddelen (zoals ipads, telefoons) zijn aangeschaft om in de behoefte te voorzien. Voorts is een uitbreiding gerealiseerd op de capaciteit van het serversysteem.

Aanschaf software

In de voorbereiding van de herindeling zijn reeds veel voorzieningen getroffen, waardoor kosten op software in 2013 sterk konden worden beperkt.

Datakosten

In 2013 zijn veel oude contracten vanuit de voormalige organisaties afgekocht. Dit heeft tot een eenmalige extra kostenpost geleid.

Onderhoud hard- en software

De raming is gebaseerd op de begrotingen van de voormalige organisaties. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post naar beneden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten. In 2013 is hier echter niet voor gekozen, vanwege de onduidelijkheid over deze uitgaven. Vandaar het forse restant ad € 92.800,- op deze post.

Digitalisering dossiers

De werkelijke kosten voor het digitaliseren van personeelsdossiers, registeren van de burgerlijke stand en de cliëntendossiers (Soza) lag qua aantal scans aanzienlijk lager dan vooraf ingeschat, vandaar de onderschrijding ad € 31.500,- op deze post.

➤ **Facilitair**

Porto- en vrachtkosten

De raming is gebaseerd op de begrotingen van de voormalige organisaties inzake porto- en vrachtkosten. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post naar beneden bijgesteld op basis van de werkelijke kosten. In 2013 is hier echter niet voor gekozen, vanwege de onduidelijkheid over deze uitgaven. Vandaar het forse restant van € 44.600,- op deze post.

Abonnementen

Gedurende het jaar is deze post reeds neerwaarts bijgesteld, daarnaast is een flink aantal abonnementen opgezegd. Vanaf het begrotingsjaar 2014 is deze post daarom verder naar beneden bijgesteld.

➤ **Advies**

Juridisch advieskosten organisatie-breed zijn van te voren moeilijk in te schatten. Voor dit jaar is ruimschoots binnen het budget gebleven.

➤ **Tractie**

Door het samenvoegen van de wagenparken en de overname van de voertuigen en materieel van de BV Webego was onvoldoende zicht op de totale kosten van het wagenpark en het daarbij behorende materieel. Hierdoor hebben onder andere de post onderhoud en motorrijtuigenbelasting tot een overschrijding van ruim € 20.000,- geleid.

➤ **Baten forensenbelasting en toeristenbelasting**

In de paragraaf lokale heffingen wordt uitvoerig stilgestaan bij de analyse van de verschillende belastingopbrengsten. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar deze paragraaf.

B. Indirecte baten en lasten (exclusief de onderdelen C en D)

Product/omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2103	Voordeel (+) Nadeel (-)
Ambtelijk apparaat/Overhead/ Multifunctionele gebouwen	€ 23.747.268	€ 22.860.341	€ 886.927

Onder de indirecte baten en lasten worden verstaan de baten en de lasten welke geen direct verbandhouden met een specifiek programma en daarom via de kostenplaatsenmethode aan de diverse programma's worden toegerekend. Als voorbeeld kunnen worden genoemd: salariskosten en overige personele kosten.

Doorboeking indirecte baten en lasten apparaatskosten.

Voor de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee is onderzocht op welke manier de apparaatskosten moeten worden doorbelast aan de diverse producten en diensten. De voormalige gemeenten kenden verschillende manieren van doorbelastingen. Ook in de wijze van tijdschrijven was geen eenduidige lijn te trekken. De stuurgroep herindeling heeft in de voorbereiding ervoor gekozen om in de nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee uitsluitend tijd te schrijven waar dit vanuit kostendekking moet worden onderbouwd (leges/rechten etc.). De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de afdeling. De begroting 2013 was op basis hiervan aanvankelijk zodanig ingericht dat elke afdeling een eigen kostenplaats heeft met daarbij de volgende beïnvloedbare kosten: salariskosten, de reis- en verblijfskosten, opleidings- en studiekosten en abonnementen. Vervolgens dienden alle afdelingskosten te worden verdeeld naar de producten op basis van slechts één verdeelsleutel, te weten fte's. In de oorspronkelijke begroting 2013 is deze verdeling, met uitzondering van de producten waarvoor een mate van kostendekkendheid geldt (leges/rechten etc.), niet doorgevoerd. In de plaats hiervan zijn de apparaatskosten op 1 product geraamd, te weten het product 'bedrijfsvoering'. Ook was het niet mogelijk om in de loop van 2013 de ramingen qua doorbelastingen alsnog aan te passen c.q. door te voeren. De redenen dat dit niet is gebeurd, zijn:

- Op het moment van opstellen van de begroting 2013 was er nog geen inzicht in de uitkomsten van de plaatsingsprocedure aan de hand van het definitieve functieboek.
- In 2013 is (met uitzondering van de buitendienst) door de organisatie geen tijd geschreven.
- Op diverse onderdelen zijn mutaties van of binnen de afdelingen doorgevoerd.

- Het functieboek is in de loop van 2013 op onderdelen aangepast.
- In 2013 is ervoor gekozen om uit te gaan van centrale budgetten voor salarissen, inhuur en opleidingen.

Vorenstaande leidde er toe dat we bij het opstellen van deze jaarrekening over moesten gaan tot een praktische wijze van het alsnog toerekenen van de apparaatskosten aan de diverse kostendragers, zijnde de gemeentelijke producten en diensten.

Hier speelt ook een rol dat gemeenten vanuit wet- en regelgeving inzichtelijk moeten maken op welke wijze kosten worden toegerekend. Gemeenten leveren deze gegevens aan het CBS in het kader van de hiervoor in het leven geroepen informatieplicht (informatie voor derden/IV3).

In deze jaarrekening zijn de werkelijke salariskosten op basis van de formatieverdeling toegerekend aan de diverse kostendragers. Er is uitgegaan van een tarief per functieschaal op basis van cao-gemeente en een vast aantal productieve uren (in gemeenteland is een norm van 1420 uur op fulltime basis gebruikelijk en deze is gehanteerd). Voor de toerekening naar de kostendragers is per fte een verdeling aan de hand van een procentuele inschatting gemaakt.

Samenvattend zijn in deze jaarrekening de apparaatskosten toegerekend aan en verantwoord onder de betreffende producten en diensten. Op begrotingsbasis is de toerekening van de apparaatskosten, met uitzondering van producten waarvoor een mate van kostendeckendheid geldt, op één product (bedrijfsvoering) geraamd. Dit heeft ertoe geleid dat de begroting en rekening op dit onderdeel zich lastig laat vergelijken.

➤ Technische correctie 'toerekening interne uren investeringen'

Een drietal voormalige gemeenten rekende uren van eigen personeel toe aan investeringen, waardoor deze personeelslasten inclusief overheadkosten niet direct als last op de programma's werden verantwoord. Deze lasten waren opgenomen in de kapitaallasten van de betreffende investeringen.

Na de herindeling is ervoor gekozen geen uren meer toe te rekenen aan investeringen. Met als gevolg dat deze lasten direct op de programma's worden verantwoord, waardoor de kosten hoger zijn.

De belangrijkste budgetten die onder de apparaatskosten vallen worden hieronder nader toegelicht.

➤ Salariskosten

In onderstaand overzicht is de analyse van de werkelijke totale salarislasten ten opzichte van de geraamde salarislasten 2013 opgenomen. Deze analyse heeft zowel betrekking op salariskosten die worden verantwoord onder de kostenplaatsen, bijvoorbeeld salarissen ambtelijk personeel, als kosten die direct binnen de exploitatie worden verantwoord, bijvoorbeeld de kosten van het bestuur.

Analyse salariskosten t.b.v. jaarrekening 2013

Geraamd bedrag aan salariskosten 2013	€ 29.941.587
Werkelijk bedrag salariskosten 2013	€ 30.783.692
Verschil (nadelig)	€ -842.105
Verklaring verschil (nadelig)	
Niet geraamde kosten directiesecretaris	€ 96.600
Extra kosten verkoop uren medewerkers	€ 48.000
Hogere kosten toelagen dan geraamd	€ 271.700
Salariskosten niet op functie geplaatste medewerkers	€ 334.200
Salariskosten personeel regeling i.h.k.v. herindeling	€ 159.800
Salarissen hoger dan functieschaal	€ 632.400
Kosten bestaande 62+ regeling	€ 105.500
Opgeboekte verplichting inzake fiscaliteit Ipads	€ 138.000
Werkkostenregeling ¹	€ 116.800
Totaal hogere kosten dan geraamd	€ 1.903.000
Verklaring verschil (voordelig)	
Ruimte m.b.t. 13 fte niet ingevuld, raming blijven staan	€ 650.000
Diverse sociale premies, eenmalige teruggave basispremie WAO/WIA 2013	€ 132.300
Voordeel i.v.m. geraamde maar niet ingevulde vacatures	€ 512.100
	€ 1.294.400
Per saldo verklaard nadeel	€ -608.600
Berekend nadeel	€ -842.105
Per saldo niet geanalyseerd²	€ 233.505
<i>Als percentage van de totale salarisraming</i>	<i>0,78%</i>

Verkorte toelichting:

1) Ten behoeve van de werkkostenregeling was een bedrag geraamd van € 87.517,-. Uiteindelijk is op categorie 1.1 voor de werkkostenregeling verantwoord een bedrag van € 204.291,-. Een verschil met de opgenomen raming van (afgerond) € 116.800,-. Dit is niet direct een onderdeel van de verklaring van het rekeningsaldo, omdat voor de werkkostenregeling ook onderdelen waren geraamd onder kostencategorie 3.4, terwijl de werkelijke kosten zijn verantwoord op categorie 1.1.

2) Dit bedrag bestaat uit diverse kleine verschillen. Deze zijn niet nader uitgezocht, omdat per saldo een totaalafwijking resteert van 0,78% van de totale salariskosten. Op het totaal is deze afwijking minimaal.

➤ Reis- en verblijfkosten

Op deze post is een onderschrijding van € 26.300,-, deze wordt veroorzaakt door enerzijds het lagere aantal dienstreizen naar buurgemeenten (voormalige organisaties) en anderzijds minder dienstreizen vanwege de opstartfase waarin de gemeente zich begin 2013 bevond.

➤ **Studiekosten**

In de begroting 2013 was voor studiekosten beschikbaar een bedrag van € 455.825,-. Totaal is uitgegeven een bedrag van € 490.662,-, waardoor een verschil van € 34.837,- nadelig is ontstaan. Een groot deel hiervan, namelijk € 236.122,-, betreft studiekosten die voortvloeien uit gemaakte afspraken bij de plaatsing van personeel. Deze kosten zijn dan ook gedekt uit de ontvangen frictiekostenvergoeding.

C. Kapitaallasten

Product / Omschrijving	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Rente	€ 2.655.982	€ 2.762.942	€ -106.960
Afschrijvingen	€ 7.384.732	€ 8.067.109	€ -682.377
Totaal Kapitaallasten	€ 10.040.714	€ 10.830.051	€ -789.337

Verklaring op hoofdlijnen van de verschillen:

➤ **Rente = Geldleningen > 1 jaar**

In de begroting was alleen rekening gehouden met de werkelijk betaalde rente in 2013. Het verschil, ad € 130.658,22, wordt veroorzaakt door de transitorische rente. Dit is rente die werkelijk betaald wordt in 2014 maar betrekking heeft op boekjaar 2013.

➤ **Afschrijvingen = Wijziging afschrijvingstermijn**

De afschrijvingslast is hoger door een gewijzigde afschrijvingstermijn van verschillende activasoorten. Zo is de afschrijvingstermijnen voor de scholen en een incidentele gymzaal nabij een school verlaagd van zestig naar veertig jaar. De afschrijvingstermijn van investeringen in automatisering is van vijf naar vier jaar gebracht.

➤ **Afschrijvingen = Overname tractiemiddelen**

In 2013 zijn diverse auto's en andere tractiemiddelen overgenomen van de BV Webego. De afschrijvingslasten ervan zijn niet geraamd in de begroting. Tevens is een gedeelte in zijn geheel afgeschreven, omdat het aanschafbedrag onder de norm voor activering (€ 10.000,-) ligt.

D. Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Reserves – exploitatie	€ 867.693	€ -3.096.402	€ 3.964.095
Voorzieningen – exploitatie	€ 2.118.982	€ 7.325.579	€ -5.206.597
Voorzieningen – kostenplaatsen	€ 208.720	€ 439.220	€ -230.500
Totaal	€ 3.195.395	€ 4.668.396	€ 1.473.001

Voor de analyse worden de belangrijkste mutaties in reserves en voorzieningen toegelicht.

D.1 Reserves

Reserves	Begroting 2013	Rekening 2013	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Algemene reserve	€ 879.718	€ -4.504.552	€ 5.384.270
Algemene reserve grondexploitatie	€ -2.364.575	€ -2.786.724	€ 422.149
Algemene reserve frictiekosten herindeling	-	€ 2.784.902	€ -2.784.902
Reserve toeristenbelasting	€ -470.300	€ 96.438	€ -566.738
Reserve WMO	€ -42.000	€ -190.962	€ 148.962
Reserve reiniging	€ -84.923	€ -230.978	€ 146.055
Reserve riolering	€ 517.426	€ -184.211	€ 701.637
Reserve bouwleges	€ -70.000	-	€ -70.000
Reserve bijdrage kapitaallasten	€ 365.691	€ -65.329	€ 431.020
Algemene risicoreserve grondexploitatie	€ 2.983.000	€ 1.235.000	€ 1.748.000
Algemene risicoreserve	€ 379.000	€ 1.000.000	€ -621.000
Totaal overige reserves	€ -1.225.344	€ -249.986	€ -975.358
Totaal	€ 867.593	€ -3.096.402	€ 3.964.095

Afzonderlijk opgenomen reserves in bovenstaand overzicht:

➤ Algemene reserve

Stortingen

In 2013 is voor een bedrag van ruim € 716.000,- gestort in de Algemene reserve, vanuit de saldi van de jaarrekeningen 2012 van de voormalige gemeenten. Daarnaast heeft een overboeking naar de Algemene reserve plaatsgevonden van diverse reserves die zijn opgeheven, of waarvan het saldo te hoog bleek te zijn. Hierbij gaat het om een totaalbedrag van ruim € 517.000,-.

Onttrekkingen

In 2013 is een bedrag van afgerond € 867.000,- ten laste gebracht van de Algemene reserve, met betrekking tot gemaakte herindelingskosten 2013, niet zijnde investeringen.

Ten behoeve van de uitdieping van het havenkanaal Middelharnis was een bedrag geraamd van € 350.000,-. Dit bedrag is in 2013 niet ingezet, omdat in eerste instantie dekking van de gemaakte kosten heeft plaatsgevonden ten laste van andere reserves en de Voorziening onderhoud haven.

Met betrekking tot de kosten van strandreiniging was een bijdrage geraamd van € 40.000,-. Werkelijk bleek slechts ruim € 14.000,- nodig te zijn.

Voor dekking van de kosten inzake actualisatie van bestemmingsplannen vanuit de voormalige gemeente Middelharnis was een bedrag van ruim € 176.000,- geraamd. Uiteindelijk bleek in 2013 een bedrag van ruim € 48.000,- te volstaan.

Vanuit de voormalige gemeente Middelharnis werd een deel van de kosten met betrekking tot de locatie vm Fordgarage gedekt ten laste van de Algemene reserve. Dit was echter niet via begrotingswijzing overgebracht naar de gemeente GO. Uiteindelijk is daadwerkelijk gedekt een bedrag van ruim € 344.000,-.

In 2013 heeft afboeking plaatsgevonden van de restantboekwaarde van de vm. gymzaal in Ooltgensplaat, nadat deze is verkocht. Voor dekking hiervan is een bedrag van ruim € 30.000,- ingezet.

Een bedrag van ruim € 67.000,- is ingezet ter dekking van een deel van de overschrijding van het krediet Kon. Julianaweg in Middelharnis.

Ten behoeve van dekking van diverse kosten gerelateerd aan de herindeling, zoals kosten afvloeiend personeel, wachtgelden vm. wethouders en een 62+ regeling is een voorziening frictiekosten herindeling gevormd voor een bedrag van bijna € 1.350.000,-.

Voor dekking van kosten m.b.t. niet op functie geplaatste medewerkers, kosten van begeleiding vm. wethouders naar een nieuwe baan en hogere salariskosten van medewerkers die hoger worden betaald dan de schaal van hun nieuwe functie is ten laste van de Algemene reserve een Reserve gevormd voor een bedrag van bijna € 3.830.000,-.

➤ **Algemene reserve grondexploitatie**

Onttrekkingen

Ten behoeve van dekking van algemene kosten m.b.t. grondexploitaties was vanuit de vm. gemeente Goedereede een raming opgenomen van € 26.500,-. Daadwerkelijke boeking hiervan vindt vanaf 2013 niet meer plaats.

Voor dekking van kosten van planschade was een raming opgenomen van € 25.000,-. Uiteindelijk bleek slechts bijna € 4.000,- nodig te zijn.

Jaarlijks werd door de gemeente Goedereede en door WBV Beter Wonen een bedrag van € 50.000,- gestort in een leefbaarheidsfonds. Het bedrag van € 50.000,- dat door de gemeente werd gestort, werd gedekt ten laste van de Algemene reserve grondexploitatie. Vanaf 2013 vinden beide stortingen in het leefbaarheidsfonds niet meer plaats, dus ook geen onttrekking aan de Algemene reserve grondexploitatie.

In 2013 is een bedrag van € 520.000,- onttrokken aan de Algemene reserve grondexploitatie, ter dekking van een deel van het nadelig resultaat 2012 van de vm. gemeente Middelharnis, dat voor dit bedrag bestond uit het verhogen van de Verliesvoorziening Westplaat in 2012.

➤ **Algemene reserve frictiekosten herindeling**

Stortingen

Vanuit de Algemene reserve is in 2013 een bedrag van bijna € 3.830.000,- gestort in de Algemene reserve ter dekking frictiekosten herindeling. Hieruit worden de kosten gedekt die samenhangen met niet op functie geplaatste medewerkers, begeleiding vm. wethouders en betalingen medewerkers die hoger worden betaald dan hun functieschaal.

Onttrekkingen

Ter dekking van kosten m.b.t. niet op functie geplaatste medewerkers, begeleiding van voormalige wethouders en betalingen hoger dan de functieschaal is in 2013 aan deze reserve onttrokken een bedrag van ruim € 1.045.000,-.

➤ **Reserve Toeristenbelasting**

Stortingen

Vanuit de opbrengst van de toeristenbelasting is een bedrag van € 210.000,- aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen

In 2013 was geraamd een bijdrage van € 93.800,- m.b.t. Brouwersdam Hotspot Active Leisure. In 2013 is hieraan betaald een voorschot van € 51.251,-. Het restant volgt in 2014.

De geraamde onttrekking van € 25.000,- t.b.v. eilandelijk innovatiemanagement heeft in 2013 niet plaatsgevonden, evenals de bijdrage van € 500.000,- t.b.v. Ouddorp Bad.

➤ **Reserve WMO**

Onttrekkingen

Als onttrekking voor dekking kosten WMO was geraamd een bedrag van bijna € 55.000,-. Uiteindelijk bleek deze bijdrage niet noodzakelijk te zijn, omdat de werkelijke kosten een stuk lager bleken te zijn dan geraamd.

➤ **Reserve Reiniging**

Onttrekkingen

Per saldo was een bijdrage geraamd uit de reserve aan de exploitatie van ruim € 71.000,-. Uiteindelijk heeft na egalisatie van de baten en lasten van het product reiniging een onttrekking plaatsgevonden van bijna € 33.000,-.

De Tarievenegalisatiereserve AVR is vrijgevalen en het saldo van € 191.179,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve Riolering**

Storting

Een geraamde storting van ruim € 326.000,- en voeding van de reserve t.l.v. het product riolering heeft niet plaatsgevonden, in verband met de diversiteit aan systematieken zoals die bij de voormalige gemeenten in gebruik waren.

Onttrekkingen

Inzake een gevoerde procedure m.b.t. rioolheffing riolering buitengebied vm. gemeenten Dirksland en Goedereede is de terugbetaling van rioolheffing voor een bedrag van ruim € 149.000,- gedekt ten laste van deze reserve. In verband met egalisatie lasten en baten van het product riolering heeft een bijdrage uit de reserve plaatsgevonden van € 35.000,-.

➤ **Reserve Bouwleges**

Onttrekkingen

Een geraamde onttrekking van € 70.000,- i.v.m. achterblijvende bouwleges bleek uiteindelijk niet nodig te zijn.

➤ **Reserve Kapitaallasten**

Storting

Aan de reserve kapitaallasten is in 2013 geen rente meer toegevoegd. Diverse storting hebben plaats gevonden zoals deze waren geraamd.

Onttrekkingen

De bijdragen in kapitaallasten investeringen zijn in principe uitgevoerd volgens de raming. In die gevallen dat de afschrijvingstermijnen zijn gewijzigd op basis van de nieuwe afschrijvingssystematiek zijn de bedragen aangepast.

➤ **Algemene risicoreserve grondexploitatie**

Storting

Naar aanleiding van de opgestelde Meerjaren prognoses grondexploitatie 2013 (Mpg's), is in 2013 een Algemene risicoreserve gevormd, ter afdekking van mogelijke risico's m.b.t. grondexploitatie. Vanuit de Algemene reserve grondexploitatie is in deze risicoreserve een bedrag van € 2.500.000,- gestort en vanuit de Algemene reserve een bedrag van € 483.000,-.

Onttrekkingen

Op basis van de Mpg's 2014 is uit de risicoreserve een bedrag van € 1.748.000,- onttrekken ter gedeeltelijke dekking van de aanpassing c.q. vorming van risicovoorzieningen m.b.t. grondexploitaties.

➤ **Algemene risicoreserve**

Storting

Vanuit de Algemene reserve is een bedrag van € 379.000,- toegevoegd aan een nieuw gevormde Algemene risicoreserve. Om deze reserve te krijgen op het afgesproken minimumniveau van € 1.000.000,- heeft in 2013 in deze reserve een aanvullende storting plaatsgevonden van € 621.000,-.

Opgenomen onder totaal overige reserves:

➤ **Algemene reserve bezuinigingen**

Stortingen

In het kader van het bezuinigingsproces zijn in 2013 diverse reserves opgeheven en zijn de saldi daarvan overgeheveld naar een Algemene reserve bezuinigingen die gedurende een periode van 4 jaar wordt ingezet als bijdrage aan de exploitatie. In 2013 heeft een storting plaatsgevonden voor een bedrag van € 2.368.247,-.

Onttrekkingen

In 2013 heeft vanuit de reserve een bijdrage plaatsgevonden aan de exploitatie van € 576.000,-.

➤ **Reserve wegen**

Onttrekkingen

Geraamd was een bijdrage uit de reserve van ruim € 58.000,-. Daadwerkelijk zijn er geen kosten verantwoord, dus heeft ook de bijdrage niet plaatsgevonden.

➤ **Reserve bijdrage reconstructie wegen andere overheden**

Stortingen

Vanuit de Algemene reserve is in 2013 een reserve gevormd voor de gemeentelijke bijdrage in de kosten van reconstructie van wegen door andere overheden. Een bedrag van € 300.000,- is overgeboekt naar deze reserve.

➤ **Reserve VCP**

Onttrekkingen

Totaal was aan onttrekkingen uit de Reserve VCP geraamd een bedrag van € 67.000,-. Uiteindelijk heeft slechts dekking plaatsgevonden voor een bedrag van € 25.000,- m.b.t. diverse maatregelen aan de Zuiderdiepstraatweg in Stellendam en is een deel van de uit te voeren werkzaamheden doorgeschoven naar 2014.

➤ **Reserve baggeren havens**

Stortingen

Vanuit de Algemene reserve is deze reserve gevormd voor het kunnen uitvoeren van baggerwerkzaamheden. Een bedrag van € 350.000,- is daartoe in deze reserve gestort.

➤ **Reserve revitalisering bedrijventerrein Oostplaat**

Stortingen

Vanuit de Algemene reserve is een bedrag van € 100.000,- overgeboekt naar deze reserve.

Onttrekkingen

Geraamd was een bijdrage van € 50.000,- ter dekking van de kosten revitalisering Oostplaat Middelharnis. Aangezien in 2013 geen revitalisering heeft plaatsgevonden, is ook geen dekking ten laste van de reserve geboekt.

➤ **Reserve erfpachtsgronden**

Deze reserve is in 2013 opgeheven en het saldo van bijna € 17.000,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve onderwijs**

Stortingen

Betreft een egalisatiereserve m.b.t kosten onderwijs. Inzake de onderwijshuisvesting bijzonder basisonderwijs heeft een storting in de reserve plaatsgevonden van ruim € 27.000,-.

➤ **Reserve bestuurlijke krachtenbundeling**

Deze reserve is in 2013 opgeheven en het saldo van bijna € 17.000,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve bibliotheek servicewinkel**

Deze reserve is in 2013 opgeheven en het saldo van ruim € 33.000,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve cultuur**

Onttrekkingen

Vanuit de reserve cultuur was een bijdrage geraamd van € 116.500,- ten behoeve van het onderhoud van de toren van Ouddorp. Uiteindelijk heeft in 2013 ten laste van de reserve een bijdrage plaatsgevonden van iets meer dan € 60.000,-.

➤ **Reserve sociale uitkeringen**

Stortingen

Uit het resultaat van de vm. gemeente Goedereede is in 2013 een bedrag van ruim € 94.000,- in deze reserve gestort.

➤ **Egalisatiereserve BBZ**

Onttrekkingen

Ten behoeve van het verstrekken van een BBZ lening was een bedrag van € 50.000,- geraamd. Uiteindelijk kon met een bedrag van ruim € 21.250,- worden volstaan.

➤ **Reserve jongerenactiviteiten**

Onttrekkingen

Vanuit deze reserve heeft in 2013 een bijdrage plaatsgevonden in de kosten van maatschappelijke stage gedurende de 2^e helft van het jaar, voor een bedrag van ruim € 8.000,-. Na deze onttrekking is deze reserve op grond van de Nota reserves en voorzieningen opgeheven en het saldo van ruim € 29.000,- overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve accommodatiebeleid**

Stortingen

Vanuit de opbrengst van de verkoop van de vm. gymzaal d'n Boagerd in Ooltgensplaat is in 2013 een reserve gevormd om kosten voortvloeiend uit het accommodatiebeleid te kunnen dekken. Een bedrag van ruim € 124.000,- is gestort in de reserve.

➤ **Reserve kernontwikkeling**

Onttrekkingen

Uit de reserve kernontwikkeling heeft in 2013 een bijdrage van € 60.000,- plaatsgevonden voor het project Kerkwijk te Achthuizen, is voor een bedrag van ruim € 144.000,- kosten herstructurering Dorpsweg Ooltgensplaat gedekt en is een bedrag van € 700.000,- uit deze reserve overgeboekt naar de Reserve bijdrage kapitaallasten. Na deze mutaties is de reserve opgeheven en het saldo van bijna € 14.000,- overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve Bodemverontreiniging**

Onttrekkingen

Ter dekking van de kosten voor het opstellen van een bodemkwaliteitskaart en een bijdrage bodemsanering park vm. Klinkvis was een bedrag van € 38.000,- geraamd. Uiteindelijk kon worden volstaan met een bedrag van bijna € 7.000,-. Mogelijk worden hier nog wel kosten voor gemaakt in 2014.

Ten behoeve van sloop Fordgarage in Middelharnis is werkelijk een bedrag van € 42.900,- gedekt ten laste van deze reserve. In verband met afbouw van de reserve is een bedrag van € 50.000,- overgeboekt naar de Algemene reserve. Voor een bedrag van € 350.000,- heeft uit deze reserve dekking plaatsgevonden van een deel van de kosten van het uitdiepen van het Havenkanaal in Middelharnis.

➤ **Reserve Windenergie (onderdeel van Reserve overig)**

Onttrekkingen

Als bijdrage voor de dekking van de kosten gerelateerd aan het bestuursakkoord wind was geraamd een bijdrage van bijna € 102.000,-. Op basis van de werkelijke kosten kon met een bijdrage uit de reserve van ruim € 80.000,- worden volstaan.

➤ **Reserve begraafplaatsen**

Stortingen

Vanuit het resultaat 2012 van de vm. gemeente Goedereede is een bedrag van ruim € 30.000,- gestort in deze reserve.

➤ **Reserve projecten**

Onttrekkingen

Vanuit de reserve projecten heeft in 2013 een bijdrage van ruim € 366.000,- plaatsgevonden in de kosten van het uitdiepen van het Havenkanaal in Middelharnis. Daarna is deze reserve op grond van de Nota reserves en voorzieningen opgeheven en het saldo van bijna € 984.000,- overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve bovenwijkse voorzieningen**

Stortingen

Vanuit de grondexploitatie Welgelegen is in 2013 een bedrag van bijna € 55.000,- aan deze reserve toegevoegd.

➤ **Reserve IZA**

Deze reserve is in 2013 opgeheven en het saldo van bijna € 21.000,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve Automatisering**

Deze reserve is in 2013 opgeheven en het saldo van € 444.000,- is overgeboekt naar de Algemene reserve.

➤ **Reserve ex-BWS gelden**

Onttrekkingen

Inzake kosten gebiedsgerichte aanpak was uit deze reserve een bijdrage geraamd van € 95.000,-. Op basis van de werkelijke kosten is ten laste van deze reserve gedekt een bedrag van bijna € 84.000,-.

➤ **Reserve BTW-compensatiefonds**

Onttrekkingen

Aan de exploitatie heeft een bijdrage plaatsgevonden van bijna € 108.000,- i.v.m. BTW in investeringen activa vm. gemeente Middelharnis van vóór 1-1-2013

D.2 Voorzieningen

Voorzieningen	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil Voordeel (+) Nadeel (-)
Voorziening wethouderspensioenen	€ 158.896	€ 326.820	€ -167.924
Voorziening wachtgeld wethouders	-	€ 603.567	€ -603.567
Voorziening prestatieafspraken leefbaarheidsf.	€ 100.000	-	€ 100.000
Voorziening frictiekosten personeel herindeling	-	€ 865.110	€ -865.110
Voorziening individueel loopbaanbudget	-	€ 230.500	€ -230.500
Voorziening Binnenhof	-	€ -98.300	€ 98.300
Voorziening projectrisico's >75% Westplaat	-	€ 1.221.423	€ -1.221.423
Voorziening toekomstig verlies pl. Westplaat	-	€ -85.946	€ 85.946
Voorziening rente NIEGG Klinkvis	-	€ 155.043	€ -155.043
Voorziening toekomstig verlies NIEGG Klinkvis Middelharnis	-	€ 286.766	€ -286.766
Voorziening toekomstig verlies Watertorenpl. DI.	-	€ 305.437	€ -305.437
Voorziening toekomstig verlies Bedrijvenpark Oostflakkee	-	€ 838.750	€ -838.750
Voorziening toekomstig verlies NIEGG Welgelegen fase IV	-	€ 133.671	€ -133.671
Voorziening dubieuze debiteuren	-	€ 893.964	€ -893.964
Totaal overige voorzieningen	€ 2.068.806	€ 2.087.994	€ -19.188
Totaal	€ 2.327.702	€ 7.764.799	€ -5.437.097

De analyse bij de voorzieningen betreft voornamelijk de dotaties, aangezien de onttrekkingen in principe direct ten laste van de voorziening worden geboekt. Slechts in enkele gevallen is sprake van een bate ten gunste van de exploitatie. Dit is alleen van toepassing als een voorziening is opgeheven.

Afzonderlijk opgenomen voorzieningen in bovenstaand overzicht:

➤ **Voorziening wethouderspensioenen**

Dotaties

Ten behoeve van het actueel houden van de Voorziening wethouderspensioenen was een storting geraamd van bijna € 159.000,-. Naar aanleiding van de werkelijk geboekte lasten en actualisatie op basis van de actuariële waardeberekeningen heeft uiteindelijk een storting plaatsgevonden van bijna € 327.000,-. Daarnaast heeft per saldo, onttrekkingen minus stortingen vanuit ontvangen bijdragen vanuit Pensioenverzekeraars, een bijdrage aan de voorziening plaatsgevonden van bijna € 197.000,-.

➤ **Voorziening wachtgeld wethouders**

Dotaties

In 2013 is ten behoeve van de wachtgeld van de vm. wethouders van de vm. gemeenten een voorziening gevormd. In deze voorziening is ten behoeve van de wachtgeldverplichtingen gestort een bedrag van ruim € 603.000,-.

Aanwendungen

Aan de voorziening wachtgeld wethouders is in 2013 onttrokken een bedrag van ruim € 184.000,-.

➤ **Voorziening prestatieafspraken leefbaarheidsfonds**

Dotaties

De jaarlijkse bijdrage aan dit fonds van de gemeente van € 50.000,- en van WBV Beter Wonen van eveneens € 50.000,- is met ingang van 2013 komen te vervallen.

Aanwendungen

Ten behoeve van de kosten Entree Goedereede is uit dit fonds in 2013 gedekt een bedrag van ruim € 176.000,-.

➤ **Voorziening frictiekosten personeel herindeling**

Dotaties

Ter dekking van de verplichtingen m.b.t. afvloeiend personeel a.g.v. de herindeling, kosten van een 62+ regeling en een verplichte RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) heffing is in 2013 een voorziening gevormd voor een bedrag van ruim € 857.000,-.

Aanwendungen

Ten laste van de voorziening is m.b.t. bovengenoemde lasten een bedrag van ruim € 105.000,- gebracht.

➤ **Voorziening individueel loopbaanbudget**

Dotaties

Met betrekking tot de verplichting aan het personeel inzake het individueel loopbaanbudget is in 2013 een voorziening gevormd voor een bedrag van € 500,- per medewerker, in totaal een bedrag van ruim € 230.000,-.

➤ **Voorziening Binnenhof**

Aanwendungen

De voorziening Binnenhof is in 2013 opgeheven. Het saldo van ruim € 98.000,- is ten bate van de exploitatie geboekt.

➤ **Voorziening projectrisico's Westplaat >75% ***

Dotaties

Naar aanleiding van de actualisatie van de diverse bestemmingsplannen is ten behoeve van het bestemmingsplan Westplaat een voorziening gevormd voor de projectrisico's met een kans >75%. In deze voorziening is gestort een bedrag van ruim € 1.221.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening toekomstig verlies plan Westplaat ***

Aanwendungen

Op basis van de actualisatie van het plan Westplaat is de hoogte van de getroffen verliesvoorziening neerwaarts bijgesteld met een bedrag van bijna € 86.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening rente NIEGG Klinkvis Middelharnis**

Dotaties

Voor de dekking van de rentelasten van de Niegg Klinkvis gedurende 5 jaar is in 2013 een voorziening gevormd. Gestort is een bedrag van ruim € 155.000,-.

➤ **Voorziening toekomstig verlies NIEGG Klinkvis Middelharnis ***

Dotaties

In verband met het feit dat de marktwaarde van Niegg Klinkvis Middelharnis lager is dan de boekwaarde per 31-12-2013 is voor het verschil tussen beide een verliesvoorziening gevormd voor een bedrag van afgerond € 287.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening toekomstig verlies Watertorenpark Dirksland ***

Dotaties

Op basis van de actualisatie van het plan Watertorenpark Dirksland is de aanwezige verliesvoorziening verhoogd met een bedrag van ruim € 305.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening toekomstig verlies Bedrijvenpark Oostflakkee ***

Dotaties

Ter afdekking van een verwacht toekomstig verlies is het gestort kapitaal per 31-12-2013 afgedekt via het vormen van een voorziening voor een bedrag van bijna € 839.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening toekomstig verlies NIEGG Welgelegen fase IV ***

Dotaties

In verband met het feit dat de marktwaarde van Niegg Welgelegen fase IV lager is dan de boekwaarde per 31-12-2013 is voor het verschil tussen beide een verliesvoorziening gevormd voor een bedrag van afgerond € 134.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

➤ **Voorziening dubieuze debiteuren ***

Dotaties

In verband met dubieuze belastingdebiteuren t/m 2012 is aan de voorziening toegevoegd een bedrag van ruim € 202.000,-. M.b.t. bijstellen dubieuze debiteuren Suijssenwaerde is toegevoegd een bedrag van € 61.000,- en m.b.t. dubieuze debiteuren Bedrijvenpark Oostflakkee is toegevoegd een bedrag van € 630.000,-.

Aanwendungen

Aan oninbare vorderingen is afgeboekt een bedrag van ca. € 270.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "vorderingen op openbare lichamen".

Opgenomen onder totaal overige voorzieningen:

➤ **Voorziening riolering**

Aanwendungen

Ten behoeve van de dekking van lasten investeringen was een bijdrage voorzien van ruim € 391.000,-. Daadwerkelijk is aan investeringen riolering ten laste van de voorziening gebracht een bedrag van bijna € 358.000,-.

Inzake Centrumplan Oude-Tonge was voor kosten riolering geraamd een bedrag van bijna € 119.000,-. Daadwerkelijk is uitgegeven in 2013 ruim € 67.000,-.

➤ **Voorziening verlenging licentierechten**

Dotaties

In 2013 is een voorziening gevormd ter dekking van de kosten van de verlenging van licentierechten. Een dotatie van € 25.000,- heeft aan deze voorziening plaatsgevonden.

➤ **Voorziening woninggebonden subsidies**

Aanwendungen

Een geraamde uitbetaling van subsidie van bijna € 39.000,- heeft in 2013 niet plaatsgevonden.

➤ **Voorziening Suijssenwaarde**

Aanwendungen

De kosten VCP Kaai –renovatie centrum Oude-Tonge voor een bedrag van bijna € 19.000,- zijn ten laste van de voorziening gebracht. Het resterende gedeelte van ca. € 5.000,- is als vrijval ten bate van de exploitatie gebracht.

➤ **Voorziening opgebouwde roosteruren**

Aanwendungen

In verband met uitbetaling van uren aan een medewerker is in 2013 een bedrag van bijna € 28.000,- ten laste van de voorziening gebracht.

➤ **Voorziening overig**

Aanwendungen

De voorziening GGD, onderdeel van de voorziening overig, is in 2013 vrijgevallen, hierdoor is een bedrag van bijna € 24.000,- ten bate van de exploitatie geboekt.

➤ **Voorziening bodemsanering**

Aanwendungen

De hiervan onderdeel uitmakende voorziening slibdepot is opgeheven en het saldo van bijna € 9.000,- is ten bate van de exploitatie geboekt.

➤ **Voorziening bestemmingsplannen**

Stortingen

Vanuit de exploitatie is een geraamd bedrag van € 110.000,- in de voorziening gestort.

➤ **Voorziening bouwleges**

Dotaties

In verband met een schikking bouwleges met een woningbouwvereniging is een bedrag van ruim € 31.000,- toegevoegd aan de Voorziening bouwleges.

➤ **Voorziening toekomstig verlies NIEGG Molendijk Nieuwe-Tonge ***

Dotaties

In verband met het feit dat de marktwaarde van NIEGG Molendijk Nieuwe-Tonge lager is dan de boekwaarde per 31-12-2013 is voor het verschil tussen beide een verliesvoorziening gevormd voor een bedrag van afgerond € 21.000,-.

* Deze voorziening is in mindering gebracht op de balans onder de post "onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie".

E. Investerings

Voor de analyse van de over- of onderschrijdingen van de investeringsbudgetten is gekozen voor een totaalanalyse van investeringsbudgetten, welke beschikbaar waren in 2013. Het totaaloverzicht biedt inzicht in:

- de begrote investeringen;
- het verloop ervan en
- de eventuele wijzigingen in het boekjaar.

Het overzicht is opgebouwd uit de budgetten welke primair in de begroting 2013 zijn opgenomen en de restantkredieten overgekomen uit 2012 van de zes voormalige organisaties.

De begrote budgetten 2013 zijn overgekomen uit de begrotingen van de voormalige gemeentelijke organisaties. Bij het opstellen van de begroting 2014 is al geconstateerd dat:

- een groot deel van deze kredieten overbodig waren;
- reeds in 2012 of daarvoor beschikbaar waren gesteld;
- doorgeschoven moesten worden naar een later uitvoeringsjaar of;
- op een andere wijze ingezet gaan worden.

In het overzicht is getracht middels het gebruik van codes hier duidelijkheid in te verschaffen. Daarnaast zullen per programma de grootste afwijkingen (afwijkingen boven de € 20.000,-) of bijzonderheden worden toegelicht.

In het overzicht zijn ook de restantkredieten van reeds in uitvoering zijnde projecten opgenomen. Deze kredieten staan in een afzonderlijke kolom.

Verklaring gebruikte codes:

- **r** = dit betreft het restantkrediet per einde van het boekjaar 2013. Dit betreft investeringen welke nog niet zijn afgerond, opgestart of waarvan het restant mogelijk op andere wijze nog wordt ingezet (dit betreft voornamelijk rioleringsinvesteringen);
 - **u** = dit betreft kredieten welke zijn uitgevoerd en afgerond in 2013.
 - **v** = dit betreft kredieten welke bij nader inzicht niet nodig zijn en dus kunnen vervallen.
- Over het algemeen is dit reeds afgestemd en besloten bij het opstellen van de begroting 2014. In een enkel geval betreft het een krediet dat is komen te vervallen, omdat de uitvoering reeds in 2012 is gestart en daarom het budget als restantkrediet is overgenomen.

Zie het overzicht hieronder voor de cijfermatige analyse. In de tekst daaropvolgend worden de belangrijkste verschillen nader toegelicht.

INVESTERINGEN 2013 - omschrijving	Begroting 2013 en restantkredieten 2013			Realisatie en verschillen		Verwijzingen	
	investerings bedrag 2012 en eerder	investerings bedrag 2013	restant kredieten uit 2012	Investering 2013	Restant investerings- budget	code	Restant budget naar 2014
Programma 0 - Algemeen Bestuur							
* Legeskassa		€ 4.000				v	
* Renovatie Voorstraat 21&23 Dld (herziening BTW)		€ 8.309		€ 8.309	€ -	u	
* Herindelingsinvestering - Uitbreiding gemeentehuis incl. parkeerplaats				€ 668.316	€ 668.316-	u	*
* Herindelingsinvestering - Verbouwing Rondeel				€ 113.381	€ 113.381-	u	*
* Herindelingsinvestering - Verbouwing werplaats District Oost				€ 17.836	€ 17.836-	u	*
* Herindelingsinvestering - ICT				€ 647.064	€ 647.064-	u	*
* Herindelingsinvestering - Aanschaf kantoormeubilair				€ 56.328	€ 56.328-	u	*
	€ -	€ 12.309	€ -	€ 1.511.235	€ 1.502.926-		€ -
Programma 1 - Openbare Orde en Veiligheid							
* Vervanging materieel t.b.v. ORB (reddingsbrigade)			€ 15.000	€ -	€ 15.000	r	€ 15.000
* 4wd Mitsubishi L200 Reddingsbrigade (2e hands)		€ 18.000		€ 15.261	€ 2.739	u	
* (Organisatieplan) APV		€ 4.700				v	
	€ -	€ 22.700	€ 15.000	€ 15.261	€ 17.739		€ 15.000

INVESTERINGEN 2013 - omschrijving	Begroting 2013 en restantkredieten 2013			Realisatie en verschillen		Verwijzingen		
	investerings bedrag 2012 en eerder	investerings bedrag 2013	restant kredieten uit 2012	Investering 2013	Restant investerings- budget	code	Restant budget naar 2014	Verwij- zing
Programma 2 - Verkeer, Vervoer en Waterstaat								
* Renovatie en vervanging openbare verlichting 2013		€ 210.000		€ 75.310	€ 134.690	r	€ 134.690	*1
* Herinrichting Bomenbuurt			€ 5.000	€ -	€ 5.000	r	€ 5.000	
* Haven Mhs - uitvoering uitdiepen haven (baggeren)			€ 1.250.000	€ 716.354	€ 533.646	r	€ 533.646	*2
* Watersysteemverbetering (Mhs)	€ 147.882		€ 127.350	€ -	€ 275.232	r	€ 275.232	*3
* Aanleg parkeervoorzieningen MH SD		€ 134.000		€ -	€ 134.000	r	€ 134.000	*4
* Hoofdontsluiting Nieuwe-Tonge		€ 100.000		€ -	€ 100.000	r	€ 100.000	*5
* Brug Samaritaan	€ 40.000			€ -	€ 40.000	r	€ 40.000	
* Renovatie en vervanging openbare verlichting 2012 en voorgaande jaren			€ 42.103	€ 42.103	€ -	u		
* Herinrichting Koningin Julianaweg (Mhs)			€ 1.129.629	€ 2.014.755	€ 885.126-	u		*6
* Herinrichting Havengebied Stad aan 't Haringvliet			€ 51.293	€ 45.648	€ 5.645	u		
* Vervanging ponton en toegangsbrug buitenhaven (Mhs)			€ 236.675	€ 236.675	€ -	u		
* Haven Mhs - buitenhaven = kade/laad-loswas (afwikkeling subsidie)			€ 101.479-	€ 101.479-	€ 0	u		
* Toegankelijkheid Bushaltes (afwikkeling subsidie)			€ 4.946-			v		
* Haven Mhs - voorbereiding uitdiepen haven (baggeren)			€ 24.741			v		
* Renovatie grindbermen Nieuwe Tonge (tlv Wegen)		€ 214.000				v		*7
* Renovatie grindbermen Nieuwe Tonge (tlv GRP)		€ 639.000				v		*7
* Uitbreiding parkeerterrein gemeentehuis	€ 28.000					v		
* Verplaatsen buitendienst	€ 180.500					v		
	€ 396.382	€ 1.297.000	€ 2.760.366	€ 3.029.365	€ 343.088		€ 1.222.568	
Programma 3 - Economische Zaken								
* Oosthavendijk 44 Mhs (= overboeking uit grondexploitatie naar voorraad gronden)				€ 511.857	€ 511.857-			*1
* Koningspleisterplaats Gdr (= overboeking uit grondexploitatie naar voorraad gronden)				€ 35.284	€ 35.284-			*2
* Revitaliseren bedrijventerreinen 2013		€ 50.000				v		
	€ -	€ 50.000	€ -	€ 547.141	€ 547.141-		€ -	
Programma 4 - Onderwijs								
* Uitbreiding CBS Regenboog		€ 216.000		€ -	€ 216.000	r	€ 216.000	*1
* software onderwijshuisvesting		€ 8.160		€ -	€ 8.160	r	€ 8.160	
* Kosten planschades RGO (Mhs)			€ 46.200	€ -	€ 46.200	r	€ 46.200	*2
* Deelbudget onderwijsvoorzieningen 2013		€ 121.979		€ 107.441	€ 14.538	u		
* Centrumplan Ooltgensplaat			€ -	€ 205.967-	€ 205.967	u		*3
	€ -	€ 346.139	€ 46.200	€ 98.526-	€ 490.865		€ 270.360	
Programma 5 - Cultuur en Recreatie								
* Renovatie speelvelden		€ 35.000		€ -	€ 35.000	r	€ 35.000	
* Trapveldje Herkingen			€ 90.321	€ 1.872	€ 88.449	r	€ 88.449	*1
* Diverse investeringen speelplaatsen			€ 14.742	€ -	€ 14.742	r	€ 14.742	
* Bibliotheek - verbetering ventilatie		€ 54.300		€ -	€ 54.300	r	€ 54.300	*2
* Bibliotheek - aanbrengen koelsysteem		€ 33.500		€ -	€ 33.500	r	€ 33.500	*2
* Bibliotheek - vervangen 2 cv-ketels		€ 5.000		€ -	€ 5.000	r	€ 5.000	*2
* Renovatie zwembadfilters de Staver		€ 250.000		€ -	€ 250.000	r	€ 250.000	*3
* vervanging goten panden Kerkstraat 3, 7-11, 2-12		€ 7.200		€ -	€ 7.200	r	€ 7.200	
* Onderhoud toren Ouddorp			€ 125.000	€ 60.057	€ 64.943	r	€ 56.443	*4
* Energiebesparende maatregelen (accommodaties vml gemeente Goedereede			€ 122.000	€ -	€ 122.000	r	€ 32.000	
* Speelvoorzieningen 2008	€ 13.137			€ -	€ 13.137	r	€ 13.137	
* Speelvoorzieningen beleid	€ 21.056			€ -	€ 21.056	r	€ 21.056	
* Renovatie sportvelden 1e veld Ooltgensplaat 2013		€ 71.400		€ 67.335	€ 4.065	u		
* Renovatie zwembad 't Zuiderdiep			€ 1.252.000	€ 1.117.983	€ 134.017	u		*5
* Speelplaats en voetbalkooi (Mhs)			€ 65.000	€ 46.980	€ 18.020	u		
* Renovatie kleedkamers NTVV			€ 147.514	€ 149.706	€ 2.192-	u		
* Renovatie kantine NTVV			€ 90.000	€ 88.823	€ 1.177	u		
* De Staver 2013		€ 267.382		€ 267.382	€ -	u		
* MFC Dorpsieden, verwarming en ventilatie sporthal			€ 199.000	€ 195.486	€ 3.514	u		
* MFC Dorpsieden, vervangen dakbedekking			€ 185.000	€ 184.072	€ 928	u		

INVESTERINGEN 2013 - omschrijving	Begroting 2013 en restantkredieten 2013			Realisatie en verschillen		Verwijzingen		
	investerings bedrag 2012 en eerder	investerings bedrag 2013	restant kredieten uit 2012	Investering 2013	Restant investerings- budget	code	Restant budget naar 2014	Verwij- zing
* Vervanging Cirkelmaaiër		€ 45.000		€ 35.352	€ 9.648	u		
* Cirkelmaaiër John Deere 1565 (overname WeBeGo)		€ 17.450		€ 17.457	€ 7-	u		
* Cirkelmaaiër John Deere 1905 (overname WeBeGo)		€ 52.620		€ 52.619	€ 1	u		
* Houtversnipperaar TS 190 M (overname WeBeGo)		€ 11.025		€ 11.025	€ -	u		
* Renovatie speelvelden NTV			€ 1.914			v		
* De Staver 2012	€ 277.150					v		*6
* Haringvietschap	€ 15.000					v		
* Marketing en promotie Haringvietschap 2010	€ 15.000					v		
* Vervangen hekwerk peuterspeelzaal Bambi en Peuterstad	€ 5.288					v		
* Groot Onderhoud Sierkreken			€ 706			v		
* Renovatie bomenstructuur Stad aan 't Haringvliet			€ 693			v		
	€ 346.631	€ 851.890	€ 2.293.890	€ 2.296.148	€ 878.499		€ 610.827	
Programma 6 - Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening								
* Ons Dorpshuis CV ketel		€ 19.950		€ -	€ 19.950	r	€ 19.950	
* Het Diekhuus - renovatie			€ 796.434	€ 757.192	€ 39.242	u		*
	€ -	€ 19.950	€ 796.434	€ 757.192	€ 59.192			
Programma 7 - Volksgezondheid en Milieu								
* Vervangen ondergrondse containers			€ 22.000	€ -	€ 22.000	r	€ 22.000	
* Ondergrondse containers ('t Getij - Oude Tonge)			€ 23.441	€ 22.999	€ 442	u		
* Vervangen 7 ondergrondse glasbakken			€ 18.910	€ 18.910	€ -	u		
* Aanschaf en plaatsing ondergrond containers			€ 27.790	€ 27.652	€ 138	u		
* Ondergrondse Kunststofcontainer tbv Hart van Dirksland	€ 11.000					v		
* GRP - jaarsnede 2010/2011/2012 (Dld)			€ 661.414	€ 197.781	€ 463.633	r	€ 206.061	*2
* Afkoppelen verhard oppervlak (Ofi)			€ 152.500	€ 42.347	€ 110.153	r	€ 110.153	*1
* Uitvoeringsplan GRP (Gdr)			€ 639.500	€ 401.672	€ 237.828	r	€ 237.828	*1
* Rioleringsplan Anemastraat/Pannebakker/Kerkring/ Molendijk NT (Mhs)			€ 397.414	€ 208.079	€ 189.335	r	€ 189.335	*1
* Uitvoeren verbreed GRP (maatregel)	€ 260.911			€ -	€ 260.911	r	€ 260.911	*1
* uitvoeren verbreed GRP (onderzoek)	€ 10.612			€ -	€ 10.612	r	€ 10.612	*1
* Rioleringsplan Zevenster Stad aan't Haringvliet	€ 60.000			€ -	€ 60.000	r	€ 60.000	*1
* Basisrioleringsplan	€ 50.000			€ -	€ 50.000	r	€ 50.000	*1
* Waterplan 2010	€ 97.500			€ -	€ 97.500	r	€ 97.500	*1
* Aanleg gemaal Oude-Tonge (ivm Bedrijventerrein Oostflakkee)	€ 189.300			€ -	€ 189.300	r	€ 189.300	*3
* Vergroten persleiding i.v.m. aanleg gemaal (ivm Bedrijventerrein Oostflakkee)	€ 173.600			€ -	€ 173.600	r	€ 173.600	*3
* aanleg nieuwe persleiding i.v.m. aanleg gemaal (ivm Bedrijventerrein Oostflakkee)	€ 200.000			€ -	€ 200.000	r	€ 200.000	*3
* GRP - jaarsnede 2013		€ 868.000		€ 29.011	€ 838.989	r	€ 838.989	
* Rioleringsplan 2013 MHS - relining		€ 225.000		€ -	€ 225.000	r	€ 225.000	
* Rioleringsplan 2013 MHS - renovatie		€ 1.149.500		€ 26.104	€ 1.123.396	r	€ 1.123.396	
* Waterberging Stellingdam			€ 367.000	€ 76.122	€ 290.878	r	€ 290.878	
* Civiele werken Dorpsvelden (incl anterieure overeenkomst)			€ 889.400	€ -	€ 889.400	r	€ 618.575	*4
* Drukriolerings buitengebied (Ofi)			€ 4.000	€ 4.000	€ -	u		
* Diekhuis rioolvervanging parkeerplaats (GRP 2009)	€ 57.500			€ 33.629	€ 23.871	u		*2
* Riolerings Oudelandsdijk (Mhs)			€ 6.459	€ -	€ 6.459	u		*2
* Vervanging Riolerings Voorstraat			€ 40.000	€ 2.934	€ 37.066	u		*2
* Onderzoek afkoppelen Westelijke Achterweg (Mhs)			€ 26.941	€ -	€ 26.941	u		*2
* Onderzoek herstellen historische Kerkgracht Middelharnis (Mhs)			€ 8.076	€ -	€ 8.076	u		*2
* Onderzoek herstellen historische Kerkgracht Sommelsdijk (Mhs)			€ 8.076	€ -	€ 8.076	u		*2
* Samewerken in de afvalwaterketen (Mhs)			€ 18.057	€ -	€ 18.057	u		*2
* Aanpassen gemalen naar ADSL/GPRS (Mhs)			€ 18.806	€ 20.113	€ 1.307-	u		*2
* Riolerings Burgemeester Bouwmanplein (Mhs)			€ -	€ 14.314	€ 14.314-	u		*2
* Riolerings Lindelaan (Mhs)			€ 18.374	€ -	€ 18.374	u		*2
* Riolvervanging Oudelandterrein Sommelsdijk = onderdeel krediet Julianaweg (Mhs)			€ 124.105	€ -	€ 124.105	u		*2
* Regenwaterriool Kon. Julianaweg = onderdeel krediet Julianaweg (Mhs)			€ 350.000	€ -	€ 350.000	u		*2
* Verleggen Riolerings NT (icm project renovatie grindbermen) (Mhs)			€ 406.486	€ 406.084	€ 402	u		
* Rioleringsplan 2013 GDR - Oosterweg		€ 80.000		€ 73.212	€ 6.788	u		
* Rioleringsplan GO 2013 - gronddepot		€ 30.000		€ 30.000	€ -	u		
* Rioleringsplan GO 2013 - mechanische aanpassingen		€ 47.000		€ 28.614	€ 18.386	u		

INVESTERINGEN 2013 - omschrijving	Begroting 2013 en restantkredieten 2013			Realisatie en verschillen		Verwijzingen		
	investerings bedrag 2012 en eerder	investerings bedrag 2013	restant kredieten uit 2012	Investering 2013	Restant investerings- budget	code	Restant budget naar 2014	Verwij- zing
* Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2013		€ 600.000				v		*1
* Uitvoeren verbreed GRP 2013		€ 500.891				v		*1
* Fase GRP 2011	€ 482.915					v		*1
* Riolering Frans Halslaan voormalig A.J. de Graafstraat	€ 125.000					v		*1
* vergroten capaciteit riolering (Melkweg)	€ 40.000					v		*1
* Waterkwaliteitsspoor	€ 100.000					v		*1
* Begraafplaats Ouddorp		€ 400.000		€ 22.307	€ 377.693	r	€ 377.693	*5
* Grond nieuwe begraafplaats Ouddorp			€ 534.000	€ 447.536	€ 86.464	r	€ 86.464	*5
* Grafliift		€ 8.330		€ -	€ 8.330	r	€ 8.330	
					€ -			
* Jeugdgezondheidszorg, CJG 2013		€ 52.400				v		
	€ 1.858.338	€ 3.943.134	€ 4.740.749	€ 2.133.421	€ 6.494.581		€ 5.334.624	
Programma 8 - Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting								
* Woonwagencentrum (verplaatsing)			€ 688.005	€ 59.395	€ 628.610	r	€ 628.610	*1
* Verkeersmaatregel herontwikkeling Hernesseroord	€ 210.000			€ -	€ 210.000	r	€ 210.000	*2
* Bijdrage ontwikkelaar verkeersmaatregel Hernesseroord	€ 145.000			€ -	€ 145.000	r	€ 145.000	*2
* Herontwikkeling Hernesseroord		€ 65.000		€ -	€ 65.000	r	€ 65.000	*2
* Herontwikkeling Hernesseroord, bovenwijkse voorzieningen		€ 70.000		€ -	€ 70.000	r	€ 70.000	*2
					€ -			
* Realisatie parkeerterrein voormalige Fordgarage			€ 541.355	€ 393.385	€ 147.970	u		
* Bestemmingsplan Nieuw-Tonge		€ 50.000				v		
* Bestemmingsplan Sommelsdijk	€ 35.000					v		
* Zone Dwarsweg/Middelharnis-Oost	€ 25.000					v		
* Financiële gevolgen vaststellingsovereenkomst LPG	€ 100.000					v		
* Restant herziening bestemmingsplan Sommelsdijk	€ 10.000					v		
	€ 235.000	€ 185.000	€ 1.229.360	€ 452.780	€ 976.580		€ 828.610	
Programma 9 - Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien								
* Vrachtwagens		€ 460.850		€ -	€ 460.850	r	€ 460.850	*1
* Voertuigen	€ 30.000	€ 63.690		€ -	€ 93.690	r	€ 93.690	*1
* Zoutstrooiers		€ 79.560		€ -	€ 79.560	r	€ 79.560	*1
* Sneeuwschuif H240		€ 8.500		€ -	€ 8.500	r	€ 8.500	*1
* Zitmaaier		€ 6.060		€ -	€ 6.060	r	€ 6.060	*1
* Frees plantsoen		€ 6.500		€ -	€ 6.500	r	€ 6.500	*1
* Houtversnipperaars		€ 25.594		€ -	€ 25.594	r	€ 25.594	*1
* Houtversnipperaars	€ 45.000			€ -	€ 45.000	r	€ 45.000	*1
* Valbeveiliging gemeentelijke werkplaatsen (Gdr)			€ 19.000	€ -	€ 19.000	r	€ 19.000	*1
* Verplaatsen werkplaats District Midden		€ 850.000		€ 397.049	€ 452.952	r	€ 452.952	*2
* ICT investeringen - uitvoering werkplan I&A		€ 1.615.100		€ 437.600	€ 1.177.500	r	€ 1.177.500	*3
* HPZ Echholm 2200 hondenpoepzuiger (overname WeBeGo)		€ 19.600		€ 19.592	€ 8	u		
* Diverse materieel en gereedschappen (overname WeBeGo)		€ 29.750		€ 29.718	€ 32	u		
* Overname Ford S-max (overname WeBeGo)				€ 36.081	€ 36.081	u		
* Hydraulische graafmachine + Kip-aanhangwagen		€ 45.557		€ 35.072	€ 10.485	u		
* Verplaatsen werkplaats District Midden = voorbereidingskosten			€ 59.012	€ 59.563	€ 551	u		
* Veldbeluchter		€ 7.678				v		
* Kunstmeststrooier		€ 5.119				v		
* Stationaire sproeikar		€ 3.583				v		
* Niet met name genoemde investeringen		€ 50.000				v		
* presentatiemateriaal raadzaal		€ 20.475				v		
* ICT investeringen		€ 113.500				v		
* PDA's		€ 30.290				v		
* Telefooncentrale		€ 81.900				v		
* Paternosterkast		€ 22.523				v		
* Brandmeldsysteem		€ 7.166				v		
* Vervanging bezoekersstoelen		€ 10.238				v		
	€ 75.000	€ 3.563.233	€ 78.012	€ 1.014.675	€ 2.349.098		€ 2.375.205	
Totaal	€ 2.911.351	€ 10.293.368	€ 11.971.011	€ 11.658.693	€ 9.570.574		€ 10.678.170	

Programma 0 Algemeen Bestuur

➤ Herindelingsinvesteringen (*verwijzing **)

In 2013 zijn nog diverse kosten gemaakt die voortvloeien uit de herindeling per 1 januari 2013. Een deel daarvan betreft kosten die ten laste komen van de ontvangen frictievergoeding en een deel bestaat nog uit investeringen die zijn geactiveerd en op de normale wijze worden afgeschreven. Per saldo is nog geïnvesteerd een bedrag van € 1.502.926,-. Dit bedrag was niet geraamd, omdat in eerste instantie de herindelingskosten volledig werden gedekt uit de ontvangen vergoeding. Aangezien een deel echter investeringen betrof in o.a. huisvesting en ICT, zijn deze kosten geactiveerd. Reeds via de najaarsnota is de raad geïnformeerd over stand van zaken op dat moment. In bijlage 3 is een toelichting op de frictiekosten opgenomen, geactualiseerd naar 31 december 2013.

Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid

➤ Vervanging materieel ORB (*verwijzing **)

Het krediet, ad € 15.000,-, is in 2013 niet besteed en zal voor een jaar als restantkrediet worden aangehouden.

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

➤ Renovatie en vervangen Openbare Verlichting (*verwijzing *1*)

Mede door de opstartfase na de herindeling is het krediet in 2013 niet volledig besteed. De opdrachten zijn over het algemeen tegen het einde van het jaar verstrekt waardoor de uitvoering en verantwoording pas in 2014 plaatsvindt.

➤ Haven Middelharnis – uitvoering werkzaamheden haven (baggeren) (*verwijzing *2*)

De werkzaamheden zijn gestart in 2013 en zullen op verschillende onderdelen worden afgerond in 2014. Om die reden wordt het restantkrediet doorgeschoven naar 2013.

➤ Watersysteemverbetering (*verwijzing *3*)

Dit betreft twee budgetten met een totaal saldo van € 275.232,-. In 2013 heeft geen besteding plaatsgevonden. In 2014 zal in combinatie met het Rioleringsplan gekeken worden hoe het beschikbare budget zal worden ingezet.

➤ Aanleg parkeervoorzieningen Sommelsdijk (*verwijzing *4*)

Bij het opstellen van de begroting 2014 is besloten de uitvoering van deze werkzaamheden te verschuiven naar 2014 en 2015.

➤ Hoofdontsluiting Nieuwe-Tonge (*verwijzing *5*)

In 2013 is dit project niet tot uitvoering gekomen.

➤ Herinrichting Koningin Julianaweg (shared space) (*verwijzing *6*)

Bij de realisatie van dit project is door diverse omstandigheden en oorzaken een overschrijding ontstaan. In combinatie met dekking vanuit vooraf beschikbaar gestelde kredieten voor rioolwerkzaamheden te weten:

* regenwaterriool Koningin Julianaweg groot € 350.000 en

* reconstructie riolering Oude Land € 124.105

is het tekort bepaald op € 431.384,-. De raad is in het eerste kwartaal 2014 op de hoogte gesteld van het tekort en het ontstaan ervan. Tevens heeft de raad ingestemd met de dekking van het tekort waarvoor diverse (restant)kredieten worden gebruikt. Het dekkingsplan ziet er als volgt uit:

- € 66.384,- = uit het overschot van het budget “parkeerterrein vml Ford Garage”;
- € 107.428,- = restantkredieten rioleringsprojecten vml gemeente Middelharnis (*grijs gearceerd in bovenstaand overzicht onder programma 7*);
- € 257.572,- = niet bestede kredieten rioleringsprojecten vml gemeenten (*grijs gearceerd in bovenstaand overzicht onder programma 7*).

Zie voor nadere toelichting van de dekking van het tekort de opmerkingen opgenomen onder de analyse van de investeringskredieten onder programma 7 “Volksgezondheid en Milieu”.

De verantwoording van dit project is reeds in de raadsvergadering van 6 maart 2014 behandeld.

➤ Renovatie Grindbermen Nieuwe-Tonge (*verwijzing *7*)

Voor beide kredieten, opgenomen in de primaire begroting 2013, geldt dat deze reeds in 2012 beschikbaar zijn gesteld en zijn gestart. Het project is in 2013 afgerond. Beide (totaal)kredieten zijn onterecht opgenomen in de begroting 2013 en zijn daarom komen te vervallen. De restantkredieten zijn opgenomen in de kolom "restantkredieten uit 2012".

Programma 3 Economische zaken

➤ Oosthavendijk 44 (Mhs) (*verwijzing *1*)

Betreft een perceel grond (vml Deltaterrein) wat was opgenomen in het grondexploitatieplan "Spuiplein/Visserdijk". Het terrein is destijds aangekocht voor het verplaatsen van de buitendienst, dit plan is echter achterhaald. Het perceel ligt buiten het plangebied en wordt derhalve overgebracht naar de post "voorraad gronden" op de balans. Het verschil betreft dus een technische correctie op het exploitatieplan.

➤ Koningspleisterplaats (Gdr) (*verwijzing *2*)

De grond nabij de Koningspleisterplaats in Goedereede is destijds aangekocht met als doel de realisatie van een klein bedrijventerrein, waarbinnen tevens een nieuwe brandweerkazerne zou worden gerealiseerd. De bestemming van de grond was agrarisch en er werd geen toestemming verkregen voor een wijziging ervan. Alleen de brandweerkazerne mocht worden gerealiseerd. Het restant van de gronden is afgewaardeerd en overgebracht naar de balanspost "voorraad gronden".

Programma 4 Onderwijs

➤ Uitbreiding CBS Regenboog (*verwijzing *1*)

Met de uitbreiding van CBS de Regenboog is in 2013 niet gestart. Uitgangspunt is dat het project op termijn doorgang zal vinden. Daarom dient het budget beschikbaar te blijven.

➤ Kosten planschades RGO (Mhs) (*verwijzing *2*)

Het krediet is bedoeld ter afdekking van de eventuele kosten ten aanzien van planschadeverzoeken welke zijn ingediend naar aanleiding van de nieuwbouw van de RGO. Budget moet beschikbaar blijven totdat de termijn is afgelopen of de eventuele planschades zijn betaald.

➤ Centrumplan Ooltgensplaat (*verwijzing *3*)

Het voordeel betreft de nog af te rekenen BTW met de belastingdienst. Inmiddels is de fiscale vaststellingsovereenkomst ontvangen. Het te vorderen bedrag is in mindering gebracht op het geactiveerde investeringsbedrag.

Programma 5 Cultuur en recreatie

➤ Trapveldje Herkingen (*verwijzing *1*)

Uitvoering en afronding van het project vindt plaats in 2014.

➤ Bibliotheek (Mhs) (*verwijzing *2*)

De geplande werkzaamheden aan de bibliotheek te Middelharnis zijn in 2013 niet doorgegaan. In het kader van het nog uit te werken accommodatiebeleid wordt voorlopig nog gewacht met de uitvoering. Om die reden wordt voorlopig het investeringskrediet aangehouden.

➤ Zwembadfilter (De Staver) (*verwijzing *3*)

Bij het opstellen van de begroting 2014 is besloten de geplande vervanging van het zwembadfilter te verschuiven naar 2014.

➤ Onderhoud Toren Ouddorp (*verwijzing *4*)

Met het uitvoeren van het onderhoud aan de Toren van Ouddorp is gestart in 2013. De afronding zal plaatsvinden in 2014. Het opgenomen restantkrediet, ad € 56.443,-, wijkt af van het werkelijke restant volgens het overzicht, omdat het te besteden budget achteraf naar beneden is bijgesteld met € 8.500,-.

➤ Renovatie Zwembad 't Zuiderdiep (*verwijzing *5*)

De renovatie van het zwembad 'Zuiderdiep' is afgerond in 2013. Per saldo is er een voordeel van € 34.017,- ten opzichte van het beschikbare budget.

In het overzicht is een voordeel te zien van € 134.017,-. Dit is slechts een technisch voordeel, omdat een gedeelte van dekking, zijnde € 100.000,- uit de onderhoudsvoorziening is geboekt. In het overzicht is het volledig te besteden budget opgenomen en geen rekening gehouden met eventuele boekingen uit het dekkingsvoorstel.

➤ De Staver 2012 (*verwijzing *6*)

In de begroting 2013 was rekening gehouden met de onderhoudsbijdrage aan De Staver over het jaar 2012. Deze is echter in 2012 gewoon afgewikkeld en daarom onterecht in de begroting 2013 opgenomen.

Programma 6 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening

➤ Renovatie Diekhuus (*verwijzing **)

De uitvoering van de renovatie van Het Diekhuus is in 2013 afgerond met voordelig saldo van € 39.250,-.

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

➤ (Restant) kredieten rioleringswerkzaamheden (*verwijzing *1*)

De kredieten met de verwijzing * maken onderdeel uit van de dekking van de uitvoeringsplannen riolering voor 2013 (voorbereiding 2013 en uitvoering 2014) en 2014. In de loop van 2013 zijn deze kredieten beoordeeld op nut en noodzaak. Verder is een gedeelte van het uitvoeringsplan geharmoniseerd om te komen tot een uitvoeringsplan 2013 en 2014, waarvoor de aangegeven budgetten zijn herbestemd.

De kredieten voor regenwaterriool Koningin Julianaweg en reconstructie riolering Oude Land resp. € 350.000 en € 124.105 maken onderdeel uit van het project "Herinrichting Koningin Julianaweg" verantwoorde uitgaven (zie programma 2).

➤ GRP jaarsnede 2010/2011/2012 (Dld)

Op het krediet "GRP jaarsnede 2010/2011/2012 (Dld)" blijft na aftrek van de bijdrage een saldo over van € 206.000,-. Dit bedrag wordt ingezet voor de uitvoering van het rioleringsplan 2014.

➤ Aanleg gemaal Oude Tonge en aanverwante investeringen (*verwijzing *3*)

Bij de aanleg van het bedrijverterrein Oostflakkee is besloten, dat te zijner tijd het gemaal en de overige rioolvoorzieningen aangepast zouden worden. Tot op heden heeft de uitvoering nog niet plaatsgevonden en zal vooralsnog het budget beschikbaar moeten blijven. Overigens wordt de investering gedekt door een bijdrage van de ontwikkelaar.

➤ Civiele werken Dorpsdienden (*verwijzing *4*)

Met de uitvoering van het project is gestart in 2013. Het project heeft betrekking op de aanleg van riolering en bestrating naar aanleiding van de ontwikkeling rondom de Dorpsdienden. Een gedeelte van deze werkzaamheden wordt bekostigd uit een anterieure overeenkomst. Het werkelijke restantkrediet wijkt af van het restant investeringskrediet. Dit komt omdat bij de bepaling van het investeringskrediet geen rekening is gehouden met de dekking vanuit de anterieure overeenkomst. Het werkelijk nog te besteden budget is dan ook € 618.575,-.

➤ Begraafplaats Ouddorp (*verwijzing *5*)

De gronden voor het realiseren van de begraafplaats in Ouddorp zijn 2013 aangekocht. Met de aanleg zal in 2014 of in 2015, worden gestart.

Programma 8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

➤ Woonwagencentrum (*verwijzing *1*)

Het krediet "verplaatsing van het woonwagencentrum" is een doorlopend krediet en zal voorlopig beschikbaar moeten blijven.

➤ Herontwikkeling Hernesseroord (*verwijzing *2*)

Bij het opstellen van de begroting 2014 is, in afwachting van nieuwe ontwikkelingen, besloten voorlopig de besteding van deze middelen te verschuiven naar 2017.

Programma 9 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

➤ Aanschaf Vrachtwagens, voertuigen en overig materieel (*verwijzing *1*)

Eind 2013 is een start gemaakt met een voorstel te komen tot een geharmoniseerd wagenpark en overige materieel. Daarom zijn in 2013 de investeringen welke binnen deze kaders vallen aangehouden en worden kredieten ingezet ter dekking van het voorstel.

➤ Verplaatsing gemeentelijke werkplaats District midden materieel (*verwijzing *2*)

Met de realisatie van het de verplaatsing van de werkplaats District Midden is gestart in 2013. Begin 2014 zijn deze werkzaamheden afgerond en heeft de verhuizing plaatsgevonden. Afwikkeling van het krediet vindt plaats in 2014.

➤ ICT – uitvoering werkplan I&A (*verwijzing *3*)

De uitvoering van het werkplan I&A is gefaseerd en verspreid over diverse jaren. Het restantkrediet per einde 2013 zal in 2014 verder ingezet worden ter dekking van de uitvoering van het plan.

Aanwending onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

In het boekjaar 2013 is er tweemaal gebruik gemaakt van de post onvoorzien. In het overzicht hieronder is te zien waarvoor de post onvoorzien is ingezet.

Overzicht aanwending van het bedrag voor onvoorziene uitgaven					
Begrotingswijziging	Datum raadsbesluit	Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Saldo
	2-1-2013	Primaire begroting 2013		€ 202.851	€ 202.851
2e wijziging	13-6-2013	Voorjaarsnota 2013 - Bezuinigingsmaatregelen (Quick Wins)		€ -40.000	€ -40.000
3e wijziging	13-6-2013	Voorjaarsnota 2013 - Aanschaf mokken Koninginnedag leerlingen basisonderwijs	€ -11.400		€ -11.400
		Totaal begrotingswijzigingen 2013			€ -51.400
		Restant bedrag onvoorzien per 31 december 2013			€ 151.451

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten			
Product	Omschrijving	geraamd 2013	werk.2013
6001001-009	Diverse kosten m.b.t. de herindeling	0	946.728
6001020-120002	Donatie Filipijnen	0	7.500
6001020-343023	Integriteitstoetsen kandidaat-wethouders	11.000	10.692
6001020-600101	Vorming voorziening wachtgeld i.v.m. wachtgelden wethouders v.m. gemeenten	0	603.567
6001020-600101	Extra storting voorziening wethouderspensioenen	0	155.358
6002030-343030	Deelname aan waar staatje gemeente	5.500	6.000
6002030-343030	Opendag gemeente	10.000	5.878
6002030-343030	Bezoek Koningspaar	15.000	29.179
6005010-424001	Afboeking verplichting 2012 ISGO van v.m. gemeente Oostflakkee	0	-39.886
6006010-343024	Afrekening accountantskosten 2012 voormalige gemeenten	0	9.446
6006010-343058	Vorbereidingskosten burgemeestersvacature	12.000	12.750
6006010-343073	Afboeking verplichtingen m.b.t. rekenkamercommissie 2012 v.m. gemeenten	0	-21.119
6120021-343060	Kosten bestrijding wateroverlast oktober 2013	0	29.989
6140030-333026	Aanschaf auto BOA's	10.000	10.311
6210010-333026	Aanleg blusvoorziening Zandweg Achthuizen	15.800	9.444
6211010-333005	Vrijval BDU verplichting 2007 verkeersproblematiek NT van v.m. Middelharnis	0	-30.665
6211010-343090	Aansprakelijkstelling schade kade Middelharnis	0	-6.500
6214010-343048	Opruimen bluswater brand politiebureau Sommeldijk	5.000	0
6310010-343005	Bijdrage MVO-Award/ondernemersprijs 2013	0	5.000
6310010-343048	Stroomkast markt Den Bommel	8.500	0
6310010-425201	Ondersteuning visserijsector	30.000	0
6310010-425201	Procesvoorstel visie Goeree-Overflakkee	30.000	0
6421010-333003	Vervanging dakbedekking Roxenisse	10.000	33.909
6423010-343090	Schadeherstelwerkzaamheden Beatrixschool Ouddorp	0	17.322
6431010-343033	Schadeherstel looddiefstal en waterschade Het Kompas M'H 2012	0	10.717
6480010-343048	Rebound voorziening - inrichtingsfaciliteiten	10.000	0
6541030-425203	Subsidie bouw fase 1 RTM museum	0	40.000
6560040-343048	Opruimen slib op het strand	40.000	14.456
6560050-421003	Subsidie Dam 7 t.b.v. wereldkampioenschap surfen	12.500	12.500
6560050-432001	Aanleg Hotspot Active Leisure Brouwersdam	93.800	51.251
6560070-343010	Aanschaf mokken i.v.m. troonswisseling voor basisscholen	11.400	11.397
6560080-343130/32	Kosten IRP, Waterpoort en Eilandmarketing	50.000	45.244
6620010-343030	Bijdrage pilot maatschappelijke stage	8.100	8.102
6622010-423202	Levering WMO gerelateerde huishoudelijke hulp periode 13 2012 vm gem. GR en MH	0	117.787
6623010-422005	Kosten kinderopvang t/m 2012 v.m. gemeente Middelharnis	0	20.954
6630010-332001	Aankoop grond realisatie JOP te Oude-Tonge	18.000	18.767
6630010-343029	Vorbereidingskosten decentralisatie	186.500	27.648
6650200-343048	Kosten brandmeldinstallatie gebouw Harlekijntje	11.000	0
6716020-333024	Afboeking verplichting 2012 v.m. Oostflakkee m.b.t. div.kosten Centrum Jeugd en Gezin	0	-10.598
6721010-333025	Kosten uitgezette containers 2012 v.m. Middelharnis	0	12.616
6721010-343042	Afrekening product reiniging 2012 v.m. ISGO	0	-66.284
6721040-343044	Afrekening product milieustraat 2012 v.m. ISGO	0	31.827
6722010-310001	Afrekening energiekosten diverse rioolgemalen over 2010	0	-14.133
6722010-432101	Restitutie rioolheffingen 2010 t/m 2011 v.m. gemeente Dirksland	150.000	149.211
6723010-343023	Bestuursakkoord windenergie	101.770	80.364
6723010-343030	Bodemkwaliteitskaart	18.000	4.175
6810010-343029	Vorbereidingskrediet bestemmingsplan Fort Prins Frederik, Ooltgensplaat	10.000	0
6810300-343023	Vrijval verplichting m.b.t. toekomstvisie 2012 vm gemeente Goedereede	0	-21.000
6820200-343023	Vastgoedresearcher	56.725	33.920
6822001-600101	Storting voorziening bouwleges i.v.m. schikking WBV Beter Wonen	0	31.102
6830040-600101	Aanvulling verliesvoorziening bedrijvenpark Watertoren Dirksland	0	305.437
6830070-600101	Actualisatie verliesvoorziening locatie Klinkvis Middelharnis	0	286.766
6830070-600101	Actualisatie verliesvoorziening Molendijk Nieuwe Tonge	0	20.811
6830070-600101	Storting in de voorziening rentevoorziening locatie Klinkvis Middelharnis	0	147.536
6830110-600101	Vorming voorziening project risico's Westplaat	0	1.221.423
6830140-600101	Afdekking gestort kapitaal BPO via verliesvoorziening	0	838.750
6830140-600101	Afdekking dubieuze debiteuren bedrijvenpark Oostflakkee	0	630.000
6830190-600101	Actualisatie verliesvoorziening plan Welgelegen Ouddorp	0	133.671
6830210-600101	Bijstelling voorziening dubieuze debiteure Suijssenwaarde	0	61.000
6922230-343054	Onderhoud software pakketten milieutaken (laatste jaar)	28.300	21.055
6922230-343058	I&A digitalisering dossiers	48.500	32.265
6922290-333026	Overname diverse voorraden en handgereedschappen Webego	20.000	20.168
6930010-424001	Kosten toetreding SVHW	95.000	95.000
6940010-343200	Afboeking oninbare belatingdebiteuren	0	33.321
6940010-600101	Storting in de voorziening dub.debiteuren m.b.t. belastingdebiteuren t/m 2012	0	202.964
	sub-totaal programma's	1.132.395	6.455.092

Incidentele lasten			
Product	Omschrijving	geraamd 2013	werk.2013
Mutatie reserves			
6980.....	Storting deel frictievergoeding in algemene reserve	3.403.200	3.403.200
6980.....	Storting deel frictievergoeding in reserve bezuinigingen	1.500.000	1.500.000
6980.....	Storting verkoopopbrengst Gymzaal d'n Boagerd in reserve accommodatiebeleid	127.500	124.065
	sub-totaal reserves	5.030.700	5.027.265
Kostenplaatsen			
5300410-343048	Kosten i.v.m. het voldoen aan brandveiligheidsvoorschriften Mfg Dorpstienen	9.000	8.499
5200220-343048	Vervanging vloer Ons Dorpshuis Nieuwe Tonge	5.000	12.590
5100040-110001	Loonkosten personeel DCMR 1e hj. 2013	80.925	80.321
5100100-110001	Verplichting loonheffing afrekening iPads	0	138.000
5100100-110005	Eenmalige teruggaaf basispremie WAO/WIA 2013	0	-132.724
5100100-300001	Afrekening inhuurverplichtingen 2012	0	-12.708
5100100-600101	Storting in voorziening individueel loopbaanbudget	0	230.500
5500000-230001	Extra afschrijvingen 2013	832.854	1.731.885
	sub-totaal kostenplaatsen	927.779	2.056.363
Totaal lasten		7.090.874	13.538.720

Incidentele baten			
Product	Omschrijving	geraamd 2013	werk.2013
6006010-300101	Raadsondersteuning uitkering ziekwet	0	5.389
6120200-321101	Huur brandweer kazernes 2011 t/m 2012	150.000	153.566
6140010-422051	Restitutie bijdrage RieC 2008 t/m 2012	0	9.498
6210010-422001	Vrijval BDU subsidie 2010 v.m. gemeenten Dirksland en Goedereede	0	84.917
6210060-340553	Vergoeding Waterschap openbare verlichting 2012	0	28.601
6423010-340553	Schadeuitkering Beatrixschool Ouddorp	0	17.893
6540040-411006	Verrekening RAS middelen cultuurparticipatie 2009	22.562	22.562
6610070-411008	Min. SZW vergoeding declarabel deel Bbz over 2011 en 2012 vm. gemeenten	0	42.256
6611010-411004	Bonus 2010 + 2011 Wsw stimuleringsbijdrage	0	70.770
6611010-600101	Opheffing voorziening Binnenhof voormalige gemeenten	0	98.300
6621010-411005	Vluchtelingenwerk bijdrage 'kinderpardon' (Leers-gelden)	52.000	0
6714010-600101	Vrijval voorziening GGD, is niet meer noodzakelijk	0	23.585
6716010-340552	Inzet gereserveerde gelden 2010 en 2012 t.b.v. jeugdgezondheidszorg door vm. OF	0	21.252
6723010-422051	Definitieve subsidie vaststelling externe veiligheid 2012	0	-23.279
6820200-331001	Opbrengst van grondverkopen	199.725	216.789
6820200-332001	Opbrengst verkoop gebouwen	374.000	374.064
6830110-600101	Actualisatie voorziening toekomstig verlies Westplaat	0	85.946
6830181-...	Vrijval boekwaarde grondexploitatie Tonissegeweg II Oude Tonge	0	20.186
6830210-600101	Actualisatie verliesvoorziening Suijssenwaarde	0	5.010
6921010-411005	Algemene uitkering herindelingsvergoeding 2013	4.805.705	4.832.421
6922290-332101	Verkoop vrachtauto district Oost	16.400	23.095
	sub-totaal programma's	5.620.392	6.112.821

Incidentele baten			
Product	Omschrijving	geraamd 2013	werk.2013
Mutatie reserves			
6980.....	Bijdrage uit reserve toeristenbelasting in kosten Hotspot Active Leisure Brouwersdam	93.800	51.251
6980.....	Bijdrage algemene reserve in aankoop grond t..b.v. JOP Oude-Tonge	18.000	18.767
6980.....	Bijdrage reserve Jongerenactiviteiten in pilot maatschappelijke stage	8.100	8.100
6980.....	Bijdrage egalisatie reserve rioleringen i.v.m. restitutie rioolheffingen 2010 t/m 2011	150.000	149.211
6980.....	Bijdrage uit reserve toeristenbelasting t.b.v. subsidie Dam 7, surfwedstrijd	12.500	12.500
6980.....	Bijdrage uit algemene risicoreserve t.b.v. opruimen slib op het strand	40.000	14.456
6980.....	Bijdrage reserve bodemverontreiniging i.v.m. bodemkwaliteitskaart	18.000	4.175
6980.....	Bijdrage reserve onderwijs is kosten dakbedekking Roxenisse	20.557	23.909
6980.....	Bijdrage reserve WMO m.b.t. eenmalige bijdrage in de kosten huishoudelijke hulp	50.000	0
6980.....	Bijdrage reserve windenergie in uitgaven m.b.t. bestuursakkoord windenergie	101.770	80.405
6980.....	Bijdrage reserve bouwleges i.v.m. achterblijven opbrengst bouwleges t.o.v. de raming	70.000	0
6980.....	Bijdrage algemene reserve in de extra afschrijving 2013	0	98.012
6980.....	Bijdrage reserve bodemverontreiniging in extra afschrijving 2013 uitdiepen haven M'h	350.000	350.000
6980.....	Bijdrage reserve projecten in extra afschrijving 2013 uitdiepen haven M'harnis	366.354	366.354
6980.....	Bijdrage reserve cultuur in extra afschrijving onderhoud van de toren van Ouddorp	116.500	60.057
6980.....	Bijdrage algemene reserve extra afschrijving ontwikkeling v.m. Fordlocatie	0	344.600
6980.....	Bijdrage algemene risico reserve grondexploitatie in vorming risicovoorzieningen	0	1.748.000
6980.....	Bijdrage reserve VRR in de exploitatie wegens opheffing reserve	11.000	11.000
6980.....	Bijdrage reserve bezuinigingen in de exploitatie	576.000	576.000
6980.....	Bijdrage algemene reserve inzake ingroei korting VRR	210.000	210.000
6980.....	Bijdrage algemene reserve inzake kosten DURP	42.000	42.000
6980.....	Bijdrage algemene reserve eenmalige afschrijving boekw.gymzaal Ooltgensplaat	0	30.857
6980.....	Bijdrage algemene reserve in de kosten herindeling	0	867.452
6980.....	Bijdrage algemene reserve in kosten bestemmingsplannen diverse kernen	176.480	48.816
6980.....	Bijdrage reserve herindeling in de kosten niet op functie gepl.medew. en hoger ingesch	0	1.045.784
	sub-totaal reserves	2.431.061	6.161.706
Kostenplaatsen			
5100010-300001/34055	Opbrengst detachering medewerker KCC	55.500	57.690
5100040-300001	Detachingsvergoeding DCMR 1e hj. 2013	80.925	80.321
5100100-300001	Aanvullende kosten DCMR m.b.t. personeel 1e hj. 2013	0	-17.127
5100100-432201	Eenmalige uitkering Onderlinge Verzekering Overheid i.v.m. overname door Achmea	82.000	98.376
	sub-totaal kostenplaatsen	218.425	219.260
Totaal baten		8.269.878	12.493.787

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De nieuwe Wet Normering Topinkomens (WNT) is ingegaan op 1 januari 2013. De WNT vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. Volgens artikel 4.1 van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moet het volgende overzicht worden gepubliceerd:

functie	naam	periode	beloning	onkosten	voorzieningen op termijn	totaal
gemeentesecretaris	B. Marinussen	2013	104.776,76	4.177,85	21.230,40	130.185,01
griffier	J. Mimpfen	2013	75.198,68	4.683,20	15.691,32	95.573,20

De publicatieverplichting externe niet-topfunctionarissen is voor het verslagjaar 2013 vervallen. De Minister van BZK heeft dit geformaliseerd in een besluit van 12 maart 2014.

Balans per 31 december 2013

ACTIVA	01-01-2013		31-12-2013	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		€ 234.518		€ 205.203
-kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	€ 234.518		€ 205.203	
-kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -		€ -	
materiële vaste activa		€ 119.554.360		€ 123.175.294
-Investerings met een economisch nut				
-gronden en terreinen	€ 8.333.477		€ 8.724.699	
-gronden uitgegeven in erfpacht	€ 3.216.500		€ 3.216.500	
-overige investeringen met een economisch nut	€ 104.395.326		€ 105.792.179	
-Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	€ 3.609.057		€ 5.441.916	
financiële vaste activa		€ 4.126.362		€ 3.325.474
-Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	€ 1.371.193		€ 1.371.193	
-Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 103.093		€ 98.551	
- overige verbonden partijen	€ 838.750		€ -	
-Overige langlopende leningen	€ 1.813.326		€ 1.855.730	
-Overige uitzettingen met een looptijd van één jaar of langer	€ -		€ -	
-Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ -		€ -	
Totaal vaste activa		€ 123.915.240		€ 126.705.971
Vlottende activa				
Voorraden		€ 9.788.332		€ 7.219.305
-Grond-en hulpstoffen				
-niet in exploitatie genomen gronden	€ 6.752.750		€ 6.315.701	
-overige grond- en hulpstoffen	€ 692		€ -	
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 3.028.797		€ 898.853	
-Gereed product en handelsgoederen	€ 6.093		€ 4.751	
-Vooruitbetalingen	€ -		€ -	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		€ 16.287.901		€ 11.212.828
-Vorderingen op openbare lichamen	€ 7.584.807		€ 6.924.377	
-Verstrekte kasgeldleningen	€ 2.000.000		€ -	
-Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	€ 1.156.242		€ 547	
-Overige vorderingen	€ 5.224.933		€ 3.968.200	
-Overige uitzettingen	€ 321.919		€ 319.705	
Liquide middelen		€ 1.799.828		€ 112.209
-Kassaldi	€ 3.007		€ 1.948	
-Bank- en girosaldi	€ 1.796.821		€ 110.261	
Overlopende activa		€ 3.464.527		€ 1.961.707
-De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	€ 447.031		€ 1.057.088	
-Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	€ 3.017.496		€ 904.619	
Totaal vlottende activa		€ 31.340.587		€ 20.506.049
Totaal generaal		€ 155.255.827		€ 147.212.020

PASSIVA	01-01-2013		31-12-2013	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		€ 43.919.478		€ 40.030.560
-Algemene reserve	€ 12.587.951		€ 7.876.904	
-Bestemmingsreserves	€ 32.028.978		€ 30.711.170	
-Risicoreserves	€ -		€ 2.235.000	
-Resultaat na bestemming	€ -697.451		€ -792.514	
Voorzieningen		€ 8.780.614		€ 11.084.925
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
-Onderhoudsvoorzieningen	€ 5.381.148		€ 6.033.872	
-Overige voorzieningen	€ 2.788.839		€ 4.266.691	
-Risicovoorzieningen	€ 610.627		€ 784.362	
Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jr		€ 61.702.915		€ 78.789.491
-Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 510.503		€ 408.402	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 61.170.598		€ 78.378.361	
-Door derden belegde gelden	€ -		€ -	
-Waarborgsommen	€ 2.667		€ 2.728	
-Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	€ 19.147		€ -	
Totaal vaste passiva		€ 114.403.007		€ 129.904.976
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jr:		€ 35.746.437		€ 12.770.353
-Kasgeldleningen	€ 14.000.000		€ 5.000.000	
-Bank- en girosaldi	€ 9.548.005		€ 1.605.114	
-Overige schulden	€ 12.198.432		€ 6.165.239	
Overlopende passiva		€ 5.106.383		€ 4.536.690
-Verplichtingen die in het volgende jaar tot uitbetaling komen	€ 1.590.688		€ 1.233.222	
-De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ 2.589.085		€ 2.414.686	
-Overige vooruitontvangen bedragen	€ 926.610		€ 888.782	
Totaal vlottende passiva		€ 40.852.820		€ 17.307.044
Totaal generaal		€ 155.255.827		€ 147.212.020
Gewaarborgde geldleningen	€ 122.146.432		€ 115.442.182	
Garantstellingen	€ -		€ -	

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling

Inleiding.

Onderstaande samenvatting van grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

Waarderingsgrondslagen:

➤ Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De gemeente Goeree-Overflakkee is per 1 januari 2013 ontstaan door de herindeling van de gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee en Intergemeentelijke Samenwerking Goeree-Overflakkee (ISGO) en Werkvoorzieningsschap Binnenhof. Hierdoor is de begin balans gedateerd op 1 januari 2013.

➤ Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op notitie uitgangspunten activabeleid 2013 gemeente Goeree-Overflakkee die in 2012 door de Stuurgroep gemeentelijke herindeling voor de nieuwe gemeente is vastgesteld. In 2014 zal een nota afschrijven en waarden worden samengesteld zoals opgenomen in artikel 9 van de financiële verordening. Deze verordening is vastgesteld in de raadsvergadering van 2 januari 2013. De volgende termijnen worden aangehouden:

Materiële vaste activa	Afschrijvingstermijn in jaren
Gronden en terreinen	0
Woonruimten	40
(Bedrijfs)gebouwen	40
Bouwkundige aanpassingen e.d.	25
Grond- weg- en waterwerken	15 - 50
Vervoermiddelen	8 - 10
Machines, apparaten en installaties	5 - 15
Overige materiële vaste activa	4 - 15

➤ Financiële vaste activa

Deze activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen. Waardering van de deelnemingen vindt plaats tegen verkrijgingsprijs of lager marktwaarde.

➤ Voorraden

Onder voorraden is opgenomen de waarde van de bouwgrondexploitatie. De waarde van deze gronden is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van voorbereiding, toezicht bouw- en woonrijp maken en verminderd met de opbrengst van grondverkoop en eventuele bijdragen.

➤ Vorderingen.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

➤ **Liquide middelen.**

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

➤ **Reserves**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het exploitatieresultaat over het verslagjaar.

➤ **Voorzieningen.**

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

➤ **Resultaatbepaling.**

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten, zoals overlopend vakantiegeld en vakantiedagen, toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 1-1-2013	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	€ 234.518	€ 205.203
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ -
Totaal	€ 234.518	€ 205.203

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2013:

	Boekwaarde 1-1-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	€ 234.518	€ -	€ -	€ 29.315	€ -	€ -	€ 205.203
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 234.518	€ -	€ -	€ 29.315	€ -	€ -	€ 205.203

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 1-1-2013	Boekwaarde 31-12-2013
Investerings met economisch nut	€ 112.728.802	€ 114.516.877
Gronden uitgegeven in erfpacht	€ 3.216.500	€ 3.216.500
Sub-totaal investeringen met economisch nut	€ 115.945.302	€ 117.733.377
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 3.609.057	€ 5.441.916
Totaal	€ 119.554.359	€ 123.175.294

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 1-1-2013	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden en terreinen	€ 8.333.477	€ 606.536	€ -	€ 215.314	€ -	€ -	€ 8.724.699
Gronden en terreinen ieu*	€ 3.216.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.216.500
Woonruimten	€ 25.585	€ -	€ -	€ 19.293	€ -	€ -	€ 6.292
Bedrijfsgebouwen	€ 65.257.942	€ 4.951.142	€ -	€ 3.453.276	€ 1.160.000	€ -	€ 65.595.809
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	€ 34.414.248	€ 3.385.605	€ -	€ 2.047.438	€ 287.651	€ -	€ 35.464.764
Vervoermiddelen	€ 1.085.702	€ 51.343	€ -	€ 256.720	€ -	€ -	€ 880.325
Machine, apparaten & installaties	€ 1.088.419	€ 474.002	€ -	€ 285.307	€ 21.353	€ -	€ 1.255.761
Overige materiële vaste activa	€ 2.523.430	€ 1.084.665	€ -	€ 1.018.866	€ -	€ -	€ 2.589.229
Totaal	€ 115.945.302	€ 10.553.293	€ -	€ 7.296.214	€ 1.469.004	€ -	€ 117.733.377

*in erfpacht uitgegeven

De investeringen zijn in onderstaande overzichten opgenomen:

Gronden en terreinen	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Aanleg/aanpassen woonwagencentrum Dwarsweg Middelhamis	€ 59.395	€ -	€ -	€ -
Oosthavendijk 44 Middelhamis	€ 511.857	€ -	€ -	€ -
grond Konings Pleisterplaats	€ 35.284	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 606.536	€ -	€ -	€ -

Bedrijfsgebouwen	Investing	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Renovatie dak mfg "Dorpstienden"				
Ouddorp	€ 184.072	€ -	€ -	€ -
Centrumplan Ooltgensplaat	€ -205.967	€ -	€ -	€ -
Renovatie zwembad Zuiderdiep	€ 2.277.983	€ 1.160.000	€ -	€ -
Aanpassingen Diekhuus	€ 757.192	€ -	€ -	€ -
Opknappen kleedaccommodatie ntw	€ 149.706	€ -	€ -	€ -
Kantine ntw	€ 88.823	€ -	€ -	€ -
Toren Ouddorp	€ 60.057	€ -	€ -	€ -
Vorbereidingskosten verplaatsing buitendienst Middelharnis	€ 59.563	€ -	€ -	€ -
Verplaatsing buitendienst Middelharnis	€ 397.049	€ -	€ -	€ -
Herziening btw mbt renovatie gemeentehuis Dirksland	€ 8.309	€ -	€ -	€ -
Dakrenovatie school m/d Bijbel te Sommeldijk	€ 20.123	€ -	€ -	€ -
Renovatie obs "de Molenviet"	€ 45.488	€ -	€ -	€ -
Dakrenovatie "de Wegwijzer"	€ 41.830	€ -	€ -	€ -
Groot onderhoud "de Staver"	€ 267.382	€ -	€ -	€ -
Uitbreiding gemeentehuis+p-plaats	€ 668.316	€ -	€ -	€ -
Verbouw vm isgo-gebouw	€ 113.381	€ -	€ -	€ -
Verbouw werkplaats district oost	€ 17.836	€ -	€ -	€ -
Totalen	€ 4.951.142	€ 1.160.000	€ -	€ -

Grond- weg- waterbouwkundige werken	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Grond nieuwe begraafplaats Ouddorp	€ 447.536	€ -	€ -	€ -
Drukriolering buitengebied	€ 4.000	€ -	€ -	€ -
Afkoppelen verhard oppervlak	€ 42.347	€ -	€ -	€ -
Vervanging kademuud laad- en loswal haven Middelharnis	€ -	€ 101.479	€ -	€ -
Vervanging pontons buitenhaven Middelharnis	€ 266.659	€ 29.984	€ -	€ -
Herinrichting havengebied Stad a/h Haringvliet	€ 45.648	€ -	€ -	€ -
Riolering Burg. Boumanplein	€ 14.314	€ -	€ -	€ -
Riolering Anemaetstr/Pannebakker/Kerkring Nieuwe Tonge	€ 208.079	€ -	€ -	€ -
Verleggen riolering Nieuwe Tonge	€ 406.084	€ -	€ -	€ -
GRP waterberging Stellendam	€ 76.122	€ -	€ -	€ -
Aanpassing gemalen naar adsl/grps	€ 20.113	€ -	€ -	€ -
Renovatie 1e veld w OFB	€ -	€ -	€ -	€ -
Ooltgensplaat	€ 67.335	€ -	€ -	€ -
Aanleg nieuwe begraafplaats Ouddorp	€ 22.307	€ -	€ -	€ -
Civiele werken mfg "Dorpsienden" Ouddorp	€ 156.187	€ 156.187	€ -	€ -
Vervanging riolering Voorstraat	€ 2.934	€ -	€ -	€ -
GRP jaarsnede 2010 vm gem. Dirksland	€ 6.615	€ -	€ -	€ -
GRP jaarsnede 2012 vm gem. Dirksland	€ 191.166	€ -	€ -	€ -
Ondergronde containers "t Getij"	€ 22.999	€ -	€ -	€ -
Aanschaf/plaatsing ondergrondse bedrijfscontainers	€ 27.652	€ -	€ -	€ -
Rioolvervanging p-plaats "Diekhuus"	€ 33.629	€ -	€ -	€ -
Rioleringsplan vm gem. Middelharnis onderdeel renovatie	€ 26.104	€ -	€ -	€ -
Uitdiepen havenkanaal Middelharnis	€ 716.354	€ -	€ -	€ -
Vervanging 7 ondergrondse glasbakken	€ 18.910	€ -	€ -	€ -
GRP vm gem. Goedereede	€ 401.672	€ -	€ -	€ -
Rioolrenovatie Melissant	€ 29.011	€ -	€ -	€ -
Rioleringsplan Oosterweg	€ 73.212	€ -	€ -	€ -
Rioleringsplan G-O - gronddepot	€ 30.000	€ -	€ -	€ -
Rioleringsplan G-O - mechanische aanpassingen	€ 28.614	€ -	€ -	€ -
Totalen	€ 3.385.605	€ 287.651	€ -	€ -

Vervoermiddelen	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Voertuig reddingsbrigade	€ 15.261	€ -	€ -	€ -
Overname Ford	€ 36.081	€ -	€ -	€ -
Totalen	€ 51.343	€ -	€ -	€ -

Machines, apparaten en installaties	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Verwarming en ventilatie mfg "Dorpsienden" Ouddorp	€ 195.486	€ -	€ -	€ -
Vervanging circelmaaier	€ 35.352	€ -	€ -	€ -
Energiebesparende maatregelen	€ 21.353	€ 21.353	€ -	€ -
Circelmaaier JD (overname Webego)	€ 17.457	€ -	€ -	€ -
Circelmaaier JD (idem)	€ 52.619	€ -	€ -	€ -
Hondenpoepzuiger (idem)	€ 19.592	€ -	€ -	€ -
Houtversnipperaer (idem)	€ 11.025	€ -	€ -	€ -
Diverse gereedschappen (idem)	€ 29.718	€ -	€ -	€ -
Minigraver + trailer district Oost	€ 35.072	€ -	€ -	€ -
Kantoormeubilair	€ 56.328	€ -	€ -	€ -
Totalen	€ 474.002	€ 21.353	€ -	€ -

Overige materiële vaste activa	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
I&A herindeling	€ 647.064			
I&A werkplan	€ 437.600			
Totaal	€ 1.084.665	€ -	€ -	€ -

Materiële vaste activa erfpacht uitgegeven gronden

	Boekwaarde 1-1-2013	Investeren	desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2013
In erfpacht uitgegeven gronden en terreinen	€ 3.216.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.216.500
Totaal	€ 3.216.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.216.500

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De Boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 1-1-2013	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden en terreinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	€ 2.900.078	€ 2.172.639	€ -	€ 289.548	€ 40.472	€ -	€ 4.742.697
Machine, apparaten & installaties	€ 281.136	€ 51.366	€ -	€ 21.103	€ 2.514	€ -	€ 308.884
Overige materiële vaste activa	€ 427.844	€ -	€ -	€ 37.509	€ -	€ -	€ 390.335
Totaal	€ 3.609.057	€ 2.224.005	€ -	€ 348.160	€ 42.986	€ -	€ 5.441.916

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd.

Grond- weg- waterbouwkundige werken	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Herinrichting Kon. Julianaweg Middelhamis	€ 2.055.227	€ 40.472	€ -	€ -
Vervanging lichtmasten	€ 117.413	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 2.172.639	€ 40.472	€ -	€ -

Machines, apparaten en installaties	Investering	Bijdrage van derden	Desinvestering	Afwaardering
Speelplaats en voetbalkooi Middelhamis	€ 49.493	€ 2.514	€ -	€ -
Trapveld en speeltuin Herkingen	€ 1.872	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 51.366	€ 2.514	€ -	€ -

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 1-1-2013	Verlies voorziening 1-1-2013	Boekwaarde 1-1-2013	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Verlies voorziening	Boekwaarde 31-12-2013
Kapitaalverstrekkingen aan: -deelnemingen	€ 1.371.193	€ -	€ 1.371.193	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.371.193
Leningen aan: -woningbouwcorporaties -deelnemingen	€ 103.093 € 1.480.965	€ - € 642.215	€ 103.093 € 838.750	€ - € -	€ - € -	€ 4.542 € -	€ - € 838.750	€ 98.551 € -
Overige langlopende leningen	€ 1.813.326		€ 1.813.326	€ 60.095	€ 11.796	€ 5.896	€ -	€ 1.855.730
Overige uitzettingen > 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 4.768.577	€ 642.215	€ 4.126.362	€ 60.095	€ 11.796	€ 10.438	€ 838.750	€ 3.325.474

<i>Overige langlopende leningen</i>	Verliesvoor- ziening 1-1-2013	Investering	Desinves- tering	Verliesvoor- ziening
Deelname Suijssenwaerde Oostflakkee	€ 642.215	€ -	€ -	€ -
Deelname bedrijvenpark Oostflakkee	€ -	€ -	€ -	€ 838.750
Startersleningen voormalig gemeente Goedereede	€ -	€ -2.869	€ -	€ -
Duurzaamheidsleningen voormalig gemeente Goedereede	€ -	€ 442	€ 8.859	€ -
Startersleningen voormalig gemeente Oostflakkee	€ -	€ 417	€ -	€ -
Startersleningen voormalig gemeente Dirksland	€ -	€ 62.106	€ -	€ -
Lening Molenstichting	€ -		€ 2.937	€ -
Totaal	€ 642.215	€ 60.095	€ 11.796	€ 838.750

De deelname in Suijssenwaerde was per 1-1-2013 reeds volledig afgedekt door een bestaande verliesvoorziening. In 2013 is ook de deelname in het bedrijvenpark Oostflakkee volledig afgedekt door het vormen van een verliesvoorziening.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 1-1-2013	Boekwaarde 31-12-2013
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
-niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 4.965.841	€ 6.315.701
-overige grond- en hulpstoffen	€ 692	€ -
sub-totaal	€ 4.966.533	€ 6.315.701
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 4.815.706	€ 898.853
Gereed product en handelsgoederen	€ 6.093	€ 4.751
Totaal	€ 9.788.331	€ 7.219.305

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Saldo 1-1-2013 voor verlies- voorziening	Verliesvoor- ziening per 1-1-2013	Boekwaarde 1-1-2013 na aftrek verlies- voorziening	Investerings	Desinves- teringen	Saldo 31-12- 2013 voor verliesvoor- ziening	Mutatie verliesvoor- ziening 2013	Verliesvoor- ziening 31-12-2013	Boekwaarde 31-12- 2013 na aftrek verliesvoorz.	M2 per plan	Prijs per M2
Terrein voormalig zwembad Ooltgensplaat	€ 124.455		€ 124.455	€ 5.601		€ 130.056		€ -	€ 130.056	15.492	€ 8
Spuikwartier Middelharnis	€ 1.344.348		€ 1.344.348	€ -444.890	€ 13.009	€ 886.449		€ -	€ 886.449	13.165	€ 67
Molendijk Nieuwe Tonge	€ 199.000		€ 199.000	€ 9.545	€ 2.734	€ 205.811	€ 20.811	€ 20.811	€ 185.000	282	€ 656
Locatie Klinkvis Middelharnis	€ 166.821		€ 166.821	€ 712.495	€ 12.762	€ 866.554	€ 286.766	€ 286.766	€ 579.788	16.460	€ 35
Locatie Fordgarage Middelharnis	€ 113.231		€ 113.231	€ 393.385	€ 387.524	€ 119.092		€ -	€ 119.092	693	€ 172
Welgelegen fase IV (Gronden Hameeteman)	€ 300.110		€ 300.110	€ 3.380		€ 303.490	€ 133.671	€ 133.671	€ 169.819	5.310	€ 32
Koningpleisterplaats Goedereede	€ 155.000		€ 155.000	€ -28.309	€ 126.691	€ -		€ -	-	nvt	
Spuikolk Dirksland	€ 430.348	€ 38.732	€ 391.616	€ 18.935		€ 449.283		€ 38.732	€ 410.551	nvt	
Hart van Dirksland	€ 0		€ 0			€ 0		€ -	€ 0	nvt	
Bedrijvenpark Oostflakkee	€ 2.146.319		€ 2.146.319	€ 103.096	€ 6.500	€ 2.242.915		€ -	€ 2.242.915	nvt	
Woningbouwontwikkeling Achthuizen	€ 24.941		€ 24.941	€ 1.122		€ 26.063		€ -	€ 26.063	4.800	€ 5
Kleine Boezem fase 2 Dirksland	€ 1.110.384		€ 1.110.384	€ 49.967		€ 1.160.352		€ -	€ 1.160.352	54.810	€ 21
Bedrijvenpark Watertoren Dirksland	€ 767.314	€ 90.789	€ 676.525	€ 34.529		€ 801.843	€ 305.437	€ 396.226	€ 405.617	10.461	€ 39
Totaal	€ 6.882.271	€ 129.521	€ 6.752.750	€ 858.855	€ 549.219	€ 7.191.907	€ 746.685	€ 876.206	€ 6.315.701		

Van de bouwgronden in exploitatie kan het verloop in 2013 in de volgend tabel worden weergegeven:

In exploitatie genomen bouwgronden	Saldo 1-1-2013 voor verlies- voorziening	Verliesvoor- ziening per 1-1-2013	Boekwaarde 1-1-2013 na aftrek verlies- voorziening	Investerings	Desinves- teringen	Saldo 31-12- 2013 voor verliesvoor- ziening	Mutatie verliesvoor- ziening 2013	Verliesvoor- ziening 31-12-2013	Boekwaarde 31-12- 2013 na aftrek verliesvoorz.
Westplaat Middelharnis	€ 3.639.721	€ 2.052.005	€ 1.587.716	€ 473.617	€ 575.665	€ 3.537.673	€ 1.135.477	€ 3.187.482	€ 350.191
Zuidelijke Randweg Middelharnis	€ 601.961		€ 601.961	€ 93.870	€ 285.458	€ 410.373		€ -	€ 410.373
Molenplein Middelharnis	€ -59.572		€ -59.572	€ 234.189	€ 691.304	€ -516.686		€ -	€ -516.686
Oostplaat III Middelharnis	€ 204.211		€ 204.211	€ 19.006		€ 223.217		€ -	€ 223.217
Bedrijfsterrein Tonisseweg II Oude Tonge	€ -19.317		€ -19.317	€ 19.317		€ -		€ -	€ -
Korteweg Stellendam	€ 495.377		€ 495.377	€ 73.431		€ 568.808		€ -	€ 568.808
Welgelegen Ouddorp	€ 218.420		€ 218.420	€ 590.810	€ 946.279	€ -137.049		€ -	€ -137.049
Totaal	€ 5.080.802	€ 2.052.005	€ 3.028.797	€ 1.504.240	€ 2.498.706	€ 4.086.335	€ 1.135.477	€ 3.187.482	€ 898.853

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op programma 8 en de paragraaf grondbeleid.

Gereed product en handelsgoederen:

Dit betreft de voorraad minicontainers per 31-12-2013 (162 stuks) met een inkoopwaarde van € 4.751,-

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2013	Balanswaarde 1-1-2013
Vorderingen op openbare lichamen	€ 6.924.377	€ -	€ 6.924.377	€ 7.584.807
Verstrekte kasgeldleningen	€ -	€ -	€ -	€ 2.000.000
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 547	€ -	€ 547	€ 1.156.242
Overige vorderingen	€ 5.370.969	€ 1.402.770	€ 3.968.200	€ 5.224.933
Overige uitzettingen	€ 319.705	€ -	€ 319.705	€ 321.919
Totaal	€ 12.615.598	€ 1.402.770	€ 11.212.828	€ 16.287.901

Enkele grote openstaande posten worden hierna toegelicht:

➤ Vorderingen openbare lichamen:

Toelichting	Bedrag
Belastingdienst, o.a. btw compensatiefonds 2013	€ 5.322.000
Ministerie SZW, declarabel deel Bbz 2013	€ 311.000
Gemeente Rotterdam, subsidie GGB projecten	€ 254.000
Belastingdienst eenmalige teruggave WAO/WIA premie	€ 132.000
Provincie Zuid-Holland, diverse subsidies	€ 132.000

➤ Overige vorderingen:

Toelichting	Bedrag
Gemeentelijke belastingen via SVHW Gemeente Goeree-Overflakkee 2013	€ 916.000
Gemeentelijke belastingen via SVHW voormalig gemeente Dirksland 2012	€ 108.000
Gemeentelijke belastingen via SVHW voormalig gemeente Goedereede 2012	€ 153.000
BNG gebiedsontwikkeling B.V. m.b.t. BPO en Suijssenwaerde	€ 1.517.000
WEBEGO B.V. doorberekeningen + huur 2013	€ 1.180.000
Diverse planschadevergoedingen	€ 131.000
Diverse anterieure overeenkomsten	€ 363.000
Diverse bedrijven omgevingsvergunning	€ 350.000
Diverse bedrijven huur en erfpacht	€ 228.000

➤ Overige uitzettingen:

Hieronder zijn opgenomen de participaties in het BNG APPA fonds voor € 314.000,- bedoeld voor de pensioenen van wethouders. Maandelijks kan zonder kosten worden beschikt over dit fonds. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden. Er bestaan geen voornemens tot afstoting van dit fonds. Verder is hieronder opgenomen het fietsenplan ad € 5.705,- voor het Wsw-personeel.

In het BBV is bepaald dat getroffen voorzieningen wegens oninbaarheid worden verrekend met de nominale waarde van de vorderingen. De gemeente heeft een voorziening opgebouwd voor dubieuze debiteuren van ca. € 1.403.000,- per 31 december 2013. Deze is bestemd voor:

Toelichting	Bedrag
Vorderingen m.b.t. bedrijvenpark Oostflakkee	€ 630.000
Vorderingen m.b.t. plan Suijssenwaarde Oostflakkee	€ 332.000
Belastingvorderingen via SVHW	€ 185.000
Overige vorderingen	€ 256.000

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Kassaldi	€ 1.948	€ 3.007
Banksaldi	€ 110.261	€ 1.489.469
Kruisposten	€ -	€ 307.352
Totaal	€ 112.209	€ 1.799.828

De banksaldi per 31 december bestaan voornamelijk uit tegoeden van diverse Rabo rekeningen. Per 31 december 2013 was er sprake van een schuld in de rekening-courant met de BNG. Zie toelichting bij de overlopende passiva.

Overlopende activa.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	€ 1.057.088	€ 447.031
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	€ 904.619	€ 3.017.496
Totaal	€ 1.961.707	€ 3.464.527

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1-1-2013	Toevoegingen	Ontv./verrek. bedragen	Saldo 31-12- 2013
WBV Beter Wonen Goedereede, winstneming fase I	€ 231.525	€ 549.207	€ -	€ 780.732
Provincie Z-H, BDU 2010 m.b.t. rotonde Spuikolk en DV	€ 133.847	€ -	€ -	€ 133.847
Provincie Z-H, bijdrage project Mooi Nederland t/m 2012	€ 15.604	€ -	€ 15.604	€ -
Provincie Z-H, subsidie externe veiligheid 2012	€ 66.056	€ -	€ 23.279	€ 42.776
Provincie Z-H, subsidie verkeersgedragprojecten 2013	€ -	€ 99.732	€ -	€ 99.732
Totaal	€ 447.031	€ 648.940	€ 38.883	€ 1.057.088

De specificatie van de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Nog te ontvangen bedragen	€ 468.615	€ 2.679.569
Vooruitbetaalde bedragen	€ 436.004	€ 337.928
Totaal	€ 904.619	€ 3.017.497

De belangrijkste nog te ontvangen bedragen betreffen:

Toelichting	Bedrag
Nog te verwachte verkopen herstructurering Dorpsweg Ooltgensplaat	€ 235.000
OLIVER nog te ontvangen VAVO gelden	€ 50.000
Zwembad Zuiderdiep, opbrengsten november en december	€ 37.000
Suppletie aangifte btw 4 ^e kwartaal 2013	€ 44.000

Per 1-1-2013 was onder deze post een nog te ontvangen btw vordering van de voormalig gemeente Goedereede van ca. € 2 miljoen verantwoord.

De belangrijkste vooruitbetaalde bedragen betreffen:

Toelichting	Bedrag
Vooruit betaalde kosten m.b.t. het Noorder Eiland-UFA terrein	€ 128.000
ARBO-Ned dienstverleningscontract 2014	€ 67.000
VNG, contributie 2014	€ 59.000
Segment, abonnement raad digitaal 2014	€ 73.000

Vaste passiva

Het beleid op het gebied van reserves en voorzieningen is gebaseerd op de nota "Reserves en Voorzieningen 2013" vastgesteld door de raad op 12 december 2013.

Eigen vermogen

De toelichting op de reserves bestaat volgens artikel 54 van Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente uit:

- Saldo aan het begin van het begrotingsjaar
- De toevoegingen of onttrekkingen
- Saldo einde boekjaar

Tevens wordt per reserve de toelichting en de onttrekkingen toegelicht.

Er zijn twee soorten reserves. De algemene reserve en de bestemmingsreserves.

De algemene reserves zijn alle reserves, niet zijnde bestemmingsreserves, die primair dienen als weerstandsvermogen om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Naast de algemene reserves (bufferfunctie) zijn er bestemmingsreserves en deze worden ingedeeld naar de volgende functies:

1. bestedingsfunctie (normale bestemmingsreserves)
2. dekkingsfunctie, zijnde de geblokkeerde reserves kapitaallasten
3. risicofunctie, ter opvang van financiële risico's

Het op de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Algemene reserves	€ 7.876.904	€ 12.587.951
Bestemmingsreserves	€ 8.607.089	€ 8.557.329
Geblokkeerdebestemmingsreserves	€ 22.104.081	€ 23.471.649
Risicoreserves	€ 2.235.000	€ -
Resultaat na bestemming	€ -792.514	€ -697.451
Totaal	€ 40.030.560	€ 43.919.477

Resultaatbestemming

Het per saldo nadelig resultaat over 2012 ad € 697.451,- van de vier voormalige gemeenten en het ISGO is conform het raadsbesluit van 27 juni 2013 verwerkt.

Over de bestemming van het nadelig resultaat 2013 ad € 792.514,- neemt de raad bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 een besluit.

Op 24 april heeft uw raad besloten tot een budgetoverheveling van 2013 naar 2014 voor € 1.582.590,- met betrekking tot in 2013 niet (volledig) uitgegeven exploitatiebudgetten. Van deze overheveling wordt € 615.500,- gedekt uit de bestemmingsreserve toeristenbelasting.

Het verloop van de reserve in 2013 wordt op de volgende bladzijde weergegeven.

Zie bijlage 1 voor de toelichting op de stortingen, onttrekkingen en het beslag voor de komende jaren voor de reserves.

Het verloop van de reserve in 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht verloop Reserves 2013				
Overzicht verloop Reserves 2013	1-1-2013	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2013
a. Algemene reserves				
Algemene reserve	€ 9.472.208	€ 5.736.711	€ 10.445.125	€ 4.763.794
Algemene reserve grondexploitatie	€ 3.115.743	€ 254.025	€ 3.040.749	€ 329.019
Algemene reserve ter dekking frictiekosten herindeling	€ -	€ 3.829.943	€ 1.045.851	€ 2.784.092
Totaal	€ 12.587.951	€ 9.820.679	€ 14.531.725	€ 7.876.904
b. Bestemmingsreserves				
Reserve bezuinigingen	€ -	€ 2.368.247	€ 576.000	€ 1.792.247
Reserve gebiedsfonds	€ 22.360	€ -	€ 12.850	€ 9.510
Reserve revitalisering bedrijventerrein Oostplaat	€ -	€ 100.000	€ -	€ 100.000
Reserve bijdrage reconstructie wegen andere overheden	€ -	€ 300.000	€ -	€ 300.000
Reserve baggeren havens	€ -	€ 350.000	€ -	€ 350.000
Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	€ 190.962	€ 12.900		€ 203.862
Reserve reiniging	€ 512.017	€ -	€ 230.978	€ 281.039
Reserve sociale uitkeringen	€ 484.013	€ 94.400	€ 30.055	€ 548.358
Reserve verkeerscirculatieplan	€ 424.600	€ -	€ 25.000	€ 399.600
Reserve bouwleges	€ 454.500	€ -	€ -	€ 454.500
Reserve wegen	€ 785.668	€ -	€ -	€ 785.668
Reserve accommodatiebeleid	€ -	€ 124.065	€ 989	€ 123.076
Reserve bovenwijkse voorzieningen	€ 172.705	€ 54.968		€ 227.673
Reserve bodemverontreiniging	€ 1.984.805	€ -	€ 466.978	€ 1.517.827
Reserve projecten	€ 1.350.000	€ -	€ 1.350.000	€ -
Reserve begraafplaatsen	€ 329.295	€ 30.400	€ -	€ 359.695
Reserve toeristenbelasting	€ 701.300	€ 210.000	€ 113.562	€ 797.738
Reserve cultuur	€ 131.500	€ -	€ 75.057	€ 56.443
Reserve VRR	€ 11.000	€ -	€ 11.000	€ -
Reserve overig	€ 181.645	€ -	€ 139.793	€ 41.852
Reserve jongerenactiviteiten	€ 37.567	€ -	€ 37.567	€ -
Reserve IZA	€ 53.528	€ -	€ 53.528	€ -
Reserve automatisering	€ 444.000	€ -	€ 444.000	€ -
Reserve onderwijs	€ 285.864	€ 27.144	€ 55.006	€ 258.002
Totaal	€ 8.557.329	€ 3.672.124	€ 3.622.364	€ 8.607.089
c. Geblokkeerde bestemmingsreserves				
Reserve bijdrage kapitaallasten	€ 7.635.147	€ 1.928.685	€ 2.912.097	€ 6.651.735
Reserve BTW-compensatiefonds	€ 329.607	€ -	€ 109.869	€ 219.738
Reserve budget rekenkamer	€ 36.333	€ -	€ 36.333	€ -
Reserve riolering	€ 14.829.938	€ -	€ 184.211	€ 14.645.727
Reserve onderhoud	€ 201.273	€ 31.076	€ -	€ 232.349
Reserve ex- Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) gelden	€ 439.351	€ -	€ 84.819	€ 354.532
Totaal	€ 23.471.649	€ 1.959.761	€ 3.327.329	€ 22.104.081
d. Risicoreserves				
Algemene risicoreserve	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ 1.000.000
Algemene risicoreserve grondexploitatie	€ -	€ 2.983.000	€ 1.748.000	€ 1.235.000
Totaal	€ -	€ 3.983.000	€ 1.748.000	€ 2.235.000
Totaal reserves	€ 44.616.928	€ 19.435.564	€ 23.229.418	€ 40.823.075

Vaste schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Onderhandse leningen van:		
-binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 408.402	€ 510.503
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 78.378.361	€ 61.170.598
Subtotaal:	€ 78.786.763	€ 61.681.101
-Waarborgsommen	€ 2.728	€ 2.667
-Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	€ -	€ 19.147
Totaal	€ 78.789.491	€ 61.702.915

Overzicht verloop van de vaste schulden over het jaar 2013:

	Saldo 01-01-2013	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2013
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 510.503	€ -	€ 102.101	€ 408.402
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 61.170.598	€ 23.000.000	€ 5.792.237	€ 78.378.361
Waarborgsommen	€ 2.667	€ 166.040	€ 165.979	€ 2.728
Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	€ 19.147	€ -	€ 19.147	€ -
Totaal	€ 61.702.915	€ 23.166.040	€ 6.079.464	€ 78.789.491

De totale rentelast voor het jaar 2013 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2.797.759,-. In de financieringsparagraaf wordt ingegaan op de financieringspositie en rente.

Er zijn in 2013 een tweetal leningen van het ministerie van Financiën in het kader van de Landarbeiderswet vervroegd afgelost. De totale vervroegde aflossing in 2013 bedroeg € 4.187,-.

De aflossingsverplichting voor 2014 bedraagt € 6.451.258,-.

De financial lease had nog betrekking op de PC migratie bij de voormalige gemeente Dirksland en is in 2013 afgelost.

Voorzieningen

De toelichting op de voorzieningen bestaat volgens artikel 55 van Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente uit:

- Saldo aan het begin van het begrotingsjaar
- De toevoegingen of aanwendungen
- Saldo einde boekjaar

De raad heeft op 12 december 2013 de nota 'reserves en voorzieningen' vastgesteld. De uitvoering c.q. uit deze nota voortvloeiende mutaties voor het jaar 2013 zijn in deze jaarrekening verwerkt.

Het totaal van de voorzieningen in 2013 kan als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Onderhoudsvoorzieningen	€ 6.033.872	€ 5.381.148
Overige voorzieningen	€ 4.266.691	€ 2.788.839
Risicovoorzieningen	€ 784.362	€ 610.627
Totaal	€ 11.084.925	€ 8.780.614

Het gedetailleerde verloop per voorziening is terug te vinden in bijlage 1 Toelichting reserves en voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2013 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht verloop voorzieningen 2013				
Overzicht verloop voorzieningen 2013	1-1-2013	Stortingen	Aanwendingen	31-12-2013
a. Onderhoudsvoorzieningen				
Voorziening riolering	€ 2.549.180	€ 995.845	€ 425.211	€ 3.119.814
Voorziening onderhoud gebouwen	€ 2.014.525	€ 449.496	€ 247.876	€ 2.216.146
Voorziening onderhoud sport	€ 313.881	€ 278.442	€ 142.229	€ 450.094
Voorziening onderhoud milieustraat	€ 36.006	€ 10.000	€ 10	€ 45.996
Voorziening onderhoud openbare ruimte	€ 467.556	€ 235.382	€ 526.116	€ 176.822
Voorziening verlenging licentierechten	€ -	€ 25.000	€ -	€ 25.000
Totaal	€ 5.381.148	€ 1.994.165	€ 1.341.441	€ 6.033.872
b. Overige voorzieningen				
Voorziening FPU	€ 48.733	€ -	€ 36.725	€ 12.008
Voorziening wethouderspensioen	€ 1.753.464	€ 326.820	€ -196.724	€ 2.277.007
Voorziening wachtgeld personeel	€ 103.998	€ -	€ 27.945	€ 76.053
Voorziening frictiekosten personeel en bestuur herindeling	€ -	€ 1.468.677	€ 451.610	€ 1.017.066
Voorziening Ouddorpse reddingsbrigade	€ 45.200	€ 7.000	€ -	€ 52.200
Voorziening innovatieplatform	€ 25.000	€ -	€ -	€ 25.000
Voorziening prestatieafspraken leefbaarheidsfonds	€ 300.000	€ -	€ 176.369	€ 123.631
Voorziening woninggebonden subsidies	€ 406.733	€ -	€ -	€ 406.733
Voorziening schenking kleuterschool OBS OPL	€ 20.098	€ -	€ -	€ 20.098
Voorziening Suijssenwaarde	€ 23.633	€ -	€ 23.633	€ -
Voorziening overig	€ 61.980	€ -	€ 35.585	€ 26.395
Voorziening individueel loopbaanbudget		€ 230.500	€ -	€ 230.500
Totaal	€ 2.788.839	€ 2.032.996	€ 555.144	€ 4.266.691
c. Risicovoorzieningen				
Voorziening bouwleges	€ 140.000	€ 31.102	€ -	€ 171.102
Voorziening bestemmingsplannen	€ 165.800	€ 110.000	€ 7.674	€ 268.126
Voorziening bodemsanering	€ 206.527	€ -	€ 8.929	€ 197.598
Voorziening Binnenhof	€ 98.300	€ -	€ 98.300	€ -
Voorziening rente NIEGG Klinkvis	€ -	€ 155.043	€ 7.507	€ 147.536
Totaal	€ 610.627	€ 296.145	€ 122.410	€ 784.362
Totaal voorzieningen	€ 8.780.614	€ 4.323.306	€ 2.018.995	€ 11.084.925

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 12.770.353	€ 35.746.437
Overlopende passiva	€ 4.536.691	€ 5.106.383
Totaal	€ 17.307.044	€ 40.852.820

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
Kasgeldleningen	€ 5.000.000	€ 14.000.000
Banksaldi	€ 1.605.114	€ 9.548.005
Overige schulden	€ 6.165.239	€ 12.198.432
Totaal	€ 12.770.353	€ 35.746.437

➤ Kasgeldleningen:

Kasgeldleningen	Bedrag	Looptijd	Rente
Kasgeldlening 1	€ 3.000.000	5-12-2013 tot 5-2-2014	0,24%
Kasgeldlening 2	€ 2.000.000	5-12-2013 tot 5-2-2014	0,24%

Banksaldi:

Het belangrijkste banksaldo per 31-12-2013 betrof de schuld in rekening-courant met de BNG van € 1.605.078,-.

Overige schulden:

De belangrijkste posten die hieronder zijn verantwoord betreffen:

Toelichting	Bedrag
Webego, diverse leveringen	€ 126.000
Belastingdienst btw en loonheffingsverplichting	€ 191.000
Van Gansenwinkel B.V., inzameling en verwerking afval	€ 212.000
Stichting Cura Mare, huishoudelijke hulp	€ 130.000
Careyn, huishoudelijke hulp en schuldhulpverlening	€ 436.000
Schotgroep aannemingsbedrijf, diverse werkzaamheden	€ 133.000
Lindelooft aannemingsbedrijf, diverser werkzaamheden	€ 113.000
Dura Vermeer Infrastructuur, diverse werkzaamheden	€ 167.000
SVHW, afrekening bijdrage en verplichting rioolheffing	€ 153.000
Taxi Bakker, leerlingenvervoer	€ 118.000
Waterschap Hollandse Delta, diverser werkzaamheden	€ 168.000
Van den Nieuwendijk, aannemingsbedrijf, diverse werkzaamheden	€ 227.000

De daling ten opzichte van 1 januari 2013 wordt voornamelijk veroorzaakt door de openstaande verplichtingen met betrekking tot de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2013.

De afwikkeling van de overige schulden heeft een normaal verloop.

Overlopende passiva.

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2013	Boekwaarde 1-1-2013
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	€ 1.233.222	€ 1.590.688
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	€ 2.414.686	2.589.085
-Overige vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	€ 888.782	926.610
Totaal	€ 4.536.690	€ 5.106.383

In het totaalbedrag van de nog te betalen bedragen van € 1.152.378,- zijn o.a. de volgende bedragen verwerkt:

Toelichting	Bedrag
Transitorische rente	€ 784.000
BTW voorschot grondexploitatie	€ 160.000
Terug te betalen Participatiebudget	€ 81.000
Af te dragen loonheffing december WSW	€ 141.000

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1-1-2013	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2013
Rijk, gelden participatiebudget reserveringsregeling	€ 125.069	€ 151.429	€ -	€ 276.498
Rijk, WIN gelden	€ 341.216	€ 277.924	€ 586.993	€ 32.147
Rijk, BBZ	€ -8.600	€ -	€ -8.600	€ -
Rijk, JGZ gelden	€ 335.400	€ -	€ -	€ 335.400
Rijk, niet bestede deel Combinatiefunctie	€ 63.000	€ -	€ -	€ 63.000
Rijk, onderwijsachterstandenbeleid	€ 74.355	€ 130.452	€ 160.077	€ 44.730
Rijk, subsidie BANS/SLOK	€ 70.800	€ -	€ 21.353	€ 49.447
Rijk, Centrum voor Jeugd & Gezin GO	€ 93.017	€ 95.138	€ -	€ 188.155
Agentschap NL, innovatieprogramma Mooi Nederland	€ 19.397	€ -	€ 19.397	€ -
Min.van OC&W, milieubesparende Investerings	€ 5.460	€ -	€ 5.460	€ -
Projectmiddelen RPV-GO	€ 867.601	€ 75.000	€ 39.149	€ 903.452
Projectmiddelen gebiedsgerichte aanpak	€ 88.159	€ -	€ 86.909	€ 1.250
Projectmiddelen Regionale Agenda Samenleving (RAS)	€ 51.513	€ -	€ 24.334	€ 27.179
Projectmiddelen Luchtkwaliteit	€ 98.090	€ -	€ -	€ 98.090
Projectmiddelen fietsbrug Ooltgensplaat	€ 15.800	€ -	€ 5.645	€ 10.155
BDU 2012 lokale- en verkeersgedrag projecten	€ 17.899	€ -	€ -	€ 17.899
BDU 2011 verkeersgedrag projecten	€ -	€ 33.770	€ -	€ 33.770
BDU 2013 aanleg Vissersweg/Zuidhavendijk	€ -	€ 81.542	€ -	€ 81.542
ISV maatregelen geluidsanering	€ 59.628	€ -	€ -	€ 59.628
BDU 2007 en 2008 verkeersmaatregelen Nieuwe Tonge	€ 112.437	€ -	€ 112.437	€ -
ISV bodem sanering woonwagencentrum Dwarsweg e.d.	€ 78.000	€ 78.000	€ -	€ 156.000
Min. Infra en Milieu subsidie pilot energieke regio	€ -	€ 5.560	€ -	€ 5.560
BDU 2013 lokale verkeersgedragprojecten	€ -	€ 26.991	€ -	€ 26.991
Prov. Z-H aandel subsidie Mooi Nederland t/m 2012	€ -	€ 3.793	€ -	€ 3.793
Totaal	€ 2.508.241	€ 959.598	€ 1.053.154	€ 2.414.686

	Saldo 01-01-2013	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2013
Vooruit ontvangen m.b.t. anterieure overeenkomsten	€ 386.249	€ 315.085	€ 300.101	€ 401.232
Vooruit ontvangen m.b.t. tijd.huisv. Samaritaan Wesplaat	€ 30.000	€ -	€ 30.000	€ -
Vooruit ontvangen kinderopvang 2013	€ 13.288	€ -	€ 13.288	€ -
Overige vooruit ontvangen bedragen	€ 1.569	€ 71	€ 1.569	€ 71
Nog te transporteren gronden v.m. gemeente Oostflakkee	€ -	€ 17.016	€ -	€ 17.016
Transitorische rente v.m. gemeente Oostflakkee	€ 193.611	€ -	€ 193.611	€ -
Vooruit ontvangen schadebedrag kerktoeren Sommelsdijk	€ -	€ 22.239	€ -	€ 22.239
Vooruit ontvangen middelen Regionaal Bureau Leerplicht	€ 10.552	€ -	€ -	€ 10.552
Vooruit ontvangen project Raak	€ 17.198	€ -	€ 3.159	€ 14.040
Vooruit ontvangen project gezonde slagkracht (ZonMw)	€ 151.143	€ -	€ -	€ 151.143
Vooruit ontvangen reclamegelden markt Ouddorp	€ 7.000	€ 1.730	€ -	€ 8.730
Vooruit ontvangen compensatiegelden Maasvlakte II	€ 116.000	€ 44.268	€ -	€ 160.268
Vooruit ontvangen zwerfafvalvergoeding	€ -	€ 57.491	€ -	€ 57.491
Vooruitontvangen vergoeding kunststof inzamelbakken	€ -	€ 27.000	€ -	€ 27.000
Vooruit ontvangen COA m.b.t. her huisvesting vluchtelingen	€ -	€ 19.000	€ -	€ 19.000
Totaal	€ 926.610	€ 503.900	€ 541.728	€ 888.782

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

In de jaarrekening 2013 mag geen rekening gehouden worden met de vakantiegeldverplichtingen. Doorlopende verplichtingen worden in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten niet meegenomen in de jaarrekening. Op basis van de salariskosten over 2013 dient er rekening te worden gehouden met de volgende verplichtingen:

- Vakantiegeldverplichtingen op basis van salarisadministratie afgerond € 780.000,- ambtelijk en € 170.000,- WSW
- Op basis van het aantal vakantiedagen/verlofuren dat meegenomen is (59.000 uur), kan rekening gehouden worden met een verplichting van afgerond € 1.220.000,- (ambtelijk personeel)
- Op basis van het aantal vakantiedagen/verlofuren dat meegenomen is (26.000 uur), kan rekening gehouden worden met een verplichting van afgerond € 550.000,- (Wsw personeel)

In het kader van het sociaal statuut dient het tegoed aan verlofuren per 31-12-2015 te zijn afgebouwd tot maximaal 72 uur bij een fulltime functie.

Overige langlopende verplichtingen

Kredietrisico's zijn afgedekt door het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij de BNG tot totaal € 5 miljoen.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft in het verleden - onder voorwaarden - geldleningen gegarandeerd van derden, met name voor woningbouw door corporaties of het kopen van een woning door particulieren. De leningen van woningbouwcorporaties worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De leningen van particulieren worden gegarandeerd door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Samen met het Rijk en de andere Nederlandse gemeenten zit Goeree-Overflakkee in de zogenoemde achtervang. Dit betekent dat de gemeente pas wordt aangesproken als deze waarborgfondsen hun verplichtingen niet kunnen nakomen. In de praktijk is dat tot nu toe niet voorgekomen.

Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuwe borgstellingen van de Nationale Hypotheekgarantie overgenomen door het Rijk. De gemeentelijke achtervang blijft alleen gelden voor garanties die zijn verstrekt vóór 1 januari 2011. De komende jaren neemt dan ook de omvang van gegarandeerde leningen voor particuliere woningbouw af. Dit geldt niet voor achtervangfunctie voor de woningcorporaties. Mogelijk wordt de financieringssysteem van woningcorporaties in 2014 gewijzigd.

Het saldo van de beginbalans is per 1 januari 2013 aangepast omdat de voormalige gemeenten ieder een eigen presentatiewijze hanteerde waardoor ervoor is gekozen om een unanieme werkwijze te hanteren. Voorheen waren er gemeenten die de leningen van woningbouwcorporaties gegarandeerd door het WSW en leningen van particulieren niet in het saldo opnamen, en dat is nu wel gebeurd.

Het in de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende garantstellingen:

Categorie geldnemer	Oorspronkelijk bedrag	Gewaarborgde deel gem.	Bedrag per 1-1-2013	Gewaarborgde deel gem. 1-1-2013	Bedrag per 31-12-2013	Gewaarborgde deel gem. 31-12-2013
Sportverenigingen	€ 1.150.215	100%	€ 502.439	€ 502.439	€ 432.880	€ 432.880
Woningbouwver.	€ 15.322.272	100%	€ 10.350.144	€ 10.350.144	€ 7.151.284	€ 7.151.284
Woningbouwver.	€ 229.334.096	50%	€ 205.083.324	€ 102.541.662	€ 199.430.869	€ 99.715.434
Zorg en verpleging	€ 11.824.497	100%	€ 6.465.066	€ 6.465.066	€ 5.909.075	€ 5.909.075
Overig	€ 530.923	100%	€ 179.288	€ 179.288	€ 273.786	€ 160.341
Totaal	€ 258.162.003		€ 222.580.261	€ 120.038.599	€ 213.197.894	€ 113.369.014

CuraMare heeft met het Waarborgfonds voor de Zorgsector overlegt om de leningen waarvoor de gemeente garant staat te waarborgen bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Dit is niet mogelijk omdat door nieuwe projecten maximaal aan geldleningen is ondergebracht bij het Waarborgfonds

voor de Zorgsector. Zodra er ruimte is brengen ze de geldleningen onder bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector.

Categorie geldnemer	Gewaarborgd deel gem.	Bedrag per 1-1-2013	Gewaarborgde deel gem. 1-1-2013	Bedrag per 31-12-2013	Gewaarborgde deel gem. 31-12-2013
Voor het verkrijgen en het verbeteren van eigen woningen (particulieren)	50%	€ 4.215.666	€ 2.107.833	€ 4.146.336	€ 2.073.168

Gebeurtenissen na balansdatum

Voorziening onderhoud gebouwen:

Momenteel vindt er een inventarisatie plaats van de onderhoudstoestand van de gemeentelijke gebouwen. Op basis van de eerste indrukken wordt verwacht dat de bestaande onderhoudsvoorziening niet toereikend is voor het toekomstig onderhoud.

Het streven is om in het vierde kwartaal 2014 definitief inzicht te hebben in het uit te voeren toekomstig onderhoud met bijbehorende dekking.

SISA verantwoording

Sisa staat voor single information en single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. D.m.v. sisa wordt verantwoord hoe specifieke uitkeringen zijn besteed. De doelstelling van sisa is het verminderen van de verantwoordings- en controlelasten voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen (de mede-overheden). Het Rijk vraagt daarom per specifieke uitkering minder verantwoordingsinformatie en controle.

De verantwoordingsinformatie wordt verstrekt aan het CBS die namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de intermediaire rol vervult tussen mede-overheden en vakdepartementen.

Voor de Gemeente Goeree-Overflakkee zijn 10 specifieke uitkeringen van toepassing te weten:

- Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)
- Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland
- Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)
- Brede doeluitkering verkeer en vervoer;
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeentedeel 2013;
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012;
- Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB;
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (excl. levensonderhoud beginnende zelfst.)
- Wet Participatiebudget (WPB) gemeentedeel 2013;
- Wet Participatiebudget (WPB) totaal 2012

Op de volgende pagina's zijn de overzichten met de specifieke uitkeringen opgenomen

SISA verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N								
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatorenummer: D9 / 04		
			€ 110.180	€ 20.945	€ 28.935	€ 36.897		
I&M	E10	Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland Tijdelijke subsidieregeling innovatieprogramma Mooi Nederland Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E10 / 01	Aard controle R Indicatorenummer: E10 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E10 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E10 / 04		
			1 IPMNS1003BWZ9U	€ 0	Ja	€ 120.175		
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogram ma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikkningsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: E11B / 01	Aard controle R Indicatorenummer: E11B / 02	Aard controle R Indicatorenummer: E11B / 03	Aard controle R Indicatorenummer: E11B / 04	Aard controle R Indicatorenummer: E11B / 05	Aard controle R Indicatorenummer: E11B / 06
			1 PZH-2010-163833827	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
I N D I C A T O R E N									
					Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T)	
						Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 10	
					1 PZH-2010-163833827	€ 22.568	€ 8.645	€ 0	
					Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T)	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	
					Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden		
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 12	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 13	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 14	
					1 PZH-2010-163833827	€ 0	€ 0	Nee	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N								
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie 					

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 PZH-2012-339959749	€ 0	€ 0	gereserveerd voor N215	Nee
			2 PZH-2012-339990535	€ 0	€ 0	gereserveerd voor N215	Nee
			3 PZH-2012-339969961	€ 0	€ 0	gereserveerd voor N215	Nee
			4 PZH-2010-238988712	€ 275.352	€ 127.693	Verkeersgedrag	Ja
			5 PZH-2012-339975292	€ 0	€ 0	gereserveerd voor N215	Nee
			6 PZH-2011-317298830	€ 2.145	€ 2.145	Lokale proj. Verk.gedrag 2012	Ja
			7 PZH-2013-386133783	€ 10.745	€ 3.582	Lokale proj. Verk.gedrag 2013	Ja
			8 PZH-2013-435526295	€ 0	€ 0	wegverb. N215 NT G13014	Nee
			9 PZH-2012-358056123	€ 0	€ 0	Rotonde Visserweg G13026	Nee
			10 PZH-2012-358039334	€ 120.000	€ 169.012	2e ontsl. Achthuizen G12009	Ja
			11 PZH-2012-362287760	€ 0	€ 0	Ben. Oostdijk DB D12041	Nee
			12 PZH-2012-362305773	€ 6.250	€ 187.416	Emmastr. DB D12042	Ja
			13 PZH-2012-362318112	€ 10.000	€ 147.006	Voorstr. DB D12043	Ja
			14 PZH-2012-362471095	€ 12.500	€ 125.117	Bom.dijk Achth. D12045	Ja
			15 PZH-2012-360012019	€ 20.000	€ 8.159	Herinr. Kon.Jul. 2 bush T1310	Ja
			16 PZH-2013-369191328	€ 0	€ 0	asverlegging Molendijk DB	Nee
			17 PZH-2011-307781054	€ 39.491	€ 39.491	Voorstraat OT VD11032	Ja
			18 PZH-2011-290553029	€ 42.373	€ 366.478	Herinr.Kon.Jul.weg D11033	Ja
			19 PZH-2012-358292351	€ 0	€ 0	wegverb. N215 NT G13014	Nee
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze		
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03		
			314,25	52,28	Nee		

SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_ totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	
				inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05	
			1 0504 (Dirksland)	68,50	5,22	44,13	1,89	
			2 0511 (Goedereede)	41,50	2,67	35,31	7,89	
			3 0559 (Middelhamis)	138,25	6,33	101,26	3,40	
			4 0580 (Oostflakkee)	67,75	7,68	57,22	1,00	
			5 0664 (Goes)	0,00	0,00	0,67	0,00	
			6 1709 (Moerdijk)	1,00	0,00	0,89	0,00	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 3.974.165	€ 54.069	€ 174.886	€ 770	€ 31.737	€ 141
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.		
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 17.004	€ 0	€ 0	Ja		

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N								
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent e 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 59.998	€ 202.875	€ 7.888	€ 23.420	€ 56.093	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invalwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
			Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02					
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
SZW	G5	3623 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invalwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze		Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			Ja	€ 1.231.945	€ 600.950	€ 733	€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2012 Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	I N D I C A T O R E N					
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget inclusief geldstroom openbaar lichaam	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget inclusief geldstroom openbaar lichaam	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. inclusief deel openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G5A / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5A / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5A / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5A / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5A / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5A / 06</i>
			1 0580 (Oostflakkee)	€ 192.939	€ 61.468	€ 0	€ 0	
			2 0559 (Middelhamis)	€ 263.806	€ 104.228	€ 0	€ 0	
			3 0511 (Goedereede)	€ 132.105	€ 73.419	€ 0	€ 0	
			4 0504 (Dirksland)	€ 125.173	€ 58.756	€ 0	€ 0	

Bijlagen

Bijlage 1: Toelichting reserves en voorzieningen

In onderstaand overzicht de toelichtingen op de reserves

Algemene reserve			
De algemene reserve is de reserve ter opvang van algemene financiële tegenvallers, zoals mogelijke negatieve rekeningsaldi			
	Beginsaldo 1-1-2013	€	9.472.208
<i>Dotaties</i>	Overboeking saldo Reserve budget Rekenkamer GO	€	36.333
	Overboeking saldo Reserve jongerenactiviteiten	€	29.467
	Overboeking van Reserve bodemverontreiniging i.v.m. afbouw reserve	€	50.000
	Overboeking van Reserve bijdrage kapitaallasten i.v.m. vrijval gedeelte centrale werkplaats	€	142.100
	Overboeking van Reserve bijdrage kapitaallasten i.v.m. vrijval gedeelte brandweerkazerne Goedereede	€	128.300
	Overboeking van Reserve bijdrage kapitaallasten i.v.m. vrijval gedeelte Haegse Huus kozijnen	€	17.700
	Overboeking van Reserve bijdrage kapitaallasten i.v.m. vrijval gedeelte Haegse Huus meubilair	€	19.594
	Overboeking van Reserve reiniging i.v.m. vrijval vm Tarievenregalisatiereserve AVR	€	191.179
	Overboeking saldo Reserve projecten	€	983.646
	Overboeking van Reserve overig i.v.m. vrijval vm Reserve wegefonds < € 50.000	€	5.400
	Overboeking saldo Reserve Kernontwikkeling	€	13.755
	Dotatie deel frictievergoeding 2013	€	3.403.200
	Bestemming saldo 2012 vm ISGO	€	118.418
	Bestemming saldo 2012 vm Dirksland	€	193.567
	Bestemming saldo 2012 vm Goedereede	€	404.052
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage aan Reserve bijdrage reconstructie wegen andere overheden	€	-300.000
	Bijdrage aan Reserve baggeren havens	€	-350.000
	Bijdrage aan Reserve revitalisering bedrijventerrein	€	-100.000
	Bijdrage aan Algemene risicoreserve grondexploitatie	€	-483.000
	Bijdrage aan Algemene risicoreserve	€	-1.000.000
	Bijdrage frictiekosten herindeling 2013	€	-867.452
	Dekking deel saldo 2012 vm Middelhamis	€	-758.782
	Dekking saldo 2012 vm Oostflakkee	€	-503.931
	Bijdrage kosten strandreiniging	€	-14.456
	Bijdrage kosten bestemmingsplan Nieuwe Tonge	€	-28.311
	Bijdrage kosten bestemmingsplan Oostplaat	€	-6.788
	Bijdrage kosten bestemmingsplan Sommelsdijk	€	-9.880
	Bijdrage kosten bestemmingsplan Middelhamis	€	-3.837
	Bijdrage kosten huur portocabin buitendienst	€	-947
	Bijdrage aan Reserve bijdrage kapitaallasten	€	-125.991
	Bijdrage aankoop grond JOP Oude Tonge	€	-18.000
	Bijdrage inzake ingroei korting bijdrage VRR	€	-210.000
	Bijdrage kosten DURP	€	-42.000
	Bijdrage kosten ontwikkeling vm Fordlocatie	€	-344.600
	Dekking eenmalige afschrijving restantboekwaarde gymzaal Pr Bernhardstraat 1b		
	Ooltgensplaat	€	-30.857
	Dekking deel overschrijding krediet Koningin Julianaweg	€	-67.155
	Storting in voorziening frictiekosten	€	-1.349.195
	Storting in Algemene Reserve ter dekking frictiekosten herindeling	€	-3.829.943
	Eindsaldo 31-12-2013	€	4.763.794
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	7.617.362
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-8.288.064
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	4.093.092

Algemene reserve grondexploitatie

De algemene reserve grondexploitatie is gevormd voor het opvangen van financiële risico's en calamiteiten op het gebied van grondexploitatie

	Beginsaldo 1-1-2013	€ 3.115.743
<i>Dotaties</i>	Retour voorfinanciering grof vuil	€ 22.500
	Bestemming saldo 2012 vm Goedereede (voorlopige winstneming plan Welgelegen deel woningbouw 1e fase)	€ 231.525
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage aan de algemene risicoreserve grondexploitatie	€ -2.500.000
	rente 5% gronden Hameeteman + Koningspleister	€ -17.100
	Planschade-uitkering	€ -3.649
	Dekking deel saldo 2012 vm Middelhamis	€ -520.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€ 329.019
	Beslag 2014 tot en met 2017	
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€ 67.500
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€ -396.519
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€ -

Algemene reserve ter dekking frictiekosten herindeling

Deze reserve is ingesteld voor maximaal vier jaar (looptijd sociaal statuut) ter dekking van de kosten van

- Niet op functie geplaatste medewerkers
- Begeleiding wethouders naar nieuwe baan
- Bestaande 62+ regeling
- Medewerkers die hoger betaald worden dan functieschaal

	Beginsaldo 1-1-2013	€ -
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van Algemene Reserve	€ 3.829.943
	Dekking kosten niet op functie geplaatste medewerkers, begeleiding vm. wethouders,	€ -1.045.851
<i>Onttrekkingen</i>	bestaande 62+ regeling, salarissen hoger dan functieschaal	
	Eindsaldo 31-12-2013	€ 2.784.092
	Beslag 2014 tot en met 2017	
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€ -
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€ -2.784.092
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€ -

Reserve bezuinigingen

De reserve bezuinigingen is gevormd voor het bezuinigingstraject

	Beginsaldo 1-1-2013	€ -
<i>Dotaties</i>	Overboeking saldo Reserve langdurigheidstoelage o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 3.747
	Overboeking saldo Reorganisatiereserve o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 32.710
	Overboeking saldo Reserve erfpachtgronden o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 16.700
	Overboeking saldo Reserve bibliotheek servicewinkel o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 33.200
	Overboeking saldo Reserve IZA o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 20.818
	Overboeking saldo Reserve kunstfonds o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 3.800
	Overboeking saldo Reserve bestuurlijke krachtenbundeling o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 31.097
	Overboeking saldo Reserve automatisering o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 444.000
	Overboeking saldo Reserve bijdrage kapitaallasten o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€ 282.175
	Deel frictievergoeding 2013	€ 1.500.000
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage aan exploitatie	€ -576.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€ 1.792.247
	Beslag 2014 tot en met 2017	
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€ -
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€ -1.792.247
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€ -

Reserve gebiedsfonds

Deze reserve is ter dekking van de bijdrage veerdiensten

	Beginsaldo 1-1-2013	€	22.360
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage in subsidie veerdiensten	€	-12.850
	Eindsaldo 31-12-2013	€	9.510
	Beslag 2014 tot en met 2017*		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-9.510
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

* Deze reserve wordt na 2014 opgeheven bij Nota Reserves & Voorzieningen 2013

Reserve revitalisering bedrijventerrein Oostplaat

Deze reserve is ter dekking van de kosten voor revitalisering bedrijventerrein Oostplaat

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van AR - Revitalisering bedrijventerrein Oostplaat fase 1	€	50.000
	Bijdrage van AR - Revitalisering bedrijventerrein Oostplaat fase 2	€	50.000
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	100.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-100.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve bijdrage reconstructie wegen andere overheden

Deze reserve is ter dekking van de bijdrage aan de provincie met betrekking tot de aanpassing van de provinciale wegen op het eiland

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van AR - Reconstructie N215 (provincie ZH)	€	300.000
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	300.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-300.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve baggeren havens

Deze is ter dekking voor de kosten van het baggeren van de havens

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van AR - baggeren havens	€	350.000
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	350.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-350.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)*

Deze reserve is ter bekostiging van uitgaven in het kader van de WMO

	Beginsaldo 1-1-2013	€	190.962
<i>Dotaties</i>	Resultaatbestemming 2012 vm Goedereede	€	12.900
	Eindsaldo 31-12-2013	€	203.862
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-203.862
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve reiniging

Deze reserve is ter egalisatie tarieven en dekking kosten nazorg stortplaats

	Beginsaldo 1-1-2013	€	512.017
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking naar AR - vrijval vm Tarievenegaliseringsreserve AVR	€	-191.179
	Dekking kosten nazorg stortplaats	€	-6.899
	Egalisatie lasten en baten reiniging	€	-32.900
	Eindsaldo 31-12-2013	€	281.039
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	1.012.619
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-213.700
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	1.079.958

Reserve sociale uitkeringen

Deze reserve is voor egalisatie van kosten voortvloeiend uit gemeentelijke taken op sociaal gebied

	Beginsaldo 1-1-2013	€	484.013
<i>Dotaties</i>	Resultaatbestemming 2012 vm Goedereede	€	94.400
<i>Onttrekkingen</i>	Uitbetaling BBZ lening	€	-21.250
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-3.747
	Bijdrage aan exploitatie	€	-5.058
	Eindsaldo 31-12-2013	€	548.358
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-9.667
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	538.691

Reserve verkeerscirculatieplan

Deze reserve is voor planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties

	Beginsaldo 1-1-2013	€	424.600
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Diverse maatregelen Zuiderdiepstraatweg	€	-25.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	399.600
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-278.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	121.600

Reserve bouwleges

Deze reserve is ter egalisatie van, in voorkomende gevallen, het negatieve saldo op het product bouwleges

	Beginsaldo 1-1-2013	€	454.500
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	454.500
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-280.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	174.500

Reserve wegen

Deze reserve is ter egalisatie van de lasten wegenonderhoud en voor dekking van projecten

	Beginsaldo 1-1-2013	€	785.668
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	785.668
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	785.668

Reserve accommodatiebeleid

Deze reserve is voor de dekking van tijdelijke kosten voortvloeiend uit het op te stellen accommodatiebeleid

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Opbrengst verkoop gymzaal d'n Boagerd Ooltgensplaat	€	124.065
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage in kosten accommodatiebeleid 2013	€	-989
	Eindsaldo 31-12-2013	€	123.076
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	123.076

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve is ter dekking voor bovenplanse voorzieningen met een directe relatie met grondexploitatie

	Beginsaldo 1-1-2013	€	172.705
<i>Dotaties</i>	Bijdrage vanuit Grex Welgelegen 2013	€	54.968
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	227.673
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	157.000
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-157.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	227.673

Reserve bodemverontreiniging

Deze reserve is ter dekking kosten voortvloeiend uit bodemverontreiniging

	Beginsaldo 1-1-2013	€	1.984.805
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Bodemkwaliteitskaart	€	-4.175
	Bijdrage bodemsanering v.m. park Klinkvis	€	-2.705
	Afbouw risicoreserve bodemverontreiniging overslagstation	€	-50.000
	Uitdiepen Haven Middelharnis	€	-350.000
	Sloop Fordgarage	€	-42.900
	Bodemsanering Waterweg en WWC Dwarsweg	€	-17.198
	Eindsaldo 31-12-2013	€	1.517.827
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-238.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	1.279.827

Reserve projecten *

Deze reserve is ter dekking van de kosten voor de projecten stads- en dorpsvernieuwing

	Beginsaldo 1-1-2013	€	1.350.000
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage uitdiepen haven Middelharnis	€	-366.354
	Overboeking saldo naar AR	€	-983.646
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is opgeheven bij de Nota reserves en voorzieningen 2013

Reserve begraafplaatsen

Deze reserve is beschikbaar gesteld voor de renovatie en onderhoud (bestaande) begraafplaatsen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	329.295
<i>Dotaties</i>	-	€	30.400
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	359.695
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	359.695

Reserve toeristenbelasting

Met ingang van 2006 wordt de meeropbrengst van de extra tariefsverhoging (€ 0,10) gereserveerd voor toekomstige investeringen/uitgaven in de toeristische sector

	Beginsaldo 1-1-2013	€	701.300
<i>Dotaties</i>	Meeropbrengst extra tariefsverhoging toeristenbelasting (vm.Goedereede)	€	210.000
<i>Onttrekkingen</i>	Delta Netwerk en voormalig werkbudget Innovatieplatform	€	-4.000
	Brouwersdam Hotspot Active Leisure	€	-51.251
	Subsidie Dam 7	€	-12.500
	Bijdrage diverse kosten recreatie en toerisme 2013	€	-20.811
	Bijdrage promotie VVV 2013	€	-25.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	797.738
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	840.000
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-280.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	1.357.738

Reserve cultuur

Door middel van restauratiesubsidies het cultuurbezit in stand houden zoals gemeentelijke monumenten

	Beginsaldo 1-1-2013	€	131.500
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Kosten cultuur	€	-15.000
	Onderhoud toren Ouddorp	€	-60.057
	Eindsaldo 31-12-2013	€	56.443
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-56.443
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve VRR *

Egalisatie kapitaallasten toekomstige nieuwbouw brandweerkazerne Goedereede

	Beginsaldo 1-1-2013	€	11.000
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Bijdrage aan exploitatie	€	-11.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is opgeheven bij de Nota reserves en voorzieningen 2013

Reserve overig

Deze reserve is voor de dekking van overige plannen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	181.645
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking naar AR - saldo vm Reserve wegefonds < € 50.000	€	-5.400
	Bijdrage in kosten verplaatsing JOP Oude Tonge	€	-288
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-16.700
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-3.800
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-33.200
	Bijdrage in kosten m.b.t. bestuursakkoord wind	€	-80.405
	Eindsaldo 31-12-2013	€	41.852
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-21.365
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	20.487

Reserve jongerenactiviteiten *

Deze reserve wordt ingezet dat men snel aan het werk kan met jongerenbeleid en niet wordt gehinderd door procedures die veel tijd kosten met als uiteindelijk doel dat er zichtbaar en tastbaar iets voor de jongeren tot stand komt.

	Beginsaldo 1-1-2013	€	37.567
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking saldo naar AR	€	-29.467
	Bijdrage pilot maatschappelijke stage 2e helft 2013	€	-8.100
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is opgeheven bij de Nota reserves en voorzieningen 2013

Reserve IZA

In 2009 is de gemeenschappelijke regeling IZA geliquideerd. Daarmee gepaard ging een verdeling van het resterend vermogen wat aan alle deelnemende lichamen is uitgekeerd. Deze uitkering is bij de vaststelling van de jaarrekening 2009 en de bestemming van het saldo gestort in de reserve IZA-gelden.

	Beginsaldo 1-1-2013	€	53.528
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-20.818
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-32.710
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is opgeheven bij de Nota reserves en voorzieningen 2013

Reserve automatisering *

Deze reserve is ter dekking toekomstige lasten in het kader van ICT

	Beginsaldo 1-1-2013	€	444.000
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-444.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is overgebracht naar de algemene reserve

Reserve onderwijs

Deze reserve is voor het mutatieverschil van werkelijk en geraamden lasten van het onderhoud

	Beginsaldo 1-1-2013	€	285.864
<i>Dotaties</i>	Dotatie verschil raming en werkelijk onderwijshuisvesting bijzonder basisonderwijs	€	27.144
	Bijdrage kosten dakbedekking Roxenisse (verschil tussen werkelijk en geraamde lasten	€	-23.909
<i>Onttrekkingen</i>	onderhoud)		
	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-31.097
	Eindsaldo 31-12-2013	€	258.002
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-82.228
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	175.774

Reserve bijdrage kapitaallasten

Deze reserve is ter dekking van de kapitaallasten investeringen met economische nut

	Beginsaldo 1-1-2013	€	7.635.147
<i>Dotaties</i>	Jaarlijkse storting Fonds I&A	€	392.800
	Overboeking van Reserve kernontwikkeling	€	700.000
	Overboeking van voorziening onderhoud gebouwen (afschrijving 't Centrum Ooltgensplaat)	€	16.894
	Overboeking van AR	€	125.991
	Storting ter dekking kapitaallasten riolering	€	693.000
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking naar AR bezuinigingen o.b.v. 1e bezuinigingsronde	€	-282.175
	Bijdrage kapitaallasten zwembad	€	-4.000
	Bijdrage kapitaallasten loket 2000	€	-4.865
	Bijdrage kapitaallasten concentratie sport	€	-75.656
	Bijdrage kapitaallasten Remmingwerk/Kademuur	€	-10.833
	Bijdrage kapitaallasten centrale werkplaats	€	-73.488
	Overboeking naar AR - vrijval gedeelte centrale werkplaats	€	-142.100
	Overboeking naar AR - vrijval gedeelte brandweerkazerne Goedereede	€	-128.300
	Overboeking naar AR - vrijval gedeelte Haegse Huus kozijnen	€	-17.700
	Bijdrage kapitaallasten meubilair Haegse Huus	€	-1.634
	Overboeking naar AR - vrijval gedeelte Haegse Huus meubilair	€	-19.594
	Bijdrage kapitaallasten brandweerkazerne Stellendam	€	-11.600
	Bijdrage kapitaallasten busjes gemeentewerken	€	-10.533
	Bijdrage kapitaallasten verbouw CNS	€	-9.700
	Bijdrage kapitaallasten verbouw Kompas	€	-5.220
	Bijdrage kapitaallasten speelplaatsenbeleid	€	-10.000
	Bijdrage kapitaallasten nieuwbouw Koningin Beatrixschool	€	-125.000
	Bijdrage kapitaallasten modernisering Bommelstee	€	-20.000
	Bijdrage kapitaallasten MFC Ooltgensplaat	€	-34.630
	Bijdrage kapitaallasten riolering Arendstraat	€	-707
	Bijdrage kapitaallasten Fonds I&A	€	-404.758
	Bijdrage in kosten lease pc's	€	-13.121
	Bijdrage in kapitaallasten riolering	€	-588.400
	Kerkwijk Achthuizen	€	-60.000
	Herstructurering Dorpsweg Ooltgensplaat	€	-144.328
	Overboeking naar reserve bijdrage kapitaallasten	€	-700.000
	Overboeking saldo naar AR	€	-13.755
	Eindsaldo 31-12-2013	€	6.651.735
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-1.803.602
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	4.848.133

Reserve BTW-compensatiefonds

Deze reserve is ter dekking van de BTW uit kapitaallasten van investeringen uitgevoerd vóór 1 januari 2003

	Beginsaldo 1-1-2013	€	329.607
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Dekking BTW in kapitaallasten investeringen vóór 1 januari 2003	€	-109.869
	Eindsaldo 31-12-2013	€	219.738
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-219.738
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Reserve budget rekenkamer *

In deze reserve wordt het tekort/overschot voor de lopende vier jaar verrekend.

	Beginsaldo 1-1-2013	€	36.333
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Overboeking saldo naar AR	€	-36.333
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze reserve is opgeheven bij de Nota reserves en voorzieningen 2013

Reserve riolering

Deze reserve is voor de egalisatie van de lasten en baten rioleringen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	14.829.938
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Terugbetaling rioolheffing i.v.m. procedure riolering buitengebied (Dld/Gdr)	€	-149.211
	Egalisatie lasten en baten riolering	€	-35.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	14.645.727
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	6.628.835
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-3.567.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	17.707.562

Reserve onderhoud

Deze reserve is ter dekking van de kosten voor onderhoud van de gebouwen en accommodaties

	Beginsaldo 1-1-2013	€	201.273
<i>Dotaties</i>	Onderhoud i.v.m. onderhoud accommodaties	€	9.076
	Onderhoud i.v.m. onderhoud gebouw vm ISGO	€	22.000
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	232.349
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	124.304
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	356.653

Reserve ex- Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) gelden

Deze reserve is volledig geormerkt om de kosten voor projecten van gebiedsgerichte aanpak te dekken

	Beginsaldo 1-1-2013	€	439.351
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	Presentatie voorverkenning eilandmarketing	€	-1.000
	Kosten gebiedsgerichte aanpak	€	-83.819
	Eindsaldo 31-12-2013	€	354.532
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-189.700
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	164.832

Algemene risicoreserve

Reserve ter opvang van financiële risico's

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van Algemene Reserve	€	1.000.000
<i>Onttrekkingen</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	1.000.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	1.000.000

Algemene risicoreserve grondexploitatie

Reserve ter opvang van financiële risico's op het gebied van grondexploitatie

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Bijdrage van de algemene grondexploitatie	€	2.500.000
	Bijdrage van de algemene reserve	€	483.000
<i>Onttrekkingen</i>	Verlaging reserve ter dekking vorming risicovoorzieningen	€	-1.748.000
	Eindsaldo 31-12-2013	€	1.235.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Onttrekkingen</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	1.235.000

In onderstaand overzicht de toelichtingen op de voorzieningen

Voorziening riolering

Deze voorziening is gevormd ter dekking van vervangingsinvesteringen riolering

	Beginsaldo 1-1-2013	€ 2.549.180
<i>Dotaties</i>	Stortingen uit rioolheffing	€ 995.845
<i>Aanwending</i>	Dekking lasten investeringen riolering	€ -357.713
	Centrumplan Oude-Tonge	€ -67.498
	Eindsaldo 31-12-2013	€ 3.119.814
	Beslag 2014 tot en met 2017	
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€ 3.983.200
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€ -1.344.533
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€ 5.758.481

Voorziening onderhoud gebouwen

Deze voorziening is gevormd ter dekking op een onderhoudsplan gebaseerd onderhoud

	Beginsaldo 1-1-2013	€ 2.014.525
<i>Dotaties</i>	Stortingen op basis van onderhoudsplannen	€ 449.496
<i>Aanwending</i>	Bijdrage kosten onderhoud brandweerkazernes	€ -322
	Bijdrage kosten onderhoud reddingspost	€ -196
	Overboeking naar reserve bijdrage kapitaallasten (afschrijving 't Centrum Ooltgensplaat)	€ -16.894
	Bijdrage kosten onderhoud openbare basisscholen	€ -71.588
	Bijdrage kosten onderhoud bijzondere basisscholen	€ -72.187
	Bijdrage kosten onderhoud bibliotheken	€ -971
	Bijdrage kosten onderhoud gemeentetorens	€ -5.951
	Bijdrage kosten onderhoud musea	€ -17.631
	Bijdrage kosten onderhoud De Schakel	€ -265
	Bijdrage kosten onderhoud aula's begraafplaatsen	€ -350
	Bijdrage kosten onderhoud Watertoren	€ -395
	Bijdrage kosten onderhoud gemeentehuizen	€ -26.205
	Bijdrage kosten onderhoud gemeentelijke werkplaatsen	€ -9.075
	Bijdrage kosten onderhoud Victoriahal	€ -557
	Bijdrage kosten Vic-peuterspeelzaal	€ -1.178
	Bijdrage kosten groot-onderhoud Ons Huis	€ -589
	Bijdrage kosten onderhoud De Bommelstee	€ -1.296
	Bijdrage kosten onderhoud De Grutterswei	€ -7.902
	Bijdrage kosten onderhoud Haegse Huus	€ -6.146
	Bijdrage kosten onderhoud Oostdam	€ -5.798
	Bijdrage kosten gymzaal Goedereede	€ -1.642
	MOP gemeentelijke gebouwen	€ -738
	Eindsaldo 31-12-2013	€ 2.216.146
	Beslag 2014 tot en met 2017	
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€ -
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€ -
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€ 2.216.146

Voorziening onderhoud sport

Deze voorziening is gevormd ter dekking op onderhoudsplan gebaseerd onderhoud

	Beginsaldo 1-1-2013	€	313.881
<i>Dotaties</i>	Dotatie technisch onderhoud zwembad 't Zuiderdiep	€	129.100
	Dotatie technische installaties MFG	€	88.100
	Dotatie groot onderhoud sportvelden	€	6.300
	Dotatie onderhoud sportpark Oostplaat	€	54.942
<i>Aanwending</i>	Bijdrage kosten technisch onderhoud zwembad 't Zuiderdiep	€	-104.014
	Bijdrage kosten technische installaties MFG	€	-38.215
	Eindsaldo 31-12-2013	€	450.094
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	776.800
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-355.100
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	871.794

Voorziening onderhoud milieustraat

Deze voorziening is gevormd ter dekking op een onderhoudsplan gebaseerd onderhoud

	Beginsaldo 1-1-2013	€	36.006
<i>Dotaties</i>	Stortingen op basis van onderhoudsplannen	€	10.000
<i>Aanwending</i>	Dekking kosten onderhoud o.b.v. onderhoudsplan	€	-10
	Eindsaldo 31-12-2013	€	45.996
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	40.000
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-54.740
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	31.256

Voorziening onderhoud openbare ruimte

Deze voorziening is gevormd ter dekking op een onderhoudsplan gebaseerd onderhoud

	Beginsaldo 1-1-2013	€	467.556
<i>Dotaties</i>	Dotatie renovatiefonds	€	15.000
	Bezuinigingsmaatregelen openbaar groen	€	-60.000
	Dotatie onderhoud haven Middelharnis	€	22.012
	Bezuinigingsmaatregelen onderhoud haven Middelharnis	€	-2.200
	Dotatie onderhoud bruggen Middelharnis	€	32.600
	Bezuinigingsmaatregelen onderhoud bruggen Middelharnis	€	-1.630
	Dotatie onderhoud speeltuin Dirksland	€	7.000
	Bezuinigingsmaatregelen speeltuinen	€	-700
	Dotatie onderhoud wegen vm Oostflakkee	€	223.300
<i>Aanwending</i>	Bijdrage baggeren haven Middelharnis	€	-185.356
	Bijdrage onderhoud wegen vm Oostflakkee	€	-340.760
	Eindsaldo 31-12-2013	€	176.822
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	243.600
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-531.711
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-111.289

Voorziening verlenging licentierechten

Deze voorziening is gevormd ter dekking voor de verlening van de licentierechten MS office

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Toevoeging uit expl. ter egalisatie jaarlijkse lasten	€	25.000
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	25.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	116.666
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-75.000
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	66.666

Voorziening FPU

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de FPU-lasten voormalig personeel

	Beginsaldo 1-1-2013	€	48.733
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Dekking lasten FPU voormalig personeel	€	-36.725
	Eindsaldo 31-12-2013	€	12.008
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-12.008
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Voorziening wethouderspensioen

Deze voorziening is gevormd om de toekomstige wethouderspensioenen te bekostigen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	1.753.464
<i>Dotaties</i>	Toevoeging op basis van actualisatie noodzakelijke hoogte	€	75.000
	Bijstorting op basis van najaarsnota 2013	€	83.896
	Extra storting wethouderspensioenen 2013	€	155.359
	Waardeoverdracht	€	12.565
<i>Aanwending</i>	Uitkering voormalig wethouders voormalig Goedereede en Dirksland	€	222.233
	Overdracht pensioenkapitaal	€	-25.510
	Eindsaldo 31-12-2013	€	2.277.007
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	340.000
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-188.800
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	2.428.207

Voorziening opgebouwde roosteruren (oude benaming wachtgeld personeel)

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de verplichtingen ten behoeve van personeel

	Beginsaldo 1-1-2013	€	103.998
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Uitbetaling uren medewerker 2013	€	-27.945
	Eindsaldo 31-12-2013	€	76.053
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	76.053

Voorziening frictiekosten personeel en bestuur herindeling

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de frictiekosten voortvloeiend uit de herindeling

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Storting i.v.m. kosten van afvloeiend personeel	€	455.192
	Storting m.b.t. kosten 62+ regeling	€	290.436
	Storting m.b.t. kosten RVU-heffing	€	111.381
	Overige vergoedingen	€	8.101
	Vorming voorziening i.v.m. wachtgelden	€	603.567
<i>Aanwending</i>	Dekking 62+ regeling 2013	€	-105.458
	Loonbetalingen	€	-159.814
	Overige vergoedingen	€	-1.822
	Wachtgeld vm wethouders	€	-184.516
	Eindsaldo 31-12-2013	€	1.017.067
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-1.017.067
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Voorziening Ouddorpse reddingsbrigade

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van onderhoud en aanpassing van aan de Ouddorpse Reddingsbrigade ter beschikking gestelde materieel

	Beginsaldo 1-1-2013	€	45.200
<i>Dotaties</i>	Egalisatie lasten aanpassing en onderhoud ORB materieel	€	7.000
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	52.200
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	28.000
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	80.200

Voorziening innovatieplatform

Deze voorziening is gevormd ter financiering van de meerjarige toegezegde bijdrage aan het innovatieplatform

	Beginsaldo 1-1-2013	€	25.000
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	25.000
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	25.000

Voorziening prestatieafspraken leefbaarheidsfonds

Deze voorziening is gevormd voor het opvangen van de uitgaven ten behoeve van het leefbaarheidsfonds welke in samenwerking met WBV Beter Wonen wordt uitgevoerd

	Beginsaldo 1-1-2013	€	300.000
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Bijdrage kosten entree Goedereede	€	-176.369
	Eindsaldo 31-12-2013	€	123.631
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	123.631

Voorziening woninggebonden subsidies

Voorziening voor jaarlijkse bijdrage koopwoningen en bijdrage herstructureren woonwagencentrum Dwarsweg

	Beginsaldo 1-1-2013	€	406.733
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	406.733
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-360.786
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	45.947

Voorziening schenking kleuterschool OBS OPL

Voorziening voor de rentebaten van legaat P. van Weel deze komen ten bate van kleuterschool

	Beginsaldo 1-1-2013	€	20.098
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	20.098
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	20.098

Voorziening schenking Suijssenwaarde

Voorziening voor het opvangen van toekomstige kosten

	Beginsaldo 1-1-2013	€	23.633
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Bijdrage kosten VCP Kaai - renovatie centrum Oude Tonge	€	-18.623
	Vrijval niet meer benodigde restantvoorziening	€	-5.010
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Voorziening overig

Voorziening ter dekking van kosten van niet substantiële omvang

	Beginsaldo 1-1-2013	€	61.980
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Afrekening ipads	€	-12.000
	Vrijval voormalige voorziening GGD	€	-23.585
	Eindsaldo 31-12-2013	€	26.395
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	26.395

Voorziening individueel loopbaanbudget

Voorziening ter dekking van de kosten voor de individuele loopbaan van het personeel

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Individueel loopbaanbudget 2013	€	230.500
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	230.500
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	230.500

Voorziening bouwleges

Voorziening voor het opvangen van risico's ten gevolge van bezwaarprocedures inzake de berekende leges over de verleende bouwvergunningen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	140.000
<i>Dotaties</i>	Dotatie in verband met schikking WBV Beter Wonen Goedereede	€	31.102
<i>Aanwending</i>	-	€	-
	Eindsaldo 31-12-2013	€	171.102
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-171.102
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	-

Voorziening bestemmingsplannen

Voorziening voor het bekostigen van het meerjaren lopende project vernieuwing bestemmingsplannen

	Beginsaldo 1-1-2013	€	165.800
<i>Dotaties</i>	Structurele storting ter dekking kosten herziening bestemmingsplannen	€	110.000
<i>Aanwending</i>	Bijdrage kosten bestemmingsplannen	€	-7.674
	Eindsaldo 31-12-2013	€	268.126
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	440.000
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	708.126

Voorziening bodemsanering

Voorziening is gevormd ter dekking van de kosten sanering in combinatie met vervanging riolering

	Beginsaldo 1-1-2013	€	206.527
<i>Dotaties</i>	Structurele storting ter dekking kosten herziening bestemmingsplannen	€	-
<i>Aanwending</i>	Overboeking saldo voormalige voorziening slipdepot naar exploitatie	€	-8.929
	Eindsaldo 31-12-2013	€	197.598
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	197.598

Voorziening Binnenhof *

Deze voorziening wordt opgeheven

	Beginsaldo 1-1-2013	€	98.300
<i>Dotaties</i>	-	€	-
<i>Aanwending</i>	Overboeking saldo voormalige voorziening slipdepot naar exploitatie	€	-98.300
	Eindsaldo 31-12-2013	€	-

* Deze voorziening is opgeheven bij Nota reserves en voorzieningen 2013

Voorziening rente NIEGG Klinkvis

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de rente van NIEGG Klinkvis

	Beginsaldo 1-1-2013	€	-
<i>Dotaties</i>	Storting ten behoeve van dekking rente	€	155.043
<i>Aanwending</i>	Dekking rente 2013	€	-7.507
	Eindsaldo 31-12-2013	€	147.536
	Beslag 2014 tot en met 2017		
<i>Dotaties</i>	2014-2017	€	-
<i>Aanwending</i>	2014-2017	€	-124.032
	Geraamd saldo per 31-12-2017	€	23.504

Bijlage 2: Toelichting frictiekosten herindeling

Inleiding

Een nieuw gevormde gemeente komt in aanmerking voor een aanvullende uitkering op grond van de tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling uit het gemeentefonds. Het bedrag van deze tijdelijke verdeelmaatstaf zou voldoende moeten zijn om de lasten van de zogeheten frictiekosten van de herindeling op te vangen. Frictiekosten zijn lasten die zonder herindeling niet gemaakt zouden zijn en die per definitie extra en tijdelijk zijn. Het bedrag van de verdeelmaatstaf wordt volgens een 40-20-20% betaalschema in achtereenvolgens het eerste tot en met het vierde jaar na de herindeling, uitbetaald.

Voor de gemeente Goeree-Overflakkee is de uitkering op basis van de decembercirculaire 2013 als volgt berekend:

VERGOEDING HERINDELINGSKOSTEN			
Maatstaf herindeling bestaat uit 2 componenten:			
1) aantal gemeenten w aarmee het totale aantal gemeenten als gevolg van de samenvoeging w ordt verminderd, vermenigvuldigd met een bedrag berekend op basis van het vaste bedrag (algemene uitkering en Wmo) voor iedere gemeente			
2) het aantal inw oners van de betrokken gemeenten in het jaar voorafgaand aan de samenvoeging verminderd met het aantal inw oners van de bij de samenvoeging betrokken gemeente met heet grootste aantal inw oners; de uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met € 53,29. (bedragen stemmen overeen met septembercirculaire 2011)			
Formule: [(€ 2.245.440 * a) + 53,29 * (b-c)]*d			
w aarin:			
a = het aantal wegvallende gemeenten			
b = het totale aantal inw oners in het jaar voorafgaand aan de samenvoeging			
c = het aantal inw oners van de grootste gemeente			
d = uitkeringsfactor jaar van herindeling			
Aantal inw oners per 1-1-2012 definitief			
Dirksland	8.476		
Goedereede	11.380		
Middelharnis	18.049		
Oostflakkee	10.407		
	48.312		
Uitkeringsfactor 2013	1,447	Obv decembercirculaire 2013	
Vaste vergoeding = 3 * € 2.245.440 € 6.736.320			
Vergoeding per inw . = (48.312 - 18.049) * € 53 € 1.612.715			
Totale uitkering		€	8.349.035
Met uitkeringsfactor		1,447	€ 12.081.054
(obv decembercirc. 2013)			
Termijnen	2013	€ 4.832.421	40%
	2014	€ 2.416.211	20%
	2015	€ 2.416.211	20%
	2016	€ 2.416.211	20%
		€	12.081.054

De herberekening van de Algemene uitkering op basis van de decembercirculaire 2013 heeft ook gevolgen voor de vergoeding die ontvangen wordt in het kader van de herindeling.

Ten opzichte van de berekening die is gehanteerd o.b.v. de septembercirculaire, zoals is verantwoord in de najaarsnota 2013, is de uitkeringsfactor weer verhoogd, waardoor de herindelingsuitkering uitkomt op een bedrag van, afgerond, € 12.081.100,-.

De najaarsnota is overigens vastgesteld in de raadsvergadering van 12 december 2013. De omvang van de herindelingskosten die zijn opgenomen in deze nota bedragen € 9.907.000.

In onderstaand overzicht is aangegeven de stand van zaken met betrekking tot de herindelingskosten, bijgewerkt tot begin april 2014 (boekjaar 2013) en welk deel daarvan gedekt wordt uit de frictiekostenvergoeding.

Overzicht gemaakte kosten herindeling gemeenten Goeree-Overflakkee vanaf 2010 t/m 2013

Soort kosten	Uitgaven (excl. BTW) in		Tot en met		Tot en met
	2010	2011	2012	31-12-2013	31-12-2013
Organisatie, communicatie, werknemersvertegenwoordiging, e.d.	€ 38.500,00	€ 141.000,00	€ 1.093.500,00	€ 196.200,00	€ 1.469.200,00
Ondersteuning werkgroepen	€ 40.500,00	€ 631.000,00	€ 177.400,00	€ 848.900,00	
Ontwikkeling medewerkers		€ 1.000,00	€ 234.400,00	€ 235.400,00	
Huisvesting (incl. faciliteiten), parkeervoorziening	€ 1.000,00	€ 3.667.000,00	€ 711.000,00	€ 4.695.100,00	
ICT		€ 2.076.000,00	€ 800.300,00	€ 2.876.300,00	
Totaal excl. BTW	€ 182.500,00	€ 7.468.500,00	€ 2.119.300,00	€ 10.124.900,00	
BTW last gemengde kosten					€ 33.300,00
Totaal lasten incl. deel BTW gemengde kosten				a	€ 10.158.200,00
Nog te verwachten kosten					
Ontwikkeling medewerkers				b	€ 124.600,00
Afronding huisvesting (=investering)				c	€ 82.000,00
Totaal kosten herindeling GO bedraagt dan				d = a + b + c	€ 10.364.800,00
Correctie investeringen (deze zijn in eerste instantie geboekt ten laste van frictiekostenvergoeding, maar worden geactiveerd en afgeschreven) ¹			e (2012)	f (2013)	€ 6.043.000,00 € 1.502.900,00
Totaal lasten ten laste van frictiekostenvergoeding, excl. nog te verwachten kosten				g = a - e - f	€ 2.612.300,00
Overige kosten te dekken uit de te ontvangen frictiekostenvergoeding					
Afgeboekte investeringen voormalige gemeenten				h	€ 462.000,00
Af terugboeking going concern gemeenten				i	€ 800.000,00
Wachtgelden bestuur en frictiekosten personeel				j	€ 5.219.300,00
Totaal komt nog ten laste van de frictiekostenvergoeding				k = h + i + j	€ 6.481.300,00
Totaal te ontvangen frictiekostenvergoeding				l	€ 12.081.100,00
Ten laste van frictiekostenvergoeding komt (excl. Investerings)				m = g + k	€ 9.093.600,00
Nog te verwachten kosten (excl. nog te verantwoorden investering huisvesting)				b	€ 124.600,00
Dan resteert van de frictiekostenvergoeding (afgerond op € 1.000,-)				n = l - m - b	€ 2.863.000,00
Reeds ingezet als dekkingsmiddel bij de kadernota 2014				o	€ 1.500.000,00
Uiteindelijk resteert				p = n - o	€ 1.363.000,00

- 1) Bij de najaarsnota is abusievelijk rekening gehouden met een bedrag van € 5.370.382,-. Dit was berekend op basis van de werkelijk geboekte investeringen in de voormalige gemeente Middelharnis na aftrek van de bijdrage in de herindelingskosten van de overige 3 gemeenten. Dit laatste aspect is nu gecorrigeerd.
- 2) Dit betreft o.a. wachtgelden voormalige bestuurders, kosten 62+ regeling, kosten medewerkers bovenmatig gedurende 4 jaar (periode sociaal statuut), kosten medewerkers met hogere salariskosten dan huidige functieschaal (ook voor 4 jaar).

Uit bovenstaande berekening blijkt dat na dekking van de herindelingskosten niet zijnde investeringen, resteert een bedrag van € 2.863.000,-. Van dit bedrag is in het kader van spoor 1 van het bezuinigingstraject € 1.500.000,- gestort in een reserve. Deze reserve is ingesteld om gedurende een periode van 4 jaar het gemeentelijk begrotingstekort aan te zuiveren.

Bijlage 3: Begrippenlijst

Deze begrippenlijst geeft voor een aantal (nieuwe) begrippen, mede in relatie tot de nieuwe begrotingsopzet en het duale systeem, een omschrijving.

Bank Nederlandse gemeenten:	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.
Balans:	Onderdeel van de <i>jaarrekening</i> . De balans geeft een overzicht van de bezittingen, vreemd en eigen vermogen (activa en passiva) van de gemeente.
Baten en lasten (stelsel van):	Een begrotingssysteem van baten en lasten houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben.
Begroting:	Een begroting geeft aan welke beleidsvoornemens de gemeente heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten onderscheidt een <i>beleidsbegroting</i> en de <i>financiële begroting</i> .
Beleidsbegroting:	De beleidsbegroting gaat volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten met name in op de (doelstellingen van de) <i>programma's</i> en via de zogenoemde <i>paragrafen</i> op belangrijke onderdelen van het beheer. De beleidsbegroting bestaat uit: 1. het <i>programmaplan</i> 2. de <i>paragrafen</i>
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is een bij Koninklijk Besluit uitgevaardigd besluit voor de inrichting van <i>begroting</i> en de <i>jaarrekening</i> en het <i>jaarverslag</i> van de gemeente. Dit besluit is met ingang van het begrotingsjaar 2004 van kracht geworden.
Bestuurlijk belang:	Een bestuurlijk belang heeft een gemeente wanneer ze een zetel heeft in het bestuur van een derde rechtspersoon of als ze stemrecht heeft.

BTW-compensatiefonds:

Per 1 januari 2003 is het BTW-compensatiefonds ingevoerd. Uit dit fonds kunnen gemeenten de BTW terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk.

Categoriale indeling:

Een categoriale indeling is een indeling van *baten en lasten* naar soorten zoals salarissen, rente en belastingen. Het Besluit *comptabiliteitsvoorschriften* 1995 stelde het verplicht dat de *begroting* en *jaarrekening* een categoriale indeling kenden. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten stelt verplicht dat gemeenten de *begroting* converteren naar categorieën in een apart document. Dit document wordt naar de toezichthouder en het CBS gezonden. De voorgeschreven categorieën zijn niet meer bij de *comptabiliteitsvoorschriften* bepaald, maar bij ministeriële regeling.

Collegeprogramma:

Het college geeft in een collegeprogramma de inhoudelijke invulling van belangrijke onderwerpen die in de zittingsperiode tot uitvoering moeten komen. Het gaat in de regel om onderwerpen die naar het oordeel van het college politiek relevant zijn. In een *dualistisch* stelsel ligt het in de lijn dat de wethouders het collegeprogramma ondertekenen en dat de fractieleiders van de coalitiepartijen niet (mede) ondertekenen.

Dualisme:

Een dualistisch stelsel kenmerkt zich doordat de posities en bevoegdheden ontvlecht zijn. De raad richt zich primair op de kaderstellende en controlerende functie, het college op de uitvoerende functie. De wethouders zijn geen lid van de raad.

Financieel belang:

Een financieel belang heeft een gemeente indien de middelen die deze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de *verbonden partij* (een derde rechtspersoon) en / of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Financiële begroting:

De financiële begroting gaat volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten met name in op de budgettaire aspecten en op de financiële gevolgen van de *beleidsbegroting*. De financiële begroting bestaat uit:

1. het *overzicht van de baten en de lasten* en toelichting
2. de uiteenzetting van de *financiële positie* en toelichting.

Financiële positie:

Onderdeel van de *financiële begroting*, tevens de tegenhanger van de *balans*. De financiële positie van een gemeente geeft de grootte en samenstelling van het vermogen weer in relatie tot de *baten en lasten*.

Functie (Functionele indeling):

Een functie is een eenheid waarin de *begroting* en *jaarstukken* worden onderverdeeld volgens het Besluit *comptabiliteitsvoorschriften* 1995. Dit besluit definieert een 80-tal functies. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten laat de indeling van de begroting aan de gemeente vrij, maar stelt verplicht dat gemeenten de begroting converteren naar functies in een apart document. Dit document wordt naar de toezichthouder en het CBS gezonden. De voorgeschreven functies zijn niet meer bij de comptabiliteitsvoorschriften bepaald, maar bij ministeriële regeling.

Gemeentefonds:

Fonds waaruit jaarlijks (algemene) uitkeringen worden gedaan aan de gemeenten, ter dekking van een deel van hun uitgaven. De jaarlijkse groei van het fonds op basis van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven, word het accres genoemd.

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) is een strategisch beleidsdocument dat aangeeft hoe een gemeente invulling wil geven aan de wettelijke zorgplicht inzake een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en bevat de hoofdlijnen van aanpak voor het bereiken van een gewenste situatie.

Grondexploitatiewet (GREX):

Het kabinet heeft op 25 augustus 2005 ingestemd met toezending van het wetsvoorstel Grondexploitatiewet aan de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel betreft een wijziging van het wetsvoorstel Wet ruimtelijke ordening.

Doelstelling van de wet is een goede regeling voor kostenverhaal en enkele locatie-eisen bij particuliere projectontwikkeling. Daarnaast wil de regering ook meer transparantie, zeggenschap voor de consument en concurrentie. In het nieuwe wetsvoorstel is

gekozen voor handhaving van het gemengde stelsel voor grondexploitatie, dus zowel een privaatrechtelijk als een publiekrechtelijk spoor.

Het wetsvoorstel is op 7 juli 2006 aanvaard door de Tweede Kamer. De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel op 22 mei 2007 aangenomen. De wet maakt deel uit van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening en zal tegelijkertijd daarmee in werking treden.

IRP:

Het IRP (Integraal Ruimtelijk Programma) is een samenwerkingsinstrument van de provincie Zuid-Holland en de gemeente waarmee men sector overstijgende onderwerpen aanpakt, veelal ruimtelijke gebiedsontwikkelingen. Het doel is door onderlinge afstemming tussen bestuurders en het ambtelijke apparaat te komen tot een juiste prioritering en uitvoering op praktisch gebied van de projecten.

Jaarrekening:

De jaarrekening is de tegenhanger van de *financiële begroting*; de jaarrekening gaat in op de realisaties van het afgelopen begrotingsjaar.

De jaarrekening is een onderdeel van de *jaarstukken* en bestaat uit:

1. de *programmarekening* en toelichting
2. de *balans* en toelichting.

Jaarstukken:

De jaarstukken zijn onderverdeeld in het *jaarverslag* en de *jaarrekening* en is de tegenhanger van de *begroting*.

Jaarverslag:

Het jaarverslag is de tegenhanger van de *beleidsbegroting* en gaat met name in op de uitkomsten van de *programma's* over het afgelopen begrotingsjaar. Het jaarverslag is een onderdeel van de *jaarstukken* en bestaat uit:

1. de *programmaverantwoording*
2. de *paragrafen*

Kasgeldlimiet:

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de lastenkant van de gemeentebegroting mag zijn.

Mobulus:

Betreft een dienst verleend door het bedrijf van Zeelenberg. Zij proberen mensen in de publieke sector duurzaam inzetbaar te maken en de flexibilisering van arbeid te versterken o.b.v. persoonlijke kwaliteiten.

Overzicht van baten en lasten:

Onderdeel van de *financiële begroting* dat een overzicht geeft van alle baten en lasten die in de *programma's* zijn opgenomen.

Paragrafen:

Een paragraaf geeft volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten een dwarsdoorsnede van de *begroting* op financiële aspecten. Het gaat dan om de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die belangrijk zijn, financieel, politiek of anderszins. De paragrafen zijn onderdeel van zowel de *beleidsbegroting* als het *jaarverslag*.

Product:

Een product van een *productenraming* of *productenrealisatie* kan omschreven worden als het resultaat van samenhangend handelen, meetbaar gemaakt in de tijd, geld en kwaliteit. Een product wordt ruim geïnterpreteerd. Het kan zijn: een voorziening, een dienst, een goed of een activiteit. Een kern is dat er taakstellende afspraken aan verbonden kunnen worden. Een product omvat zoveel mogelijke kwantitatieve normen voor zowel financiële als niet-financiële prestatie-indicatoren.

Productenraming:

De productenraming wordt volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten opgebouwd vanuit de *programmabegroting* en geeft alle gemeentelijke activiteiten weer in termen van *producten*. De productenraming is het begrotingsdocument van het college en heeft met name een beheersfunctie voor de uitvoering van de *begroting*.

Productenrealisatie:

Een productenrealisatie is de tegenhanger van de *productenraming* en wordt na afloop van het begrotingsjaar opgesteld.

Programma:

Een samenhangende verzameling van *producten*, activiteiten en geldmiddelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde maatschappelijke effecten, waaraan idealiter indicatoren gekoppeld kunnen worden.

Programmabegroting:

Een programmabegroting is een typering voor de nieuwe (beoogde) *begroting* doordat de *programma's* in de begroting centraal staan. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten wordt het woord programmabegroting niet gebruikt. Het kenmerk van de begroting volgens het concept van de nieuwe comptabiliteitsvoorschriften is dat de begroting is onderverdeeld in programma's, daarom wordt er naar de begroting volgens de nieuwe voorschriften ook wel verwezen als

programmabegroting. Een programmabegroting bestaat idealiter uit 10–15 programma's. De gemeente is vrij in de keuze van de programma's en in het aantal.

Programmaplan:

Een programmaplan behandelt per *programma* expliciet de maatschappelijke effecten en de wijze waarop er naar gestreefd zal worden die effecten te verwezenlijken. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende drie vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we ervoor doen? Wat mag het kosten?

Programmarekening:

Onderdeel van de *jaarrekening*. De programmarekening geeft een overzicht van de gerealiseerde *baten en lasten* van het begrotingsjaar.

Programmaverantwoording:

Onderdeel van het *jaarverslag*. In de programmaverantwoording wordt per *programma* expliciet ingegaan op de beoogde maatschappelijke effecten en de wijze waarop getracht is deze effecten te verwezenlijken. De vragen: Wat wilden we bereiken? Wat hebben we ervoor gedaan? En wat heeft het gekost? Zijn de centrale vragen die in dit deel beantwoord worden.

Publiek Private Samenwerking:

PPS is een samenwerkingsvorm tussen een overheid en een of meer private ondernemingen. In tegenstelling tot de openbare aanbesteding, waarbij de aanbestedende overheid de uitvoering gedetailleerd vastlegt in een bestek en/of Programma van Eisen, bemoeit de overheid zich bij PPS-constructies niet met de inhoud en stuurt volledig op het gewenste einddoel. Op deze wijze hebben de marktpartijen alle vrijheid om naar eigen inzicht de uitvoering vorm te geven.

Raadsprogramma:

De raad geeft in een raadsprogramma een agendering van de onderwerpen die in de raadsperiode aan de orde moeten komen. Het gaat als regel met name om de onderwerpen die in de visie van de raad politiek relevant zijn. Het raadsprogramma is de basis voor de planning en control van de raad. In een dualistisch stelsel kunnen alle raadsfracties een raadsprogramma ondertekenen.

Renterisiconorm

Bij de inwerkingtreding van de Wet Fido is het begrip renterisiconorm ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet

hoger mag zijn dan 20% van de gehele vaste schuld.

RIEC

Het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Rotterdam is een netwerkorganisatie die fungeert als informatieknooppunt tussen de aangesloten gemeenten en partners in de regio m.b.t. de aanpak van de georganiseerde criminaliteit.

Verbonden partij:

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarbij de gemeente een *bestuurlijk en financieel belang* heeft.

Vereniging Nederlandse Gemeenten:

Samen met alle gemeenten staat de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. Taken van de VNG zijn o.a.:

- Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden.
- Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen en advisering aan individuele leden.

Vernieuwingsimpuls:

De vernieuwingsimpuls biedt ondersteuning aan gemeenten die zich goed willen voorbereiden op de invoering van het *dualistische* bestuursmodel, dat bij de raadsverkiezingen in 2002 zijn intrede heeft gedaan.

Weerstandscapaciteit:

De weerstandscapaciteit is het geheel van geldmiddelen (zoals de algemene reserve) waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast behoeven te worden.

Incidentele weerstandscapaciteit:

Het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van de voorzieningenniveaus van de *programma's*.

Structurele weerstandscapaciteit:

Hiermee worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de *programma's*.

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen is de *weerstandscapaciteit* in relatie tot de risico's.

Wet Fido:

Deze wet bevat instrumenten die de risico's beperken die gemeenten lopen bij lenen en beleggen. Dat vermindert de kans op ten eerste grote schommelingen in de rente die de gemeente betaalt over geleend geld en ten tweede het verlies aan ingelegd geld.

Bijlage 4: model bestuursovereenkomst

Een van de kerntaken van de provincie is toezicht houden op de gemeenten. Het maatschappelijke doel van interbestuurlijk toezicht is bevordering van de (fysieke) veiligheid van burgers. Door er op toe te zien dat gemeenten zich aan wetten en regels houden, worden risico's voor burgers en omgeving zoveel mogelijk beperkt.

In een bestuursovereenkomst spreekt de provincie met de gemeenten af, dat gemeenten jaarlijks d.m.v. de jaarrekening informatie aan de provincie verschaffen over de behartiging van wet- en regelgeving op de volgende domeinen: financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, externe veiligheid, archief- en informatiebeheer en huisvesting verblijfsgerechtigden.

De hieronder verstrekte informatie wordt opgenomen in het provinciale totaalbeeld voor alle Zuid-Hollandse gemeenten: de zogeheten 'Staat van de Gemeenten' in Zuid-Holland. Deze staat wordt jaarlijks openbaar gemaakt.

Er is een toezichtskader waarin criteria zijn opgenomen aan de hand waarvan de provincie het toezichtsregime vaststelt per domein. Dit toezichtsregime wordt uitgedrukt in de kleuren groen, oranje en rood. Bij groen is het toezichtsregime het 'lichtst' omdat een gemeente in dat geval haar wettelijke taak geheel op orde heeft. De 'zwaarte' van het toezicht neemt bij oranje (wettelijke taak is deels wel en deels niet op orde) en rood (wettelijke taak is niet op orde) toe. De toezichtsregimes zijn gebaseerd op de desbetreffende wet- en regelgeving en op algemene (en soms) aanvullende beleidskaders.

Het model voor de bestuursovereenkomst

Financiën	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING (korte en bondige tekst)	
De begroting is materieel in evenwicht		De begroting 2014 is niet in evenwicht.	
De meerjarenbegroting is materieel in evenwicht		De meerjarenraming 2015-2017 was oorspronkelijk niet in evenwicht. Er is een bezuinigingsplan opgesteld dat ertoe heeft geleid dat vanaf 2016 materieel evenwicht wordt bereikt. Dit bezuinigingsplan is afgestemd met en akkoord bevonden door de provincie en heeft geleid tot repressief toezicht voor 2014".	
Is er reden voor extra aandacht?	Nee		

Ruimtelijke ordening	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING	
De provinciale ruimtelijke belangen zijn opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen		De gemeenteraad legt in de plantoelichting van elk bestemmingsplan vast hoe daarin met het provinciaal beleid rekening is gehouden. Dit beleid omvat mede de provinciale belangen genoemd in paragraaf 2.4 van de structuurvisie. De provincie controleert dit en beschikt over instrumenten om zo nodig corrigerend op te treden.	
		1. Hoeveel voorontwerpbestemmingsplannen heeft de gemeente in 2013 aan de provincie voorgelegd?	6
		2. Van hoeveel van deze plannen heeft de provincie aangegeven dat ze niet geheel overeenkomen met het provinciaal ruimtelijk beleid?	1
		3. Hoeveel ontwerpbestemmingsplannen heeft de gemeenten in 2013 aan de provincie voorgelegd?	17
		4. Van hoeveel van deze plannen heeft de provincie aangegeven dat ze niet geheel overeenkomen met het provinciaal ruimtelijk beleid?	1
		5. Hoeveel vastgestelde plannen heeft de gemeente in 2013 aan de provincie voorgelegd?	16
		6. Van hoeveel van deze plannen heeft de provincie aangegeven dat ze niet geheel overeenkomen met het provinciaal ruimtelijk beleid?	0
Is er reden voor extra aandacht?	Nee		

Omgevingsrecht (Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING	
Er is een door de gemeenteraad vastgestelde zelfevaluatie.		Milieu: er is sprake van een door de RUD DCMR uitgevoerde zelfevaluatie en een bestuurlijk vastgesteld verbeterplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving(VTH). Wabo: in het kader van de implementatie van de VTH-kwaliteitscriteria 2.1 van de Wabo is door de afdeling VHV eind 2013 een zelfevaluatie toegestuurd aan de provincie. Deze zelfevaluatie hoeft niet te worden vastgesteld door de gemeenteraad.	
Er is een door de gemeenteraad vastgesteld verbeterplan.		Milieu: Het verbeterplan VTH is opgenomen in het werkplan 2014 van de RUD DCMR wat door B&W is vastgesteld. Door middel van het werkplan 2014 van de RUD DCMR zal, met mondelinge toelichting, de gemeenteraad worden geïnformeerd. Wabo: in 2014 wordt door de afdeling VHV een VTH-verbeterplan opgesteld. Dit plan wordt vastgesteld door B&W, niet door de gemeenteraad.	
Vanaf 1-1-2015: er is een door de gemeenteraad vastgestelde eindmeting.			
Is er reden voor extra aandacht?	Ja		

Externe veiligheid	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING	
De gemeente levert actuele en volledige informatie voor de provinciale risicokaart		Door de RUD DCMR Milieudienst Rijnmond wordt risicoinformatie actueel bijgehouden en er is een conversiebestand opgemaakt voor de op het RRGs aanwezige risicoinformatie. Voor het ISOR is actie ondernomen de informatie te actualiseren en te borgen in de organisatie. De autorisatiedatums ISOR zijn grotendeels nog van voor 1 januari 2012. De mogelijkheid van van bereikbaarheid van de risicokaart vanuit het GIS wordt onderzocht.	
Is er reden voor extra aandacht?	Vanwege performance problematiek met de risicokaart blijft de ISOR-actualisering achter.		
Archief- en informatiebeheer	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING	
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde		Aan de hand de KPI's (zie bijlage) is het archief- en informatiebeheer onder de loupe genomen. Hieruit blijkt dat de gemeente op dit beleidsveld een goede score heeft, zeker gezien de recente herindeling per 1.1.2013. Toch zijn er nog enige verbeterpunten op te noemen, vandaar de kleur Oranje. Zo zijn er nog enige bewerkingsachterstanden en zal er het komende jaar de digitalisering van de informatievoorziening verder gestalte krijgen.	
Is er reden voor extra aandacht?	Nee		

Huisvesting Verblijfsgerechtigden	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING	
Er is volledig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		Voorsprong per 1 januari 2013 van het verantwoordingsjaar = 13 . Taakstelling 1e halfjaar 2013 = 13 . In het 1e halfjaar 2013 gehuisveste verblijfsgerechtigden/vergunninghouders = 1 . Taakstelling 2e halfjaar 2013 = 19 . In het 2e halfjaar gehuisveste statushouder/verblijfsgerechtigden = 16 . Achterstand per 31 december 2013 = 3 .	
Er is tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand			
Is er reden voor extra aandacht?	Nee		

Gemeente Goeree-Overflakkee
Koningin Julianaweg 45
3241 XB Middelharnis
Postbus 1
3240 AA Middelharnis
T. 14 0187
info@goeree-overflakkee.nl
www.goeree-overflakkee.nl